

मराठी-तमिळ लघु शब्दकोष

[व्यावहारिक शब्दकोष]

: लेखिका :

कै. सौ. रमाबाई जोशी, मद्रास

: प्रस्तावना लेखक :

कै. शंकर नारायण जोशी,

इतिहास-संशोधक, पुणे.

शके १८९६]

किंमत रुपये दहा

[सन १९७४

: प्रकाशक :

अ. पु. जोशी,
८ गोवर्धनसिंग स्ट्रीट
रायापेडा, मद्रास १४.

प्रथमावृत्ति : ऑगस्ट १९६१

द्वितीयावृत्ति : ऑगस्ट १९७४

सर्वाधिकार सुरक्षित

: मुद्रक :

का. गं. सोनार, एल्पी.एम्.प्रिंटिंग.
लोकसंग्रह मुद्रणालय,
१७८६ सदाशिव, पुणे ३०.

द्वितीयावृत्तीसंबंधी निवेदन

कै. ती. सौ. आईच्या या शब्दकोशाची प्रथमावृत्ति १९६१ मध्ये प्रसिद्ध झाली. पुस्तकाच्या प्रथमावृत्तीच्या मुद्रणाचें काम चालू असतांनाच आणखी कांहीं उपयुक्त शब्द तिला सुचत गेले. ते शेवटीं पुरवणींत घालावे लागले. पुस्तकाच्या प्रसिद्धीनंतरहि, दोन वर्षांपूर्वी झालेल्या तिच्या दुर्दैवी निघनापर्यंत, तिला कोशांत समावेश करण्यासारखे आणखी कांहीं शब्द सुचत गेले, ते तिनें पुस्तकाच्या दोन प्रतींवर आपल्या हातानें लिहून ठेविले. असे शब्द सुमारे २०० आहेत. तसेंच कांहीं शब्दांस तिनें अधिक प्रतिशब्दहि लिहून ठेविले आहेत यामुळे प्रथमावृत्ति संपल्यानंतर दुसरी आवृत्ति केव्हांतरी काढावी लागेल, व त्या वेळीं या शब्दांची भर कोशांत घालतां येईल, असा तिचा हेतु उघड दिसतो.

ती. सौ. आईची आयुर्मर्यादा संपली, जवळजवळ त्याच सुमारास पुस्तकाची प्रथमावृत्ति संपली. म्हणून तिच्या निघनानंतर दोन वर्षांचा काळ लोटल्यावर दुसरी आवृत्ति वाचकांच्या हातीं देतांना मला एक प्रकारें आनंद व एक प्रकारें दुःखहि होत आहे. दुःख अशासाठीं कीं, लेखिकेला ती स्वतः काढण्याचा योग आला नाही. आनंद याचा कीं, गेले कांहीं दिवस पुस्तक दुर्मिळ झाल्यामुळे अनेक मराठी भाषिक बंधु-भगिनींची निराशा होत असे, ती आतां होणार नाही.

प्रथमावृत्तींत पुरवणींत समाविष्ट केलेले व लेखिकेनें पुस्तकांत समावेश करण्यासाठीं मधूनमधून लिहून ठेविलेले शब्द या आवृत्तींत योग्य ठिकाणीं घातले आहेत, म्हणून या आवृत्तीची उपयुक्तता निश्चितच वाढली आहे.

या कोशाची रचना ती. सौ. आईने केली. ती तोंपर्यंत जशी अभूतपूर्व होती, तशी ती अजूनहि राहिली आहे. तमिळ प्रांतांत निवासासाठीं वा प्रवासासाठीं येणाऱ्या ज्या ज्या बंधुभगिनींनी हें पुस्तक घेतलें, त्या सर्वांनी त्याची मुक्तकंठांनं प्रशंसा केली. तसेंच प्रथमावृत्तीच्या प्रसिद्धीनंतर अनेक मराठी नियतकालिकांनीं पुस्तकावर उत्तम अभिप्राय दिले. त्या सर्वांचा मी अत्यंत ऋणी आहे. त्यांच्या उत्तेजनामुळेच या दुसऱ्या आवृत्तीचा योग येत आहे.

गेल्या कांहीं दिवसांत छपाईचे दर व कागदाची किंमत यांत खूप वाढ झाल्यामुळे पुस्तकाची किंमत निरुपायाने बरीच वाढवावी लागत आहे. प्रथमावृत्तीचे मुद्रण ज्या लोकसंग्रह मुद्रणालयांत झालें होतें, तेथेंच याहि आवृत्तीचें होत आहे. लोकसंग्रहाचे सध्याचे चालक श्री. का. गं. सोनार व त्यांचे सहकारी यांनीं तें अल्पावधींत, तत्परतेनें व आपुलकीनें करून दिलें, म्हणून मीं त्यांचा आभारी आहे.

मद्रास.

गणेशचतुर्थी, शके १८९६ }
दि. २१ ऑगस्ट १९७४ }

अशोक पुरुषोत्तम जोशी

निवेदन

अखिल भारतांत उपयोगी पडणारी सामान्य भाषा म्हणजे आंतरराष्ट्र भाषा हिंदी असें आपल्या राज्यघटनेनें मान्य केलें असलें, तरी प्रांतीय किंवा स्थानिक भाषांचें महत्त्व तिच्यामुळें मुळींच कमी व्हावयाचें नाहीं. किंबहुना भारतास राजकीय स्वातंत्र्य प्राप्त झाल्यानंतर भारतीय भाषांस लागलेलें परकीय भाषेचें ग्रहण सुटलें हें सत्यच होय. भारताच्या एका भागांतील लोक दुसऱ्या भागांत गेले म्हणजे, त्यांचें वास्तव्य तेथें कमीअधिक काळ व्हावयाचें असेल त्याप्रमाणें, तेथील भाषेचा परिचय त्यांनीं करून घेणें हें अवश्य व सोयीचेंहि आहे. केवळ यात्रेकरूंची वा प्रवासी भूमिका असेल तर स्थानिक भाषेवांचून तितकें अडणार नाहीं. तथापि स्थानिक भाषेचें ज्ञान थोडें असलें तर स्थानिक जनतेंत मोकळेपणानें मिसळतां येतें. ज्यांना अन्य प्रांतांत दीर्घकाळपर्यंत राहावयाचें असेल, त्यांना मात्र स्थानिक भाषेचें ज्ञान जितक्या अधिक प्रमाणांत करून घेतां येईल तितकें त्यांचें वास्तव्य अधिक उपयुक्त व सुखाचें होईल. अनेक भाषांचा व त्या भाषांतील साहित्याचा ज्यांना स्वतः परिचय करून घ्यावयाचा असेल, व तो स्वभाषीयांस करून द्यावयाचा असेल, त्यांनीं त्या भाषेचा सखोल अभ्यास केला पाहिजे. अशांची अल्पसंख्या सोडून दिली, तरी अन्य भाषिक प्रांतांत आपणांस काही काळ राहावयाचें असेल, तर तेथील भाषेचा परिचय जितका अधिक करून घेतां येईल तितका चांगला हें निर्विवाद होय.

भारतीय भाषांचे सामान्यतः दोन गट आहेत. एक संस्कृत व दुसरा द्राविडी. उत्तरभारतांतील सर्व भाषा संस्कृत गटांत येतात व दक्षिणेंतील भाषांची गणना द्राविडी गटांत करावी लागते. द्राविडी गटांतील भाषांतूनहि अनेक संस्कृत शब्दांचा भरणा आहे. त्याचें कारण म्हणजे आपल्या धर्मग्रंथांची भाषा वैदिक किंवा संस्कृत आहे हेंच होय. संस्कृत शब्दांचें उच्चाटन स्वभाषांतून करण्याचे प्रयत्न कित्येक आततायी लोकांनी चालविले आहेत; पण ते फारसे यशस्वी होण्याचा संभव नाहीं व त्यांचा विचार येथें कर-

प्याचें कारण नाहीं. मराठी भाषा संस्कृत गटांतील असल्यानें महाराष्ट्रीय मनुष्य उत्तर-भारतांत कोठेंहि गेला, तरी स्थानिक भाषा व्यवहारापुरती समजण्यास त्यास फारशी अडचण पडत नाहीं. इतकेंच नव्हे तर, थोड्या कालावधींत त्यास ती भाषा आत्मसात्हि करतां येते. भक्त नामदेव, समर्थ रामदास यांसारख्या महाराष्ट्रीय संतांनीं पंजाबी व हिंदी भाषांतून पद्यरचना केली व आधुनिक काळांतहि कित्येक महाराष्ट्रियांनी हिंदी वर्तमानपत्रें यशस्वी रीतीनें चालविलीं, त्या भाषेंतून उत्कृष्ट ग्रंथनिर्मिति केली, त्याचें कारण हेंच.

द्राविड गटांतील मराठीच्या शेजारणी म्हणजे कानडी व तेलुगु. यामुळेंच कित्येक कन्नडिगांचें व आंध्रांचें महाराष्ट्रीकरण झालें आहे हें आपण पाहतोंच. या दोन शेजारी भाषांचा परिणाम मराठी भाषेंवर झालेला आपणांस दिसतो. विशेषतः सीमाविभागांत हा परिणाम अधिक दृग्गोचर होतो. त्यामुळें महाराष्ट्रांतून कर्नाटकांत वा आंध्र प्रांतांत, विशेषतः सीमांतगतच्या विभागांत, व्यवहार करतांना मराठी भाषिकांस विशेष अडचण पडत नाहीं. पण तमिळनाड व केरळ हे प्रांत महाराष्ट्रास सलग नसल्यानें, तमिळ व मल्याळम् या भाषा महाराष्ट्रियांस अवघड वाटणें साहजिकच आहे.

अन्य भाषेचा परिचय करून घेतांना लिपीचीहि एक अडचण येते. उत्तर भारतांतील संस्कृत गटांतील भाषांच्या लिपी सर्वस्वी देवनागरी नसल्या तरी त्या देवनागरीस बऱ्याच जवळच्या आहेत. त्यामुळें त्यांचा सराव होण्यास फारशी अडचण पडत नाहीं. परंतु द्राविड गटांतील भाषांच्या लिप्याहि अगदीं वेगळ्या असल्यानें ही अडचण अधिक तीव्र होते. या गटांतील भाषांचाच केवळ विचार केला तर तमिळ व मल्याळी लिपींत कांही साम्य आहे. तसेंच कन्नड व तेलुगु लिपींतहि. किंबहुना कन्नड व तेलुगु या लिप्यांचा समन्वय करण्याचे प्रयत्न सरकारी पातळीवर चाललेहि आहेत. तमिळ व मल्याळी लिप्यांच्या संबंधी असा प्रयत्न कोणी करूं लागल्याचें ऐकिवांत नाहीं. पण कालांतरानें तसेहि प्रयत्न होतील यांत संदेह नाहीं.

महाराष्ट्रांतून तमिळ प्रांतांत जे लोक ऐतिहासिक काळांत आले, त्यांनीं तमिळ भाषा चांगलीच आत्मसात् केली, इतकी कीं, ते मराठीच विसरूं लागले. या दुर्घटनेचीं कारणे अनेक आहेत. तथापि आज जे महाराष्ट्रीय व्यवसायानिमित्त कमीअधिक काळाच्या वास्तव्यासाठीं तमिळ प्रांतांत येतात, त्यांना केवळ व्यवहाराच्या दृष्टीनें—साहित्याच्या अभ्यासाच्या दृष्टीनें नव्हे—ज्या अडचणी येतात, त्यांचा अनुभव मला आलेला आहे व अनेक बंधुभगिनींच्या तोंडून मी त्या ऐकिल्या आहेत. केवळ त्यांच्या सोयीसाठींच या पुस्तकाची कल्पना माझ्या मनांत आली. महाराष्ट्रातून मद्रास येथें किंवा तमिळ प्रांतांत अन्यत्र आल्यावर व्यवहारापुरता तमिळ भाषेचा परिचय अशा महाराष्ट्रियांस व्हावा, हा या पुस्तकाचा हेतु आहे. तमिळ साहित्याचा ज्यांना अधिक परिचय करून घ्यावयाचा असेल, त्यांनाहि पहिली पायरी म्हणून या पुस्तकाचा खचित उपयोग होईल. सामान्य व्यवहारांत, घरींदारीं, बाजारहाटांत या पुस्तकांनें काम भागेल असा माझा विश्वास आहे.

प्रथम हें सहजच ध्यानांत येईल कीं, या पुस्तकांत तमिळ शब्द नागरी लिपींत छापले आहेत. नागरी लिपी उच्चारलेलें सर्व लिहून काढण्याच्या दृष्टीनें पूर्ण आहे. तथापि प्रत्येक भाषेच्या व तिच्यांतील उच्चारांच्याहि कांहीं लकबी असतात. त्यामुळें कांही तमिळ अक्षरांचे उच्चार ती व्यक्तवूं शकणार नाहीं. उदाहरणार्थ तमिळ भाषेंत आपल्या भाषेंतल्या “ळ” सारखें एक अक्षर आहेच. पण दुसराहि एक “ळ” आहे. त्याचा उच्चार “ष” व “ळ” यांच्यामध्ये कोठेंतरी येतो. फळ या अर्थाचा तमिळ शब्द “पळम्” यासारख्या शब्दांत तो येतो. त्याचा शुद्ध उच्चार तमिळ भाषियाकडूनच ऐकिला पाहिजे. पण एकंदरीत तमिळ लिपि बरीच अपूर्ण आहे. स्वरांच्या बाबतींत तमिळ भाषा श्रीमंत आहे. आपण इ, ई, उ, ऊ असे ऱ्हस्व व दीर्घ स्वर मानतो. पण अ+इ किंवा ई=ए आणि अ+उ किंवा ऊ=ओ असेंच आपण म्हणतो. तमिळमध्ये ए व ओ हे संयुक्त स्वरहि ऱ्हस्व व दीर्घ या दोन जातीचे आहेत. अनुस्वार व विसर्ग या दोहोंस तमिळ भाषेंत फाटा दिला असल्यानें प्रत्येक व्यंजनाची बाराखडीच राहते. चौदाखडी होत नाही.

तमिळमधील स्वरवर्गांचे हे वैभव व्यंजनवर्गांस लाभले नाही. क, ख, ग, व घ या चारही उच्चारांसाठी तमिळमध्ये एकच अक्षर आहे व त्याचा वेगवेगळा उच्चार संदर्भिवरून करावा लागतो. “कांती” हा उच्चार व्यक्तविणारी तमिळ अक्षरे लिहिली, तर त्यांचे वाचन “कांती” या प्रमाणे “खांदी” व “गांधी” असेंहि होऊ शकेल. अशीच गत च, ट, त, प या वर्गांची. प्रत्येक वर्गातील अनुनासिक मात्र स्वतंत्र आहे. “बेबी” असा उच्चार करण्यासाठी तमिळमध्ये “पेपी” असेच लिहावे लागेल. मुंबईसाठी तमिळमध्ये “पंपाय्” असे लिहितात व त्याचा उच्चार “बंबाय्” असा करतात.

तमिळमध्ये “न” व “र” असे उच्चार होणारीं प्रत्येकी दोन अक्षरे आहेत. या दोन अक्षरांच्या उच्चारांत थोडा भेद आहे व हीं भिन्न अक्षरे वापरून बनविलेल्या शब्दांचे अर्थ भिन्न होतात. “श” व “स” साठी वेगळीं अक्षरे नाहीत. त्यांची कामगिरी “च” कारास करावी लागते. त्याचप्रमाणे “ह” या उच्चाराचा भार “क” वर पडतो. संदर्भप्रमाणे त्याच अक्षरांचे उच्चार वेगळे करावे लागतात.

वर जो दुसरा “र” सांगितला तसे दोन “र” एकापुढे एक लिहिले तर त्यांचा संयुक्त उच्चार “ट्र” असा होतो. सारखेच उच्चार दर्शविणारीं एकापेक्षा अधिक अक्षरे असल्याने एखाद्या शब्दांत त्याच उच्चारांचे वेगळे अक्षर लिहिले तर अर्थ बदलतो. केव्हाकेव्हा लेखन एका प्रकारचे तर वाचन वेगळाच प्रकारचे होते. कोठेकोठे शब्दांतील कांहीं अक्षरांचा उच्चार दीर्घ करावा लागतो. यासाठी हे पुस्तक छापतांना अवग्रह चिन्हाचा उपयोग केला आहे. कांहीं शब्दांपुढे अशी × फुली केली आहे. तिचा अर्थ असा की, ते शब्द साधारण व्यवहारांत वापरीत नाहीत. विद्वानांच्या भाषणांत किंवा वरच्या प्रतीच्या भाषेतच त्यांचा उपयोग होतो. + असे अधिक चिन्ह ज्या शब्दांपुढे कंसांत केले असेल ते सामान्यतः खालच्या दर्जाच्या लोकांच्या वापरांत येतात. त्यांचा उपयोग पुष्कळदां अशिष्ट गणला जातो. मराठी शब्दास तमिळ प्रतिशब्द देतांना सामान्य व्यवहारांत वापरले जाणारे शब्दच बहुतेक दिले असून अतिशिष्ट वा अशिष्ट शब्द वर सांगितल्याप्रमाणे वेगळे दर्शविले आहेत.

प्रत्येक भाषा बोलण्याच्या ज्या कांहीं लकबी असतात, त्या ती भाषा बोललेली ऐकूनच समजतात. तथापि, शब्दांचा भरणा बराच असला व ते वापरण्याचे कांहीं ठोकळ नियम ध्यानांत आले म्हणजे इतक्या पायावर बोलण्याची इमारत उभारणें सोपें जातें.

आपल्या मुळाक्षरांत अंतर्भूत झालेलीं “क्ष” व “ज्ञ” हीं चशीं काय पण कोणतींच जोडाक्षरें तमिळमध्ये नाहींत. जोडलेलीं अक्षरें लिहिण्याच्या दोन पद्धति आहेत. आपणहि जोडाक्षर स्पष्ट करावयाचें असल्यास ‘ब्र’ च्या ठिकाणी ‘ब्र’ असें म्हणजे ‘ब’ चा पाय मोडून लिहूं. तमिळमध्ये अक्षराचा पाय मोडण्याऐवजीं त्याच्या डोक्यावर टिबाचें ओझे देतात. तमिळमध्ये “ब्र” लिहिण्याची दुसरी पद्धत “बिर” अशी. शुद्ध तमिळमध्ये “सुब्रह्मण्यम्” असें लिहावयाचें तर “चुपिरमणियम्” असें लिहावें लागेल. ज, स, ष, ह, क्ष व ज्ञ या उच्चारांचीं वाचक अक्षरें तमिळ लिपींत नाहींत. पण हे उच्चार मात्र आहेत. म्हणून ते दर्शविणारीं स्वतंत्र अक्षरें तमिळमध्ये समाविष्ट करण्यांत आलीं व त्यांना “ग्रंथ” अक्षरें असें नाव पडलें. संस्कृत शब्दांचें लेखन नीट करतां यावें म्हणून तमिळमध्ये हीं अक्षरें घुसडलीं गेलीं असें कांहींचें मत आहे. शुद्ध तमिळच्या अभिमान्यांचा हीं अक्षरें वापरण्यास विरोध आहे. हीं अक्षरें सामान्यतः लेखनांत किंवा छापण्यांत फार कमी प्रमाणांत वापरतात.

व्यंजनांच्या व जोडाक्षरांच्या उणीवेचा प्रत्यय बोलतांना किंवा बोललेलें ऐकतांना फारसा यावयाचा नाही. पण स्वरांच्या वैभवाचा मात्र खचित येईल. कारण ए व ओ हे ऱ्हस्व व दीर्घ स्वर सहज बोलतांनाहि जाणवतात.

तमिळ भाषेंत लिंगभेद भरपूर आहे. नामांत बहुसंख्या नपुंसकलिगाची आहे. कारण निर्जीवच काय, पण मनुष्येतर सजीव प्राण्यांचीं वाचक नामेंहि नपुंसकलिगीच मानतात. मनुष्यवाचक नामांतच काय तें पुल्लिंग किंवा स्त्रीलिंग लागतें. संस्कृत भाषेंत क्रियापदांचीं रूपें लिंगाप्रमाणें बदलत नाहीत मराठी भाषेंत तीं पुष्कळ वेळां बदलतात. तशींच तमिळमध्येहि बदलतात. अर्थातच हे ठोकळ नियम झाले. तमिळ व्याकरणाची

चर्चा येथे करण्याचा उद्देश नाही. या पुस्तकांत नमुन्यासाठी म्हणून कांहीं क्रियापदांची रूपे दिली आहेत.

त्याचप्रमाणे तमिळ भाषेत अंकांची वाचणी वेगळी दिली आहे. मराठी भाषेतील म्हणींशी कांहीं समानार्थक तमिळ म्हणी व तसेंच कांहीं वाक्प्रचारहि दिले आहेत. कांहीं नित्याच्या व्यवहारांत उपयुक्त ठरतील अशीं मराठी वाक्ये व त्यांचे भाषांतर दिले आहे. वाक्प्रचार व म्हणी छापतांना मराठी शब्द व त्याचा अर्थ व्यक्त करणारे तमिळ शब्द हे जाड ठशांत किंवा तिरप्या ठशांत छापले आहेत. हें सर्व करतांना व्यवहारी उपयुक्ततेचे धोरण ठेविले आहे.

थोड्या वर्षांपूर्वीपर्यंत येथील शिक्षणांत इंग्रजीचा प्रभाव खूपच होता. उच्च प्राथमिक वर्गापासून इंग्रजी भाषा शिकविली जात असे. इतकेच नव्हे तर इतर विषयांच्या शिक्षणाचे माध्यमहि इंग्रजीच असे. मिशनरी शाळांतून तर प्राथमिक शिक्षणापासूनचा सर्व अभ्यास इंग्रजींतूनच होत असे. त्यामुळे इकडे आलेल्या महाराष्ट्रियांस आपलीं मुले शिक्षणासाठी मिशनरी शाळांतून पाठवावीं लागत. स्वराज्य-स्थापनेनंतर इंग्रजीचे महत्त्व कमी झालें. त्यामुळे एका सरकारी आज्ञेनुसार मिशनरी शाळांतूनहि शिक्षणाचे माध्यम एकदम तमिळ झालें. लंबकाचा झोका या टोंकापासून त्या टोंकापर्यंत गेला. इंग्रजीचे समूळच उच्चाटन झालें. त्याचा परिणाम असा झाला कीं, केवळ महाराष्ट्रांतूनच नव्हे, तर तमिळव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याहि प्रांतांतून आलेल्या व येथे स्थानिक होण्याचा संभव नसलेल्या अनेकांस ही अडचण जाणवू लागली. या क्रांतिकारक उपक्रमाचा अनुभव ३-४ वर्षे घेतल्यानंतर मिशनरी शाळांतून इंग्रजी माध्यम पुन्हा स्वीकारण्यांत आलें.

या उपक्रमांच्या तडाख्यांत माझी मुलगी चि. लतिका सांपडली होती. तिला ३-४ वर्षांच्या काळांत तमिळ माध्यमांतूनच दुय्यम शिक्षण घ्यावें लागलें. या अडचणींतून एक अल्प लाभ हातीं लागला. तो असा कीं, माझ्या तोंडीं बसलेले अनेक तमिळ शब्द व वाक्ये हीं चुकीचीं आहेत असें चि. लतिकेनें माझ्या ध्यानीं आणलें व त्यांत योग्य त्या दुरुस्त्या केल्या.

इकडे नवीनच आलेल्या महाराष्ट्रीय भगिनी (कारण बंधूपेक्षां भगिनींसच स्थानिक भाषेंत अधिक व्यवहार करावा लागतो) माझे वास्तव्य इकडे बऱ्याच वर्षांचें म्हणून आपली भाषेची अडचण मजजवळ बोलून दाखवूं लागल्या. त्यांची ही अडचण स्वानुभवानें मला पटलेली होतीच.

मिशनरी लोकांस तमिळ भाषा यावी म्हणून त्यांच्या उपयोगासाठीं तमिळ शिक्षण देणारीं कांहीं पुस्तकें पूर्वी प्रसिद्ध झालीं आहेत. अर्थात् तमिळ शब्दांचें मुद्रण या पुस्तकांत इंग्रजी लिपींतून केलें आहे. इंग्रजी लिपींत छापलेले तमिळ शब्द वाचतांना कित्येकदां हंसूं येतें. कारण इंग्रजी लिपीच दरिद्री आहे. अनेक उच्चार त्या लिपीनें दर्शविलेच जाऊं शकत नाहीत. तेंहि असो. पण या पुस्तकांतील भाषा सामान्य व्यवहारांतील न वापरतां विद्वान लोकांच्या बोलण्यांत येणारी अशी बोजड वापरली आहे. या पुस्तकांच्या आधारांनें मिशनरी लोक तमिळ बोलूं लागले, म्हणजे त्यांची भाषा सामान्य भाषेपेक्षां वरच्या पातळीची येते व कित्येक तमिळ भाषीय श्रोत्यांस ती उलगडतहि नाही. सरावानें तिला आस्ते आस्ते व्यावहारिक स्वरूप येतें. नाहीतरी आपणास बोलण्यासाठीं व बोललेलें समजण्यासाठीं नवीन भाषा शिकावयाची असेल तेव्हा ती ऐकून, बोलून व ऐकतांबोलतांनाच शिकली पाहिजे. पण या धोपट मार्गास लागण्यापूर्वी या पुस्तकाचा उपयोग केला तर तो मार्ग लवकर आक्रमतां यावा व आक्रमतांना श्रम कमी पडावे असें वाटतें.

हिंदी भाषेंतून तमिळ शिक्षण देणारीहि कांहीं पुस्तकें आहेत; पण तीं अगदीच त्रोटक आहेत. या पुस्तकांतून तमिळ शब्द नागरी लिपींत छापले असल्यानें त्यांतील तमिळ उच्चार शक्य तेवढे शुद्ध साधले आहेत. प्रस्तुत पुस्तकांतील तमिळ शब्द नागरी लिपींत छापले आहेतच; पण शिवाय पुस्तकाची रचना करतांना दृष्टि बरीच व्यापक ठेवली आहे.

मराठींतून तमिळ शब्द व वाक्ये समजण्यासाठीं पुस्तक हवें हा विचार मनांत वेगानें येऊं लागला. कांहीं मराठी शब्द प्रथम लिहून त्यांपुढें समानार्थक तमिळ शब्द लिहूं लागलें. पण मराठी शब्दांच्या शुद्धतेविषयी जशी निश्चिति वाटे, तशी तमिळ शब्दांसंबंधीं वाटेना. मराठी व तमिळ

या दोन्ही भाषांशीं चांगला परिचय असल्यावांचून अशा शब्दकोशाचें धाडस होण्यासारखें नाहीं. अवश्य त्या मराठी शब्दांची यादी करून त्या पुढें त्या अर्थाचे एक वा अनेक तमिळ शब्द लिहिले. स्थानिक मैत्रीणींशीं चर्चा करून त्यांत दुरुस्त्याहि केल्या. तरी पण मनाचें समाधान होईना. सध्यां येथे सदर्न रेल्वेंत काम करीत असलेले श्री. नीलकंठन् यांचें नांव कांहीं मित्रांनीं साहाय्यार्थ सुचविलें. तमिळ ही त्यांची मातृभाषाच. ते कांहीं वर्षे पुण्यास वास्तव्य करून होते. मराठी लिहिण्यावाचण्यास ते शिकले व मराठी भाषेचा त्यांनीं तेथें व्यासंग केला. मराठी शब्दांतील अर्थाचे बारकावे जाणण्याइतकें त्यांस मराठीचें ज्ञान आहे. त्यांची सार्व-जनिक कामाची हौसहि दांडगी आहे. त्यांच्यापुढें हा विषय मांडल्यानंतर त्यांनीं या कामीं मला साह्य करण्याचें आश्वासन तत्परतेनें दिलें. त्यांचा नित्याचा व सार्वजनिक कार्याचा व्याप सांभाळून या उपयुक्त कार्यासाठीं त्यांनीं आपला कितीतरी अमूल्य वेळ खर्च केला. त्यांच्या या साहाय्यामुळें पुस्तकांतील शब्दांची संख्या जशी वाढवितां आली तशीच चुकांची संख्याहि शक्य तितकी कमी करतां आली.

महाराष्ट्रांतील कणखर राष्ट्रीय वृत्तीचे व व्यासंगी इतिहास-संशोधक आणि भाषा-पंडित श्री. शंकरराव जोशी यांनीं माझ्या आग्रही विनंतीस मान देऊन या पुस्तकास प्रस्तावना लिहून दिली. त्याचें मोल शाब्दिक आभारांनीं व्यक्त करतां येणें शक्यच नाहीं. त्यांच्या मागील अनेक कार्यांचा व्याप व त्यांची या वयांतील शरीरप्रकृति हीं ध्यानांत घेतां त्यांच्या प्रेमळ आपुलकीसच प्रस्तावलेखनाचें श्रेय दिलें पाहिजे. पु. वि. गृहाच्या लोकसंग्रह मुद्रणालयाचे श्री. बाबासाहेब गांगल यांनीं मजकडून होणाऱ्या विलंबाची तक्रार न करतां तत्परतेनें छपाईचें काम हातीं घेऊन व योग्य प्रकारें पार पाडून मला उपकृत केलें आहे.

मराठी भाषिकांनीं दुसऱ्या एका प्राचीन भारतीय भाषेचा परिचय या पुस्तकाच्या साहाय्यानें करून घ्यावा व भारताचें एकराष्ट्रीयत्व दृढ करण्यास सहाय्य करावें हीच त्यांस प्रार्थना.

आषाढ शुद्ध ११ शके १८८३ }
दि. २४ जुलै १९६१ }

सौ. रमाबाई जोशी

भारतीय घटनानुकरण : स्फुट प्रस्ताव

राष्ट्राची गरज व व्यक्तिगत व्यवहाराची निकड

आपण आतां 'देव'भक्तीबरोबर 'देशा'कडे चाललो आहो. केवळ वर्णमालेच्या दृष्टीने नव्हे तर 'इहैव तैजितः सर्गः' किंवा 'अैलथडीचा मोक्ष '* ह्या न्यायानें. अर्थातच

'देशाच्या सख्यत्वासाठीं । पडाव्या जिवलग्यांच्या गांठी ।

राष्ट्रघटनेच्या पोटीं । देशबंधुत्व साधावें ॥'

(दासबोध द. ४ स. ८)

असा उचित बदल देवाच्या जागीं देश आल्यानें सहजच झाला व ह्याच दृष्टीनें प्रस्तुत पुस्तक आदरणीय व स्वीकार्य झालें आहे. देवाच्या जागीं देश आला, म्हणजे देव सोडला आणि देश आला असें नाहीं. तर देवच देशाचार, राष्ट्राचार आम्ही पाळतो कीं नाहीं हें जवळ बसून पाहात आहे व त्या राष्ट्राचारांतीलच हें छोटें पुस्तक ही एक स्पृहणीय ग्रंथकृति आहे.

महाराष्ट्रांतील एक कुटुंब शेजारच्या एका प्रांतांत जाऊन राहिलेले. त्यांतील गृहिणीस वाटलें, धर्म एक, (संस्कृताश्रित) संस्कृति एक, आध्यात्मिक तत्त्वज्ञान एक, कांहीं सणवार एक, व्यक्तींचीं नांवें एकच, राहतो तो समुद्रवलयांकित देश एक, देव एक, वेद-पुराणादि ग्रंथ एक. असे किती तरी एकत्वाचे मुद्दे असतांना केवळ भाषा-भिन्नत्वामुळें एकत्वाला समाजक्याला-विशेषतः राष्ट्रक्याला आपण मुक्त आहो! आपलें पुष्कळत्व, आपलें मोठेपण हेंच आपल्या राष्ट्रीय भावनेला आड येणारें झालें! ! हजारां मैल लांबीरुंदीची ही आमची राष्ट्रभूमि. तिच्यामध्ये विविधताहि पुष्कळच. तथापि अनेकविधत्वामध्ये वर म्हटलेले एकविधत्वाचे मुद्दे जरी अनेक असले तरी अडचणीहि आहेतच. त्या दूर करून एकोपा साधणें ही आज फार मोठी गरज.

राष्ट्राची गरज आणि व्यक्तिगत व्यवहाराची निकड हीं दोन्ही जेव्हां एक होतात तेव्हां राष्ट्राच्या प्रगतीनें तेवढ्यापुरतें मूळ धरलें असें होतें.

* 'तात्यासाहेब केळकर यांच्या आठवणी' ह्या ग्रंथांतील त्यांचा पूर्वाप्रसिद्ध लेख.

त्यांपैकीच एका अंगाचा पुरस्कार ह्या लहानशा वाटणाऱ्या पुस्तिकेत एका लहान अबलेने केला आहे. केवढी धन्यवाद मनांत येणारी थोर गोष्ट आहे ही! ह्या प्रसंगाने जी एक गोष्ट आठवते ती येथे प्रथम देण्याजोगी वाटते.

* * *

‘ नॅशनल स्क्रिप्ट ’ : भारत-राष्ट्र-लिपि

बरीच वर्षे झालीं ह्या गोष्टीला. एकदां एक तरुण मल्ल, त्याच-बरोबर त्याचा मित्रहि तसाच होता, मजकडे मंडळांत आला. पाहतांच, अर्थ माझ्या आधीं घ्यानीं आला नंतर शब्द. जरी त्यानें वस्त्र-प्रावरणे रूढी-प्रमाणे घेऊन, शरीर झांकून टाकलें होतें, तरी कळून आलें कीं, हा खरा शरीरसंपन्न, जेठी, पैलवान आहे.

बसतां बसतांच त्यानें मला प्रश्न केला, “ काय हो, आपल्या सर्व हिंदुस्थानचा असा एखादा खेळ आहे का? परवां आमची फार फजिती झाली. म्हणून वाटलं कीं विचारावं तुम्हांला. इतिहासांत तसें कांहीं आहे का? ”

मला प्रश्न नेमका कळावयाचा होता. मीं विचारलें कीं, “ कसली फजिती आणि नेमका व पुरता प्रश्न काय तुमचा? ”

थोड्याशा खुलाशानें त्यानें आपलें म्हणणें सांगितलें. “ तुकतेच आम्ही परदेशांत जाऊन आमचे मल्लविद्येंतील विविध खेळ दाखविले. मलखांब, वेताचा मलखांब, पाटावरील मल्लखांब, बोथाटी, कुस्ती इ. इत्यादि. नंतर निरनिराळे फोटो, व्यायामप्रकार, रक्त तपासणे, खाणें विचारणें, इत्यादि हें सर्व ठीक झालें. पण दोन चार राष्ट्रांतील खेळाडू मंडळी आमची ही मुलाखत घेत असतां त्या मुलाखतींत शेवटीं आमची चांगलीच फजिती झाली. पहिला प्रश्न कीं, ‘ तुमचा नॅशनल प्ले कोणचा? ’ आम्हीं चटदिशीं विचारपूर्वक दूरवर म्हणजे भारतभर दृष्टि पुरवून उत्तर दिलें ‘ क्रिकेट. ’ कारण मद्रास, महाराष्ट्र, बंगाल, पंजाब, गुजरात इत्यादि सर्व ठिकाणी सर्व मिळून हा खेळ भारतभर खेळला जातो. पण हें उत्तर ऐकतांच ते आमचेकडे व आपापसाकडे आश्चर्यचकित होऊन पाहून म्हणाले, “ कां हो, हा खेळ मूळचा इंडियन आहे? आतांपर्यंत आपली समजूत कीं हा आपला मूळपासून ब्रिटिशांचा

युरोपियनांचा? पण हे वेगळेंच बोलताहेत!! एक तर ह्यांना स्वतःचें राष्ट्र तरी नाही किंवा ह्यांना स्वतःचा खेळ तरी नाही.”

पुढें तो मल्ल म्हणाला, “ त्यांनीं आणखी असेच प्रश्न विचारलें; पण आम्हीं कांहीं उत्तरेंच दिलीं नाहीत. त्यांनीं म्हटलें ‘तुमचे नॅशनल फ्लॅग कोणचें, नॅशनल अॅम्ब्यूजमेंट कोणची, नॅशनल फ्लॉवर, नॅशनल-कलर-लॅंग्वेज-ड्रेस-स्क्रिप्ट इत्यादि इत्यादि. नॅशनल व त्याच्या बरोबर इतकें कांहीं असतें, हेंच जेथें आम्ही प्रथम ऐकत आहों तेथे चूपचाप बसून तें सर्व नुसतें ऐकून घेण्याशिवाय दुसरें काय करणार!’ ”

त्यांचें हें सर्व ऐकून मीहि स्तब्धच झालों; पण थोडासा आब राखण्यासाठीं म्हटलें, ‘पाहिलें पाहिजे. तूर्त कुस्ती-पण आमच्या प्रकारची-हा खेळ नॅशनल सांगितला तर चालेल. तसाच हुतुतू.’

प्रस्तुत पुस्तकानें वरील प्रश्नांतील ‘नॅशनल स्क्रिप्ट’ पुरतें उत्तर देण्याचा योग्य व अल्प प्रयत्न केला आहे.

*

*

*

कांहीं पूर्व उपक्रम

वरील प्रश्नकथा होण्यापूर्वीच त्या प्रश्नांपैकी कांहीं प्रश्नांचें निराकरण होईल अशी दिशा सुरू झाली होती; म्हणजे ज्यायोगें राष्ट्रवृत्तीचें आधुनिक कालास अनुसरून बीजारोपण होईल असा यत्न सुरू झाला होता. ‘लिपेर्यथावत् ग्रहणेन वाङ्मयं लिपीमुखेनैव स्वराष्ट्रमाविशत् ।’ लिपीपासूनच यथार्थपणें राष्ट्र-भावनेला प्रारंभ झाला होता. म्हणजे विधिमंडळाच्या कांहीं हिंदी किंवा नागरीप्रेमी सदस्यांनीं एक मंडळ स्थापन करून देवनागरी लिपीत सार्वभाषिक साहित्य छापण्याचा उपक्रम केला होता. शेट गोंविंददास हे मध्यप्रदेशीय खासदार त्याचे अध्वर्यु होते. ‘देवनागर’ ह्या नांवाचें नियत-कालिक त्यांनीं सुरू केलें होतें. कांहीं अंक फारच सुंदर व उत्तम निघाले. प्रत्येक पानावर दोन स्तंभः एका बाजूस मूळ साहित्य त्याच भाषेंत पण नागरी लिपीत व समोर दुसऱ्या स्तंभांत त्यांचा अनुवाद हिंदीत असे. या ‘देवनागरला’ हि एक पूर्वज होता. तो म्हणजे ह्याच नांवाचें श्यामसुंदर-दास ह्यांनीं चालविलेलें मासिक. आजहि श्रीविनोबाजीची गीता-प्रवचनं

जवळजवळ सर्व भारतीय भाषांत व राष्ट्रलिपींत म्ह. नागरी लिपींत प्रसिद्ध होत आहेत. आणि त्याद्वारां दूरस्थ भारतवासी एकमेकांच्या निकट येत आहेत.

*

*

*

ऐतिहासिक म्हणतां येईल असाहि एक दाखला देतां येण्याजोगा आहे. तंजावरच्या सरस्वती-महाल ग्रंथमालेंत महाराजा शरफोजीकृत (इ. १७९८-१८२४) 'कोटर्चाचे साहित्याचे जिनस' म्हणून एक पुस्तक प्रसिद्ध आहे. त्यांत महाराजांनीं रचलेली तमिळ व तेलुगु नृत्यगीतें नागरींत छापलीं आहेत.

*

*

*

मागें म्हणजे ५४-५५ वर्षे झालीं ह्या गोष्टीला. इ. १९०५ च्या डिसेंबरच्या तिसऱ्या आठवड्यांत 'एक-लिपी-परिषद' नामक काशी क्षेत्री एक सभा झाली. ही परिषद व ही बैठकहि नागरी प्रचारिणी सभेकडूनच भरविली गेली होती. सदर बैठकीचे अध्यक्ष बडोदा राज्याचे प्रमुख मंत्री पंडितवर्य श्रीमान् रमेशचंद्र दत्त हे होते. सभेंत लोकमान्य टिळक, दि. ब. अंबालाल साकरलाल, अध्यक्ष श्री. दत्त इत्यादींचीं भाषणें झालीं. अध्यक्ष दत्त यांनीं 'सर्वास सहज अवलंबन करतां येईल अशी सोयीची व सोपी लिपी म्हणजे देवनागरी कशी आहे, हें सांगून गायकवाड सरकारनें आपले हुकूम छापतांना हीच लिपी स्वीकृत केली आहे,' हें मुद्दाम सभेंत कळविलें. दिवाणबहादूर अंबालाल ह्यांनीं 'सर्व हिंदुस्थानची एक लिपी करावी आणि सर्वत्र शास्त्रीय ग्रंथांतून पारिभाषिक शब्दहि एकच असावे. हा जो ह्या परिषदेचा हेतु त्याची आवश्यकता प्रतिपादन करून गुजराती क्रमिक पुस्तकांत नागरी लिपीस सरकारी बुककमेटीनें अर्धचंद्र दिला ह्या बद्दल निषेध व्यक्त केला.' लोकमान्य टिळक ह्यांनीं आपल्या भाषणांत जुने ताम्रपट आणि हस्तलिखित ग्रंथ ह्यांच्या आधारांन व भाषाशास्त्रदृष्ट्या नागरी लिपी सर्व हिंदुस्थानांत प्रचारांत आणणें कसें इष्ट व सोपे आहे तें सांगितलें. त्याबरोबरच एकच वेळामापनाची आणि एकच वजनमापांची समान पद्धत प्रचारांत आणणेंहि आवश्यक आहे हें सांगून ह्या आधीं एक लिपी ही गोष्ट अधिक महत्त्वाची आहे हें सांगितलें. हा मुद्दा प्रतिपादन करतांना

म्हटलें 'तसेंच या कामीं सरकारची फारशी मदत मिळण्याचा संभव नसल्या-मुळें निरनिराळ्या प्रांतांतील सुशिक्षितांनींच ही गोष्ट मनावर घेतली पाहिजे. युरोप खंडांत अठरा देश व तितक्या भाषा असल्या तरी त्या सर्वांची एकच रोमन लिपी असल्यामुळें भाषाज्ञान सुलभ झालें आहे आणि एकमेकांचे विचार कळविण्यासहि फार मोठें साहाय्य मिळत आहे. पुढेंमार्गे एक भाषा उत्पन्न होण्यास ह्या एक लिपी-प्रसाराच्यायोगेंच साहाय्य मिळेल आणि राष्ट्रैक्य व विचारैक्य होण्यास एकलिपीची मोठी मदत होईल ह्यांत शंका नाही. लोकसंख्या व लोकभाषा ह्यांचा विचार केला असतां आज असलेल्या प्रांतीय लिपीबरोबर देवनागरी लिपी शिकविण्याचा जर उपक्रम केला तरी पुष्कळ उपयोग आहे.'

[स्फुट सूचना केसरी १।१।१९०५ मंगळवार]

बंगालमध्ये स्वदेशी आंदोलनाच्या काळांत ह्या परिषदेमार्फत 'देवनागर' ह्या नांवाचें मासिकहि सुरू केलें होतें. ह्या एकलिपीप्रसार-कार्याचा जस्टिस शारदाचरण मित्र, पंडित अंबिकाप्रसाद मुजुमदार प्रभृतींनी बंगाल्यांत चांगला पुरस्कार केला आणि सरकारी कौन्सिलमधील ठराव इत्यादि देवनागरी लिपींत आणि निरनिराळ्या भाषांत देण्याचाहि उपक्रम झाला.

[पहा केसरी १९०७ जुलै १६]

राष्ट्रलिपी व भारतीय भाषा कांहीं ग्रंथ—

१ 'मराठी-कानडी लिपिधारा'—इ. १८६३ धारवाड गो. प्र. जोशी.

१ 'तेलंगी-मराठी शब्दकोश' देवनागरी इ. १८७९ उपयुक्त शब्द-संग्रह; आत्माराम कान्होबा, मुंबई.*

१ उर्दू-मराठी कोष, बालबोध लिपि इ. १८९६.

आजचे स्वरूप :— ब्रिटिश अंमल असतांना हिंदुस्थानांतील निरनिराळ्या ठिकाणाच्या पुढारी मंडळींच्या ठिकाणीं जी राष्ट्रीय वृत्ति व तदुद्भूत कार्ये दृष्टिपथांत येत, तेथें स्वराज्य आल्यानंतर मात्र राष्ट्रभावनेचा दीप प्रान्ताभिमानाच्या ज्योतीनेंच दिसला तर दिसतो अशी स्थिति आली आहे!

*श्री. गांगल, अ. वि. गृह प्रकाशन-प्रमुख, यांनीं भारती लिपींत जपानी-मराठी कोश छापला आहे. ज्याला चिनी भाषा व देवनागरी लिपी येते; मात्र मराठी भाषा येत नाहीं त्याच्या उपयोगी हा कोश येईल.

इंग्रजी लिपि व भाषा चालेल; पण हिंदी भाषा व नागरी लिपि नको, हें म्हणण्यापर्यंत मजल गेली! हें सर्वथा गैर आहे.

जुन्या काळीं प्रसंगी निषेध दर्शविण्यासाठीं कांहीं बोलत. म्हणजे 'उद्यां एखाद्या × × × कडे जेवायला जाईन; पण अमक्याकडे प्राण गेला तरी जाणार नाही.' ह्यांमध्ये खरोखर आलीच वेळ तर म्हणणारा अनामिकाकडे जेवायला जाईल असें मुळीच नाहीं, त्या अमक्याकडे जाण्याचा निषेध दाखविला इतकेच. त्याप्रमाणें प्रांताभिमानाची उत्कटता व आपुलकी दाखविण्याकरितां हें इंग्रजी प्रेम असतें तर ठीक होतें; पण कांहीं प्रांतांमध्ये स्थानिक स्वराज्याच्या पाट्यांवरून वगैरे खरोखर स्वप्रांताची भाषा व लिपि आली ह्यांत कांहीं गैर नाहीं. पण दुसरी बोध लिपि व भाषा इंग्रजीच, अट्टाहासानें अवलंबिली जाते; भारताची घटनामान्य लिपि व भाषा दर्शित होत नाहीं! हें कां भारताला स्वराज्य व स्वातंत्र्य मिळाल्याचें प्रतीक! !

असें सुचवावेसें वाटतें की, केंद्र-सरकारनें आवश्यक म्हणून, देवनागरी लिपींत एखादा तरी आपापला सर्वमान्य ग्रंथ प्रत्येक प्रांतानें प्रतिवर्षीं छापला पाहिजे असा निर्बंध घालावा. तसेंच प्रत्येक विद्यापीठानें आपल्या शोजारच्या दोन्ही प्रांतांतील भाषांचा अवलंब करून त्या त्या भाषेंतील सर्वप्रिय ग्रंथ प्रत्येक वर्षीं अवश्यमेव छापवे. [आणि अगतिक म्हणून हेंहि म्हणून ठेवावयाचें कीं, प्रत्येक प्रांताच्या लिपीला व भाषेला एकेकदां राष्ट्रभाषेचा व लिपीचा मान द्यावा. ह्यायोगें सगळा गोंधळ, व्यवहारशून्यता व अचरटपणाच दर्शित होणार आहे. पण काय करणार ? असो.]

प्रस्तुत ग्रंथाचें वैशिष्ट्य

नुकत्याच प्रसिद्ध झालेल्या नरवणे शब्दकोशांत—सोळा भाषांमध्ये हा कोश छापला आहे—सामान्य व्यवहारांतील म्हणून अडीच हजार शब्द संग्रहीत केले आहेत. जन्मोजन्म ज्यांचा व्यवहार चालतो, पण लिहिणेंवाचणें नाहीं, अशा लोकांच्या तोंडीं अधिकांत अधिक किती शब्द येतात; तसेंच ज्यांना शिक्षित म्हणूं, सुशिक्षित नाहींत; असें जें नागरजीवन त्यांत किती शब्द येतात व ते कोणते, हेंहि लक्षांत आणून प्रस्तुत शब्दकोष सिद्ध केला आहे. म्हणजे ४७७६+पुरवणी ११५ सह एकंदर शब्द ४८९१ ह्या कोशांत

आलेले आहेत. त्याशिवाय अंकबोध म्हणजे संख्यावाचक शब्द (४३), वार, महिने, विरामचिन्हें, वजनंमाणें, अंकगणितांतील प्रमख शब्द, दिशा, क्रिया-पदें, काळ, इत्यादि विविध शालेय व्यवहारांतील तमिळ शब्द देऊन मुख्य म्हणजे वाक्प्रचार, म्हणी दिल्या आहेत. म्हणींमध्ये दोन प्रकार आहेत. मराठी भाषेतील समानार्थक तमिळ म्हणी (१०५), आणि कांहीं मूळ तमिळ म्हणी व त्यांचा मराठींत अर्थ (३०). पैकीं दुसऱ्या प्रकारच्या म्हणींवरून त्या समाजातील रीतिभाती समजुती कळून येण्यास मदत मिळते. एकच उदा० देतो. 'पांच मुली झाल्या तर राजासुद्धां देशोधडीला लागेल.' 'नेसायला लुगड्यासाठीं मावशीकडे गेली तों तीच शिंदीची चटई नेसून बसलेली.' इतरहि कांहीं म्हणी मोठ्या उद्बोधक आहेत.

'मार देणारे हातच मिठी मारतील.'

'विचवाला मुनीम नेमला तर क्षणोक्षणीं नांगीच मारणार.'

'सासूच्या हातून भांडें फुटलें तर तें मातीचेंच होतें, सुनेच्या हातून फुटलें तर तें काशाचें होतें हो!.'

ह्याच अर्थाची दुसरी म्हण मीं ऐकलेली आहे 'अत्त कुट्टिन कुंडा आडु गोटी कुंडा (सासूच्या हातून मडकें फुटलें तर भोंकेंच पडलेलीं होतीं, फुटलें झालं. पण) कोडलु कुटिल कुंडा, कोत्त कुंडा (म्हणजे सुनेच्या हातून फुटलें तर तें अगदीं नवें होतें.)!'

प्रसंगानें आणखीहि दोनचार म्हणी येथें देतो.

'आंगिरलो बेल्लमु गुल्लो लिंगानिको नैवेद्यम् ।' (देवळांत बसून वाजारांतील गुळाचा देवाला नैवेद्य).

'अंदरिकी शकुनम् चेप्पे बल्ली कुडिनी तोटिल्लो' सर्वांना शुभाशुभ सांगणारी पाल स्वतः धुणांत पडते व मरते.

'अटैते वैद्य वाप्पन्मु, इटैते वैतरणी गोदानम् ।' वैद्याला दिलेली गाय रोगी वांचला तर बिलांत धरावी, मेला तर वैतरणी तीरीं गोदान मिळालें असें समजावें.

एक ऐतिहासिक प्रसिद्ध व्यक्तीचा नामनिर्देश असलेली म्हण आढळली.

'आकण्णा मादण्णा गारु अंदलमु येकिते, साटिकी सारदा चिरुकट्टु येकितता उटा ॥' आकण्णा मादण्णा हे—कुतुबशाहींतील प्रसिद्ध दिवाण-

पालखींत बसून जातात, तेव्हां कोणी एक आपणहि तितक्याच उचीचे व बरोबरीचे आहोत हें दाखविण्याकरितां सारखा तळ्याच्या-कांठच्या भितीवर जाऊन बसतो. असो.

टीप—यांपैकी “ अंदिरिकी० ” ही म्हण तेलुगु भाषेंतील असून उरलेल्या तीन कानडी भाषेंतील आहेत.

ह्या ग्रंथांत कांहीं शब्द दुबार आले असें वाटेल. शब्दसंग्रह ह्या दृष्टीनें ते प्रथम वर्णानुक्रमानें आले पण विशिष्ट विषयांतील म्हणून देतानाहि तेच शब्द पुनः देणें प्राप्त. उदा०—दिशा, अंक, वार, महिने, थोडेसें गणित इत्यादि उपयुक्त शब्द चट्टदिशीं पाहतां यावे म्हणून वेगळे दिले व तसे कांहीं शब्द दुबार आले. कांहीं शब्द दुबार असले तरी अर्थछटा वेगळी असल्यामुळें ते दुबार म्हणतां येणार नाहीत. मिळविणें ह्यांत बेरजेंतील मिळविणें येतें तसें संपादन करणें हेंहि येतें. म्हणून हा शब्द पृ. ६१ व ९० वरहि आला.

रोजचें साधें जीवन जितक्या विविध अंगांनीं भरलेलें ततक्या पैकीं बऱ्याच अंगालंकारांनीं ही व्यावहारिक पुस्तिकाहि नटलेली आहे.

येथें हीहि गोष्ट लक्षांत येते की, लिपि ही, भाषा नेत्रगोचर करते आणि भाषा ही मुळांत श्रवणगोचर आहे. हेंच पुनः असें—बोलण्याचा कानांशीं संबंध आहे डोळ्यांशीं नाही, पण भाषा ही लिपिबद्ध केल्यामुळें, डोळ्यांनीं कोणालाहि व केव्हांहि ती पाहून वाचतां म्हणजे बोलतां येतें. अर्थात् ऐकवितां येते. असें जरी असलें तरी भाषेचें उच्चारण हा एक भाग उरतोच. ह्यास इंग्रजी शब्द कोष हें उत्तम उदाहरण आहे. शब्दाच्या स्पेलिंगांत कोठें अवसान घ्यावयाचें, थोडें थांबल्यासारखें करावयाचें, कोठें अक्सेण्ट घ्यावयाचा, कोणचा वर्ण गाळावयाचा वा कोणच्या वर्णाचा वेगळाच उच्चार करावयाचा इ. इ. हें उच्चारण होय व तें इंग्रजी शब्दापुढें वेगळें स्वतंत्रपणें सांगावेंच लागतें. हें फारसें सांगावें लागत नाहीं ‘देवनागरी’त. कारण लिपीच मुळांत निर्दोष व बरीच पूर्ण आहे. तथापि भाषेंतील शब्दांचे उच्चार हे थोडेसे सांगितलें पाहिजेतच. जेथें वाङ्मयासाठीं कोष वापरावयाचा असतो तेथें शब्दार्थ दिलेले असल्यानें काम भागेल. पण रोजच्या

व्यवहारासाठीच जो शब्दसंग्रह आहे त्याचें उच्चारण दर्शित केलेलें असणें प्राप्त वाटतें. 'नरवणे-कोषांत' हें उच्चारण दर्शित केले आहे. असो. पुढील आवृत्तींत ह्याचा विचार व्हावा.

वर उल्लेखिलेले प्रयत्न केव्हांहि अभिनंदनीयच होत. तथापि प्रस्तुत पुस्तकाचें महत्त्व विशेष आहे आणि त्याचें कारण हें कीं ह्या पुस्तकाचें कार्य व्यवहार-प्रधानच मुख्य आहे. जो जो कोणी मद्रासच्या बाजूस प्रवासाला, राहाण्याला, कांहीं प्रासंगिक कामानिमित्तानें जाईल, त्याला त्याला हें पुस्तक जवळ बाळगण्यानें त्यांच्या कामांत फार मोठी मदत होईल. आणि उभयतांना वाटेल कीं, 'अरे, हा आपलाच आहे.' ज्याला म्हणून देवनागरी लिपी परिचित असेल तो तमिळहि होईल व महाराष्ट्रीय होईल असें हें लहानसें पुस्तक राष्ट्र-घटनानुकरणी व व्यावहारिक आहे.

*

*

*

पुढील काळांत राष्ट्ररूपानेंच जगावयाचें आहे :—

शेवटीं एक गोष्ट आवर्जून सांगावयाची कीं, भारतीय लिपि ह्या नात्यानें देवनागरीचा सर्वांनीं स्वीकार करावा ह्याचा अर्थ त्या त्या प्रांतीय लिपी त्यांनीं त्यांनीं शिकूं नये असा मुळींच नाही. कारण, हजारों वर्षांच्या त्यांच्या त्या त्या लिपींतील वाङ्मयास त्यांनीं मुकावें असें कसें म्हणतां येईल? पण राष्ट्रलिपि हें राष्ट्रजीवनाचें एक प्रमुख अंग ह्या नात्यानें लिपीचा स्वीकार आदरानें ह्या पुढील काळांत केला पाहिजे व हेंच प्रारंभीं म्हटल्याप्रमाणें देशसख्यत्व होय.

आभार :—ह्या लेखनाच्या कामीं श्री. श्री. बा. जोशी (कलकत्ता नॅशनल लायब्ररी) (टोपण-नांव-कोषकार) ह्यांचें फार साह्य झालें. ग्रंथा-लयांतील कार्यकर्ता कसा असावा तर असा. श्री. जोशी यांस अनेक धन्यवाद.

१७ वर्षांपूर्वीं मी तिरुपती येथें एक वर्ष होतों. मद्रास-सरकारचा ऐतिहासिक हस्तलेख-संग्रह दुसऱ्या महायुद्धामुळें तेथें होता. त्यांतील (मोडी) पत्रें, पोथ्या पाहण्या-वाचण्याचें काम सरकारच्या निमंत्रणावरून व मंडळाच्या परवानगीनें मी करीत असें. तेथें असतां तेलुगु लिपि-परिचय मी करून घेतला होता; महाराष्ट्र-मंडळ स्थापन केलें होतें. मराठी भाषा थोडी का होईना ज्या घराण्यांत बोलली जाई अशी अनेक व्यवसायांतील मंडळी पाक्षिक वा मासिक सभांना सणावारीं जमत. असें हें वर्ष तेथें गुदरलें. मद्रासलाहि दोन-तीन वेळां गेलों. प्रस्तुत पुस्तक-संपादकांकडेच मुक्काम होई. तेव्हां असलें कांहीं बोलणें झाल्याचे अंधुक आठवतें; पण एवढ्यावरून हें वरील काम मजकडे यावें असें मुळींच नाही. संपादकांची

इच्छा. एकदां जोरानें नाहीं म्हटलेंहि; पण श्री. पु. दि. जोशी ह्यांचा आपलेपणाचा शब्द मोडवेना. त्यांतून लेखनासहि उशीर लागला. तेव्हां सर्वांची क्षमा मागून पुरें करतो.

तमिळ लोकसंख्या :—भारताच्या एकंदर लोकसंख्येच्या शेंकडा ८.२ इतकी लोकसंख्या तमिळांची आहे (२,६५,४६,७६४). मराठी भाषकांची ८.३ ह्या प्रमाणांत आहे. तेलुगु भाषिक १०.२ आहेत (३,२९,९९,९१६). हे आंकडे १९५७ इयर बुकांतील आहेत. खुद्द मद्रास राज्यांत २,४५,०४,१४६ तमिळी आहेत. ह्यांतील कांहीं तमिळ आंध्र, केरळ, म्हैसूर या राज्यांत आहेत व त्रावणकोर, महाराष्ट्र ह्याहि राज्यांत कांहीं आहेत. महाराष्ट्र राज्यांत १,१०,३७० तमिळी लोक आहेत.

तमिळ वर्णमाला स्वर (१२) अ, दीर्घ अ किंवा ऱ्हस्व आ, आ, इ, ई, उ, ऊ, ए, दीर्घ ए, ऐ, ओ दीर्घ ओ, औ—व्यंजने [१८] क, झ, च, ज, ट, ण, त, न, प, म, य, र; ल, व, ळ, ळ, र, न. ह्यावरून दिसून येईल कीं, क—वर्ग, च—वर्ग हे मराठीतील पांच वर्ग त्यांतील आद्यन्त तेवढे तमिळमध्ये आहेत. म्हणजे पंचवीस ऐवजीं दहा; पोटफोड्या शेंडीफोड्या, कंबरमोड्या ष, श, स नाहीत आणि शेवटचे ह, क्ष, ज नाहीत. आतां ग्रंथलिपी म्हणून ज, श, ष, स, ह हीं अक्षरें घेतलीं आहेत. तमिळी लिपीचा नमुना स्वतंत्र दिला आहे.

तमिळ राष्ट्रगीत—

॥ श्रीः ॥

वाळिय शेन्दमिळ् वाळ्ह नट्टमिळर् ।

वाळिय भारत मणित्तिरुनाडु ।

वन्दे मातरम्, वन्दे मातरम्, वन्दे मातरम् ॥

अर्थ—शुद्ध तमिळ भाषा चिरायु होवो । थोर व उत्तम तमिळ लोक चिरायु होवोत । जगांतील रत्नासारखा व पवित्र भारत देश चिरायु होवो ॥ मातृभूमिस त्रिवार वन्दन.

एकंदरीत हा ग्रंथ व्यवहारदृष्ट्या अत्यंत उपयुक्त, सारस्वतदृष्ट्या अभिनव, आणि राष्ट्रीयदृष्ट्या एक बारीकशी घरापुरती कामगिरी करणारा म्हणून संग्राह्य आहे.

भा. इ. सं. मं. }
पुणें २. }
१।८।६१ टिळक स्मृतिदिन. }

शंकर नारायण (वत्स) जोशी.

तमिळ मूळाक्षरें

स्वर :

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ
एँ	ए	ऐ	ऑ	ओ	औ
ण	ण	ळ	ळ	ळ	ळणा

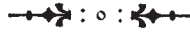
व्यंजनैः :

क	ङ	च	ज	ट	ण
क	ङ	च	ज	ट	ण
त	न	प	म	य	र
त	न	प	म	य	र
ल	व	ळ	ळ	र	न
ल	व	ळ	ळ	र	न

ग्रंथाक्षरैः :

ज	स	ष	ह	क्ष
ज	स	ष	ह	क्ष

मराठी-तमिळ लघु शब्दकोष

श्री

श्री; तिरु

— श्री गणेश प्रसन्न; कडवुळ् तुणै.

अ

अंक (आंकडे); एण्, एणगळ्.
 अंक (मासिकाचा वर्गरे); इदळ्.
 अकस्मात; दिडीर्नु.
 अंकुर; मुळै.
 अंकुर फुटणें; तुळत पोचु, मुळै
 विडरदु.
 अक्कल; बुद्धि.
 अक्कलवान; बुद्धिशाली.
 अखेर; कडशी, कडशीले.
 अग (संबोधन); अडी.
 अंग; उडंबु.
 अंगधुणें; कुळिक्करदु.
 अंगांत येणें; आवेशं वरदु (देव),
 पिशाशु पिडिच्चिरुक्कु
 (भूत अंगांत येणे).
 अंगाबाहेर टाकणें; (पोरुणै) तट्टि-
 क्कळिक्करदु.
 अंगठा; कट्टै विरल्.
 अंगठी; मोदिरम्.
 अंगण; वाशल्, वायिल्.
 अगणित; येगपट्टु.
 अगत्य; उपचारम्.
 अगदी, नुसतें; ओरेऽ.
 अग्रलेख; तलैयंगम्.

अग्रस्थान; अग्रतांबूलम्, मुदल्
 तांबूलम्.
 अंगारा; विभूति.
 अंधोळ; कुळियल्.
 अंधोळ करणें; कुळिक्करदु.
 अचानक; येदिर पाराददु.
 अजब, अद्भुत; अतिशयम्.
 अजगर; मल्लेप्पांबु.
 अजागळ; पन्नाडै.
 अजाण; अरियादवन्.
 अजीबात; कांजम्कूड.
 अंजीर; अत्तिप्पळम्.
 अजून; इन्नुम्.
 अटक करणें; कैदु शेय्यरदु.
 अडकित्ता; पाक्कुवेट्टि.
 अडकविणें; माट्टरदु.
 अडकवून ठेव; माट्टि वै.
 अडकून पडणें; (वळिले) माटिण्डु
 तिण्डाटवदु.
 अडचण; तोल्लै, यडंजल्.
 अडणें, अडून बसणें (जनावर
 वर्गरे); शंडितनम् पण्डुदु.
 अडत्या; तरगन्.
 अडथळा; तडै.

अडथळा आणणें; तडुक्करदु.
 अडदांडपणा; कोट्टम्.
 अडदांडपणा घालविणें, नाहीसा
 करणें; कोट्टते अडक्करदु
 अडविणें; तडुक्करदु.
 (वाट) अडवून बसणें; (वळिये)
 अडैच्चिण्डु (किं
 मरच्चिडु) उक्कारदु.
 अडाणी; अरियादवन् अरिविल्ला-
 दवन् मुट्टाळ.
 अडुळसा; आडातोडै.
 अडें; मुट्टै.
 अडें उबविणें; अडै कात्तल्.
 अडोसा; मरैवाग.
 अणकुचीदार; कूर्म.
 अंतर; दूरम्, इडैवेळि.
 अंतर (भेद); वित्यासम्.
 अतिरेक; ओरेड्डिया.
 अतिशय, खप; रोंब, प्रमादमा.
 अतिशय वाईट मनुष्य; रोंब
 मोशमान आळ.
 अतिशयोक्ति करून सांगणें; प्रमाद
 पडति सोल्लरदु.
 अतुलनीय; ईडु इणैयिल्लै.
 अतोनात; येगपट्टु.
 अंत्यक्रिया; कर्मांतरम्.
 अत्यवस्थ; अत्यावस्थै, रोंबकायला.
 अंथरणें; विरित्तल्.
 अथवा; अल्लदु.
 अद्भुत; अतिशयम्.
 अदमास, अंदाज; सुमार, निदानम्.
 अंदाजानें; सुमारा, उद्देशमाग.
 अदृश्य होणें; मरंजुपोरदु.
 अदृल घडविणें; वळि वैक्करदु.
 अंधळा; कुरुडन्.

अंधळी कोशिबीर; कण्णै कट्टि
 विळ्याड्डु कण् कट्टि विळ्याट्टु
 अंधार; इरुट्टु.
 अधाशी; पेराशें.
 अधिक, थोडें जास्त; इन्नुम्, कूड,
 कुडदल्.
 अधिकार; नाटाण्णै.
 अधु; मन्दम्, ऊनम्.
 अंधेरी (कमो उजेडाची जागा वगैरे);
 मंगलाग.
 अध्यक्ष; तलैवर.
 अननस; अनास पळम्.
 अनपेक्षित; येदिरपारादे.
 अनशोपोटी; वेरुवयिरु.
 अनाथ; अगति, नादियिल्लादे.
 अनुभव; अनुभवम्.
 अनुक्रमें; वरिशैयाय्.
 अनुकरण; पिन्पट्टुदल्.
 अनुरूप; पोरुत्तम्.
 अनेक; पल, अनेक.
 अनेक प्रकार-तन्हा; पलविधमान,
 पलप्रकारम्.
 अन्न; शापाडु.
 अन्नान्न करणें, अन्नान्न दशा होणें;
 शोत्तुकु परक्करदु.
 अन्नाशय; इरेण्णै.
 अनुमोदन देणें; आमोदिकरदु.
 अनुराग; परिवु.
 अनुरूप, योग्य; तगुंदपडि.
 अन्य, इतर; वेरे, वेट्टु, मत्त.
 अन्याय; अन्यायम्.
 अपचन; अजीर्णम्.
 अपयश, अपेश; तोलवि.
 अपवाद; विदिविलक्कम्.
 अपस्मार (फिट); वलिप्पु.

अपहार करणें; अपकरिकरदु.
 अपाय; अबायम्.
 अपुरें; कुरैवु.
 अपेक्षा; येदिर् पार्तल्.
 अफवा, कंड्या; अपवादम्.
 अफु; अभिनि.
 अंबणें, आंबणें; पुळ्चि पोरदु.
 अबब; अडाडा.
 अंबा (कच्चा); मांगाय.
 अंबा (पिकलेला); मांबळम्.
 अंबोट्या (कोवळे बारीक आंबे);
 मावडु.
 अंबाडा; कोण्डै.
 अंबाडी (पालेभाजी); पुळ्चिच कीरै.
 अंबोण; तीनि.
 अबोली, कोरांटी; कनकांबरम्.
 अभद्र; अच्चाय्यम्.
 अभिनंदन; वाळुतु, पाराट्टु.
 अभ्यास; पडिप्पु.
 अभ्यास करणें; पडिक्करदु.
 अभ्रक; अभ्रकम्, मैका.
 अभ्रा; तल्गाणि उरै.
 अमका; यारो ओरुवन.
 अमली पदार्थ; लागिरि पदार्थम्,
 लागिरि वस्तु.
 अंमळ; कोंजम्, शत्त.
 अरण्य; काडु.
 अरुंद; कुरुगल्.
 अरेरे, अरे दैवा; अडप्पावि, अडकडवुळे.
 अर्ज; मुरैयीडु.
 अवस्था; अवस्थै.
 अशा रीतीनें—प्रकारें—तन्हेनें; इन्द
 विदम्, इन्द मुरैले, इन्द मादिरि
 अर्थात्; कट्टायम्.
 अर्धवट; अरै कुरै.

अर्धा; पादि.
 अर्वाच्य, वात्रट, उनाड; अरट्टै, अरट्टुल्.
 अलिप्त; विलधि.
 अवघड; कडिनम्.
 अवजड; भारमान.
 अवधूत, दिगंबर, नग्न; निर्वाणम्.
 अवर्णनीय; प्रमादमा, सोल्ल
 मुडियादपडि.
 अवलंबणें, अवलंबन; पोरुत्तु.
 अवसडणें (भाजी), खालींवर करणें;
 वदक्करदु.
 अवेळ, भलती वेळ; वेळै यत्त वेळै.
 अव्यवस्थित, अस्ताव्यस्त; अलंगोलम्
 अवश्य; अवश्यम्.
 अवस्था; अवस्थै
 अशा रीतीनें—प्रकारें—तन्हेनें; इन्द.
 विदम्, इन्द मुरैले, इन्द मादिरि.
 अशिक्षित; पडिक्कादवन्, पडिक्काद.
 अश्रु; कण्णीर.
 अश्लील; आवासम्.
 असभ्य; कन्नापिन्ना, कंडपडि.
 असा—शी—सें; इंदमाद्रि, इप्पडि.
 अशी संधि घालवूं नका; इन्द संदर्भ
 नलुवविडादेंगळ्.
 असतें, आहे; उण्डु.
 असे ना कां? इरुंदायेन्न ?
 असेल; इरुकुम्, इरुकलाम्.
 असणार नाही; इरुक्कादु.
 असूं दे ना?; इरुक्कट्टुमे.
 असूं दे, बरें आहे; इरुकट्टुम्, आवट्टम्.
 अस्बल; करडि.
 अस्सल; असल्.
 अहवाल; आरिक्कै.
 अहेर; परिशु, वेगुमदि.
 अळकुड्या; शेपकिळंगु.

अळथा; पुळु.
अळु; शेषंकीर.
अळ (झाडाभोंवती केलेले); कुळि.

अळें करणें; कुळि वेट्टु.
अक्षता; अक्षतें.
अक्षर; एळुत्तु.

आ

आई; अम्मा, ताय, तायार्.
आई-पोरका; तायिल्लादे कुळन्दै.
आई वडील; तायतन्दै.
आकडा (अंबाडघांतील); कोण्डै
ऊसि.
आकडी; कोक्कि, तोरडु
आकर्षण; कवर्चि.
आकार; उरुवम्, वडिवम्.
आकाश; वानम्, आगायम्.
आकाशवाणी; अशरीरि, वानोळि.
आखूड; कुट्टै.
आखणें; कोडुक्किळिक्करदु.
आग; ती.
आग होंगें; एरियरदु.
आगपेटो; नेरुप्पु पेट्टि, तीप्पेट्टि.
आगबोट; कप्पल्.
आगगाडी; रैल् वण्डि, पुघै वण्डि.
आगेंमागें; मुन्नै पिन्नै.
आग्रह करणें; कट्टायप्पडुत्तुदल्.
आघळणें; अलशुदल्, अलशरदु.
आघाडा; नायुवि.
आचरण; अनुष्टानम्.
आचळ; कांबु.
आचार; आचारम्.
आज; इन्निकिक्कि, इन्ऱु.
आजकाल, दिवसेंदिवस; वरवर.
आजारी; शीक्का.
आजोबा; तात्ता.
आजोबाई; पाट्टि, आया (+).

आजीबाईसारखी; किळविमादिरि.
आजूबाजूस; अक्कम् पक्कम्.
आटपणें; मुडिक्किरदु, मुडिजुपोरदु.
आटणें, (गाय, म्हैस, वगैरे);
मरत्तुपोच्चु
आटलेली (म्हैस, गाय वगैरे);
मुदार
आटवणें; कायचुकिरदु.
आटापिटा, यातायातीचें काम;
मेनक्केडु.
आठवडा; बारम्.
आठवडा (गोला); पोत वारम्,
शेन्द वारम्.
आठवडा (येता); अडुत्त वारम्.
आठवण; निनैवु, ज्ञापकम्.
आठवण करणें; निनैवु मूट्टु.
आठळी; पलाकोट्टै.
आठचा घालणें; नेत्तियै (कि. मुगत्तै)
शुळुक्करदु.
आड (दृष्टीआड); मरैवाग्.
आडवा; कुरुक्के.
आडवा उभा; कुरुक्कुम् नेडुक्कुम्.
आढळणें, दिसणें; तेन्पडरदु.
आण; कोंडा, कोंडु वा.
आणवणें, मागविणें; वरवळैक्किरदु.
आणखी; इन्नम्.
आणि; वुम्. (हा आणि तो;) इव.
नुम् अवनुम्)-
आंत; उळळे (आंत एक बाहेर एक
असें नाहीं; ओळिवु मरवु इल्लै)

आततायी; आंगारम्.
 आंतल्या गांठीचा मनुष्य; नेजु
 अळुत्तमान आळ.
 आतां; इप्पो.
 आतांपर्यंत; इदुवरक्कुम्, इत्तोडु (X)
 आतडीं; कुडल्.
 आते, आत्या; अत्तै.
 आतेचा नवरा; अत्तिम्बेर
 आतेबहीण; अत्तंगाळ.
 आतेभाऊ; अत्तान.
 आंदण; शीर वरिशै, वरिशै.
 आदर; मदिप्पु, मर्यादै.
 आदरातिथ्य; उपचारम् विरुन्दु
 शेय्यरदु.
 आदर्श; नल्ल उदाहरणम्.
 आदला दिवस; मुदल् नाळ,
 मुंदिन नाळ.
 आघण; पोरि.
 आंघळा; कुरुडन्.
 आघार; आदरवु.
 आधीं; मुन्ने, मुदलिल्
 अधीन असणें; अडुत्तु इरुत्तल्.
 आनंद, आवडणारें कार्य; संतोषम्,
 कळिप्पु, इन्वम् (X)
 आनंदाच्या उकळचा फुटणें, आनंद
 मावेनासा होणें; आनंदकरैपुरंदु.
 आनुवंशिक; परंपरयाग.
 आपटणें; अडित्तल्.
 आपण (बहुमानार्थी तुम्ही या अर्थी);
 तांगळ.
 आपला-ली-लें; नम्मुडैय, नम्म,
 नम्बळदु.
 आपल्याकडे; तंगळ इडम् (X)
 आपलीच टिमकी वाजविणें; तन्नुडय
 तंबटम् अडिचिकरदु.

आपल्याशींच; तन्नोडेये
 आपापला; अवरवर, अवंग अवंग
 (X)
 आपापसांत; अवर्गळुकुळ्ळये, तंग-
 ळुकुळ्ळये.
 आपोआप; ताने तानाग.
 आप्त; आप्तमान, सोंदक्कारन्.
 आफ्त; आबत्तु, तिंडाट्टम्.
 आंबट; पुळिप्पु.
 आंबविणें; पुळिक्क वैक्करदु.
 आंबूस; शळप्पु.
 आंबेहळद; मांगांजि.
 आभार; वाळत्तु.
 आभार मानणें; वाळ्तरदु.
 आभाळ; मप्पु, मब्बु.
 आमजनता, सर्व लोक; पोदु मक्कळ.
 आमटी; सांबार.
 आमंत्रण; अळप्पु.
 आमसूल; कोडक्का पुळि.
 आम्ही; नांगळ.
 आयाळ; पिडरि मयिर.
 आयुधें; कुरुविघळ.
 आयुष्य; वाळ्क्कै, जीवनम्.
 आरडा ओरडा, कलगा; गलाटा,
 ओशी.
 आरती; कर्पूरारती.
 आरंभ; आरंभम्.
 आरंभलें; आरंभित्तदु.
 आरवणें; कूरदु.
 आरसा; कण्णाडि.
 आरामशीर; वसतियाग, वसतियात.
 आरास; अलंकारम्.
 आरोग्य; आरोग्यम्.
 आरोप करणें; दूषण देणें; तूट्टदल्.
 आरोपी; कुट्टं शाट्टपट्टवन्.

आर्जव करणें; मिनतबारी करणें;
येडतु सोल्रदु.
आलें गेलें; वरवंग पोरवंग, वरवा-
पोरवा.
आलिगन देणें; अणैकिरदु, अणैच्छु-
आलें; इंजि. [क्किरदु.
आंव; वयत्तु पोक्कु.
आवड; विरुप्पम्, इष्टम्.
आव आणणें; नडिक्करदु.
आवडणें; पिडिकरदु.
आवडीनें; प्रियमाग, आवलाग.
आवश्यकता; आवश्यकता.
आवळा; ने लिलक्काय्.
आवळणें; आक्कसणें; मुरुंगिक्करदु.
आवाज; शब्दम्, कुरल् वोळि.
आवाज बसला; तोण्डै कट्टिपोच्छु.

आवेश; वीरावेशम्.
आशा; आशै.
आशीर्वाद; आशीर्वादम्, वाळ्तु.
आशवासन; वाक्कु.
आसपास; अंगे इंगे.
आहार; आहारम्.
आहे; इरकदु, उण्डु.
आहारणें; इरै येडत्त, पांबु पोले.
आळ; कुट्टुचाट्टु, अबांडम्.
आळविणें; मनमुरुगि (कि. मनकि-
शिदु) वेण्डुदु.
आळस; शोबल.
आळशी; शोबेरि.
आळा घालणें; तिरप्परदु.
आळीव; आळिवेरे.
आज्ञा; कट्टुळै, उत्तरवु.
आज्ञाधारक; उत्तरवु पडि नडप्पवन्.

इ, ई

इकडे, इथे; इंगे
इकडे तिकडे; इंगे अंगे.
इंच; अंगुळम्.
इच्छा; आसै, विरुप्पम्.
इच्छा (शेवटची); कडशी आसै,
कडशी विरुप्पम्.
इजा; कायम्.
इतका; इव्वळवु
इतक्यांत; इदरकुळ, अदक्कुळ्ळे.
इतर; मत्तपेरु, मट्टवर् (×)
इतिहास; इतिहासम्, चरित्रम्.
वरिलास, इतन उण्डु.

इत्यादि; मुदलिय
इत्यादि तन्हा प्रकार; मुदलियवै.
इथून; इंगेइरुन्दु.
इथपासून; इदिलिरुन्दु.
इंद्रधनुष्य; वान्विल्.
इंद्रिय; इद्रियम्.
इमारत; कट्टुडम्.
इयत्ता; वधुप्पु.
इरेस पेटणें; पोट्टि पोडरदु.
इलाज; वळि.
ईश्वर; कडवुळ, आण्डवन्, पेरुमाळ.
ईश्वरा!; कडवुळ, आण्डवने

उ

उकडणें (भाजी वगैरे); वेगवैक्करदु.
उकडणें (उकाडा होणें); वियर्करदु.

उकाडा (रतीब); वाऽडिक्कै.
उकरणें; मण् तौंडरदु.

उकळणें; कोदिककरदु.
 उकळी; कोदि.
 उकळणें; (लुबाडणें); करक्करदु.
 उकिरडा; कुप्पैकळम्, कुप्पैमेडु.
 उखळ; उरल्.
 उखाणा; विडुकदं.
 उगम; उर्पत्ति.
 उगवणें; मुळैक्किरदु. मुळैकिळंबरदु.
 उगाळणें; इळैकिरदु.
 उगाळून घाल; इळैचि पोडु.
 उगा रहा; चुम्मा इरु.
 उगाच; शुम्मा.
 उगारणें; आंगरदु.
 उघडणें; तिरक्करदु.
 उघड; तिरन्दुडु.
 उघड बोलणें; पच्चैया पेशरदु,
 उडैच्चु पेशरदु.
 उघड बोलूं नये त्या-पाचकळ गोष्टी-
 बोलणें; पच्चैया पेशरदु.
 उघडा (कपडा न घालतां); वेरुम्
 उडंबोडे.
 उघडा ठेव; तिरन्दु वै.
 उंच; उयरम्, नेट्टै, उशरमान.
 उचकी; विक्कल्.
 उचंबळून-ओसंडून-जाणें; करै पुरुंडु
 ओडरदु.
 उचल; तूक्कु, तूक.
 उचलून नेला; तूक्किण्डु पोइटान्
 उचित्त; उचित्तमान.
 उचित्त गोष्ट, वाजवी गोष्ट;
 मुरैयान विषयम्.
 उच्च; ओस्ति, उशन्द.
 उच्च दर्जाची स्त्री, राजकन्या,
 अध्यक्षीण बाई वगैरे; तलैवि.
 उच्चार; उच्चरिप्पु.

उच्चासन; मेडै.
 उच्छाद; अमक्कळम्.
 उजवा; वलदु.
 उजळणें, घांसणें; तुलकरदु.
 उजाडलें; विडिजु पोचु, वेळिचमा
 पोचु.
 उजेड; वेळिच्चम्.
 उंट; ओट्टघम्.
 उटणें; वासनंप्पोडि.
 उठणें; येळुदिरुत्तल्.
 उठणें (झोंपतून); विळिच्छुकरदु.
 उठवणें; येळुप्पुदल.
 उठव; येळुप्पु.
 उठवलें; येळुप्पिनेन्.
 उठाठेव, पंचाईत; वम्बु.
 उडी; कुदि.
 उडी मारणें (जनावरांनीं वगैरे);
 तावरदु.
 उडी मारणें; कुदिककरदु.
 उडीद; उळुन्दु.
 उडदाची डाळ; उळथम् परुप्पु
 उडणें; परक्करदु.
 उडविणें (पतंग वगैरे); परक
 विडरदु.
 उतणें, उतूं जाणें; पोंघरदु.
 उतूं गेलें; पोंघि पोचु.
 उतरणें; इरंगरदु.
 उतरता; वाटमा, इरकमान वळी.
 उताणा निजणें; मल्लांदुकरदु,
 (माणसांस उद्देशून).
 उताणें असणें; निमिक्करदु.
 उताळु; प्रयाणी.
 उतार; वाटम्, इरक्कम्.
 उत्कर्ष; मुन्नेट्टम्, उयवूं.
 उत्कृष्ट; मेन्मैयान, उयन्दं.

उत्तम; तरमान.
 उत्तर (दिशा); वडक्कु.
 उत्तर (प्रश्नाचें); बदिल्.
 उत्तर देणें, उलटून बोलणें; येदतुं
 पेशरदु, बदिल् सोलरदु.
 उत्तेजन देणें; उत्साह, पडुत्तरदु.
 उत्पन्न होणें; उण्डाघरदु.
 उत्पन्न; ऊदियम्, वरुमानम्.
 उत्पन्न (मिळकत;) अरुवडै.
 उत्पादन (धान्याचें वगैरे);
 कण्डुमुदल्.
 उत्साह, जोम; ऊक्कम्.
 उत्सव, जत्रा; विळा, तिरुविळा,
 तिरुनाळ.
 उत्सुकता; आर्वम्.
 उत्सुकतेनें, आवडीनें; आवला.
 उतारा (विषावर वगैरे); बदील्,
 माटु (×),
 उथळ; आळमिल्लाद.
 उदबत्ती; ऊदुबत्ती
 उदय; उदयम्.
 उदरनिर्वाह करणें; पिळ्ळैक्करदु.
 पोळ्ळैक्करदु, वयट्टपाडु, वयक्कुपोळ्ळैप्पु.
 उदार; उदारमान.
 उदार मनुष्य; कोडैयाळि.
 उदास, शून्य; वेरिच्चिन्नु.
 उंदीर; येलि.
 उदो उदो करणें; तूक्किवैकरदु.
 उद्घाटन, अनावरण; अरगेट्टम्.
 उद्धट; मुरट्ट.
 उद्धटपणा; मुरट्टतनं.
 उद्दाम; तिमिरु.
 उद्धां; नाळैक्कु.
 उधळ माधळ; आळुम्पाळुम्.

उधार; कडन्.
 ऊन पाणी; वेन्नैर, शूडुत्तण्णि.
 उनाड, उठवळ; ओडुकालि.
 उनाडक्या करणें; तारुमारा शेय्यरदु,
 एरुमारा शेय्यरदु.
 उन्हाळा; वेय्यिल् कालम्, कोडै-
 कालम्, कोडै.
 उपजीविका करणें; पोळ्ळैक्करदु.
 उपटणें; कयट्टरदु, पुडिंगरदु, पुडुंगरदु.
 उपटूं का ?; कयट्टट्टुमा.
 उपडा; कवुत्तु.
 उपडा वळतो; कुप्परति विकरान्.
 उपद्रव; तुन्वम्.
 उपयुक्त; उपयोगमान.
 उपयोग; प्रयोजनम्.
 उपयोगांत नसलेला, नुसता पडून
 राहिलेला; वीणा किडक्कर.
 उपद्रव; तोन्दरवु, हिम्सै, यडंजल्.
 उपरणें; अंगवस्त्रम्, मेल्वेष्टि.
 उपरसळी; नन्नारिवेर.
 उपरा, दुसरीकडून आलेला, परकी;
 अशलूर कारंग.
 उपवर मुलगी; तिरंड पेण्,
 पेरिशान पेण्.
 उपसणें; इरैक्करदु.
 उपाध्याय; पुरोहित.
 उपास; पट्टणी, उपवासम्, व्रतम्.
 उपाशी; पट्टणियाग.
 उबविणें (अडै); अडैकाक्करदु.
 उंबर, अंजीर; आत्तिकका,
 आत्तिप्पळुम्.
 उंबरठा; वाशप्पडि.
 उभा; नेडक्कु.
 उभा ठेव; निक्क वै.
 उभा रहा; निल.

उमजणें; पुरियरदु.
 उमासे, ओकाच्या; येप्पम्.
 उरक; तिरमं.
 उरस्फोड; मारडिप्पु.
 उर्मट; मोरट्टु.
 उलट-उलटून बोलणें; बदल् पेशरदु.
 उलटमुलट, वेडेवांकडें; एकचक्कमा.
 उलटा; तिरपि, तलैकीळ.
 उलटा न्याय; तले कीळे पाडम्.
 उलटून टाकणें; तिरपि पोडरदु,
 पुरट्टरदु.
 उल्लेख; प्रस्तापम्.

उशागत; तलैप्पकम्.
 उशीरां; नेरंकळित्तु.
 उशी; तलगाणि.
 उष्टा; येच्चल्.
 उष्टें खरकटें; येच्चल् तुप्पल्.
 उष्ण; उष्णम्, शूडु.
 उष्ण वारा, झळ; अनल्.
 उसण; सुळ्ळुकु.
 उसना; कडन्.
 उसरी; सांडगे; वत्तल्.
 उसवणें, उलगडणें; पिरिक्करदु.
 उसळ; शुण्डल्.

ऊ

ऊठ; येळ्ळुदिरु.
 ऊनऊन; शुडच्चूड, शूडाग.
 ऊन्ह; वेयिल्.
 ऊब; कदकद.

ऊ; पेन्.
 ऊद; साम्राणि.
 ऊस; करंबु.

ऋ

ऋतुशांति; शांतिकल्याणम्.

ए

एक; ओण्णु.
 एकटा-टी-टें; ओण्डिया, ओण्डिमा,
 ओरुत्तनाग, ओरुत्तियाग.
 एकटा जीव; ओण्डिकट्टे.
 एकतर्फी; ओरुत्तले पक्षम्.
 एकत्र; ओण्णाग.
 एकत्र करणें; ओण्णा शेरकरदु.
 एकत्र (मिळून) असणें; ओण्णा.
 इरकरदु.
 एकंदर; मोत्तमाग, मोत्तत्तिल्.
 एकदांचा चलरे-येरे; वन्दतोल्लेयेन्.

एकलकोंडा, तुसडा, माणूसघाणा;
 ओरांगाणी.
 एकांत एक गुंफणें, वळणें; मुरकरदु.
 एकांतला एक भांड्यांचा सेट;
 अडक्कम्.
 एकमत, एकोपा; इणकम्.
 एकमताने, एकोप्याने; इणंगी.
 एकादा; येदोओण्णु.
 एकादे वेळीं; ओरुवेळे.
 एका पायावर तयार असणें;
 ओत्तैकालिल् निक्करदु.

एकूण एक; ओण्णु कूड विडाय,
जाडा.

एकेक; ओण्णु ओण्णा.

एरंड; आमणक्कु.

एरंडाचें झाड; आमणक्क शेडी.

एरंडाचें बाँ; कोट्टै मुत्तु.

एरंडेल तेल; विळक्कु येण्णै.

एरवीं; मत्त समयत्तिल्.

एवढा; अव्वळवु

एवढा वेळ; अव्वळवु नेरम्.

एवीतेवी; येप्पडियुम.

ऐ

ऐक; केळ.

ऐकणें; केकरदु.

ऐकणें; एकीव माहिती; केळविपट्टेन्
केळविपट्ट विषयम्.

ऐकतच नाहीं; केकवे इल्ले.

ऐट; रांगी, रांग.

ऐपत; शक्ति, सामर्थ्यम्.

ऐरण; अडैक्कल.

ऐवज; सोत्तु, ऐवेजि.

ऐवर्जां; बदिल्, बदल्.

ऐषआराम, षोक; शोका.

ऐषआरामांत, वैभव्वांत, लाडाकोडांत;

शोरुं शिरप्पुमाग.

ऐसपैस; वसति.

ओ

ओकाबोका; पाळा.

ओकारी; वांति.

ओकान्या काढणें; कुमट्टरदु.

ओकें ओकें दिसणें; मूळीया इरुकरदु.

ओक्साबोक्शी रडणें; बोडऽन्नु अळरदु.

ओंगळ; असिगमा.

ओघळ; नीरोट्टम, ओडै.

ओंजळ; श्रांगा.

ओंझें; शुमै.

ओंझें लावणें; बारम् (भारम्) येतरदु.

ओटा; कट्टै.

ओटी (गाईम्हशीची); मडी.

ओटी (घरांतोल); ताळवारम्.

ओटीपोट; अडिवयिरु.

ओठ; उदडु.

ओढ; इळु.

ओढतो; इळुक्किरान्.

ओढघस्त, ओढाताण; तिणर.

ओणवा होणें; कुनियरदु.

ओतणें; कोट्टरदु, विडदु.

ओरखडा; कीरुदल्, पुरुदल्.

ओरडणें; कत्तरदु.

ओरबाडणें; पिराण्डरदु.

ओल येणें; ईरम् वरदु.

ओला; ईरम्.

ओला करणें ईरमाकरदु.

ओलांडणें; ताण्डुदल्.

ओलांडून जा; ताण्डि पो.

ओवळें; विळुप्पु.

ओवणें (फुलें, मणी वगैरे); कोकरदु.

ओवा; वीमम्.

ओवाळणें; आरति येडुकरदु.

ओवाळून टाकणें (मीठमोहन्या
वगैरे;) कळिप्पु कळिकरदु.

ओवी; कुरुळ.

ओशट; पिशिपिशि, पिशक्कि.

ओशाळगत; कूचमा.
ओसाड चिकट; (नापीक) कट्टांतरै.
ओसाड, पडीत, वहिवाटींत नसलेले;
पाळुम.
ओसाड जागा, विहीर; पाळान इडम्,
पाळुम किणर्.
ओळ; वरिगै
ओळख; परिचयम्, अरिमुखम्.
ओळख (तान्ह्या मुलास) समजणें;
कुळन्दैक्कु वेतमुखम् पारकरदु.

ओळख करून देणें; आरै मुकम्.
पण्डिकोडक्करदु.
ओळखीचा मनुष्य; तेरिजवा.
ओळीनें; वरिसय्या, वरिशय्या.
शारिशाऱिया.
ओळखणें; पुरियरदु, तेरिजुकरदु.
ओरडणें; कत्तरदु, शब्दम् पोडरदु.
ओरडा आरडा; गलाटा, कूचल्
यैरच्चल्.
ओहोहो; अडाडा.

औ

औषध; मरुन्दु.
औषधी पाला; मरुन्दु कीरै.

औषधें (देशी); नाट्टु मरुन्दु.

क

कंकोळ; वालमिळघु.
कचकच, कटकट; (घरांतील) शळ्ळै.
कच्चा; काय्, पळुक्कादे.
कचरा; कुप्पै.
कचरा (बारीक); तूसि
कचाटचांत-तडाक्यांत सांपडणें;
वम्बुले माटिकरदु.
कचचीं बचचीं; कोळन्दैकुट्टि.
कच्छपीं-नादीं-पाठीस-लागणें;
पिन्नाले ओडरदु, पिन्नालेये सुत्तिडे
तिरियरदु.
कंजारी, वंजारी; कुरवन्, कुरति.
कंजूष; कर्म्मि. कंजन्.
कंटाळा; वेरुप्पु, अलुप्पु.
कंटाळणें; अळत्तुपोरदु.
कंटाळवाणें; अलुप्पा.
कंटाळवाणें; (नाटक वगैरे) झालें;
चोऽन्नु पोचु.
कटकट; तोन्दरव्.

कटकट, नसती ब्याद; बम्बु.
कंठ, गळा, आवाज; कुरलवळै.
कंठा; मालै.
कठीण; गेट्टि, कडुमै.
कठोर; कोडूरम्.
कंड; नमच्चल्, अरिप्पु.
कडक; करडुमुरडु, मोरप्पु.
कडक शिक्षा कडुमंयान दण्डनै.
कडबोळें; तेंगुळल्.
कडी; ताळपाल, तापाळ
कडबा; शोळतट्टै.
कडी (मूठ;) कैपिडि.
कडू; कशप्पु.
कडुलिब; वेबु, वेपयेलै.
कडे; वळैयम्.
कडे; आण्डे.
(माझ्याकडे; येनाण्डे.)
(घराकडे; वीटाण्डे.)
कडेला; ओरमा.

कड; कोदि.
 कडई; कडाई, बाबल्.
 कडवणें; कायरदु, काच्चरदु.
 कढत, उष्ण; शूड.
 कढी; मोर् कोळम्बु.
 कढील्लिब; कश्चेप्पिल्लै.
 कण; तुळि.
 कण्हेणें; मुनकरदु.
 कण्हेर; कस्तूरपू.
 कणीस; कदीर
 कण्या; नोय्.
 कथा; कदै.
 कथील; ईयम्.
 कंदमुळें; किळंगु, कायकिळंगु वेर-
 किळंगु.
 कधीं; येषो, येषोळ्ळुदु.
 कधींकाळीं; येषोवावदु.
 कधींच; येषोवुम्.
 कपट; कपटम्, वंचकम्.
 कपटी, आंतल्या गांठीचा; कपटम्
 कपटमान.
 कपडा; तुणि.
 कपडालत्ता; तुणिमणि.
 कपाट; विरो.
 कपूरकाचरी; किचलिकिळंगु.
 कपाळ; नेट्टि, नेत्ति.
 कपाळदुखी; तलैवलि.
 कबतर; पुरा.
 कबूल करणें; ओप्पुकरदु.
 कबूल होणें, सहमत असणें; वोत्तु-
 करदु.
 कंबर; इडुप्पु.
 कंबरपट्टा; वोडयाणम्, इडुप्पुकच्चै
 कमलपत्र; तामरै इल्लै.
 कमळ (फल); तामरप्पु.

कमावणें; संपादिककरदु.
 कमी; कुरच्चल्.
 कमी करणें (राग, विस्तव वागैरे);
 तणिकिकरदु, तणिच्छुवैक्करदु.
 कमीपणा; मदिप्पु, कोरच्चल्.
 करकरीत तिन्हींसांजा;
 असूर संधयाकाळ वेळै.
 करकोचा; कोक्कु.
 करगोटा; अरणाकयिरु.
 करटी, करवंटी; कोट्टांघची.
 करंडा; शिमिळ्.
 करंडी; कूडै.
 करणें; पंडुदु, शेय्यरदु.
 करतो; पंडान्, शेय्यरान्.
 करणावळ, मजुरी; कूलि, कूट्टुकूलि.
 करपणें; पुडच्चिपोरदु, करत्तुपोरदु.
 करमणुक; वेडिककै, विनोदम्, तमाश.
 करमणुकीचा कार्यक्रम; विगाडकचेरी.
 करवत; आरिवाळ्.
 करवंदे; कळाक्काय्.
 कर देणें; वरि कट्टरदु.
 कराकरा; नरनरान्.
 कराकरा दांत खारणें; नरनरान
 कडिकरदु.
 करितां, साठीं; काहा, पत्ति.
 करण्याजोगा; साध्यम्.
 करणी करणें; शून्यम् वैक्करदु,
 वैप्पु वैक्करदु.
 करण्यास भाग पाडणें; वरपुरति
 शेय्य सोल्सदु.
 करार; ओप्पन्दम्.
 करारी; कण्डिप्पु.
 कळं नको; पण्णादे.
 कर्ज; कडन्
 कर्तव्य; कडमै, कडमैप्पाडु.

कर्ता मनुष्य; पोरुप्पाळी.
कर्तृत्व; तिरमै.
कदळ; कलवाळ.
करुणा; इरक्कम्.
कलंडणें; कवुंदु पोरुदु
कलम; बोट्टुचेडि.
कला; कळ.
कालिंगड; तरबुस् पळम्.
कल्पना; नोक्कम्, येण्णम्.
कल्पित; करपन
कल्हई; ईयम्
कल्हई लावणें; ईयम् पूसरदु.
कवठ; विळांपळम्.
कवडी; शोळि.
कवळी (दांतांची); पलवरिशै.
कवळी (पानांची); कवळी.
कशाला; येदुक्कु, येन्नत्तक्कु.
कशावरुन; यदनाले.
कष्ट करणें; श्रमं पण्डुदु
कष्ट भोगणें; कष्टं पोरुत्तुक्करदु
कष्ट भोगले; कष्टप्पट्टान्
कस; येडु
कस लावणें; उरच्चु पाक्करदु
कसाई, कसाब; कसाब
कस्पट; तविडु
कंसांत; वळैवुक्कुळ
कसेंतरी; वरमाद्री, येप्पडियो
कळकणें; कळिंबु आरदु
कळ येणें; तेरिक्करदु
कळप; मन्द
कळणें; तेरिजकरदु, तेरियरदु,
पुरियरदु.
कळलें; तेरिजुदु
कळस; गोपुरम्
कळशी; कुडम्

कळी; मुग्गु
कळवळा; परितापम्
कां; येन्
कां म्हणजे; येन्ना
काकडीशिगी; कडकापू
काकडी; वेळ्ळरिक्काय
काका; पेरियप्पा (वडील),
शित्तप्पा (धाकटा)
काकू; पेरियम्मा (वडील),
शिल्लम्मा (धाकटी)
काख; कळकम्.
कागद; कायदम्
कांगावा; पुरळि
कागाळी; अवदुह.
काच; कन्नाडि, पींगान् (X)
कांचसामान; कन्नाडि सामान्.
काचच्या; वरवल्
काजवा; मिनु मिनु पूच्चि.
काजळ; मै.
काजरा, कुचला-त्याचें बीं;
येट्टिक्काय्.
कांजिण्या; ओतै अम्मै, चिन्न अम्मै
कांजी; कंजि.
काजू; मुन्दिरिकोट्टै.
काजूबिया; मुन्दिरिपरपु.
काजूचें फळ; मुन्दिरिपळम्.
काटकसर; चिक्कनम्, शेट्ट.
काटकी, काडी; कुच्चि.
काटा; मुळ.
काठ; करै. *वापरतात).
काठ (भांड्याचे वळविलेले); विळगि.
काठी; कोम्बु, तडि, कळि.
कांडणें; इडिकरदु.
कांडवेल; पेरांडै (याचा रस पाप-
डाचें पीठ भिजविण्यासाठी*)

काडेचिराईत; नेलावेम्बु.
 काढणें; एडुकरदु, कयटरदु.
 काढा; कषायम्.
 काणाडोळा करणें; वशैट्टयाग
 इरुक्करदु.
 कातरी; कत्तरि, कत्तरिकोल.
 कातरणें; वेट्टदु.
 कात, काथ; काशीकट्टी, कथक्कांबु.
 काथ्याकट्ट करणें; अमक्कळप्पडुत्तरदु.
 कांदा; वेगायम्.
 कान; कादु. शेवि.
 कानउघाडणी करणें; कण्डिकरदु.
 कान उघाडणी केली; कण्डिच्चु-
 वच्चेन्.
 कान कोरणें; कुरुंबे वांगी.
 कान पिळणें; कादै तिरुघरदु.
 कानावर पडणें; कादिले विळरदु.
 काप (फोड); विल्लै.
 कापड; तुणि.
 कापडबाजार; जवुळिकडे.
 कापणी; (पीक); अरुवडै.
 कापणें; अरक्करदु. वेट्टदु.
 कांपणें; नडुक्करदु, कुळुरदु.
 कांपरें; नडुक्कम्.
 कापूर; कपूरम्.
 कापूस; पंजु.
 कापसाचें झाड; परुति चेडि.
 काम; वेलै, कार्यम्.
 अंग मोडून काम करणें; कष्टपट्टु.
 वेलै शैय्यरदु, उडंबु वर्णांगि वेलै
 शैय्यरदु.
 मन लावून काम करणें; ऊक्रमा
 वेलैपण्डुदु.
 कामकरी; वेलैक्कारन्.
 कामगार, मजूर; तोळिल् आळि.

कामधंदा; तोळिल्, उद्योगम्.
 कामाचा नाही, उपयोगाचा नाही;
 उदवाडु.
 कामाची रीत, पद्धत; वेलै मुरै.
 कामावर हात बसणें; अत्तु पडिया
 इरकदु, पळधी पोरदु.
 कां म्हणजे; येन्न कारणम्.
 काय; येन्न.
 काय हो; येन्नाझग, येन्न अय्या.
 काय जणें, काय काँ; येन्नामो, येदो.
 कायदा; शट्टम्.
 कायद्याप्रमाणें; शट्टप्पडि.
 कायमचें; स्थिरमा.
 काय म्हणून; यदुक्काग.
 कारटा; शनि.
 कारण; कारणम्, येन्नाल, प्रयोजनम्
 कार्तिकस्वामी; मुरुग पेरुमान्.
 कारभारी; कारभारी.
 कार्यक्रम; निघळ्चि.
 कार्यक्रमाची धादी; निघळ्चि निरल्.
 कार्याला वाहून घेणें; अर्पणं
 पणिणकरदु.
 कारलें; पावक्काय्.
 कारागीर, कलाकुसर करणारा;
 आशारी.
 कारस्थान, कारवाई, डाव; शूळ्चि,
 नयवंचकम्, शदि.
 कालथा, उलथनें; दोसै करडि, दोसै
 तिरुप्पि.
 कालवणें; कलकरदु.
 कालवण; तोगयल्.
 कालवा; कालवाई.
 कालवाकालव होणें (पोटांत
 ढवळणें); पेरैट्टरदु.
 कालें; (केळीचें); वाळत्तण्डु.
 कालासारखें (थंड); अल्लीतडुपोले.

काव (गेहू); कावि.
 कावकाव करणें; करैयुम्.
 कावणें, कातावणें; इडिजि पोरदु.
 कावळा; काऽका.
 कास (गाई म्हशीची); मडि.
 कासव; आमै.
 कासार; वळयलकारन्.
 कासें; वेणगलम्.
 काशाचें भाडें; वेणगल पात्रम्.
 कांहीं; शिल, कोंचम्.
 कांहीं कारणानें; येदो कारणन् नाले,
 शिलकारणंगळाले.
 कांहींच्या बाहीं, अयोग्य; अन्यायमा.
 कांहीं माणसें; शिल पेर्.
 कांहींतरी; यदावदु
 कांहींतरी बडबड करणें, लावणें;
 वळावळाञ्चु पेशरदु.
 कांहीं नाहीं; ओण्णुम् इल्लै.
 काळजी; कवलै, व्यसनम्.
 काळजीपूर्वक कर; जागृतया शेय्.
 काळा; करप्पु.
 काळें कर; तोलंजु पो.
 काळें पाणी; देशभ्रष्टम्.
 काळा कुळकुळीत; ओरैऽकरप्पु.
 काळिमा, लांछन; कलंकम्.
 काळी माती; कळिमण्.
 कितकित्या, किरकिऱ्या; नच्चु.
 किचाळणें; अलरदु.
 किचित्; शिते, कोंचम्.
 किडका; सौत्तै.
 किडा; पूच्चि.
 कितवी; एतनावदु.
 किती; एव्वळवु, एतनै.
 किती माणसें; एतनै पेर्.
 किती तरी, कित्येक; एतनयो.

किती वेळा; एतनै वाट्टि.
 किमत; विल्लै.
 किरण; कदिर.
 किवा; इल्लै यानाल्, इल्लाविटाल्,
 अल्लादु (X).
 किल्ला; कोऽट्टै.
 किल्ली; चावी.
 किसणें; तुरुवरदु.
 किसणी; तुरुवि.
 किळस येणें; वायल् येडकवरदु,
 असिहै.
 किळसवाणा; गोरमा.
 कीस; शीवल्.
 कीर्ति; पुघळ.
 कीर्तन; हरिकथै, कालक्षेपम्.
 कोंव करणें; परितापपडदु.
 कुंकुं; कुंकुमम्.
 कुंकुं लावणें; बोट्टु वैक्करदु.
 कुंचबणूक, कोंडमारा तिंदाट्टम्.
 कुजणें; अळ्गिपोरदु.
 कुटणें; इडिकरदु.
 कुटाळकंपू, कुटाळलोक; वीणवम्बु-
 कागळ्.
 कुटुंब (पत्नी); संसारम्.
 कुटुंब; कुटुंबम्.
 कुठला, कुठली; यन्द.
 कुठलें गांव; यन्द ऊर्.
 कुठून; यंगे इरन्दु.
 कुठें; यंगे.
 कुडी (कानांतोल); तोडु, कम्मल्.
 कुडी (फुलांची); पंतोट्टि.
 कुडी (हौद); सिमटि तोट्टि.
 कुणगा, पेव; कुदिर.
 कुणाला तरी; यारो ओत्तरुक्कु.
 कुणास ठाऊक; अदु येन्नमो.

कुणीतरी पुरुष; यारो ओरुतन्.
 कुणीतरी बाई; यारो ओरुति.
 कुतूहल, जिज्ञासा; आर्वम्.
 कुत्रा; नाय्.
 कुथणें; मुक्करदु, मोनकरदु.
 कुदकळ्या; मुल्लै मोगुगु.
 कुदळ, कुन्हाड; कोडाली, कोडरि.
 कुपण; वेलि.
 कुभार; कुयवन्.
 कुभांड, आळ; अबांडम्.
 कुरकुरीत, कुडकुडीत; मोरामोरा,
 मोरमोरन्नु.
 कुरतडणें; कोरिक्करदु.
 कुरण; मेच्चल् भूमि.
 कुरापत-खुसपट काढणें, भांडण उक-
 रून काढणें; बंबुक्कु इळक्कुरदु.
 कुल्प; प्टटु.
 कुल्ले; कुडी.
 कुशीला (बाजूस); ओरुक्कळिच्चु.
 कुसकरणें; पिरीयरदु, नशुक्करदु.
 कुसळ; श्लांबु.
 कुळीथ; कोळ्ळु.
 कृत्या, डांकीण; नीलि.
 केर; कुप्पै.
 केर काढ; पेरिक्किवै, पेरुक्क.
 केरमुणी; तोडप्पम्.
 केवडा; ताळुंबु.
 केवढा; येव्वळवु.
 केव्हां; येषो.
 केव्हांहि, नेहमी; यप्पोळदु.
 केव्हांच; येषोवुम्.
 केव्हांतरी; यप्पोना, ओरुसमयम्.
 केशर; कुंकुमपु.
 केंस; मयीर, मुडि.
 केंस कापणें; मुडि येडकरदु.

केंस कापणें (नवस म्हणून);
 मुडि इरक्किरदु.
 केळीचें झाड; वाळै मरम्.
 केळफूल; वाळैप्पु.
 केळफुलांतील कावळा, चमणी;
 नरंबु तोप्पुल्.
 केळें (कच्चें); वाळक्काय्.
 केळें (पिकलेलें); वाळपळम्.
 कैरी; मांगाय्.
 कैफियत; कुरै.
 कैवार घणें; परिजि पेशरदु.
 कोकिल; कुयिल.
 कोट (किल्ल्याचा); मदिल.
 कोठी, कोठीची खोली; उग्राण.
 कोडगा; अशट्ट. तुडैच्चु विट्टिरिक्कु
 कोंडणें; अडैच्चु वैक्करदु.
 कोंडमारा होणें; तिणरंदु.
 कोंडवाडा; कुट्टै, पट्टै.
 कोंडा; तविदु.
 कोण; यार्.
 कोणीकडन; यंगे इरुन्दु.
 कोथिबीर; कोत्तमलि.
 कोंदणांत बसविणें; कट्टरदु.
 कोनाडा; माडम् यिरै.
 कोपर; मुळकई, मुट्टि.
 कोपरा; मूलै.
 कोपरान् कोपरा; मुलै मूडक्कु,
 यल्लाम्.
 कोंब; मुळै, तुळुर्.
 कोंबडा; सेवल.
 कोंबडी; पेट्टै,
 कोंबड्या; कोळी.
 कोंबडीचें अडें; कोळि मुट्टे.
 कोंबलें; अडचुडदु.
 कोबी; घोस.

कोबीचा कांदा-गड्डा; घोसमुट्टे.
 कोमट; वेदावेदा.
 कोमेजणे, शिळकटणे; वाऽडिपोच
 वाऽडिपोरदु, सुरंगिपोरदु.
 कोयता; आरुवाळ, कोडुवाळ.
 कोर; कलै.
 कोरडा; सुका; उलरंदु, कांजु, कांज.
 कोरफड; कताळ मडल. कताइ मट्टे
 कोरणें; कीरुदल, कीरंदु.
 कोल्हा; नरि, कुळळनरि.
 कोवळा; पिंजु.
 कोवळणें; करेकरदु.
 कोशिबीर; पच्चडि, तैरपच्चडि.
 कोष्टकोळिजन; सित्तरत्तै.

कोष्टी; नेशवाळी. ❀ शिलंदि.
 कोसळणें; शरंजिपोरदु, इडियरदु.
 कोहळा; कल्याण पूसिनिक्काय्.
 कोळसा; करी, अडपु करी.
 कोळी (कोटक) एट्टकाल् पूच्चि, ❀
 कोळिष्टक; ओट्टुडे, ओट्टै.
 कोळी (मासे मारणारा); शेंबडवन् *
 कौतुक करणें; मेच्चिकरदु, पुघळरदु.
 कौल; वोड. * वलैनयन् (X).
 कृति; शेय् मुरै.
 क्रम; वरिशै.
 क्रियापद; विन्नैचचोल.
 क्लेश; वरुत्तल.
 क्वचित; अपूर्वमा; येप्पोआवदु.

ख

खकाणा; नेडि.
 खचित; कण्डिप्पा, निश्चयम्.
 खजिर; कति
 खजूर; पेऽरिचंपळम्.
 खटपट; पाडु.
 खटपट करणें; पाडु पटरदु.
 खटला; केस.
 खडबडीत; करडुमुरदु.
 खडक; पारे, करंगल्.
 खडतर जीवन; गेट्टि आयुस्.
 खंड, खाडा; पिळपु.
 खंडकरी, कूळ; पण्णैयाळ.
 खडा; कल.
 खडी; गिट्टी, जल्लि.
 खडीसाखर; कलकंडु.
 खडडा; पळळम्.
 खण; रविककेतुण्ड.
 खण (कपाटाचा); पूड, अडुक्कु.
 खणणें; तोण्डुदु.

खत; येरु.
 खंदक; अगळि.
 खनपटीस; पिडरिले.
 खनपटीस बसून; पिडरिले येरि ❀
 खप, विक्री; विपनै.
 खपणें, राबणें; माडा उळेक्करद.
 खपली; पोरक्कु.
 खपली धरणें; पोरक्कु तट्टु.
 खपविणें; येवरदु.
 खपविणें, संपविणें; शेलवळिक्करदु,
 खमंग; मणमाग.
 खरकटें; पत्तु. ❀ उकारंद;
 खरकटें भांडीं; पत्तु पात्रम्.
 खरखरीत होणें, करकटणें;
 वरवरान् इरकदु.
 खरखरीत (वाळच्या कणासारखें)
 लागणें; नरनरान वोट्टिकरदु.
 खरें; उण्णै, निजम्मा, सत्यम्.
 खरें म्हणजे; शोल्लपोनाल्.

खरबूज; जामकिर्णि, खर्बुज पळम्.
खरबडणें; करंडि येडकरदु.

खरवस; तेरट्ट पाल्.

खराब, अगदीं वाईट; केट्ट, मोशम्,
रोम्ब मोशम्.

खरूज; सेरंग.

खरेदीपत्र, मालकीपत्र; पट्टा, पत्रम्.

खर्च; शेलवु.

खर्चिक; शेलवाळि.

खलबत करणें; सति श्येयदल्, सति
या लोचनें.

खलबत्ता; वुरल्, उलकै.

खवणें; तुर्वदल्.

खसखस; कसगसा.

खळखळ (आवाज); शल्शल्.

खळबळविणें; अलसिकिरदु.

खा; शापिडु.

खाऊ; तिन्यण्टम्, अपचि.

खाच; कुळि,

खाज; नमच्चल्, शोरि.

खाजगी; प्रत्येकम्, तनिमै.

खाजणें, खवखवणें (घसा वगैरे)

कारंदु.

खाजणें (सुरण वगैरे); कसकरदु.

खाजविणें; सोरियरदु.

खातो; तिण्ड्रान्.

‡ कटुप्पु.

खाट, बाज; कट्टल्

खाडी; वायक्काल्.

खाण; सुरंगम्.

खाणें, अंबोण (गुरांचें); तीनि.

खांदा; तोळ्.

खादाड; सापाड्रामन्.

खाप (फोड); वट्टै.

खाप (आंब्याची वगैरे वाटोळी); ‡

खांब; तूण.

खातरी; निश्चयम्, तीर्मानम्, नंबिकं
खानदानी वृत्तीचा; वच्चा पात्रम्.

खार; अणिल्.

खारट; उप्पाग.

खारीक; पेरिचंकाय्.

खालपासून; कीळइरन्दु, अडिओडे.

खालच्या बाजूस; कीळ् पकम्, अडिले.

खालीं; कीळ, अडिले.

खालून; कीळे इरन्दु.

खासगी; प्रत्येकम्.

खिचडी; पोंगल्.

खिट्टी; कोक्कि.

खिड; कणवाऱ्.

खिडकी; जत्रल्.

* ओडशल्ल.

खिन्न; वस्तमा.

खिराडी; पुळी.

खिसा; जोवि, सट्टैपै.

खिळा; आणि.

खिळखिळा झाला; आडिपोचु ओट्ट *

खोर; पायसम्.

खीळ; तिरुगाणि.

खुजा (पाण्याचा); कूजा.

खुजा (ठेंगणा); कुळळन्.

खुटा; अच्छु.

खुटी; मौळै.

खुडणें (फळेंफुलें); परिकरदु.

खुडणें, खुडून काढणें (भाजी/वगैरे),
तोडणें; किळरदु.

खुणा करणें; जाडै काटरदु, संजै पण्डुदु.

खुणा करून बोलणें; जाडै काट्टि

पेशरदु.

खुडुखुडु हसणें, नाजूक हसणें;

वायकुळळे शिरिकरदु.

खुपसणें; कुत्तरदु, शोरुगरदु.

खुपणें; उरुत्तरदु.
 खुर्ची; नारकालि.
 खुर्दा; चिल्लरै.
 खुशामत करणें; काका पुडिकरदु.
 खुलासा करून, खुलासेवार; विवरमा.
 खुशाल; भेषा.
 खुशाल जा; महाराजीया पो.
 महाराजना पो.
 खुशाली, हकीकत; संगति.
 खुशाल, बरे, ठीक आहे ना? कसें
 काय?; सौख्यमा?
 खुषमस्कन्या; कोमाळि, विगडन्.
 खुळखुळा; गलगला.
 खुळा; पैत्यम्.
 खूण; अड्याळम्, कुरि.
 खूण, चिन्ह; अड्याळम्, जाडै.
 खून; कोलै.
 खूप; रोम्ब.
 खूर; कुळंबे.
 खूष होणें; संतोष पडिगरदु.
 खेकडा; नण्डु.
 खेचर; कोवेरु कळुदे.
 खेडेगांव; ग्रामम्
 खेप पाळी; नडै, मुरै.
 खेपा घालणें; अलेयरदु.

खेरीज; तविर.
 खेळ; आऽट्टम्.
 खेळणें; आऽडु, विळैयाडु.
 खोकणें; इरंबरदु.
 खोकतो आहे; इरंबरान्.
 खोकला; इरुमल्.
 खोच; नडु.
 खोचणें; नडुदल्.
 खोट; कुदिकाल.
 खोटा, लबाड; पोय्यन्.
 खोटारडा, बदमाष; पुरट्टु.
 खोटें; पोय.
 खोटें बोलणें; पोय् पेशरदु.
 खोटें सांगणें; पोय् पुळुघरदु.
 खोड (झाडाचें); अड्डिपाघम्.
 खोड (व्यंग); ऊनम्.
 खोडणें; अळिकरदु, कलैक्किरदु.
 खोडा खोडी; अडित्तल्, तिरुत्तल्.
 खोडी; दुष्टतनं, पोल्लातनं.
 खोदणें; तोण्डरदु.
 खोबरें; कोप्परै.
 खोबरेल तेल; तेंगाय्येण्णै.
 खोली (खोलपणा); आऽळम्.
 खोली (घरांतील); अरै, रूम्.
 खोळंबा; मेनेकड्.

ग

गंगावन; शौरि, शवुरि.
 गच्छी; मोट्टैमाडि.
 गंज (भाडें); अंडा.
 गंज (लोखंडास येतो तो); तुरु.
 गजकर्ण; नायटा; पडै.
 गजबज, गडगड असलेलें; संदडि,
 इरैच्छल्.
 गजर; गोषम्.

गजरा; मालै.
 गडगडणें; इडिइडिकरदु.
 गडगंज; निरैय्या, येराळमा.
 गडबडींत; अवसरत्तिल.
 गंडा, गंडादोरा; मुडि कयिर, रक्षै.
 गंडा घालणें; नामम् पोटरदु.
 गडी; वेलैक्कारन्.
 गणपति; पिळ्ळैयार.

गणित; गणितम्, कणक्कु.
गणेश चतुर्थी; पिळ्ळयार् चतुर्थी
गतानुगतिक; तोन्ऱु तोट्टु (× .)
वालायमा (+).

गदमदणें, शिजणें; वेदु पोरदु.
गंध; चंदनम्.
गंधक; गंधकम्.
गपचीप, गवगवा न करतां; कादु
कादु वच्चा पोले.

गप्प; गम्भन्.
गप्पा; वम्बु.
गप्पा मारणें; वम्बु अळकिरदु.
गंभीर; गंभीरमान.
गंमत; वेडिकै, तमाष्.
गयावया करणें; गेंजरदु.
गर; सारम्, शदै.
गरज; अवश्यम्, तेवै.
गरम; सूडु.
गरम पाणी; वेन्नीर्.
गरा; सोळे.
गरीब; येळै.
गरिबी; येळ्मै.
गरुड; गरुडन्.
गर्दी; कूट्टम्.
गर्भ; गर्भम्.
गर्भार असणें; उंडा इरकदु, पुळ्ळे
उंडा इरकदु.

गर्भारशी, गरोदर; पुळ्ळे तायंचि
गर्भाशय; गर्बपै.
गर्व; गर्वम्, अहंकारम्.
गर्व करणें; गर्व पडरदु.
गलबला; गलाटा.
गलिच्छ; असिगमान.
गलिलट्टु; कोळुकोळु, गुंडा.
गलोल; कवुण्डि

गल्ली; शन्दु.
गवई; पाटगन्.
गवंडी; कोत्तन्, कोलत्तकारन्.
गवत; पुल.
गवताची केरसुणी; पून्तोडप्पम्.
गवळी; पालकारन्, इडयन् (×).
गवार; कोत्तरंगाय्.
गसडी; पिरि.
गहाण टाकणें; अडैमानम् वैक्करदु.
गहाण वस्तु; अडुगु.
गहाळ होणें; दारवांडु पोरदु.
गह्णै; गोदुमै.
गळ (मासे पकडण्याचा); तूण्डिल्.
गळ (विहिरीतील भांडें काढण्यासाठीं
वापरण्याचा); पादाळकरण्डि,
पादाळगोलुसु.

गळका; पोत्तला, वोड्टै.
गळणें; वोळुगरदु.
गळफांस लावणें; तूक्कु पोडरदु.
गळा (मान); कळुनु.
गळा (आवाज); कुरल्.
गळ्ळ; वेनिल्कट्टि, कोप्पळम्, कट्टि.
गाजर; शेपमुळंगि.
गांठ; कट्टि.
गांठीडें; मूड्टै.
गाडी-तांगा-जोडणें; वण्डियै पूट्टरदु.
गाडी; वण्डि.
गांडूळ; मण्णुपुळ, मण्णुळिप्पांबु.
गाढ झोप; नल्लतूक्कम्, अशंद
तूक्कम्.
गाढव; कळुदै.
गाणें; (गीत); पाट्टु.
गाणें (क्रियापद); पाडरदु.
गाणें म्हण; पाट्टु पाडु.

गाण्याचा कार्यक्रम; पाट्टु, कचेरी.
 गादी; पडुक्कै.
 गांधिल माशीं; कुळवि.
 गाभण; शेने, मुदार.
 गाय; पशु, पशुमाडु.
 गार, थंड; झिल्लन्.
 गारठा; कुळुमै.
 गारा; आलंगट्टि.
 गान्हाणीं करणें; तूत्तिडे इरकदु.
 गान्हाणीं सांगणें; तूत्तरदु, कोळशालरदु
 गाल; ताडे.
 गालगुंड; पोन्नूक्कु वीगि (सोन्याच्या-
 पोन्-स्पर्शाने गालगुंडें बरी होतात
 अशी समजूत आहे.)
 गांव; ऊर्.
 गांवकरी; ऊर् कारन्.
 गांवीं; नाटिरकु, ऊरुक्कु.
 गांवढळ; नाट्टपुरतान्, पट्टिकाट्टान्.
 गाळ; तूर.
 गाळणें; (क्रियापद); वडिकरदु.
 गाळणें, गाळण्याचें भाडें; वडिकाट्टि,
 जल्लिकरंडि.
 गिजगिज्जीत; कोळकोळा.
 गिघाड; परन्दु.
 गिरकी; तट्टामालै.
 गिन्हाईक; गिराकी.
 वांगबवन्.
 गिळणें; मूळंगरदु, विळंगरदु.
 गुंग-मग्न होणें; आळंदपोरदु.
 गुंगी; मयक्कम्.
 गुच्छ; कोत्तु.
 गुज; कुन्दुमणि, कुन्ऱिमणि.
 गुटगुटीत मूल; कोळुकोळु कुळन्दै.
 गुडघा; मुळकाल्.
 गुंडाळणें; सुरुट्टरदु.

गुंडाळून ठेवणें; ओदुक्कि वैक्करदु.
 गुण; गुणम्.
 गुणणें; कट्टरदु.
 गुणाकार; कूटल्, मोत्तम्.
 गुंता; शिडिक्कु.
 गुंता सोडवणें; शिडिक्क येडकरदु.
 गुंतवळ; मयिर्.
 गुदगुल्या; किचकिचु.
 गुदमरणें; मूच्छु तिणरंदु.
 गुदाम; किडंगु.
 गुन्हा; कुट्टम्.
 गुन्हेगार; कुट्टवाळि.
 गुप्त होणें; मरजिपोरदु.
 गुराखी; माट इडयन्.
 गुरुजी; वाध्यार्.
 गुलछब्, निशिगंध; निलसंपंगि.
 गुलबाक्षी; भद्राक्षी.
 गुलाब; रोजा, रोजापू.
 गुलाबपाणी; पन्नीर्.
 गुलाबदाणी; पन्नीरचेंबू.
 गुळगळीत, विळिविळित; मळमळा,
 वळुवळुप्पा.
 गुळणी करणें; कोप्पळिक्करदु.
 गुळवेल; शींदिल कोडि.
 गुळगुळीत, चोपडें; मळमळा,
 वळवळा.
 गू, विष्टा; पी.
 गूढ; मर्मम्.
 गूळ; बेल्लम्.
 गूडा; नीरयानै.
 गूद, पुंजका; चेण्डु.
 गूलेला; पोन्.
 गूँर बोलणें; मात्ति पेशरदु.
 गूँरसमज; तप्पुएण्णम्.
 गोकर्णाचें फूल; शंखप्पु.

गोखरू, सराटे, काटेगोखरू; नेरंजि
मुळ्ळ.
गोंगाट; आरवारम्.
गोगलगाय (तांबडी); नत्त.
गोगलगाय (पोटांत शिंगे घेणारी); *
गोंगाट, कलगा, ओरडा; ओशै.
गोचीड; उण्णी.
गोटी; गोली. * अट्टै.
गोठा; कोट्टाय.
गोड; तित्तिण्णु, इनिण्णु.
गोंडा; जडैगोत्सु, गुंजम्.
गोंडेरी; अडुक्क.
गोणी; कोणी.
गोंद; गोंद, पिशिन्.
गोंदणें; पच्चै कुत्तिकरदु.
गोंधळणें, गडबडणें; मुळिकरदु.
गोफण; कवण्.

गोरा; शेगप्पु.
गोबर; विळैयाट्ट अम्मै, मणल् वारि
अम्मै.
गोबरी; वरट्टि.
गोष्ट; कदै.
गोळा; उरुण्डै.
गोळा करणें; शैत्त वैकरदु.
गोळा करून एका जागीं सांठवून
ठेवणें; तिरट्टि वैकरदु.
गोळी; मात्रै.
गौर, आरास; कोलू.
गौरव करणें; गौरवप्पडुत्तरदु.
ग्रंथ; पुस्तकम्.
ग्रह; ग्रहम्.
ग्रहण; ग्रहणम्.
ग्लानि; कळेप्पु, मयक्कम्.
ग्लास; टमलर, गिलास.

घ

घटना; संभवम्, निगळ्चि.
घंटा, घंटी; मणि.
घट्ट; गेट्टि, गेट्टिया.
घट्ट, दाट; कोळकोळ्ळु.
घट्ट पडणें; काय्चु पोरदु.
घट्ट होणें (मन); मनस मरत्तु पोरदु.
घडी; मडि.
घडी करणें; मडिकरदु.
घड्याळ; घडियारम्.
घर; वीडु, मनै (×) अगम्, आम्.
घरंगळणें; उरुळ्ळरदु, उरुंडुपोरदु.
घरगुती औषधें, देशी औषधें; नाट्टु
मरदु.
घरघर लागणें; श्वासम् कंडुपोरदु,
श्वासम् कांड्रदु.
घर चालविणें; समाळिकरदु.

घरदार; वीडुवासल्.
घरपट्टी; वीट्टुवरि.
घरभाडें; कुडक्कूलि.
घरमालक; वीट्टुकारर्.
घरट्टें; कूडु.
घराशीं, घरीं; वीटांडे, वीट्टिल्.
घरून आणलेलें (पाणी घातलेलें)
दूध; कै पाल्.
घरोबा; स्नेहम्, पळक्कम्.
घसरणें (पाय वगैरें); सरुकरदु,
सरुकि विळिकरदु.
घसरणें, निसटणें; अविळंडु पोरदु.
घसा; तोण्डै, नैजु.
घसा घरणें; तोण्डै कट्टिपोरदु, तोण्डै
कट्टिकरदु.
घाई; अवसरम्.

घाईघाईनें, तरातरा; तरतरवेण्डु.
 घाऊक; मोत्तमा.
 घागर; कुडम्, तवलै.
 घागन्या; शदंगै.
 घाट; उरुवम्.
 घाटणें; अरैकरदु.
 घाण; नात्तम्.
 घाणेरडा; असिगमा, असिगमान.
 घाणेरडा, दिसण्यास आंगळ;
 अरुवेरुप्पु.
 घात; अपायम्.
 घातकी; केडुदल्.
 घाबरणें; गाबरा आगरदु, भयंदुपोरदु.
 घाम; वेरवै, वियरवै.
 घामोळें; वेरकुरु.
 घायकुता; अवसरक्कुडुक्कै.
 घार; कळघु.
 घालणें; पोडरदु.
 घालणें (शाळेंत वगैरे); शेकरदु.
 घालवणें (संधि वगैरे); नळूव विडरदु.
 घालवणें (हांकलणें); तुरतरदु,
 वेरट्टरदु.
 घाव; इडि.
 घावन; दोसै.
 घास; कवळम्, पिडि.
 घास लागणें; तुवकरदु
 घासणें, उगाळणें; इळैक्किरदु.
 घासणें (भांडी वगैरे); तेयक्किरदु.
 घासणी (नारळाची शंडी वगैरे); नार्

धुंगूर; शदंगै.
 धुटका; मुळंगु.
 धुबड; आन्दै.
 धुमा; अळुत्तम्.
 धुसणें; मुंडि अडिकरदु, नुळैयरदु.
 धुसळणें; कडैयरदु.
 धस; पेस्चाळि.
 ध; इन्दा, वांगिको.
 धेणें; वांगरदु, येडतुकरदु.
 धेरी, चक्कर; मयक्कम्
 धेवडा; अवरैकाय्.
 धोंगावणें; माय्दल्.
 धोट; विळुगु.
 धोटाळा; कलवरम्, कळेबरम्.
 धोडा; कुदिरै.
 धोडागाडी; कुदिरैवण्डि.
 धोण; पूरान्.
 धोण (बारीक जातीची, कानांत
 जाणारी); शेविपूरान्.
 धोण (मोठी, पुष्कळ पायांची
 जाड); शडैपूरान्.
 धोरपड; ऊडुंबु
 धोसाळें; मुळुळु पीर्कगाय्.
 धोळका; कुबल्.
 धोळ (भाजी); परपुकीरै.
 धोळणें (धान्य वगैरे); नोंबरदु,
 नोंबुकिरदु.
 धोळ घालणें (कामाचा); कार्यत्ते
 वळत्तिकरदु.

च

चकती; बिल्लै, बिल्लै.
 चकल्या; मुरुक्कु.
 चकचकीत चक्क; पळपळा.
 चक्क खोटें; पच्चैप्पोय्.

चक्कर मारणें, फेरी मारणें; शुत्ति,
 शुत्ति वरदु.
 चक्कर घेणें; मयक्कम् वरदु.
 चकाटचा पिटणें; अट्टै अडिकरदु.

चघळणें; मेल्लरदु.
 चंचल; चंचलम्.
 चटई; पाय्.
 चटणी; चटणी, तोगयल्, तुवैयल्.
 चटणीरंग पिस्ता रंग; पाशि कलर.
 चढ (क्रि); येरु.
 चढ, चढण; येस्तल् येर्रदु.
 चढाओढ; पोट्टि.
 चतुर, शमत्तु, चतुरन्.
 चंदन, चंदनम्.
 चंदनाचें खोड; शंदनकट्टे.
 चंद्र; चंद्रन्, निला, निलवु, अंबुलि.
 चंद्रकोर; पिरैचंद्रन्.
 चपटा; तट्टे.
 चपला; शेरुप्पु.
 चपळ; गुट्टि.
 चपापणें; तिविक्रपोरदु.
 चमक; मिन्नल्.
 चमकणें; मिनुमिनुकरदु.
 चमक मारणें, तेज फांकणें; डाल
 अडिकरदु.
 चमकी; मुकुत्ति, नथ्यु.
 चमचा; करंडि.
 चमचम करणें; मिन्नल् मिण्डुदु.
 चर; कोट्टे अडपु.
 चर्चा करणें; विवादं पण्डुदु.
 विवादिकरदु.
 चरणें; मेयरदु.
 चरण्यास नेंणें; मेय्कर्तकु कोंडुपोरदु.
 मेय्चलूक्कु विडरदु.
 चरित्र; चरित्तै, चरित्तम्.
 चरे; कीरल्. * मुखम्.
 चवित्तचवेंण; अदे पल्लवि.
 चल, नीघ; पोयतौलै.
 चलाख, चुणचुणीत; कुरकुरपान *

चव; रुचि.
 चव (नारळाचा वगैरे); तुरुवल्.
 चवदार, चविष्ठ; रुशियाग, मणमाग.
 चवळी; कारामणि.
 चष्मा; मूकण्णाडि, कण्णाडि.
 चहा; टी, तेनीर्.
 चहाडखोर; कोळ्सोल्लि.
 चहाडी; कोळ्.
 चहुकडून; नालापक्कमुम्.
 चाक; चक्रम्.
 चाकू; कत्ति, पेनाकत्ति.
 चांगलें; नल्ल, नल्लदु, सरियाण,
 नण्ड्राय् (X)
 चांगल्या रीतीने, चांगल्या तन्हेने;
 नल्लपडिया, नल्लमुरैया.
 चांगुलपणा; नल्लवन, नल्लतन्म.
 चांचपणें; तडेवि पाकरदु, तडवरदु.
 चाटणें; नक्करदु.
 चांदणें; निला.
 चांदी; वेळ्ळि.
 चाप, किलप; इडुक्कि.
 चापटी देणें; शोड्डु कोडुकरदु.
 चाफा; पन्नीरपू.
 चाबूक; शाऽट्टे.
 चांभार; शक्किलि.
 चांभारचौकशी; वीण केळ्वि.
 चामखीळ; मरु.
 चारित्र्य; नडतै.
 चारोळी; शारप्परुप्पु.
 चालढकल करणें; तळ्ळि पोडरदु.
 चालणें (पायाने); नडकरदु.
 चालेल; मुडियम्, परवा इल्ले.
 चालणार नाही; मुडियादु.
 चाल; नडै.
 चालरीत; पळकवळकम्.

चालत जा; नडन्दु पो.
 चालता झाला; तोलैजू पोइटान्.
 चालता हो; तोलजू पो.
 चालविणें, सांभाळणें; समाळिक्करदु.
 चालू; तोडरन्दु.
 चालू कादंबरी; तोडर् कदै.
 चालू होणें, निघणें; पुरपडरदु.
 चावणें; कडिकरदु.
 चावडी; चावडी, शावडी.
 चाळणी; जल्लडि.
 चाळणें; शलिकरदु.
 चाळिशी; चाळेश्वरम्.
 चिकट; पिशुपिशुप्पान.
 चिकट होणें; पिशुक्का पोरदु.
 चिकटविणें; ओट्टुदु.
 चिकटव; ओट्टु.
 चिकणमाती; कळिमण्.
 चिकार; निरैय.
 चिकित्सा; चिकित्सै.
 चिक्कू (फळ); सपोटापळम्.
 चिक्कू, (कंजूष); करुमि.
 चिखल; शेर.
 चिखल्या; शेतुपुण्.
 चिघळणें; पुरं ओडरमु.
 चिच; पुळि.
 चिठी; शीट्टु.
 चिडणें; कोविकरदु.
 चिडविणें; राग आणणें; शीण्डि
 विडरदु.
 चिंता; कवलै.
 चित्त; मनस.
 चित्र; पडम्. * सामान.
 चिधी; कन्दे.
 चिधड्या; तुण्डुतुण्डु.
 चिनी मातीची भांडी; पींगान् *

चिन्हें; गुणंकुरि.
 चिन्हें नीट नाहीत; गुणंकुरि सरिया
 इल्लै.
 चिन्न जाणें; सुरंगि पोरदु.
 चिमटा; किडुक्कि.
 चिमटा (सोनाराचा); शामळम्.
 चिमटी; चिट्टिगै.
 चिमटे काढणें; किळ्ळरदु.
 चिमणी (पक्षी); कुरुवि.
 चिमणी (दिवा); चिमणी विळक्कु.
 चिमुकला; कुट्टि.
 चिरणें; नरुक्करदु.
 चिरडणें; नशुक्करदु.
 चिल्लर, मोड; चिल्लरै.
 चिवट; नमुत्त.
 चीर (फट); पिळवु.
 चुकलें; तवरिपोचु.
 चुकविणें; तविरकरदु, ओळियरदु.
 चुकणें, चुकून होणें; तवरि पोरदु,
 तवरंदु.
 चुका (भाजी); चुक्कां कीरे.
 चुकून; तवरि.
 चुकामूक झाली; ताक्कु तधवल्
 इल्लामे पोचु.
 चुगली; कोळ.
 चुटकी; शोडकु.
 चुणी; शुरकम्.
 चुना; शुण्णाम्बु.
 चुंबळ; पिरिमणै. शुम्माडु.
 चुबन; मुत्तु, मुत्तम्.
 चुरचुरणें (डोळ बगैरे); शोरुघरदु.
 चुरमुरे; अरशिपोरि.
 चुरी, कळणा; नुस्सु.
 चुळबूळ करणें; तविकरदु.

चूक; तप्पु.
 चूल; अडुप्पु.
 चूळ भरणे; कोप्पळिकरदु.
 चेंगट; रोम्ब मन्दम्, रोम्ब तामसम्.
 चेंगरणे; नशुगरदु.
 चेटकीण; शून्यकारि.
 चेटूक, करणी; शून्यम्, बिल्लिशून्यम्.*
 चेंडू; पन्दु, बाल्.
 चेपणे, दाबणे; पिठिकरदु.
 चेपून, दाबून; अळुत्तमा.
 चेष्टा; गेलि, किण्डल्.
 चेहरा; यूजि, जाडै, मुगम्.
 चेहरा आनंदी झाला; मुगम्
 मलरन्द पोचु.
 चेहरा कष्टी झाला, मुकला; मुंचि
 सुरंगि पोचु. मूजि वाडिपोचु
 चैन करणे; पोंजका इरकदु.
 चैन न पडणे; वेलै ओडलै.
 चोख; शुद्धम्, ओस्ति.
 चोखणे; चप्परदु. * येवल्.
 चौंच; अलगु.
 चौथा; शक्कै, नार्, तिप्पि.

चोपई; अरणै.
 चोपणे (जमीन करण्याचें);
 दिमिसकट्टै.
 चोपडणे; तडविकरदु.
 चोर, चोरटा; तिरडन्, कळ्वन्.
 चोरी; तिरुट्टु.
 चोरी होणे; कळवु पोच्चु.
 चोरून ऐकणे; ओट्टुक्केकरदु.
 चोरून खाणे; तिरुट्टुत्तनमा तिगरदु.
 चोरटेपणा; तिरुट्टुवेलै,
 तिरुट्टुत्तमाग.
 चोर पावलाने येणे; पूनैयाटमा वरदु.
 चोळ; तेज्य्.
 चोळणे; तडवरदु, तेडकरदु.
 चोळी; चोळी, राविककै.
 चोळी बांगडी; मंजकाणी.
 चौकशी करणे; विचारिकरदु.
 चौकोनी, चौरस; शुदुरमा.
 चौघे; नाल् पेर.
 चौथा; नालावदु.
 चौपट; नाल् मडंग्.
 चौफेर; नाल् पकम्.

छ

छकडा; झटका.
 छक्केपंजे; ओळिवु मरैवु.
 छडा लावणे; पुलन् विशारिकरदु,*
 छडी; कळि, पिरंबु.
 छत; उत्तरम्.
 छत्तिसाचा आंकडा; षष्ठाष्टकम्.
 छत्री; कोडै.
 छंद; हांबी. * तुप्पु तुलकरदु.
 छदाम; काशु, दूसि.
 छप्पर; कूरै.
 छळ; कोडुमै.

छळणे; कोडुमै पण्ड्रदु, वयत्ते येरिचल्
 कोट्टिकरदु.
 छाती; मार, मारवु. * (×)
 छादिष्ट; अदे मोहम्.
 छान, सुरेख; जोरा, नन्ना, नेऽरतिया*
 छान, छान; बले बले. * शिरुवन्.
 छानदार; सुबक; पारवेया.
 छापखाना; अच्चुकुडम्, अच्चाफिस.
 छिद्र; दुण्डि, तोळै, वळै.
 छोटें; चिन्न, सिरिय (×) कुट्टिमा
 छोटा मुलगा, छोटकला; चिन्नवन्,*

ज

जकात; शंगवरि.
 जखम; कायम्.
 जखीण, डाकीण; नीलि.
 जग; उलगम्, लोकम्, प्रपंचम्.
 जगणें; पोळक्किरदु, जीवक्करदु.
 जगदंबा; जगदंबाळ.
 जगावेगळा; अपूर्वमा.
 जंगल; काडु.
 जंगली पशु, जनावर; काट्टु मिरुधम्.
 जटा; जडेमुडि.
 जड; घनम्मा.
 जडत्व; मन्दम्.
 जठर; इरुप्पै.
 जण; (कितीजण वगैरे); नबर.
 [कितीजण; यैत्तनैपेर].
 जणू कांहीं, जसें कांहीं; येन्नमो, येदो.
 जंत; नाक्कपूच्छि.
 जंतु; पूच्छि.
 जनता; मक्कळ.
 जनसमुदाय; पोडुमक्कळ.
 जनावर; मिरुधम्.
 जन्म; पिरवि, जन्मम्, पिरप्पु.
 जन्मगांव; पिरन्द ऊर. पिरन्द मण
 जन्मठेप; आयुळ दण्डनै.
 जन्मदिवस, वाढदिवस; पिरन्द नाळ.
 जन्मभर; आजन्मम्.
 जप; जपम्.
 जपून; भद्रमा, जागृतया.
 जबडा; कदुप्पु, तोडे.
 जबाब; जवाब, बदिल्.
 जबाबदारी; पोरुप्पु.
 जबाबदारी टाकणें; पोरुप्पु कट्टरदु.
 जमले (एकत्र); कूडिनार्घळ (X).
 जमणें (लग्नकार्य वगैरे); तिघैअरदु.

जमवाजमव; शेकरम् पण्डुदु, शेक्करदु
 जमविणें; शेक्करदु.
 जमवून ठवणें; शेत्तु वैक्करदु.
 जमवून घेणें, मर्जी संभाळणें;
 तकारुक्कु तक्कपडि, इरुकरदु
 जमाखर्च; कणक्कु.
 जमीन; तरै.
 जमीनजुमला; नेलम्, भूमि.
 जय होणें; जयिक्करदु.
 जर; सरिगै.
 जरदाळ; वादम् पळम्.
 जरा वेळ; शत्तनेरम्, कोंजनेरम्.
 जरूर; अवश्यमा, कट्टायमा.
 जरूरी; आवश्यकता, तेवै.
 जलदी; शीघ्रम्, जलदी.
 जव, जवस; आळिवेरै.
 जवळ; किट्टु.
 जवळच; किट्टेये.
 जवळजवळ; किट्टेतट्टु.
 जवळजवळ वर्ष झाले; किट्टेतट्टु.
 वर्षम् आच्छु.
 जवान; युवन्.
 जशास तसें; पळिकि पळि.
 जसें जसें-तसें तसें; येप्पडि वेणुमो
 अप्पडि.
 जसा कांहीं; येन्नमो.
 जस्त; तगरम्. तुत्तनागम्.
 जस्ताचा पत्रा; तगरम्.
 जहाज; कप्पल्.
 जहांबाज, वस्ताद; पोत्लादवन्.
 जळ माणूस, खुजा माणूस;
 चित्रकुळ्ळन्.
 जळका; येरिंजुपोरदु.

जळण; वेरगु, येरिपोरळ्.
 जळणाची लांकडे; वेरघु.
 जळणें; येरियरदु.
 जळत असणें; येरिजिण्डु इरुक्करदु.
 जळू; अट्टे.
 जा; पो.
 जा चालता हो; पोडा.
 जा, नीघ; पो तोलें.
 जाई; जादि मल्लि, जाति मल्लिगै.
 जाऊं दे; पोहट्टुम्.
 जाऊं दे ना; पोहट्टुमें.
 जाऊन; पोइट्टु, पोइसेद (X).
 जाऊ; ओऽरपडि.
 जाग, जागृत; विळिप्पु.
 जागणें, जागा असणें; कण्ण मुळिकरदु.
 जागरण; मुळिप्पु.
 जागा; येडम्, इडम् (X).
 जागा हो; मुळ्चिको.
 जागेवर; येडतले.
 जांघ; मुळंगाल, कवटी.
 जाडा; गट्टियान्.
 जाडाभरडा; मुरट्टु.
 जाडजूड; गनम्मा.
 जाडसर; गेट्टियाग.
 जाण, जाणीव ठेवणें; नन्ननिनैक्करदु.
 जात (वर्गवारी); वघुप्पु.
 जात; जादि.
 जातवाला; ओरेजादि.
 जातीभर जाणें; सुयरूपनै
 कामिक्करदु.
 जातें; येन्द्रम्.
 जादू; मायम्.
 जादूगार; मद्रवादि, मंदिरवादि.
 जानबें; पूणूल.
 जांभई; कोट्टावि.

जांभळा (रंग); ऊदा.
 जांभूळ; नागपळम्.
 जायफळ; जादिकका.
 जावई; मापिपळ्ळै, मरुमगन्.
 जावळ; शडैमुडि.
 जावळ काढणें; मुडि इरक्करदु.
 जास्ती; अधिकम्.
 जास्वंदीचें फूल; शेंबरतेप्पु.
 जाहीर करणें; प्रस्थापिक्करदु.
 जाळ; ज्वालें.
 जाळणें; येरियरदु.
 जाळें; वलें.
 जिकणें; जयिकरदु.
 जिना; मेद्वैपडि.
 जिन्नस; सामान, पोख्ळ.
 जिरणें; जलं यरिगरिदु.
 जिरें; जीरगम्.
 जिलबी; जिलेबी, जांगरी.
 जिल्हा; जिल्हा.
 जीवंत; उयिरोडे.
 जीभ; नाक्कु.
 जीव; उयिर्.
 जीव तोडून सांगणें; मन्नाडरदु,
 मन्नाडरदु.
 जुई; इरवाक्षी.
 जुगार; सूदु, सूदाट्टम्.
 जुडगा; कोत्तु.
 जुडी; कर्तै.
 जुना; पळैय, पळशु.
 जुना काळ; पळैय कालम्.
 जुनाट; नाळपट्टु.
 जुन्या विचाराचा, सनातनी;
 कर्माडिकम्.
 जुंपणें; सेरक्करदु.
 जुमानणें; अडंगरदु, मदिक्करदु.

जुलाब; बेदि.
 जुलूम; कोडुमै.
 जुळा; रेट्टै.
 जू, जोखड; नुगतडि.
 जून; मुत्तल.
 जमतेम; पोहम पोराददुमा.
 जेवण; शाप्पाडु.
 जेवण काढणे; शोल्लिकाटरदु.
 जेवणे; शापडरदु.
 जोखीम, जबाबदारी; पोहप्पु.
 जोगा (माझ्याजोगा वगैरे); येण्ड्रदु. *
 जोडवी; मेट्टि.
 जोडी; जदै. * येनक्कु येट्ट (वेलै).
 जोधळा; शोळम्.

जोपासना; पादुकात्तल, कापात्तुदल.
 जोरांत वर येणे, उसळून वर येणे;
 पोत्तुडुवरदु.

जोरानें; जोरा.
 जोराने; जोश.
 जोरानें (ओरडणें); उरक्क.
 जोरांत; वेगमा.
 जोरजोराने रडणें; वोज्जू अळरदु.
 ज्येष्ठमघ; अतिमधुरम्.
 ज्येष्ठमघाचा शिरा; अतिमधुरप्पाल्.
 ज्योत; ज्योति.
 ज्योतिषी; ज्योस्यन्.
 ज्योतिषशास्त्र; ज्योतिषम्.
 ज्वालामुखी; येरिमलै.

झ

झकास, छान; अरपुतमान.
 झक्क कल्पना; अरुमैयान योजनै.
 झटक; उदरि.
 झटकणें; तट्टि विडरदु.
 झटकन; शट्टुनु.
 झडणें, गळणें; उदरंदु.
 झडण्याचे दिवस (पान वगैरे);
 (वेलै) उदिरकालम्.
 झडती घेणे; शोदिककरदु.
 झडप; पायन्दु.
 झडप घालणें; पाय्दु.
 झड मारणें; शारल् अडिक्करदु.
 झबलें; सोक्का.
 झरा; ऊट्टरु.
 झळ (उष्ण वारा); अनल्.
 झांकण; मूडि.
 झांकणें; मूडरदु.
 झांकणें (कपडघालें); मूडिकरदु.
 झाड (मोठे) वृक्षम्; मरम्.

झाड (लहान); शेडि.
 झाडणें; पेहक्करदु.
 झाडून काढ; पेहक्कि पोडु.
 झांज; जालरा.
 झांप (विणलेली नारळाची झावळी);
 कीट्टरु.
 झारा; जाळिकरंडि, जल्लिकरंडि.
 झारी (दुधाची वगैरे); गिंडी.
 झालें; आयपोचु, आचुचु.
 झालें नाही; आगलै.
 झावळी; ओलै, मट्टै.
 झोग; जिगिना.
 झिजणें; तेंजुपोरदु.
 झिडकारणें; तळळि विडरदु.
 झिम्मा; कुम्मि.
 झीज; तेशल्.
 झुंज लावणें; शण्डैक्कि विडरदु.
 झुडूप; शेडि.
 झुबका; कोत्तु.

शुंबर; रसगुंडु.
 शुबकेदार; अडरंतिया.
 शुरणें; उरक्कम्.
 शरळ; करपांबूचि.
 शुळशूळ; जिलजिलन्, शलशलन्.
 शुळशूळीत; मोरमोरप्पा.
 शंगट; कळुत्तरप्पु.
 शेंडा; कोडि.
 शडू; तुलकशामन्दि.

शोलणें; पिडिकरदु.
 शोकांडी जाणें; पोदैयिल्.
 शोंप; तूक्कम्.
 शोंपणें; तंगरदु.
 शोपडी; कुडिश.
 शोपाळा; ऊंजल्.
 शोंबणें; येरियरदु.
 शोल; तोय्व.
 शोल पडणें, शोल येणें; तोंजुपोरदु.
 शोळी; तूळि.

ट

टकळी; तकळी.
 टकटका; मूळ्चु मुळ्चु.
 टक्कर; मोदल्.
 टक्कर देणें; मोदरदु.
 टक्के; सतविगिदम्.
 टक्कल; वळुक्कै.
 टंचाई; पंजम्.
 टणक; गेट्टिया, कल् आट्टमा, उरु-
 दियान्. (X)
 टपून बसणें; पदुंगि उक्कारंदु.
 टमाटो; तक्काळि.
 टरबूज; टरबूज पळम्, तरपूशणिपळम्.
 टवाळी; किण्डल्.
 टाक; पोडु.
 टाकून दे; पोटुडु.
 टाकणें, घालणें; पोडरदु.
 टांक (लिहिण्याचा); कट्टै पेना.
 टाका; तय्यल्.
 टाकी लावणें; पोळियरदु.
 टाकून बोलणें; तूकि येरिजु पेशरदु.
 टांगणें; माटरदु, तोंगविडरदु
 टांच; कुदिकाल्.
 टांचणी; गुण्डु ऊसि.

टापटीप; ओळुंगा, नीट्टा.
 टाळकें; मण्डै.
 टाळणें; तडुकरदु.
 टाळा, आटळा; अण्णम्.
 टाळू, ताळू; उच्चि उच्छन्तलै.
 टाळूची (लहान मुलांच्या) खळगी;
 उच्चि कुळि.
 टाळणें, टाळाटाळी करणें; पोक्कु
 काट्टदु.
 टाळी; कै तट्टु.
 टिकणें; तंगरदु, तक्करदु, तांगरदु,
 निरक्किरदु.
 टिकू देत नाही; तंग विडर दिल्ले.
 टिकाऊ; नीडुच्छु, नाळपडे.
 टिचकी; शोडुक्कु.
 टिचकी वाजविणें; शोडुक्करदु.
 टिन; तगरम्. * तत्ती पोर्दु.
 टिपरी; कोलाट्टकळि.
 टिपरीचा खेळ; कोलाट्टम्.
 टिब, थेंब; पुळ्ळि.
 टिळा; वोट्टु.
 टुणुक टुणुक जाणें, उड्या मारणें; *
 टेकडी; कुन्ऱ.

टॅकण, टॅकू; मुट्टु, शारमानम्.
टॅकणें; सायजुंकरदु, सायक्करदु,
शारंदकरदु.

टॅकून ठेव; सायच्चु वै.

टॅबल; मेजै.

टॉक; नुनि, मुनै.

टोचणें; कुत्तरदु.

टोचून-घालूनपाडून-बोलणें; तूक्कि
येरिजु पेशरदु.

टोणगा; कडा.

टोपण नांव; पुनैप्पेयर.

टोपली; कूडै.

टोपी; तोप्पी.

टोपी घालणें, बनविणें; कुल्ला पोडरदु.

टोमणा मारणें; कुत्ति पेशरदु.

टोलवा टोलवी करणें, अंगाबाहेर
टाकणें; पोर्प्पु तट्टि कळिकरदु.

टोळ; वेट्टुक्किळि.

टोळकें, टोळी; कूट्टुम्, कुंबल्.

टोळधाड; (रोगाची वगैरे) पेरुवारि.

ठ

ठकी, ठकूबाई; नुत्तुकळवि.

ठणका; कुत्तुवलि.

ठरणें; तीरमानिकरदु, निच्छयं पण्डुदु.

ठरल्याप्रमाणें; तीरमानप्पडि,
तीरमानिच्छ पडि.

ठराव, प्रस्ताव; तीरमानम्.

ठरवणें; योजनै पण्डुदु, येरपाडु पण्डुदु.

ठसका लागणें; नेंजु अडैकरदु, तोण्डै
अडैकरदु, पुरैयेरंदु.

ठिकरीचा खेळ; पाण्डि आट्टुम्.

ठिकऱ्या ठिकऱ्या; तूळतूळा.

ठिकाण; येडम्, इडम्.

ठिगळ; शककै, तक्कै.

ठिगळ लावणें; ओट्टु पोडरदु, तक्कै
पोडरदु.

ठिणगी; तीप्पोरि.

ठि सूळ; उडयक्कूडियवस्तु.

ठीक; सरि.

ठेंगणा; कुळ्ळन्, कुट्टैया.

ठेंगणी; कुळ्ळि.

ठेंच लागणें; इडिकिरदु.

ठेंचणें; नशुक्करदु.

ठेव; वैप्पु.

ठेव (क्रि.); वै.

ठोकळा; तुण्डु.

ठोकणें; तट्टु, अडिकरदु.

ड

डकविणें; ओट्टुदु.

डबकें; मळै जलम्.

डबघाईस येणें, चणचण भासणें;
तिणरंदु.

डबा; डब्बा.

डबी; डब्बी.

डबोलें (धन); पुदयल्.

डाग; करै.

डागणें, डाग क्षेणें; सूडु पोडरदु.

डाग पडणें; करै पडुगिरदु, करै पडि
गिरदु.

डाग लावणें; पोडि वच्छु ऊदरदु.

डांग्या खोकला; ककवान् इरुमल्.

डांबून ठेवणें; अडच्चि वक्करदु.

डाव (खेळांतला); ओर आटम्.

डावा; इडदु, येडदु.

डास; कोशु.

डासा-चावा घेणें; ओरे कडिया
कडिकिरदु.

डाळ; परप्पु

डाळिब; मादुळं पळम्, मादुळें.

डाळिबी रंग; केंपु कलर.

डाळें; उडच्च कडलै.

डिक, गोंद; गोंदु, पिशिन.

डिकेमाली; डिकेमालि पाल्.

डुक्कर; पन्नि.

डुलत डुलत; असंजु असंजु.

डुलकी घेणें; तूंगि विळरदु.

डुलणें; आडरदु.

डुरव; कांबु.

डोकावणें; एट्टि पाकरदु.

डोकावून पहात आहे; एट्टि एट्टि
पाकरान्.

डोकें; तलै.

डोकें नाहीं; मुळें इल्लै.

डोक्याची कवटी; मंडै ओडु.

डोकें दुखी; तलै वली.

डोके दुखी, नित्याची कटकट;

तीराद तोल्लै.

डोक्यावर खापर फुडणें; तलैयिल् *

डोंगर; मलै.

डोंगरी केळीं; मलै वाळपळम्.

डोंबारी; कृताडि.

डोल (खोबऱ्याचा); मुळु कोपर.

डोलणें; सांजाड.

डोल बाई डोल; सांजाडम्मा सांजाडु.

डोलहारा; मंडपम्.

डोमकावळा; अण्डं काकै.

डोसकें; मण्डै.

डोहाळे; मशककै.

डोळ (डाळीचा); मुळु परप्पु,
तोल कट्टिन परप्पु.

डोळा; कण्. * विडियरदु

डोळा लवणें; कण् तुडिकरदु.

डोळे उघडणें; कण् तिरन्ददु.

डोळ्याआड; कण् मरवा.

डोळ्याने दिसत नाहीं; कण् तेरियलै.

डोळ्याचें पातें लवेपर्यंत; कण् इमैक्कुम्
नेरम्; कण् शिमिट्रतुकुळ्ळै

डौलदार; पारवदार.

ढ

ढ; मक्कु (अगदी ढ आहेस; वेरुम्
मक्कु).

ढकलणें; तळ्ळरदु.

ढग; मप्पु.

ढवळणें; तलावरदु, किल्लरंदु.

ढवळाढवळ करणें; कुरुक्किद्रदु,
कुरुक्के वरदु.

ढाल; केडयम्.

ढास लागणें; मूच्चु मुट्टुदु.

ढाळ होणें; वयत्ताले पोरदु.

ढीग; कूर, कुवियल्.

ढीग करून ठेव; गुंबला वै, कुमिच्चुवै.

ढुंगण; सूत्ताभाट्टै, सूत्तु (+).

ढकर; येप्पम्.

ढकूण; मुट्टै पूच्चि.

ढेप (गुळाची); वेल्लकट्टि.

ढेप, पंड; पुण्णाकु.

ढोंग; पाशांगु.

ढोंगी; वेषकारन्.

ढोपर; मुळंगाल् मुट्टि.

ढोपरापासून खालचा पाय, तंगडी;
मुळंगाल्.

ढोली; पांडु.

ढोलकें; तंबटम्, मुरशु.
ढोसणें; मुट्टरदु.

त

तक्रार; तगरार.

तक्रार, मागणें, गाऱ्हाणें; मुरैयीडु
अडिकिकरदु.

तगर; नंधावट्टे.

तगावा लावणें; किट्टि किट्टि

तजवीज; योजनै.

तंटाबखेडा; येडाकुडम्, पोरारट्टम्
शच्छरदु.

तडक; उडने दिडिर्नु.

तडजोड; समरसम्.

तडकाफडकी, तत्काळ; तत्क्षणम्,

तडतडीत, कडक; मुरडु, मोरप्पु.

तडा; विरिशल्.

तडाखे; अडि.

तडा गेला; विरिंजु पोच्छु.

तडफडणें; तविकरदु.

तण काढणें; कळें पुडुंगरदु.

तणतणणें; कडुकडुक्किरदु,
शिडुशिडुक्किरदु.

तपकीर; पोडि.

तपास करणें; तेडरदु, विचारणें
शय्यरदु.

तपासणें; तिरुत्तरदु.

तपेलें; तवलै.

तबला; तबेला.

तंबाखू; पुगै इलै, पोघयिलै.

तम्बेत; ओडवु, उडल निलै.

तबेला; लाज्यम्.

तंबोरा; तंबुरा.

ता. को.- ३

तमाशा; वेडिकै आट्टम्, तेरुक्कत्तु.

तयार; तयार;

तयारी; येरपाडु.

तर्क; ऊहम्, यूघम्.

तर्क करणें, मनाला वाटणें;
ऊगित्तल् तोंड्रदु.

तरंगणें; मिदक्करदु.

तरतूब करणें; शेकरम् पण्ड्रदु.

तर्फे, मार्फत; बळिया.

तर्फे-पक्षीं-बोलणें; तरप्पिल पेशरदु.

तरबेज; निपुणन्.

तरवार; वाळ्ळ.

तऱ्हा; दिनुस, विदम्.

तऱ्हेतऱ्हेचें; पलविदम्, वेव्हेर दिनुस,
विदविदमा.

तऱ्हेवाईक; ओरुमाऱ्द्रि.

तरातरा (रागाने) येणें; तर्त्तर्
वेण्डरुम्.

तराजू; तरास्.

तरुण, युवक; युवन्, वालिबन्.

तरून जाणें, संकटांतून निभावणें;
ताण्डिपोरदु, तप्पी पोळेंकरदु.

तऱ्हातऱ्हा करणें; क्षणाचित्तम्
क्षणपित्तम्.

तलफ; बेरि.

तलाठी; कर्णम्.

तलाव, तळें; कुळम्.

तवा; दोसैकल्, तवे.

त्वचा; तोल्.

तसबीर; पडम्.
 तह; उडन्पडिक्के.
 तहान; दाहम्, दाधम्.
 तळ; अडि.
 तळ (विमानाचा); विमान निलयम्.
 तळकट; येणै पण्डम्, ओरेऽयेणै.
 तळणें; पोरिकरदु.
 तळमळ (मनाची); तुडिप्पु.
 तळमळ, तगमग; तविप्पु.
 तळमळणें; तविकरदु.
 तळपाय (वरची बाजू); पुरंकाल्.
 तळपाय (खालची बाजू); उळ्ळं
 काल्.

तळहात; उळ्ळं कै.
 ताईत; तायत्, ताळत्.
 ताक; मोर्.
 ताग; शणल्.
 ताजा; पुदुशा.
 ताटी, तट्ट्या; तट्टी.
 ताट; तट्टु.
 ताटातूट होणें; मूलैक्कु मूलै
 शिदरिपोरदु.

ताठ; निमिन्दु.
 ताडाचें झाड; पनै परम्.
 ताडगोळा; नुंगु.
 ताडपत्र; पनै ओले.
 ताडूळ; अरिशि.
 तान्हें मूल; कैकुळन्दै, पच्चै कुळन्दै.
 ताप; ज्वरम्.
 तापणें; सुडरदु.
 तापविणें; सूडा पण्डुदु, सूडाक्करदु,
 काय्चुगिरदु.
 ताबडतोब, ताक्कळ; उडने, दिडिर्नु.
 तांब येणें; तुरु येरंदु.

तांबट; कन्नान्.
 ताबा घेणें; पोरुप्पु मेकोळ्ळरदु.
 ताब्यांत येणें; कैवशंवरदु.
 तांब्या; चेंबु.
 तांबें; तामिरम्.
 तार; कंबि.
 तार (पोस्टाची); तन्दि.
 तारतम्य; तारतम्यम्.
 तारा; नक्षत्रम्.
 तारांबळ-त्रेधा-उडणें; तिणरंदु.
 तारीख; तेदि.
 ताल; ताळम्.
 ताल धरणें; ताळ पोडरदु.
 तावडींत सांपडणें; कैले अगपट्टु.
 तास, घंटा; मणि.
 तासभर; ओरु मणि नेरम्.
 तासणें; शीवरदु.
 ताळतंत्र विधिनिषेध; नियमम्.
 ताळतंत्र नसणें; कण्डपडि.
 तिकडे; आंगे.
 तिखट; कारम्, उरैप्पु.
 तिखट (चटणी); मुळघाप्पोडि.
 तिखट लागणें; उरैकिरदु.
 तिघे; मूणुपेर.
 तिजोरी; इरुम्बु पोट्टि.
 तिटकारा; वेरुप्पु.
 तितकें; अव्वळवु.
 तिथि; नाळ, तिथि.
 तिन्हीसांजा; संध्याकाळवेळै.
 तिरपा; ओरुपक्कमाग.
 तिरळा; ओण्डुं कण्.
 तिन्हाईत; तेरियादवन्, वळिपोकन्,
 मूणां मनुष्यन्.
 तिलक; बोट्टु.

ती; अवळ. आन्द.
 ती बाई; आन्द अम्मा.
 तिच्यान; तिच्याच्यानें; आवळाले.
 तीट; पोट्टु, बोट्टु.
 तीर; बाणम्, अबु.
 तीर्थ; तीर्थम्.
 तीळ; येळळु.
 तीळ (अंगावरचा); मच्चम्.
 तिळाचें तेल; नल्ल येण्णै.
 तिळाची पेंड; येळळु पुण्णाक्.
 तीक्ष्ण; कूर्मै.
 तीक्ष्ण बुद्धि; कूर्मैयान बुद्धि,
 बुद्धिकुर्मै.
 तुकडा; तुण्डु.
 तुच्छता; इळिवु.
 तुच्छतेने बोलणें; इळिबाग पेशरदु.
 तुझा; उन्. उनदु.
 तुझें तूं पाहून घे; उन् वरैक्कुम् नी
 पात्तु को.
 तुटणें; अरन्दपोरदु.
 तुडवणें; तुवैक्करदु.
 मेरच्चिकरदु.
 तुंबणें; तेंगरदु.
 तुमचा; उंगळ, उंगळुडैय (X)
 तुम्हाला; उंगळक्कु.
 तुम्ही; नींगळ.
 तुरट; तुवरप्पु.
 तुरटी; पडिक्कारम्.
 तुरा; कोण्डै.
 तुरंग; शिरैकूडम् शिरैच्छालै (+)
 तुलना करणें; ओप्पिट्टु पाकरदु.
 तुला; उनक्कु.
 तुषार; तिवलै, शारल्.
 तुळई; उत्तरम्.

तुळस; तुलसि.
 तूं; नी.
 तूट; पट्टाकरै.
 तूप; नेय्.
 तूर; तुवरै.
 तुरीची डाळ; तुवरं परप्पु.
 तूस; उमि.
 तें; अवंगळ, अवर्घळ.
 तें; अन्द.
 तेज, पाणी; नीरोट्टुम्.
 तेयें; अंगे.
 तेथून; अंगे इरुन्दु.
 तेरडा; कासितुम्बै.
 तेल; येण्णैय्.
 तेलकट; येण्णैया.
 तेलाचा घाणा; येण्णैय् शेक्कु.
 तेवढा; अव्वळवु.
 तेव्हां; अप्पो.
 तेव्हांच; अप्पोवे.
 तो; अवन्, आवा.
 तो माणस; अन्द आळ.
 तोकडा; कुट्टै.
 तोच त्रास, तोच रडकथा; अदे रोदनै,
 अदे अळुगै.
 तोटा; नष्टम्.
 तोड; वेट्टु, अरत्तुडु.
 तोड (युक्ति); युक्ति.
 तोडणें; अरुक्करदु, परिकिरदु.
 तोंड; मुखम्, वाय्.
 तोंड करू नको; वाय् आडादे.
 तोंड उतरणें; मूजि शुरंगिपोरदु,
 मूजि इरंगिपोरदु, मूखं वाट्टुमडैयरदु
 तोंडघशीं पाडणें; कालैवारि विडरदु.
 तोंडाळ; वायाडि.

तोंड फुगविणें; मूजि काटरदु.
 तोंड मीट, तोंड आवर; वाय् मडु.
 तोंड संभाळून बोल; नाकै अडक्क
 पेशु.
 तोंड धू; वाय् कळवु, मूजि अलंबु.
 तोंड (तर) पहा; मूजियै पार्.
 तोंड दाखवूं नको; मूजियै काट्टादे.
 तोंड फार आलें; वाय् रोंब तुळतपोच्चु
 (आजकाल तुला) तोंड फार आलें;
 उनकु वाय् मुत्तिपोच्चु.

तोंडपाठ; मनप्पाटम्
 तोंडवळा; जाई
 तोंडावर बोलणें; नेरा पेशरदु, नेरुकु
 नेरपेशरदु.

तोंडी लावण्यास; तोट्टुक्करतकु.
 तोंडी सांगणें; वायाले सोलरदु.
 तोंडलें; कोवक्काय्, दोण्डक्काय्.
 तोंडाला पाणी सुटणें; नागत्तले तण्णि
 उरंदु

तोंपर्यंत; अदुवरैक्यम्
 तोतरा; तेत्तुवाय्.

थकणें; कळैच्चु पोरदु.
 थकवा; कळैप्पु.
 थट्टा; परिहासम्, गेलि, केलि.
 थंड; जिल्लन्.
 थंडी; कुळुर्.
 थर; अडुक्कु.
 थवा; किडै, मन्दै.
 थवा (पक्ष्यांचा बगैरे); (परवै)
 कूट्टम्.
 थांगपत्ता लागूं न देणें; मूडि वैक्करदु.
 थापणें; तट्टरदु.

तोतरें बोलणें; तिक्कि पेशरदु.
 तोरड्या, सांखळ्या; गोलुसु.
 तोलाचें, बरोबरीचें; ईडु.
 तोलाचें नाही; इडु इल्लै.
 तोहमत; अपवादम्.
 तोळा; तोला.
 त्याग; तियागम्.
 त्याचा; अवनुडयदु
 त्याच्यासारखें; अवनाट्टम्.
 त्याच्याबद्दल; अदैपत्ति, अवनैपत्ति.
 त्याच्यावर; अवनमेले, अवनमीदु.
 त्या दिवशीं; अन्नैक्कि, अण्डैक्कि (×).
 त्यापेक्षां; अदैविड.
 त्रास, कटकट; तोन्दरवु, वम्बु, कण्टम्.
 त्रास (मानसिक); उपाधै.
 त्रास (शारीरिक); अवस्थै, बाधै.
 त्रास भोगणें; अवस्थै पडरदु.
 त्रास करून घेणें; तविक्करदु
 त्रासदायक, त्रासाचें; रोदनैमान.
 रांगटमा
 त्रागा; येरिच्चल्

थ

थापा; पुळुघ, पोय्.
 थापा मारणें, फुगवून सांगणें; मूट्टै
 अळक्करदु, पुळधरदु.
 थांब; इरु, निल्.
 थांबव; निरुत्तिकंको.
 थांबवणें; निरुत्तरदु.
 थालिपीठ; अडै.
 थिजणें; उरंजुपोरदु.
 थुंकणें; तुप्परदु.
 थुंकी; एच्चल्, तुप्पल्, तुप्पु.
 थुंकू नको; तुप्पादे.

थेंब; पोट्टु, तुळि, पुळ्ळि.
थेंब गळणें-पडणें; पुळ्ळि विळरदु.
थोडा; कोंजम्. * निरक्क.
थोडक्यांत चांगलें, मुशोभित करणें; *
थोड्या वेळानें ये; कोंजम् पोरुत्तु वा.

दंग; आळ्न्दु.
दगड; कल्.
दगड कोरण्याचें हत्यार, छिन्नी; उळि.
दगडासारखें मन घट्ट करणें; मनसै
कल्लाक्किकरदु.

दगडी; कल्चट्टि.
दगा देणें; पेतमात्तु शेय्यरदु.
दंगा; अमक्कळम्.
दंगामस्ती, दांडगाई; विषमम्.
दचकणें; तूकिवारि पोडरदु.
दटावणें; अदट्टरदु.
दटा-दडा बसणें; (कादु) अडैक्किकरदु.
दडविणें; ओळिच्चु वैक्करदु.
दंडुका; तडि.
दत्तक; दत्तकम्, स्वीकारम्.
दंभ, डंभ, दांभिकपणा; जंभम्,
डंभम्, डांभीकम्.

दम; मूच्चु.
दमट झालें; नमत्तु पोचु.
दम देणें; मेरेट्टि वैक्करदु.
दमदाटी; मेरेट्टुल्.
दम निघत नाही; मूच्चु किळंबले.
दमणें; कळैच्चु पोरदु.
दम-श्वास लागणें; मूच्चु वांगरदु.
दया; दयवु, कृपै, इरक्कम्
दर; प्रति.
दरडावन; कडुमैया.

थोतांड; जंभम्, दंभम्.
थोर; पेरिय, उयर्न्द (X).
थोर माणस; पेरिय मनिशन्.
थोर लोक; पेरियवर्गळ्, पेरियोर्.
थोरवी; गौरवम्.

द

दर माणशीं; प्रतिनवर्.
दरसाल; प्रतिवर्षम्, वर्षावर्षम्.
दररोज; दिनम्, अन्नाडम्, दिनंदोरुम्
प्रतिदिनम्.
दर्प; नेडि.
दर्जा; तरम्, वगै.
दलाल; तरधन्.
दलाली; तरधु.
दंब; पनि.
दंबडी; दंडोरा.
दंबडी पिटणें; तमुक्कु अडिकरदु.
दवडणें; तट्टि कळिकरदु.
दवणा; दवनम्.
दशा; दसै.
दहीं; तयिर्.
दळणें; आरैक्किकरदु.
दवळून आण; आर्चुडु वा.
दक्ष; कुरियान.
दक्षतेने संसार चालविणारी चतुर
स्त्री; शेट्टं कट्टुमाकुडतनं पंड्रव.
दक्षिण; तेर्क्कु.
दाई, प्रतिपाळ करणारी; शेविली ताई.
दाखला, नोंद, तक्रार; तघवल्
दाखला-नोंद-तक्रार गुदरणें; तघवल्
कुडकरदु, दाखल पणार्दु.
दाखविणें; काट्टरदु, कामिक्करयु.
दागिने; नगै, नगनट्टु.

दागिने (देवाचे); आभरणम्.
दाट, घट्ट; कोळकोळ्ळनु.
दांडगा; मोरडु.
दांडगा मनुष्य; मोरट्टु आळ.
दांडगी, उद्धट; अडंगा पिढारी.
दांडगाई; वेशम्.
दांडगाई करणें; कोट्टम् अडिकरदु.
दांडा; मरप्पिडि.
दांडू (बिटीदांडू); किट्टिपुळ.
दाढ; कडैवाय्प्पल्.
दाणा, दाणे; दानियम्, पयरु.
दांत, दांता; पल्.
दांत आंबणें; पल् कूशरदु.
दांत कोरणें; पल् कुत्तरदु.
दांत घासणें; पल् विळक्करदु, पल्
तेय्क्करदु.
दांतवण, दांत घासण्याचें चूर्ण;
पल् पोडि.
दांत वेंगाडणें, तोंड वेंगाडणें; पल्लै
गजरदु.
दाद दिली नाही; अशंजु कोडुक्कलै
दाबणें; चेपणें; अमुकरदु, अळतरदु.
दाबून; अळुत्तमा, अळुत्ति.
दाबून भरणें; अमुक्कि वैक्करदु.
दाभण; कोणि ऊसी.
दार, दरवाजा; कदवु.
दारुडा; कुडिक्कारन्.
दारू (पिण्याची); कळ.
दारू (उडविण्याची); गंधकप्पोडि.
दारूहळद; मरमंजळ.
दालचिनी; लवंगपट्टै.
दावें (गुरांचें); तुबु.
दासी; तादी.
दाह; (आग); येरिच्चल्.

दिवस; नाळ.
दिवसा; पगल्ले.
दिवसरात्र; रापहल्.
दिवसेदिवस; वरवरा, नाळ अडैविल्
(X).
(एक) दिवसाभाड; ओरु नाळ
विट्टु ओर् नाळ.
दिवसाला; ओरु नाळैक्कु.
दिवा; विळक्कु.
दिवाळी; दीवाळी.
दिवा ओवाळणें; आरती सुत्तरदु,
आरती येडुक्करदु.
दिशा; दिक्कु, दिशै.
(दाही) दिशा; दिक्कु दिशै.
दिसणें; तेरियरदु.
दिसलें; तेरंजु पोचु.
दिसत नाही; काणम्, तेरियलै.
दिसेनासा-नाहींसा-होणें-; मरैयरदु.
दसण्यास; पार्वैकु, पार्करतुकु.
दीड; ओण्णरै, ओण्डै.
दीनवाणपणा; परितापकरमाग.
दीनवाणा; केवलमा.
दीर; मच्चिनन्.
दीर्घ; नेडिल्.
दुकान; कडै.
दुकानदार; कडैक्कारन्.
दुकान घालणें; कडै वैक्करदु,
कडैपोडरदु.
दुःख; दुःखम्, वरुत्तम्. विशनम्,
तुयरम्.
दुःख करणें; वरत्त प्पडरदु.
दुःख प्रदर्शन, दुखवटा; अनुतापम्,
वरुत्तम् तेरिवित्तल्
दुःख (शारीरिक); वलि.

दुखणें (आंग) वलिकरदु, वलित्तल्.
दुखणें (रोग); व्याधि, बाधै.
दुखण्यानं तळमळणें; तुडिया,
तुडिकरदु.
दुतर्फा; रेण्डपकम् इरुपकम् (×)
दुध्या भोंपळा; सौरैक्काय्.
दुप्पट; इरुमडंगु. इरण्डुमडंगु.
दुपार; मध्यान्नम्.
दुपारी; मध्यान्नतिल्.
दुमजली; रेण्डुमेदै, रेण्डुमाडि.
दुमदुमणें, नाव होणें; पाराट्टरदु.
दुरुस्ती; रिपेअर.
दुर्गाधि; नात्तम्, नाट्टम्. (×).
दुर्जन; केट्टवन्, अयोग्यन्.
दुर्द्वी; दुरदृष्टम्, पिडिच्चवन्.
दुर्लक्ष; अलक्ष्यमा.
दुष्कृत्यें; वाईट कृत्यें; अडादशोयल्
दुष्काळ; पंजम्, दुर्भिक्षम्.
दुष्ट; दुष्टन्, केट्टवन्.
दुसरा; रेण्डावदु.
दुसरा एकादा; मत्तवन्, वेरेयारावदु.
दुसरा दिवस; मरुनाळ्.
दुसरेंच, वेगळेंच; वेरे.
दुसऱ्या एकाला; इन्नम् ओरुत्तरुक्कु
वेरे ओरुत्तरुक्कु.
दुही; वेट्टरुसै.
दूध; पाल्.
दूध आटलेली (गाय, म्हैस); मुदार.
दूध काढणे; पाल् करक्करदु.
(घरून आणलेलें, पाणी घातलेलें)
दूध; कैपाल्.
दूध नासणें; पाल् तिरिजुपोरदु.
दूर; तोलैवु, दूरम्.
दूर्वा; अरुगम् पुल्.

दूषण; तूट्टदल्.
दूश्य; काट्ट्चि, काक्षि.
दृष्ट; दृष्टि.
दृष्ट लागणें; कण्ण पोडरदु,
कण् पट्टदु.
दृष्ट काढणें; दृष्टि शुत्तिपोट्टदु.
दृष्टांत; उदाहरणम्.
दृष्टि; पारवै.
दृष्टीस पडणें; कण्णिल् पडुकिरदु.
दे; कुडु, कोडु.
देऊळ; कोविल्.
देवळाजवळचा बाजार; तेरडि कडै.
देखरेख करणें; मेल् पारवे पाकरदु.
देखील; कूड.
देठ; तण्डु.
देणें; कुडकरदु, तरदु.
देऊन टाक; कुडत्तुडु.
देणें (कर्ज); बाकी.
देठ; कांबु.
देच; कडवुळ, आण्डवन्.
देवदार; कळ्ळि मरम्.
देवमाणूस; साऽधु.
देवळांतला बैल; कारांपशु.
देवळांतली बाग; नंदवनम्.
देवळांतला रथ; तेर्, रथम्.
देवी; अंवाळ, अम्मन्.
देवी (रोग); अम्मै, पेरियअम्मै.
देवी येणें; अम्मै पुट्टदु.
देवीचे वण; अम्मै वडु.
देवीचे वण तोंडभर असणें;
पोळिजु इरुक्कि
द्वेष; पोरामै.
द्वेहारा; मन्दासनम्.
देश; नाडु.

देशांत; नाट्टिल्.
 देशी; देशीय, सुदेशी.
 देह; देहम्. + दण्डनै
 देहान्त शासन; तूक्कू दण्डनै, मरण +
 दैन्य; येऽळमै. ↑ तक्कपडि.
 दैव; अदृष्टम्, प्राप्तम्.
 दैववान; भाग्यशाली.
 दवांत-नशिबांत असणें; तक्करदु.
 दैवांत असेल तितकें, नशिबाप्रमाणें; ↑
 दोडकी; पीरक्कन् काय्.

दोघे; रेण्डपेर् इरुवर् (×)
 दोन; रेण्डु, इरु (×), इरण्डु
 (×).
 दोरा; नूल्.
 दोरी; कयिर्, कयरु.
 दौत; मैक्कूडु
 दौलत; सोत्तु, शेल्वम् (×)
 दौक्ष; द्राक्षैपळम्.
 द्रोण; द्रोत्रै.
 द्वाड; अडंगापिडारी.

ध

धक्का देणें; इडिक्करदु.
 धक्का बसणें; धिक्नु पोरदु.
 धट्टाकट्टा; कोट्टापुळी.
 धड (सलग, न फाटलेलें);
 किळियाद
 धड (शरीराचें); मुण्डम्.
 धडकी; वेडवेडप्पु, पडपडप्पु.
 धडा (पुस्तकांतील); पाडम्.
 धडा देणें; पाडम् कर्पिक्करदु.
 धडा मिळणें; नल्ल पाडम् आऽचु.
 धंदा; तोळिल्.
 धन; शेल्वम्.
 धनगर; इडैयन्.
 धनी; मुदलाळि, आण्डै.
 धन्यवाद; नन्निर तेरिवित्तल्.
 धनुष्य; विल्.
 धने; धनिया.
 धपाटा; उदै.
 धबधबा; अरुवि.
 धमक, त्राण; तेंबु, त्राणि, शक्ति.
 धमकावणी; भयं काट्टरदु.
 धमकी; मेरेट्टुदल्, वेरुट्टुदल्.

धमकी देणें; भयमुरुत्तरदु.
 धरण; अणं.
 धरणीकंप; भूकंपम्.
 धरणें, पकडणें; पिडिक्करदु.
 धरणें, हाताते उच्चलणें; पुडिक्करदु,
 पिडिक्करदु, पिडिच्चिक्करदु.
 धर्म; धर्मम्.
 धर्मशाळा; सत्रम्, धर्मसत्रम्.
 धर्मशील; धर्मिष्टन्.
 धर्मार्थ; धर्मत्तुकु.
 धसमुसळा; तक्कडा पुक्कडा.
 धाक; मेरेट्टि.
 धाकांत ठेवणें; मेरेटेरदु.
 धाकटा; चिन्नवन्, शिरीयवन् (×).
 धाडणें; अनुपिडरदु, अनुप्परदु.
 धाड; अनुप्पु, अनुप्पिविडु.
 धाडस; धैर्यम्.
 धाडसी; वीरन्.
 धातु; उलोगम्.
 धांदल; अवसरम्.
 धान्य; पयरु.
 धान्य श्लोडपणें; पोर अडिक्करदु.

घाप लागणें; येरैक्किरदु.
 धामधूम; अट्टहासम्.
 ध्यास; अदे ध्यानम्.
 धार (चाकू, बिळी यांची); कूर्मं.
 धार (दुधाची, नळाची); धारै.
 धार घाल (दुधाची); कोसरु पोडु.
 धार (दूध) काढणें; करक्करदु.
 धारदार; करुकरुनु, कूरमैयाग.
 धार्जिणी; तक्करदु.
 धाव (नाम) ओट्टम्.
 धाव (क्रि.); ओडु.
 धावणें; ओडरदु.
 धावा; ओट्टम्.
 धिःकार; इकळ्चि.
 धीर; पोरुमै.
 धीर धर; पोरुमैया इरु, पोह.
 धीरच नाहीं; पोरुमै इल्लें.
 धुकें; पनिपटलम्.
 धुणें (डाळ तांदूळ वगैरे); कळैयरदु.
 धुणें (कपडे); तुवैक्किरदु, तोय्किरदु.

धुंदी; तिमिर्.
 धुंदी (पेशाची) चढणें; पणत्तिमिर्,
 येरियिरुक्कु.
 धुरळा; द्दसि.
 धुराडे; पोघै गूंडु, पोहै कूंडु.
 धूसफूस; पोहच्चल.
 धू; तुवैचु पोडु, तुवै.
 धूर; पुघै.
 धूळ; तूशि. * श्य्यरदु.
 धैर्य; धैर्यम्.
 धोका; अभायम्, आवत्तु.
 धोक्याची सूचना देणें; येच्छरिक्कै *
 धोंड, धोंडा; पारांगल्.
 धोतर; वेष्टि, धोति.
 धोबी; वण्णार्.
 ध्यास; टुकळा; शेवलै.
 ध्येय; कोळ्गै.
 ध्वज; कोडि.
 ध्वजवंदन; कोडिवणक्कम्.
 ध्वजस्तंभ; कोडिमरम्.

न

नकाशा; देशपडम्.
 नको; वेण्डाम्, तेवै इल्लै.
 नको का?; वाणा मा?
 नकोसें करणें; उच्छाद आणणें;
 अक्रमं पण्डुदु.
 नक्की; कट्टायम्, तीरमानम्.
 नक्षी; नकास् वेलै.
 नख; नगम्.
 नखरा; औय्यारम्.
 नखभर; तुळि.
 नखुरडें; नगच्चुत्ति.
 न चुक्तां; तवराद, तवरामल्.

नजर; पारवै.
 नजराणा; कैयुरै.
 नट; नटिगन्.
 नटी; नटिगै.
 नटणें; नटिक्किरदु.
 नट्टन थट्टन; नघै नट्टि पूट्टिडु.
 नणंद; नात्तनार, नात्ति.
 नंतर; अपरम्, पिरगु, कळिचु. (चार-
 दिवसानंतर; नालु नाळ् कळिचु).
 नदी; आरु.
 नदीबैल; पेरुमाळ माडु.
 नफा; लाभम्.

नमुना; मादिरि.

नम्र; अडक्कम्.

नम्रता; विनय; पणिवु.

नम्र, चांगला मुलगा; पणिवान
पथ्यन्.

नमस्कार; नमस्कारम्, वणक्कम्.

नर; आण्.

नरमादी; आण् पेण्.

नरम; मृदुवा.

नर्तक; कृत्ताडि.

नर्तकी; कृत्ताडिच्चि.

नवखा; पुदिशु.

नवरदेव; मापिळ्ळै, कल्याणपिळ्ळै.

नवराबायको; पुरुषन् पेण्डाट्टि,

पुरुषन् पोंजादि (+).

नवरा; यजमान, पुरुषन्, वीट्टुकारन्.

नवरी; कल्याण पोण्णु.

नवरात्र; नवरात्रि.

नवल; आश्चर्यम्.

नवलकोल; नूल्कोल.

नवा; पुदुशु.

नवस; वेण्डुदल्. प्रार्थनै.

नवस करणें; प्रार्थनै वेण्डिकरदु.

नवसागर; नवशार.

नवीन त-हेने; पुदुशशा.

नव्या नवसाचा; अरुमंद.

नशा, कॅफ; बोधै.

नशा (दारूची); कुडिवेरि.

नशा-कॅफ-चढणें; बोधै येरि इरुक्कु.

नशीब; तलैविदि, अदृष्टम्.

नशिबांत होणारें, घडणारें; प्राप्तम्.

नस (शरीरांतोल); नरंबु.

नसती उठाठेव; वेण्डादे वैलै.

नसणें भांडण; वम्बु शण्डै.

न संपणारें, न थांबणारें; तीऱाद.

नसलेलें; अट्ट.

(काम) नसलेला; वैलै अट्ट.

नहाणें; तलै मुळुगरदु.

नळ, नळा, नळी; कोळाई.

नक्षत्र; नक्षत्रम्.

नाक; मूक्कु.

नाकांत दम येणें; मुळि पिदुघरदु.

नागडा, नागवा; अम्मण तोण्डि,

अम्मण माग.

नाग; पांबु.

नाग होऊन बसलेला मूळ पुरुष;

वाळुपांबु.

नागमोडी; वळजिवळजि.

नांगर; येर्.

नांगर (बोटीचा); नगुरम्

(नांगर टाकणें); नंगुरम, पाय्चरदु

नांगरणें; उळरदु.

नांगरतो; उळुगिरान्.

नांगी; कोडुक्कु.

नांगी मारणें; (विंचू); कोट्टु.

नाच; कृत्ताट्टम्, आट्टम्, नटनम्.

नाचणी; केवरु.

नाचणें; कृत्ताडरदु.

नाटक; नाटकम्.

नाडी; नाडा.

नाडी (शरीरांतोल); नाडी.

नात; पत्ति.

नातु; पेरन्.

नातें; उरवु, सोन्दम्.

नातलग, नातेवाईक; सोन्दकारर,

उरविनर.

नाद, आवाज; नादम्.

नाद, छंद; वळकम्, अक्करै.

नादिष्ट; कटकटी, नच्च.
 नादिष्टपणा करणें, किटाकिट लावणें;
 नच्चरिक्किरदु
 नादुरस्त; पळुदडैन्दुविट्टदु.
 नादणें, नादवणें; कुडुत्तनम्.
 नाम (व्याकरण); पेयर्चोल्.
 नामदं; आणमै इल्लाद, पेडि.
 नाना प्रकार; पलविदमान, येत्तनै-
 योविदमान.
 नापीक जमीन; तरिशु निलम्,
 कट्टादरै.

नायक; कथानायकन्.
 नायकीण; नर्तकी, तेवडियाळ.
 नारळ; तेंगाय्.
 नारळ (गळलेला); खाकोरे; कुरैबं.
 नारळाचे चुडत; पन्नोडै.
 नारळाचें झाड; तेन्नै मरम्.
 नारळाचें पान, झावळी; ओलै.
 नारळाचा (विणलेला) झाप; कीत्तु.
 नारळाची वाटी; तेंगामूडि.
 नारळाची शेंडी; तेंगामट्टै, तेंगानार्.
 नाराज होणें; (मतं) ओडिजु पोरदु.
 नारिंगी रंग; कनकांबर मिरम्.
 नाल (घोड्याचा); लाडम्.
 नाला; कावाय्.
 नाव, होडी; ओडम्.
 नांव; पेर्, पेयर्.
 नांव घालणें; (शाळेंत वगैरें);
 शंकरदु.
 नांव ठेवणें (मुलाचें); पेर् इड्दु.
 नावें ठेवणें; पेर्वैक्करदु.
 नांव जाणें; पेर् केट्टुपोरदु.
 नांव बदलू करणें, बेअळू करणें; निंदा
 करणें; कदै कट्टरघु.

नांवाजणें; स्तुत्यमा सोलरदु, पेर्-
 मैया शोल्रदु.
 नांवारूपास आणणें; आळाक्करदु.
 नाश; नाशम्, नष्टम्.
 नासणें; अळुगि पोरदु, केट्टुपोरदु.
 आळेविपोच्छु (×).
 नासणें; अक्किणें; अर्विजु पोरदु.
 नाहीं; इल्लै.
 नाहीं ना? इल्लिये?
 नाहीं कां? इल्लया?
 नाहींसैं-गडप-गिळंकृत करणें;
 तन्नदाक्किरदु.
 नाळ (मुलाचें); तोप्पळ्कोडि.
 निकाल; मुडिवु.
 निखारा; तणल्.
 निगरगट्ट; कल्लुळि मंगन्.
 निगा; निगा.
 निग्रह करणें; अडक्करदु.
 निघणें; किळंबरदु, पुरप्पडर्दु.
 निघून जाणें (पापुद्रा, पॉलिश, वगैरें);
 उरिजु पोरदु.
 निश्चित; निम्मत्तियाग.
 नीज; तूंग.
 निजणें; तूंगरदु.
 निजव; तूंगपण्णु.
 निंदा; परिहासम्.
 निदान (रोगाचें वगैरें); निदानम्.
 निर्णयम्.
 निदान (कमीत कमी); कुरंजपक्षम्.
 निथळणें; शोट्टु.
 निपटणें; वळिच्चि येडुक्करदु.
 निबरट; मुत्तिपोन.
 निभावणें; समाळिक्करदु.
 निभावून नेलें; समाळिचुटेन्.

निमंत्रण; अळैप्पु.
निमंत्रित मंडळी; कूड इरुकिर
पेरियवरगळ.
निम्मा निम्मा; पप्पादि.
निमित्त-सबब सांगणें; शाक्कु
शोल्रदु.
निमित्त; कारणम्, शाक्कु, तघवल्,
निमित्तम्.
निमूट; गमनु.
नियम; कट्टुपाडु, विधिमुऱै.
नियमाप्रमाणें; विधिपडि, मुरैप्पडि.
निरखून पाहणें; उत्तुपाकरदु, उट्टुरु
पाकरदु. (X).
निरर्थक बडबड करणें; वळवळान्
पेशरदु.
निर्णय; मुडिवु, निर्णयम्.
निर्दय, क्रूर; कोडरमान, दाक्षिणं
इल्लाद.
निर्भळ; कलपडमिल्लादे, अप्पट्टमान.
निर्माण; निर्माणम्.
निर्मात्य; निर्मात्यम्.
निर्वाळा; उत्तरवादम्.
निर्वाळा देणें; गारण्टि कोडुक्करदु.
निलंज्ज; वेक्कमिल्लादे, मानमि-
ल्लादे, वेक्क केट्ट, मानं केट्ट.
निरांजन; विळक्कु, निरांजनम्. दीपम्.
निराशा; निराशै.
निराळा; तनिया, वेरेया.
निरीक्षण करणें; आरायन्दु.
नरूपयोगी; अनावश्यम्, उपयोग-
मिल्लाद.
निरूपयोगी, अजागळ; पन्नाडै.
निरोप; शेय्दि.
निरोगी; आरोग्यमान.

निन्या; कोशुवम्.
निन्या करून ठव; कोशुवि वै.
निलगिरी तेल; कर्पूरयेणै, नील-
गिरितैलम्.
निवड (धान्य); पोऱुक्कु.
निवडून ठव; पोऱुक्क वै.
निवड करणें; तेरिन्दु येडुक्करदु.
निवडणें; पोऱुक्करदु.
निवडणूक; तेऱ्दल्.
निवडुंग; चप्पात्ति.
निवणें; आरिपोरदु.
निववणें; आरवैक्करदु.
निववून दे; आति कुडु.
निवास; इऱ्पिडम्.
निशाणी; अड्याळम्.
निशिंगंध, गुलछबू; निलसंपंगि.
निश्चय; निश्चयम्, तीर्मानम्.
निश्चय करणें; तीर्मानिककरदु.
निश्चित बोलणें; कण्डिपा पेशरदु.
निश्चित न बोलणें; गुळमुळीत
बोलणें; वळ् वळान सोलूरदु.
निषिद्ध; तळ्ळुपडि.
निषेध; कण्डनम्.
निष्ठा; आदरवु, अभिमानम्.
निष्ठुर; इरक्कम्इल्लाद,
निष्ठुरमान.
निसटून जाणें; तप्पि ओडरदु.
निसरडा; वळ्ळुक्करदु.
निसर्ग; इयकै.
निळा; नीलम्.
निक्षून सांगणें; कंडिच्चु शोल्रदु.
नीघ, जा; पोडा.
नीच, वाईट मनुष्य; मोशमान आळ.
नीट; नल्ला, ओळंगा.

नीटनेटके; ओळुंगु.
 नीट पहा; नल्ला पार, उट्टरु पार.
 नुकसान; नष्टम्.
 नुकताच; इप्पोतान्.
 नुसतें; वेरुम्, शुम्मा.
 नैम (भारणें, धरणें वगैरे); नियमम्,
 कुरि.

नेमका; सरियाग.
 नेमणूक; नियमनम्.
 नेमबाजी करणें; कुरि पार्करदु.
 नेसणें; कट्टिकरदु, उडुत्तुकरदु.
 नेसण्यास; कट्टिकरतुकुकु, उडुतु-
 किरतुकुकु.

नेहमीं; नित्यम्, येप्पोवुम्, सदा.
 नेहमींच्या चाकोरीत यणें, रोजच्या

पकड (चिमटा); किडुक्कि.
 पकड (हत्यार); कोरडु.
 पकड (धर); पिडि.
 पकडणें; पिडिकिरदु.
 पकडून आणणें (प्राणी वगैरे); *
 पंक्तिप्रपंच; पंक्तिवंचनै.
 पंख; सिरघु
 पंखा; विशिरि.
 पगडी; तलैप्पागै.
 पंगत; पंति. * कौवि कोडुवरदु.
 पगार; शंबळम्.
 पचन; जीर्णम्.
 पचत नाही; जीर्णमागलै.
 पचणें (पैसा वगैरे); जरिक्किरदु.
 (हा पैसा तुला पचणार नाही; इन्द
 पणम् उनकु जरिक्काडु).
 पचपचीत, पाणचट; चप्पनु.

रहाटगाडग्यांत पडणें; वण्डले
 पूट्टिनकुदिरैमाद्रि.
 नेहमींपेक्षां-जगरहाटी-वेगळे; अति-
 शयम्.

नैवेद्य; नैवेद्यम्.
 न्याय; न्यायम्.
 न्यायाधीश; नीतिपति.
 न्यून; कुरेपाडु.
 न्हाळं घाल, अंघोळ घाल;

कुळुप्पाट्टु.
 न्हाणीघर; कुळिकर उळ. कुळियलरै.
 न्हावी; अंबट्टन्, नाविदन्.
 न्हावीण; अंबट्टच्चि.
 नोकर; वेलैकारन्.
 नोकरि; वेलै, तोळिल.

प

पंचपाळें (फोडणीच्या सामानाचें);
 अंजरैपोट्टि

पंचाईत, आफत; तिण्डाट्टम्.
 पंचायती; पंचायत्.
 पटकन्; टक्कनु, चट्टु.
 पटणें; ओत्तुकरदु.
 पटवून घेणें; तळंजिपोरदु.
 पटांगण; मैदानम्.
 पट्टा; कोडु.
 पट्टी; पट्टै, तुण्डु.
 पडदा; तिरै.
 पडसें; जलदोषम्, सळि.
 पडणें; विळरदु.
 पडला; विळदुट्टान्.
 पडशील; विळपोरै.
 पडवळ; पुडलंकाय्, पुडलंगा.
 पडवी; कोल्लैपुरम्.

पडाव ; ओडम्.

पडून राहणें ; उपयोगांत नसणें ; वीणा
किडकरदु.

पण, परंतु ; आनाल्.

पण करणें ; पंदयम्.

पणती, पंती ; अधल्.

पणती, पणतू ; कोळ्ळु पेरन्.

पत असणें ; नाणयम्.

पतकरणें ; स्वीकरिक्किरदु.

पतंग ; काताडि.

पतंग (फुलपांखळ) ; वण्णत्तिपूच्चि,
पट्टुपूच्चि, तुंबि

पत्नी ; मनैवि, पेण्डाट्टि, वीट्टुकारि,
पताका ; तोरणम्.

पति ; पुरुषन्, यजमानन्, वीट्टुकारन्
कणवन्.

पत्ता ; विलासम्.

पत्ताच नाही ! कळलेंच नाही ; पेच्चु
मूच्चु इल्लै.

पत्ते (खेळण्याचे) ; चीट्टु.

पत्र ; कडुदाशि, कडिदम्

पत्रा ; तंगरम्.

पत्रावळ ; मन्दार इल्लै.

पत्रिका ; जातकम्.

पथ्य ; पथ्यम्.

पथ्यपाणी ; पथियानुपानम्.

पदर ; तलप्पु, तलैप्पु.

पदरचें (स्वतःचें) ; कैयैविट्टु.

पदरचें शब्द घुसडणें ; इडैच्चैरुगल्,
शौरुधरदु.

पदवी ; पट्टम्.

पद्य ; ओंवी ; कुरळ.

पद्धत ; पळकम्, पद्धति.

पंधरवडा ; पक्षम्.

पन्हा (रुंदी) ; पन्हा, अगलम्.

पन्हें, सरबत ; पानकम्.

पपया ; पप्पाळिपळम्

परकर ; पावाडै.

परका ; मुन्पिन् तेरियादवन्,

वेट्टुमनिदन्.

परडी ; पूकडै.

परत ; तिरुवियुम्, मरुपडिगुम्.

परत देणें ; तिरुपि कोडुक्करदु.

परत करणें ; वापस् पण्डदु,

तिरुपि अडिक्किरदु.

परतणें (जाऊन) ; तिरुबरदु.

परतणें (स्वयंपाकांत) ; वरुकरदु.

परदेश ; सीमै.

परदेशी ; परदेशी, आण्डि.

परंपरा ; परंपरै.

परमेश्वर ; पेरुमाळ्, परमेश्वरन्.

परमेश्वरी देणें ; कोडुपिनै.

परस्पर ; नेरा, अवनाग, तानाग.

परसाकडे ; कोल्लैकि, कक्कूसुकु.

पर्यंत ; वरैक्कुम् (तोपर्यंत ;

अदुवरैक्कुम्.) .

परवडणें ; कट्टुपडि आधारदु.

परवडत नाही ; कट्टुलै, कट्टुपडि

आधलै.

परवां (मागील) ; मुंदानाळ्.

परवां (पुढील) ; नाळन्नैकि,

नाळ् विट्टु मरनाळ्.

परवानगी ; अनुमति.

पराजय ; तोलवि.

पराजय झाला ; तोत्तु पोचु, तोल्वि
अडैन्दान्.

परात ; तांबाळ्.

परिणाम ; पयन्.

परिस्थिति; निलमै.
 परिस्थितीशीं जमवून-पटवून-घेणें;
 वोत्तुपोरदु.
 परीक्षा; परीक्षै.
 परीट; वण्णान्.
 परोपरीने सांगणें; पलविदमाग
 एडत्तु शोल्रदु.
 पलंग; कट्टिल्.
 पलीकडे; पिरग्, अप्पाल्.
 पवित्र; पुनीतमान.
 पशु; प्राणि, मृगम्, मिरुगम्.
 पश्चात्ताप; पश्चात्तापम्.
 पश्चिम; मेऽरक्कु.
 पसंत; इष्टम्, विरुपम्.
 पस्तावणें; येमान्दु पोरदु.
 पसर; परत्ति पोडु.
 पसरणें; परत्तरदु.
 पसार झाला आहे; इरंजिकिडक्कु.
 पसारा घालणें; इरैक्किरदु.
 पसारा मांडणें; परत्ति (कि. परप्पि)
 वैक्करदु.
 पहा; पार्.
 पहाणें; पाकरदु. (पाहिलें तर ना !
 पात्ताताने.)
 पहाट; विडिकालम्, विडियकालम्.
 पहाटेस; विडिकालत्रे.
 पहार; गट्टिपारै, कडैपारै.
 पहारा; कावल्. * मुदलमुरै.
 पहारेकरी; कावल्कारन्.
 पहिला; मुदलावदु.
 पहिलीं-जुनीं-माणसें; पळयकालत्तु
 मनुष्यंगळ.
 पहिल्या वेळीं; मुदलत्तडवै, *
 पहिल्यांदां; मुदल्ले.

पळ; ओडु.
 पळणें; ओडरदु.
 पळी; करण्डि.
 पळेरें; अधपैक्कुडु.
 पळस; पुरशमरम्.
 पक्षी; पक्षि, परवै (×)
 पक्षघात; पार्श्ववायु, पक्षवातम्
 पक्ष; तरप्पु, पक्कम्.
 पाव (फणसाची वगैरे); शक्कै.
 पाऊण; मुक्काल्.
 पाऊल; कुदिकाल्, तप्पडि.
 पाऊलभर; ओरुअडि.
 पाऊस; मळै.
 पाऊस पडणें; मळै पेयरदु.
 पावसाची क्षिमक्षिम; शारल्
 (अडिकरदु)
 पावसाची झड (तुषार); मळै, तूरल्.
 पाक; पागु, शक्करै पागु.
 पाकळी; उदरि, इदल्.
 पाकोळी; वळ्वाल्.
 पाखडणें; पोडैक्करदु.
 पांगळा; मुडवन्.
 पागा (घोड्याची); लायम्.
 पागोटें; तलैप्पा, तलैगुटै.
 पाघळणें; पाझरणें; पेरघरदु.
 पांघरणें; पोऽत्तुकरदु.
 पांघरुण; पोरवै.
 पाचकळ, पानचट; अच्चिपिच्चि,
 असट्टुपिशट्टु, कन्नापिन्ना
 पांचट (अळणी); उप्पुचप्पु इल्लादे.
 पाचू; पच्चैवैरम्.
 पाजणें; पोटरदु.
 पांजरपोळ; गोशालै, पशुमटम्.
 पाझरणें (मन); कशियरदु.

पाप्मर फुटणें; दयै शुरक्करदु, मनं
कशियरदु.

पाट; मणै.

पाट (उशास घेण्याचा); शारमणै.

पाटा; अम्मि.

पाटावरवंटा; अम्मि-कुळवि.

पाटोल; पट्टामणियम्.

पाठ; मुदुगु.

पाठ करणें, धोकणें; पाठं पण्णरदु.
नेट्टुं पणरदु.

वरप्पडत्तरदु, उरुप्पोडरुदु.

पाठ-तोंडपाठ करणें; मनप्पाडंपण्णरदु.

पाठ फिरवणें; एट्टि पाक्करदु इल्लै.

पाठबळ (पैशाचें); पणकट्टु, पण-
सौकर्यम्.

पाठबळ (माणसाचें); आळकट्टु,
आळसौकर्यम्.

पाठमोरा; मुदुगु काट्टि.

पाठराखणा-टोकणा; माप्पिळ्ळैतोळ्ण.

पाठराखीण; तोळी पेण्.

पाठवणें; अनुपरदु.

पाठलाग करणें; पिन् तोडरन्दु पोरदु.

पाठ वळली कौ; तिहंबिनाल्.

पाठांतर; मनप्पाडम्, नेट्टुर्.

पाठीमाणें; पिन्नाले.

पाठोपाठ, लगोलग; उडने, उडनडिया,

पाडणें; तळरदु.

पाडणें; (झाडावरून फळ वगैरे)

परिच्चु पोडरदु परिक्किरदु.

पाडवा; वर्षपिरप्पु;

पांढरा; वेळ्ळै. * उरियरदु,

पाणी; तण्णि, जलम्, नीर्, तण्णीर्.

पाणी मुरणें, जिरणें; उरिजरदु, *

पाणी सोडलें; तण्णि तेळ्चि विट्टाचु.

पातळ, बारीक; मेल्लिशा.

पातळ (घट्ट नव्हे तें); तण्णिया.

पातेली; अडुक्कु, डबरा.

पातेल्यांचा सेट; रैल् अडुक्कु.

पादुका; पादरक्षै, शेरुप्पु, जोडु.

पान (झाडाचें); इल्लै (X), येल्लै.

पान (पुस्तकाचें); पक्कम्.

पानमुपारी; वेत्तल्लै पाक्कु.

पान्हवणें; सोरक्करदु.

पान्हा; सोरप्पु.

पाप; पापम्, पावम्.

पापी; पापी, पावि.

पापड; अप्पळम्.

पापड्या; करिवडाम्.

पापड्यार; अप्पळकारम्.

पापणी; पापणीचें कैस; इमै, कण् इमै.

पाय; काल्.

पायपीट; वीण अलचल्.

पायाखालीं-पायदळीं-तुडवणें;

मुदिकरदु, कालिन् कीळेवच्चु तेक्करदु.

पायगुण; कैराशि.

पाय देणें; मेरचिक्करदु.

पायास मुग्घा येणें; काल् मरतुपोरदु.

पायाचीं (किंवा हाताची) सालें

सुटणें; कोपळम् वरदु.

पायथ्याशीं; अडिवारम्.

पायरी; पडि.

पायरीप्रमाणें, योग्यतेप्रमाणें; तगु-

दिप्पडि.

पायरीचा आंबा; पीतर् मांबळम्.

पायली; पडि.

पाया; कडैकाल्.

पार, कठडा; मेडै.

पारधी; वेडन्.
 पारंब्या; विळदु.
 पारिजातक; पारिजातकम्, पवळ-
 मल्लि.
 पारिजातकाचें फूल; पवळमल्लि.
 पारा; पादरसम्.
 पाल; पल्लि.
 पालथा, उपडा; कबुत्तु.
 पालवी; तुळिर्.
 पालवी फुटणें; तुळकरदु, तुळिर्
 विडरदु.
 पालापाचोळा; पळुप्पु, पळुत्त इलै,
 शरगु.
 पालिश, चकाकी; मेरुधु.
 पालेभाजी, पाला; कीरै.
 पाव (रोटी); रोट्टि.
 पाव (वजन, माप); काल्.
 पावटे; मोच्चकोट्टे.
 पावती, पोंच; वरवु, रसीदु.
 पावला, प्राप्त झाला, पोंचला;
 शेन्दान्, अडैन्दान् (×)
 पावसाळा; मळै-कालम्.
 पाशीं, जवळ; किट्टे, इडम्.
 पाषाणहृदयो निर्दय; इरकमट्टपावि.
 पासून; इरुन्दु.
 पासून; कडून; किट्टे इरुन्दु. (तो
 गेल्यापासून; अवन् पोनतले इरुन्दु.
 दहा वर्षांपासून; पत्तु वर्षमाह).
 पाहिजे; वेणुम्, वेण्डुम्.
 पाहुणा; विरुन्दु, विरन्दाळि.
 पाळणा; तोऽट्टिल्.
 पाळणा (झोळीचा मुलांसाठीं) तूळि.
 पाळणें (प्राणी वगैरे) वळरुदु.
 पाळी; प्रसंग; निलमै, मुरै.

पाळी (कामाची वगैरे); मुरै.
 पाळीपाळीनै; मुरैयाग.
 पाळीला, खेपेला; मुरै, तडवै.
 पिकणें; पळत्तपोरदु, पळुक्करदु.
 पिकुटणें; वेम्बिपोरदु.
 पिकुटलेला; वेम्बल्, वेम्बलान.
 पिंजणें; पंजु पिरिक्करदु.
 पिंजरा (पक्ष्याचा); कण्डु.
 पिंजरा (सांपळा); येलि पोरि.
 पिटणें, पिटून काढणें; वोदुकरदु,
 अडिक्करदु.
 पिठलें; बांबे चटणी.
 पिढी; तलैमुरे
 पिढ्यान पिढ्या; वाऽलायमा.
 पिणारा (दारू); कुडिक्कारन्
 पिणें; कुडिक्करदु.
 पितळ; पित्तल.
 पितळी; तांबाळ
 पिता; तगप्पनार्, तन्दै, अप्पा.
 पितांबर; पट्टु.
 पित्त; पित्तम्.
 पितृपंधरवडा; महालयपक्षम्.
 पिंप; पिप्पाय्.
 पिंपळ; अरशमरम्.
 पिंपळी; तिप्पलि.
 पिंपाणी; ऊदल्.
 पिरपिर, चिडचीड; शळ्ळैया.
 पिल्लूं; कुट्टि, कुंजु.
 पिंवळा; मंजळ्, मंजा (+)
 पिशवी; पै.
 पिशाच्च; पिशाशु, पिशाशि.
 पिसारा; तोऽगै.
 पिळणें; पिळियरदु.
 पी; कुडि

पीक; कण्डुमुदल्, कायप्पु, पथिर्.
 पीठ; माव्.
 पीडा; पीडे, शनि.
 पीस; इरघु.
 पीळ; मुरूक्कु.
 पुंगी; ऊदल्.
 पुगी बाजविणारा पांबाट्टि.
 पुठ्ठा; अट्टे.
 पुजका; कोत्तु.
 पुटपुटणें; मुण्मुणक्करदु.
 पुडा, पुडी, पुडका; पोट्टलम्.
 पुढचा; पुढला; अडुत्त.
 पुढच्या वेळीं; अडुत्तरम्, अडुत्त-
 तडवै.
 पुढली बाजू; मुत्तपकम्.
 पुढाकार घणें; पोरप्पु येऽतुकरदु.
 पुढारी; तलैवन्.
 पुढें; मुत्ते.
 पुढें येणें; मुत्तक्कुवरदु.
 पुढें पुढें करणें; विळुन्द विळुन्द
 शैयरदु.
 पुढें पुढें ढकलणें; तळ्ळि पोडरदु.
 पुण्य; पुण्यम्.
 पुण्यवान; पुण्यशाली.
 पुतण्या, पुतणी; अण्णा पिळ्ळे,
 अण्णापोण्णु (वडील भावाचा)
 तंबिपिळ्ळे, तंबिपोण्णु (धाकट्या
 भावाचा);
 पुटें देणें; पुटम् वैक्करदु.
 पुटकुळी; पुण्. * चम्मा.
 पुतळा; शिलै.
 पुन्हा; मरुपडियुम्, मरुपडि.
 पुन्हा पुन्हा; तिरुप्पि तिरुप्पि, चम्मा *
 पुन्हा पुन्हा सांगणें; मन्नाडरदु.

पुरणें (जमिनींत वगैरे) पुदैक्किरदु.
 पुरणें, पुरेसे होणें; पोरंदु, पोदरदु.
 (×)
 पुरवत नाही; परवडत नाही; कट्टलै,
 कट्टिविल्ले.
 पुरे; पोरुम्, पोदुम्.
 पुरें करणें, संपविणें; निरै वेट्टुक्किरदु.
 पुरें पुरतें; पूरा.
 पुरेपुरेसैं झालें; पोरुंपोरुन्तु आच्छु.
 पुरतें; पोरत्तु, वरिक्कयम्.
 कामापुुरतें; वेलैयेपोरत्तु.
 माझ्यापुरतें; येन् वरिक्कयुम्.
 पुरेसैं; पोदुमान अळवु.
 पुरचुंडी; चिन्न मुडिचु.
 पुराविणें; रोप्परदु.
 पुरे करून जा; मुळुक्क पण्णि पो.
 पुराणिक; उपन्यासकर, पुराणम्
 शोल्खर्व.
 पुरातन; पळैय, पुरातनमान, प्राचीन
 मान.
 पुरावा; साक्षियम्.
 पुरी; पूरि. * अळैत्ति पोडु.
 पुरुष; पुरुषन्, आळ, आंबळे.
 पुरुषार्थ; आणमै.
 पुवळणें; शी कोत्तुकरदु.
 पुष्करिणी; कुळम्, पुष्करिणी.
 पुष्कळ भरपूर; निरैय, नरिया.
 पुष्कळ त-हेचें; पलविदमान.
 पुष्कळ संपत्ति-पैसाच पसा; मिळणें
 मिळूं लागणें; सोरियरदु.
 पुष्कळदां; पलमुरै, रोंबवाटि.
 पुस्तक; पुस्तकम्.
 पुसणें; तुडैक्किरदु.
 पुसून टाकणें, खोडणें; कलैक्किरदु, *

पू; शी, शीळ.
 पूजा; पूजै.
 पूजा करणे; पूजै श्येरदु, पूजैपणरदु,
 स्वामी कुंबडरदु (+)
 पूड; पोडि, तूळ.
 पूर; वेळ्ळम्.
 पूर्ण; मुळक्क, नेरंज, निरैवु.
 पूर्णविराम; युटरुपुळ्ळि.
 पूर्व; किळक्कु.
 पूर्वकर्म, पूर्वसंचित; विनै, मुन्विनै.
 पूर्वज; पेरियवरघळ्ळ, मुन्नोर (X)
 पूर्वी; मुन्ने, मुन्नाडि
 पुल; पालम्, वारावती.
 पगणें, पेंगुळणें; तूगिवळियरदु, आडि-
 विळरदु.
 पेंग-झांपड-गुंगी येणें; कण्णै शुत्तरदु.
 पेंच; रण्डुंकट्टान्.
 पेटणें; पत्तरदु.
 पेटवणें (चूल वगैरे); पत्तवैक्करदु,
 कोळुत्तरदु.
 पेटवणें (फटाके, उदबत्ती वगैरे);
 कोळुत्ति पोडरदु.
 पेटी; पेट्टि, पोट्टि.
 पेन्सिल (पाटीवरची); बल्पम्
 बल्पम्.
 पेन्सिल (शिसपेन्सिल); पेन्सिल.
 पेंड; पुण्णाक्कु.
 पेंडी; जूडी; कत्तै.
 पेंढा; वैक्कोल्.
 पेढा; पाल्गोवा.
 पेरणें; तूवरदु.
 पेरणी करणें; विदै विदैक्करदु.
 पेरु; गोय्यापळम्.
 पेला, ग्लास; टमलर.

पेक्षां; विड, काट्टिलम्.
 पैज; पन्दयम्.
 पैठणी; पट्टुशैले, जरिगै पट्टुप्पुडवै.
 पैठणी आग्रह; अय्यपेट्टै उपचारम्.
 पैसा; काशु.
 पैसा अडका; पणकाशु.
 पैसे; पणम्.
 पैसे काढणें-उकळणें; पणं कयट्टुदु.
 पैसे गुंडाळून गोला; पणं सुरुट्टिण्डु
 पोयटान्.
 पैसे बुडविणें; पणं वांगिण्डु एमात्तरदु.
 पोंक; कूनल्.
 पोकळ; बोल्.
 पोंच; अनुप्पु.
 पोंचट; करक्का.
 पोंचणें; शेन्दुपोरदु.
 पोंचवणें; अनुप्परदु.
 पोचे (भांड्याचे वगैरे); नसिगु
 पोट; वयरु.
 पोटीगी; जीवनांशम्.
 पोटेचें मूल; वयत्तिले पिरंद पिळ्ळै.
 पोटे भाडैकरी; वोट्टुकुडि, ओडुं-
 कुडुत्तनम्.
 पोटेदुखी; वयत्तुवलि.
 पोटांत कालवणें, आंतडीं तुटणें;
 वयत्तिले पुळियै करैकिरदु.
 पोटीरी; आडुशदै.
 पोटीस बांधणें; मावु वच्चु कट्टुदु.
 पोतें; कोणि, शाक्कु, मूट्टै.
 पोतेरें; शुरुणै.
 पोपट; किळि.
 पोपड; कोप्पळम्.
 पोय (नारळाची, सुपारीची); पाळै.
 पोरकट; शिरुपिळ्ळैत्तनम्.

पोरगा; पैयन्, पयल्.
 पोरगी; कुट्टि, शिरुमि, पोण्णु.
 पोरे; टोके (धान्यांतील); वण्डु.
 पोरपणा, खोडकरपणा; कुरुबु.
 पोलकें; जाकीट.
 पोवळें; पवळम्.
 पोसणें; वच्चु काप्पात्तरदु.
 पोहे; अवल्.
 पोहोणें; नीजरदु नींदरदु, नीच्छल्
 अडिकिरदु.
 पोळ; अवुत्त विट्टकाळें.
 पोळणें (उन्हांत पाय वगैरे);
 पोरियरदु.
 पोळी; चपाति.
 पोळें (मध्याचें); तेन्कूडु.
 पोळपाट; रोट्टिप्पलगै.
 पौराणिक; पुराणत्तिल् उळ्ळ, पुराण-
 संबधमान.
 पौणिमा; पौणिमै.
 पौष्टिक; सत्तु आहारम्.
 प्रकट होणें; वेळिप्पडरदु.
 प्रकार; दिनुस्, मोस्तर, वगै, विदम्.
 प्रकाश; ओळि.
 प्रकृति; उडम्बु, वुडलनिलै.
 प्रचीति; दैवी प्रत्यक्षम्.
 प्रचीति येणें; प्रत्यक्षम् आगिरदु.
 प्रजा; प्रजै.
 प्रणय; कादल्.
 प्रणय-कलह; ऊडल्.
 प्रत; प्रति.
 प्रतीक; अड्याळम्.
 प्रतिपाळ; शेविलित्ताय्.
 प्रतिमा; अच्छु.
 प्रतिध्वनि; येदिरोलि.

प्रतीक्षा करणें; येदिरपार्करदु.
 प्रत्यक्ष; प्रत्यक्षमाग, नेरिल्.
 प्रत्येक; ओव्वोरु.
 प्रत्येकाच्या; ओव्वोरुवरुडैय.
 प्रदर्शन; पोरुट्टकाट्टशि शाले.
 प्रदक्षिणा; प्रदक्षिणम्.
 प्रदेश; नाडु, प्रदेशम्, प्रांतियम्.
 प्रधान; मंत्री.
 प्रपंच; जीवनम्.
 प्रबल; शेयल्. * वनविलंगु.
 प्रभाव; तिरमै.
 प्रमाण, माप; अळवु.
 प्रमाणें; पडि, मुरैकळ्, विदम्.
 प्रयत्न; मुर्याचि.
 प्रयोग; परिशोधनै.
 प्रयोग (नाटकाचा वगैरे); मुरै, तडवै.
 (नाटकाचा वगैरे पहिला प्रयोग;
 अरंगेट्टम्.).
 प्रवास; प्रयाणम्, पयणम्.
 प्रवासी; प्रयाणी.
 प्रशस्त; ओस्ति.
 प्रश्न; केळ्वि, विना.
 प्रश्न (समस्या); प्रश्नै.
 प्रश्न (त्रासवायक); तोल्लैयान प्रश्नै.
 प्रश्न सोडवणें; प्रश्नै तीर्करदु.
 प्रसंग; समयम्.
 प्रसंगावधान; समयोचित बुद्धि.
 प्रसन्न; प्रसन्नम्.
 प्रसूति; प्रसवम्.
 प्रस्तावना; म्मुन्नुरै.
 प्रक्षिप्त; इड्च्चेरुगल्.
 प्राक्तन, प्रारब्ध; प्राप्तम्.
 प्राण; प्राणम्, उयिर.
 प्राणी (वनचर); काट्टु मृगम्, *

प्राणिसंग्रहालय; मिरुग काट्चि शालै.
प्राप्ति; वरुमानम्.
प्रामाणिक; नाणयम्.
प्रामाणिक मनुष्य; नाणयस्तन्.
प्रायश्चित्त; प्रायश्चित्तम्.

प्रार्थना; प्रार्थनै.
प्रिय; प्रियमान, पिडित.
प्रेत; शवम्, पिणम्.
प्रेम; अन्बु, कादल्, पाशम्.
प्रेमळ; अन्बान.

फ

फक्कड; अरुमैयान.
फक्त; मट्टुम्, मात्रम्.
फजिती; एमाट्टम्.
फट; पिळवु.
फटी पडणें; पिळ्न्दु पोरदु.
फटाके; टपास, पटास.
फटाके वाजविणें; टपास-पटास-कोळु
त्तरदु (किंवा वेडिक्करदु).
फडकें; तुण्डु, किळिशल्.
फडशा पाडणें; तीर्करदु.
फणस; पलाप्पळम्. * शीप्पु.
फणा (नागाचा); पडम्.
फणा (केळ्यांचा वगैरे); (वाळै)*
फणी; शीप्पु.
फरक; वित्यासम्, माट्टम्
फरसवी (श्रावणघेवडा); बंगळूर
अवरक्काय्, बीन्स
फराटा; कोणल्.
फलाणा; पलाण
फशी पाडणें; नम्बिकै द्रोहम् पण्डुदु.
फराळाचे जिन्नस; भक्षणम्, पलहारम्
तिन्पण्डम्.
फसवणें; येमात्तरदु, मोशंपण्डुदु.
फसवाफसवी; मोशम्, मोशडि.
फसवणारा मनुष्य; मोशमान आळ.
पुरट्टु आळ. पित्तलाट्टु पेरवळि.
फसफसणें; पांगिवरदु.

फळ (कच्चें); काय्.
फळ (पिकलेलें); पळम्.
फळ धरणें-लागणें; काय् विडरदु
(झाडाला खूप फळें आलीं;
निरैया काय् काय्चदु.)
फळण्यास येणें (गाय, म्हैस वगैरे);
शेनेकिवरदु.
फळी; पलगै.
फाजीलपणा; कन्नापिन्नान्नु.
फाटका; किळिशल्.
फाटकर; कन्दै तुणि, कन्दल्.
फाटणें; किळियरदु, किळिजुपोरदु.
फाडणें; किळिक्करदु.
फांदी; कळै, किळै.
फायदा; लाभम्, आदायम्.
फायदा (उपयोग); प्रयोजनम्, लाभम्.
फार; रोम्ब, मिधवुम्, मिधुन्द (-).
फार वर्षापूर्वी; वेधु कालत्तुकु मुन्ने.
रोम्ब नाळैक्कु मुन्नाल.
फालतू, बेकार; वेट्टि.
फावडें; मम्मट्टि, मणवेट्टि.
फांशी देणें; तूक्कू पोडरदु, तूक्किल्
इडरदु.
फांस; शुरुक्कु.
फांसे; दाय कट्टै.
फाळ (नांगराचा); कल्पणै.
फिटणें; तीर्करदु.

फिटलें; तीर्न्दुपोच्छ.

फिटंफाट, बदला; पळिक्कुप्पळि,
बदिलुक्कुबदिल्.

फितवणें; पिरिकरदु, भेदंपणरदु

फितुरी; द्रोहम्.

फितूर; द्रोही.

फितूर, आंतून केलेली मदत; ओक्कुमत्तु.

फिरणारे; शुत्तर, शुत्तुगिर.

फिरणें; शुत्तरदु, नडक्करदु.

फिरकी; तिरुधु.

फिरकीचा तांब्या; रैल चेंबु, कूजा.

फिर्याद; फ्रादु.

फिसकटणें; मुरिगिरदु, मुरिजुपोरदु.

फुकट; चुम्मा, वेरुमे.

फुकट घालविणें; वीणा आकरदु.

फुकट (विनाकारण) घालविणें;
वेट्टियाक्करदु.

फुंकरणें; ऊदरदु.

फुंकर; ऊदु.

फुंकणी; ऊदुकुळल्.

फुगा; कोप्पळम्.

फुगणें; ऊदरदु, पेरुक्करदु.

फुटणें; उडंजु पोरदु, उडंजुडरदु.

फुटका; उडैशल्.

फुटाणें; उडच्च कडलै, वडशिकडले.

(+)

फुटाण्याची डाळ, डाळें; वोडच्चे कडले.

फुटीरपणा, कुटुंबांतोल भांडणें;

पिणक्कम्.

फुगडी घालणें; तट्टामालै शुत्तरदु.

फुसका, पोक्कळ; पिशु पिशु.

फूस देणें; रघसियमाघ तट्टिकोडुकिरदु.

फुरसद; अवकाशम्.

फुरंगटणें; मूजि तूकिडु उक्कारंदु.

फुलणें; पूक्करदु, मलरंदु.

फुलणें (निखारे); (तणल्) येरियरदु.

फुलझाड; पूंचेडि, पूच्चेडि.

फुलवाली; पूक्कारि.

फुशारकी, आत्मप्रौढी; तर्पेरुमै.

फूल; पू. पुष्पम्.

फुलपांखरू; वण्णात्ति पूच्चि.

फुशारणें; तलै तुळ्ळिपोरदु.

फकणें; येरियरदु.

फेकून दे; विशिरिअडि, वीशियेरि.

फेगडा; शप्काल्.

फेडणें (कर्ज वगैरे); कणक्कु तीर-
क्करदु.

फेंस; नुरै, नोरै.

फेंसणें; नुरैक्करदु.

फोड; पूण्, कोप्पळम्, कट्टि.

फोड; (खाप); बट्टै.

फोडणी; ताळ्चि, ताळ्ळैपू.

फोडणें; वुडिक्करदु.

फोलपटें; तूस, ऊमि.

ब

बकरी; आडु. * केवलमान येडम्.

बकन्यांचा कळप; आट्टुकिडै.

बकाबका खाणें; लबक्लबक्नु
शापडरदु.

बकालवस्ती; मट्टमान येडम्, *

बकुळीचें फूल; मगुडम पू, मगिळम् पू
बगल; अक्कुळ. * समाळिकरदु.

बगळा; कोक्का.

बघवत नाहीं; सहिकले, पार्क सहिकलै.

बघून घेणें, चालविणें, संभाळणें; *

बट (केसाची); कोण्डै.
 बटमोगरा; अडक्कु मल्लि.
 बटवा; शुरुक्कुपै.
 बटाटे; उरुळै किळंगु.
 बंड; शदि.
 बडबड करणे (रागाने); तोणतोण-
 ककरदु.
 बडबड करणे (फालतू); वळवळान्
 पेशरदु.
 बडविणे; उदैक्किरदु, वोदिकरदु (+)
 बडिशोप; शोम्बु.
 बंद कर; मूडु.
 बंद; मूडि.
 बंद करणे; मूडरदु.
 बदक; वात्तु.
 बदनामी करणे; पेरै केडुकरदु.
 बंदर; तुरैमुगम्.
 बदलणे; मारंदु, मात्तरदु.
 बदलून जाणे; मात्ति पोरदु.
 (अदला) बदल करणे; मात्तिकरदु.
 बदलणे (मागून) उलटणे; पेरटरदु.
 बद्दल; पत्ति, पट्टि (×)
 बदाम; बादम् कोट्टै.
 बदामबी; बादम् परुप्पु.
 बंदी; तडै.
 बंदूक; तुप्पाक्की.
 बंदोबस्त; बंदोबस्त.
 बंधन; कट्टुप्पाडु.
 बधिर होणे; मरत्तुपोरदु.
 बंधु; सहोदरन्.
 बनणे, फसणे; काडु कुत्तरदु.
 बनविणे, फसविणे; कुल्ला पोडरदु.
 बनवाबनवी; पेटुत्तात्तु.
 बनवाबनवी करणे; पुरळिपण्ड्रु.

बनवून (खोटें) सांगणे; कदै कट्टरदु,
 कदैक्किरदु, कदै अळक्किरदु, मूट्टै
 अळक्किरदु.
 बब; बायलर.
 बरी वेळ; नल्ल वेळै.
 बडरें; सरि.
 बरे, असं दे; आघट्टुम्, इरुकट्टुम्.
 बरें आहे; सरितान्, तेवलै.
 बरें म्हटलें; सरिन्नार, सरियेन्नार.
 (काहीं) बरें-चांगलें-नाहीं; ओण्णुं
 सुकम् इल्लै.
 बरकत नाही; आण्डु वरलें.
 बरणी; जाडि.
 बऱ्या-चांगल्या-वेळेला; नल्ल
 वेळैयिल्.
 बरोबर, नीट, छान; सरियाग.
 बरोब्बर, रास्त, योग्य; न्यायमान,
 न्यायम्, योग्यम्.
 बरोबर घेऊन येणे; अळैचिनवर.
 बसणे; उक्कार.
 बस्स, पुरे; पोरुम्.
 बहुतकरून; अनेगमा.
 बळकावणे, (संपत्ति वगैरे) घशांत
 घालणे; कबळीकरं पण्ड्रु.
 बळी; बलि.
 बक्षीस, भेट; परिशु, वेगुमदि.
 बहीण; तंगै, तंगचि, अक्का.
 बाई; पोमनाटि, पोम्बळै.
 बाई; (ठेवलेली); वैपाटि.
 बाकी; बाकी, मिच्चम्, मीदि.
 बाकीवे, इतर; मत्तपेर.
 बाग, बागबगीचा; तोट्टुम्
 बांगडी; वळेळु, वळयल्.
 बांगड्या भरणे; वळै अडुक्करदु.

बांगड्या भर; वळें अडक्कु, वळें
पोट्टुक्को पो.

बागुरडा; करपांबुचि.

बाटली; वुट्टि

बाजरी; कम्बु.

बाजार; कडै, कडैत्तेरु.

बाजूला; वोरमा.

बाजार ओळ; कडैवीदि, कडैत्तेरु.

बाटविणें; मतमाट्टम् पण्डुदु.

बाण; बाणम्, अंबु.

बाता ठोकणें, फुगवून सांगणें;

वोळरंदु, अळक्करंदु

बाता मारणें; कदै विडरंदु, कदै

वळक्करंदु.

बाता मारुं नको; वोळरादे, मूट्टै

अळक्कादे.

बातमी; समाचारम्, शैयदि.

बाधणें; येत्तुकरंदु इल्लै वोत्तुकरंदु इल्लै.

बांध (शेताचा); मेडु, करै.

बांध घालणें; वरप्पु कट्टुदु.

बांधणें; कट्टरंदु.

बांधून ठेव; कट्टि वच्चुडु.

बाप, बाबा; अप्पा.

बांबू, वेळु; मूगिल.

बाभळीचे झाड; कखेल मरम्.

बायको; पोमनाट्टि, स्त्री.

बायको (माझें कुटुंब या अर्थी);

संसारम्.

बार; वेडि.

बारकाईनें; करत्ता.

बारीक; मेल्लिशा.

बारीकसारीक गोष्टी; चित्र चित्र
विषयम्.

बालडी; तोट्टि, वाळि.

बावरणें, बुजणें; मुळिक्करंदु.

बावच्या; कार्बाँग अरिशि.

बावळट, बावळा; असडु, मूडन.

बाष्कळपणा; कोणामणान्नु.

बासरी; कुळल्, पुल्लाकुळल्.

बाही; कै.

बाहुली; भोम्मै.

बाहुल्यांचा खेळ; भोम्मलाट्टम्.

बाहर; वेळिले, वेळिये.

बाहेरचें उद्योग, नसते धंदे; वेळि

विवहारम्, वीणविवहारम्.

बाहेर पडणें (कठीण प्रसंगांतून);

विडुपडरंदु.

बाळ; पापा, कण्णु.

बाळकृष्ण; कण्णन.

बाळगणें; वळक्करंदु.

बाळंतपण; प्रसवम्.

बाळंत होणें; पिळ्ळै पेक्करंदु.

बाळंतशोपा; शदकुप्पै.

बाळहिरडा; शिरुंकडुक्का.

बिघडणें; केडरंदु.

बिचारा; पाऽवम्.

बिनबोभाट; मरुपेच्चिल्लामल्.

बिंब; बिंबम्.

बिंबबा; शोरांकोट्टे.

बिंदी; नुदळणि.

बिन्हाड; कुडी.

बिन्हाडकरु; कुडितनकारन्.

बिलकूल; कांचकूड.

बिलबिलीत; कोळकोळा.

बाँ (बियाणें); वेरै, विदै.

बी; कोट्टै.

बीळ; वळै, पोन्दु.

बीळ बुजविणें; वळै अडैकरंदु.

बुक्की; कुट्टु.
बुजणें (जनावर); मिरळरदु.
बुजणें (नाकाकानाचीं भोकें); तुंडु-
पोरदु.

बुजविणें; तूरकरदु.
बुट्टे (लुगड्यावरील); शुंबडि.
बुडणें; मुळुधरदु.
बुडविणें; मुळुध अडिक्करदु, अमुक्करदु
बुडविणें (पैसे); पणमोशडिपण्डुदु,
मोशं शेय्यरदु.

बुट्टी देणें, दांडी मारणें; मट्टम् पोडरदु.
बुडबुडा; कोप्पळम्.
बुद्धि; बुद्धि, मूळें.
बुरशी; पूजकाळम्, पूजकाळान्.
बुरूड; कुरवन्.
बुबुळ (डोळ्याचें) पापा.
बुकार, उनाड; वेरं आळ, वेट्टि
आळ.

बेचव; चप्पन्.
बेचव होणें, तोंड वाईट होणें;
कशक्करदु.

बेअक्कल, मूर्ख ! मूडन्, मुट्टाळ.
बेजार; बेजार.
बेट; तीव.
बेडूक; तवळें.
बेडकाच्या कांही जाती; तेरै, तेवांगु.
बेड्या (कैद्याच्या); विलंगु.
बेडूक उडी (मारणें); तवळें पोल तत्ति
(पोरदु).

बेत; योजनै, तीरमानम्.
बेताचा; दिट्टमा, सरिया, अळवा,
सुमाराग.

बेताचा, पुरण्याजोगा; अळवाग.
बेदम मारणें; नोक्करदु.

बेदरकारपणें; अडाउडि, अडापिडि.
बेदाणा; द्राक्षें.
बेबी; तोपुल.
बेरी (तेलातुपाची); कशंडु.
बेल; बिल्वम्.

बेवारशी; नादि इल्लाद.
बेहडा; तानिक्का.
बैंगणी; कत्तिरकानिरन्.
बैल; काळें माडु.
बोगदा; गुहै.

बोचकारणें; प्राण्डरदु.
बोट (हातापायाचें); विरल.
बोटाने दाखविणें; शुट्टि काट्टरदु.
बोट (जहाज); कप्पल्.

बोडकी; मोट्टै.
बोंडलें; पालाडै.
बोबडा; मळले.
बोर; येलन्दं पळम्.

बोल; पेशु. * पेशरवन्.
बोलणें; पेशरदु.
बोलणीं, खलबतें; मंतालोचनै.

बोलका (मन मोकळा); कलकलप्पा*
बोलाविणें; कृप्पडरदु, अळैक्किरदु.
बोलावणें (निमंत्रण); अळैप्पु.
बोलावून आणणें; बरोबर घेऊन घेणें
(माणसानाच फक्त); अळै-
चिण्डुवरदु, अळैचिन्वरदु.

बोहणी; बोहणी. * अन्दणन्
बोळ; सन्दु, शन्दु.

ब्याद; तोल्लै, तोदरवु, शनि.
ब्याद गेली; तोल्लै विट्टुदु, शनि विट्टुदु.
ब्राह्मण; अय्यर, ब्राह्मणन्, पारपन्*.
ब्राह्मणवाडी; अग्रहारम्.
ब्राह्मी; वल्लारकीरे.

भ

भक्त; भक्तन्, भक्त्स्.
 भक्ति; भक्ति.
 भगिनी; सहोदरी, तंगै (धाकटी)
 अक्काळ् (वडील)
 भंगी; कुप्यैकारन्. * ईडु शैयरदु.
 भंगीण; कुप्यैकारी.
 भजन; भजनै
 भर्जा; बज्जी.
 भटक्या; नाडोडी.
 भटक्यांचा राजा, भटक्या टोळीचा
 मुख्य; नाडोडि मन्नन्.
 भटकणें; तिरियरदु, अलैयरदु.
 भटकंती; अलचल्, अलैच्छल्.
 भटजी; पुरोहितर्.
 भट्टी; चूळ.
 भडकणें; पडन्दु, येरियरदु.
 भंडावन सोडणें, सतावणें; तोळैच्छु
 येडकरदु, अलैक्कळिक्करदु.
 भपकारा येणें; मूक्कै तोळैक्किरदु.
 भय; भयम्.
 भय दाखविणें; भिबविणें; भय-
 मुह्तरदु.
 भयंकर, भेसूर; भयंकरमाग,
 भयंकरमान.
 भयंकर, खूप; असाध्यमा,
 एक्कचक्कमा, येगपट्ट.
 भयंकर हालांत-कष्टांत-दिवस
 काढणें; तविया तविकरदु.
 भयाण (रस्ता जागा); अंबोऽन्.
 भरणें (पाणी); रोप्परदु.
 भरणें (कर, वंड); कट्टरदु.
 भरलें; रोंबि आच्छु.
 भरून देणें, भरपाई करणें; सरिकट्टु*

भरून आण (पाणी); निरपि
 कोडुवा.
 भरणें (जिन्नस); वाररदु.
 भरून टाक; वारिपोडु, अळ्ळि पोडु.
 भरपाई; ईडु.
 भरपूर; दाराळमा, निरैय.
 भरपूर आयुष्य व सौख्य; नेरंज
 वाळ्वु.
 भरभर; शुरुक्क शुरुक्क, शीघ्रम्
 शीघ्रम्.
 भरभरीत; रवै आट्टम्.
 भरमसाट; येराळमा.
 भरंदिशीं; विरन्, विरेंडु (×)
 भरविणें; वूट्टरदु, वूट्टुकिरदु.
 भराभर; शीघ्रम्, जल्दी.
 भरीत; (दहों घातलेलें); तथिर
 पच्वडी.
 भलता; यारो.
 भलतेंच सांगणें; कंडदै सोलरदु.
 भविष्य; जोस्यम्.
 भविष्यकाळ; वरु कालम्.
 भक्ष्य; इरै.
 भाऊ; अण्णन् (वडील) तंबि (धाकटा)
 भाकडकथा; वीणकदै.
 भाकड जनावरें; मरत्तुपोन माडु.
 भाकित करणें, भविष्य सांगणें;
 जोस्यम् सोलरदु.
 भाग; पंगु.
 भाग पडणें; करायलाच लागणें;
 कट्टायमा शेय्यवेण्डिय (वेलै).
 भांग (केसांचा); वगि.
 भागाकार करणें; वधुक्करदु.
 भागीदार; पंगाळि.

भाग्य; बाग्यम्. * सादम्.
 भाग्यवान्; बाग्यशालि.
 भाजणें; वरुक्करदु, वेगपोडरदु.
 भाजी (शाक); करिकाय्.
 भाजी (शाक किवा मांस); पदार्थम्.
 भाजीपाला; कीरें.
 भांडण; शण्डै. † वण्डल्, सोप्पु
 भांडणें; शण्डै पोडरदु.
 भांडखोर; शण्डैकारन्.
 भांडवल; मूलधनम्.
 भाडें; वाडकै.
 भाड्यानें (घर); कुडिकूलिकु.
 भांडीं; पात्तिरम्, सामान्.
 भांडींकुंडीं; पात्तिरम्, पण्डम्.
 भातकण; नेल्.
 भात (धान्य); धान्यम्, नेल्.
 भात (शिजविलेला); शादम्, सोरु.
 (+)
 भात (मऊ व मोकळा); उदिरि *
 भात (मऊ व लगदा); मौदै सादम्.
 भात फुगणें; कानरदु.
 भाता (लोहाराचा); तुरुत्ति.
 भाता (बाण ठेवण्याचा); अंबरात्तूणि.
 भातुकली; अम्मा अप्पा विळैयाट्टु †
 भातगड; सूदु.
 भातगड, वाधा (इस्टेटीसंबंधीं
 वगैरें); विल्लंगम्
 भाबडा, साधाभोळा; साऽधु.
 भार; भारम्.
 भार पडणें; भारं विळरदु.
 भारा (गवताचा); पुल्लुक्कट्टु.
 भारा, मोळी (लांकडाची); (विरघु)
 शुमै.
 भाला; ईट्टि, वेल्.

भाव, दर; विलै.
 भावाची घासाधीस करणें; विलै
 तीर्करदु.
 भाव करून आण; विलै पेशि वांगिडु
 वा.
 भाव, मुद्रा; भावम्, मुद्रै.
 भावनाप्रधान; रोम्ब उर्णाच्चियुळ्ळ.
 भावजय; मन्नी, मदनि (X);
 अण्णि (+)
 भावंड; कूडप्पिरप्पु, कूडप्पिरंद.
 भाषण; प्रसंगम्.
 भाषा; बाशै, मोळि.
 भास; भ्रमै. * मणिला कोट्टै.
 भास होणें, भासणें; तोण्डुदु.
 भिकारी; पिच्चैक्कारन्.
 भिजणें; नेनंजिपोरदु, ननंजुपोरदु.
 भिजत घालणें; ऊरपोडरदु.
 भिजविणें; ननैच्चु वैक्करदु.
 भिडस्तपणा; दाक्षिण्यम्.
 भिणें; भयप्पडरदु.
 भित्त; शुवर,
 भित्तिपत्रक; शुवरोट्टि.
 भित्रा; भयंकोळ्ळि, भयंकाळि, भयं-
 दान् कोळ्ळि.
 भिक्षा, भोक; पिच्चै.
 भोक मागणें; पिच्चै केक्करदु, पिच्चै
 येऽडुक्करदु.
 भोड; दाक्षिण्यम्.
 भोड पडणें; मन न घेणें; वाइ वरलै.
 भोड मर्यादा; मट्टुमर्यादै.
 भोति-बाऊ-दाखविणें; पूच्चिकाटरदु
 भुई; तरै.
 भुईमुग; वेरकडलै, निलक्कडलै, *
 भुईमुगाचे दाणे; वेरकडले पयर.

भुंकरणे; कोलैक्करदु.
भुंकी; तूळ.
भुंकेलेला; पशित्तवन्.
भुंगा; पेरिय वण्डु.
भुंगा (एका जातीचा चावरा किडा)
कुळवि.

भुवई; पुरुवम्.
भूक; पशि. * पेयपिशाशु.
भूक धरणे; पशि तांगरदु.
भूक लागणे; पशि येडुक्करदु.
भूगोल; भूगोळम्.
भुणभूण लावणे; कुळविया कोट्टदु.
भूतखेत; भूतम्, बूधम्, पिशाशु, *
भूतकाळ; इरन्द कालम्.
भूषण शिरप्पु.
भूस, भुसा; तविडु.
भूट, देणगी; परिमु, परिशु.
भूटणे; पार्तल्, संदिक्करदु.
भूडा; वेण्डैकाय.
भूडसावणे; भयं काट्टरदु, बयमुरु-
त्तरदु (×)

भेदभाव; वंचनै.
भेसळ; कलप्पु.
भेसूर; येन्नमोऽमाद्रि, गोरमाग.
भेळ; मिक्चर.
भोक; वोट्टै, दोण्डि. (+)
भोग; प्राप्तम्.
भोगणे; सोसणे; पडरदु, अनुभवि-
क्करदु.
भोगणे (त्रास); अवस्थै पडरदु.
भोवती; शुत्ति.
भोपळा (लाल); परंगिकाय.
भोपळा (दुध्या); सोरक्काय.
भोपळी मिरची; कोडमुळघा.
भोवरा; बमरम्.
भोवळ; मयक्कम्. * दुराचारम्.
भोसकणे; कुत्तरदु.
भोसकाभोसकी; कत्तिकुत्तु.
भोळसट; मोळ.
भोळाभाबडा; वेगुळि.
भ्रमिष्ट; अरै पयित्यम्, पित्तम्.
भ्रष्टाचार; अनाचारम्, *

म

मऊ; मेदुदु.
मऊसर; मेदुआ, मृदुआ.
मका; मक्काशोळम्.
मखर; मन्दासनम्, मण्डपम्.
मख्खी; मर्मम्, सूक्ष्मम्.
मग; अप्पुरम्, पिन्ने.
मगर; मुदलै.
मग्न होणे, चर होणे; आळ्न्दु पोरदु.
मग्रूरी; तिमिर्, आणवम्.
मंगळ; अंगारकन्, शेव्वाय.
मंगळसूत्र; तालि, मांगल्यम्.

मचुळ लागणे; कडुक्करदु.
मच्छरदाणी; कोशुवलै.
मजबूत; उरुदिया.
मजला; माडी, मेट्टै.
मजा; वेडिक्की.
मजैत् राहणे; शोऽका इरुक्करदु.
मजूर; कूलि.
मजूरी; कूलि.
मंजुळ आवाज; इनिय शब्दम्.
मंजुळ वाजणे, किणकिणणे (बांगड्या,
जोडवी, तोरड्या वगैरे); कुलुगरदु.

मटक्या; मठ.
 मटार; पट्टाणिककाय्
 मट्टु; मक्कु, मण्णाकट्टि.
 मठ; मडम्.
 मडकें, माठ; पानै.
 मंडळी; मनिशाळ्, जनंगळ्.
 महविणें; कवचं पोडरदु.
 मण; मणंगु.
 मणी; मणी.
 मत; अभिप्रायम्, वाक्कु.
 मतदार; वाक्काळर्.
 मतभेद; अभिप्रायभेदम्, मुरण्पाडु
 मतलब; येण्णम्.
 मतैक्य; उडंबाडु, उननपाडु.
 मंत्री; मंत्री.
 मत्सर; पोरामै.
 मदत; उदवि, ओत्ताशै, वत्तास (+).
 मंदिर; कोविल्.
 मध; तेन्.
 मधला; नडु.
 मध्यें; नडुविले.
 मधमाशी; तेन् ई, तेनी.
 मधुर; इनिमै.
 मध्य; मय्यम्.
 मध्यें बोलणें; कुरुक्के पेशरदु.
 मनकामना पूर्ण करणें, नवसास
 पावणें; निरै वेरुदल् आधिरदु.
 मनगट; मणिककट्टु.
 (कोपरापासून) मनगटापर्यंत, मुळंगै.
 मन घट्ट करणें; मनसै कल्लाकिकरदु.
 मन द्रवणें; मनं कनियरदु.
 मनधरणी; मुरैयीडु.
 मनस्ताप होणें; मनम् उडंजुपोरदु.
 मनसोक्त; मनंपोले, मनसार.

मनाई करणें; तडै शैय्यरदु.
 मनाचे खेळ; मनोविकृति; मनभ्रमं
 मनभ्रान्ति
 मनाची तयारी करणें; मनस दिड-
 पडुत्तिकरदु.
 मनांत कुढणें; मनसले कुमैयरदु.
 मनाचा दुष्ट-लबाड-नसलेला मनुष्य,
 सूदुवाडु इल्लाद आळ्.
 मनांत कपट-द्वेष-नसलेला मनुष्य;
 कळ्ळम् कपडम् इल्लाद आळ्.
 मनापासून; मुळुमनसोडे, मनसार.
 मन-चित्त-लावून; अक्करया, मन- *
 मनाला फार लागणें; मनसै उरुत्तरदु.
 मनाला वाटणें, भाकित करणें;
 तोणित्तु, तोण्ड्रदु.
 मनुष्य; आळ्, मनिशन्, मनिदन्.
 (X)
 मनोरथ; मनोरथम्.
 मयाळ (एक भाजी); पशलै कीरे.
 मरगळणें; अशंदु पोर्दु.
 मरण; मरणम्, शावु, इरप्पु (X)
 मरणें; शैत्तुपोरदु, शाहरदु.
 मरून जाईल; शैत्तु पोयिडुवान्.
 मरणोन्मुख; अत्यावस्तै.
 मरणांतिक वेदना होणें; अनतत्तरदु.
 मर्जी; दयवु.
 मर्जी संपादनं; दयवु संपादिकरदु.
 मर्यादा; चालरीत; मर्यादै.
 मर्यादा, सीमा; अळवु.
 मर्यादा सोडून; मर्यादै इल्लादे,
 मर्यादै इल्लामल् (X)
 मरवा; मरु, मरुवु.
 मलम; मेळुगु. * सोडे.
 मलमल; मल्.

मला; येनक्कु.
 मस, काजळी; मै.
 मसाला; मसालै.
 मसुरीची डाळ; मैसूर परप्पु.
 मस्करि; केलि, गेलि.
 मस्तवाल, माजोरा; कोळत्तवन्.
 मस्ती; कोळुप्पु.
 मस्ती-दांडगाईं करणें; अडं पण्ड्रदु.
 विषमं पण्ड्रदु
 महत्त्व; मदिप्पु, अरुमै.
 महत्त्वाचें; मुख्यमान.
 महाग; गिराय्की.
 महार; परयन्. * मुट्टी पोडरदु.
 महाराज; स्वामी.
 महाल; माळिकै.
 महिना; मासम्.
 महिला, वनिता; मादर्.
 मळ; अळक्कु.
 मळणी; पोरअडि.
 मळणें, खराब होणें; अळक्कापोरदु.
 मळणें (कणिक, पीठ वगैरे);
 पिसंजिकरदु.
 मळमळणें; नेंजु पेरट्टरदु.
 मळमळणें; कालवाकालव होणें;
 पेरट्टरदु.
 मळसूत्र; तिरघु.
 माका; करशिलांगणि कीरे.
 माकड; कुरंगु, कोरंगु.
 मागणें; केळकरदु.
 मागणी; (विनंतीवजा); कोरिक्कै.
 मागणी घालणें; परिशम् पोड्रदु.
 मागमूस; शुवडु.
 मागें; पिन्ने, पिन्नादि.
 मागें लागून करून घेणें; येवरदु, *

मागची बाजू; पिनपक्कम्, कोल्लै
 पक्कम्.

मागून; पिन्नाले.

मांजर; पूतै.

मांजराचें पिल्लुं; पूतै कुट्टि.

माझा; येन्, येन्नुडैय.

माझें नशीब; येन्पोरि,

माझ्याबद्दल; येन्त्रैपत्ति.

माठ (पालेभाजी); शिरुकीरै.

मांडामांड करणें; येरपाडा वैक्करदु

मांडव; पन्दल, कोट्टाय्.

माडी; मेदेमेले.

↑ उक्कारदु.

मांडी; तोडै.

मांडी घालणें; मंडि पोडरदु.

मांडी घालून बसणें; शप्पळम् कोट्टि ↑

माणसांची पारख; मनिशाळुडैय तरम्.

माणसाळणें; पळघिप्पोरदु.

माणिक; केंपु.

माणुसकी; मनिदत्तनुमै.

माणूस, व्यक्ति; नबर्.

माता; ताय्, तायार्, अम्मा.

माती; मण्ण.

मात्र; मात्रम्.

मांत्रिक; मंदिरवादी.

मातृभाषा; ताय्मोळि.

मान, आदर; मदिप्पु, मर्यादै.

मान, मर्यादा; मट्टुमर्यादै.

मान (गळा); कळुत्तु.

मान घेणें, आढेवेढे घेणें; पिशुक्कारम्.

पण्ड्रदु, गिरायकी पण्ड्रदु.

मानणें (नातें); भाविकिकरदु.

मानवणें; ओत्तुकरदु.

मानानें (त्या मानानें, त्याजोगें);

अदुअदुकु तघुंदपडि.

मान्यता असणें; ओप्पु कोळ्ळरदु.
 माप; अळवु.
 मापणें, भोजणें; अलन्दु पोडरदु,
 अलक्करदु.
 माफी; मन्निप्पु.
 माफ करणें; गय करणें; माप विडरदु.
 माफी देणें; मन्निक्करदु.
 मामा, मामी; मामा, मामी.
 मामेभाऊ; अम्मांजि.
 मामेबहीण; अम्मंगाळ.
 मायफळ; मासिक्का.
 माया; अन्वु.
 मायापाश; मायैपाशम्.
 मार; अडि.
 मारणें; अडिक्करदु.
 मारामारी; अडितडि.
 मारामारी करणें; अडिच्छुक्किरदु.
 मारेकरी; अडियाळ.
 मार्ग; वळि. * निरुत्तरदु.
 मार्गदर्शन; वळिकाट्टि.
 माल; सरक्कु.
 मालक; यजमान्, मुदलाळि.
 मालकी; स्वन्दम्.
 मालभक्ता; सोत्तु.
 मालविणें (नीरांजन, समई वगैरे); *
 मालविणें (सामान्यतः दिवा वगैरे); *
 अणैच्छुडरदु.
 मावणें; राहणें; कोळरदु.
 मावेल तसा; कोळ्ळुंपडिया.
 मावळणें; अस्तमिक्करदु.
 मावशी; चित्ति, पेरियम्मा.
 मावशीचे यजमान; चित्तप्पा,
 पेरियप्पा.
 माशा घोंगावणें; ई माय्दल.

माशी; ई.
 मांस; मांसम्, मामिसम्.
 मांसमच्छर; अन्य पदार्थ, पदार्थ.
 मासला, नमुना; मादिरी.
 मासा; मीन्.
 मास्तर, शिक्षक; वादियार्.
 मास्तरौण; वादियाळ.
 माहिती; विवरम्.
 माहीत असणें; तेरिजु इरुक्करदु.
 माहीत आहे का? तेरियुमा?
 माहीत नसलेला; तेरियादवन्.
 माहुत; माहुतन्, पागन्.
 माहेर; पिरन्दवीडु. पोरन्द आम्.
 माळ; मालै.
 माळी; तोऽट्टक्कारन्.
 मिचकावणें; (डोळे); (कण्ण)
 चिमट्टु, शिमिट्टरदु.
 मिजास; तिमिर, कोळुप्पु.
 मिटक्या मारणें; नोट्टै विट्टु.
 मिटणें, मिटविणें; मूडरदु.
 मिठी मारणें; अणैच्चुक्किरदु.
 मिणमिण; मिनुक्क मिनुक्क.
 मित्र; स्तेहिदन्.
 मिनिट; निमिषम्.
 मिरची (हिरवी); पच्च मुळघा.
 पच्चै मिळगाय्.
 मिरची (सुकी); मिळगाय् वत्तल्.
 मिरची (भोपळी); कोडमुळघा.
 मिरचीचें तिळट; मिळघाप्पोडि.
 मिरवणूक; ऊरवलम्. ऊरकोलम्.
 मिरवणें; ऊरवलम् सुत्तरदु, *
 मिरी; मिळुण. * ऊरकोलंवरदु.
 मिसळणें; कलन्दु वैक्करदु, शेत्तु
 वैक्करदु.

मिळणें; किडैक्करदु, आपडदु,
अयप्पडदु.
मिळविणें; संपादिककरदु, शेकरदु.
मिळवून ठेवणें; शेत्तु वैक्करदु.
मिळकत; वरुमानम्, वरुपडि.
मिळून; शेन्दु.
मी; नान्.
मी स्वतः; नाने, नान् ए.
मीपणा, अहंपणा; अहंकारम्.
"नान्" येगिर येणम्.
मीठ; उप्पु.
मिठागर; उप्पळम्.
मीठभात; (येदो) कंजिसादम्,
कंजियो कूळो.
मुक्त करणें; विड्दलै शेय्यरदु.
मुका (चुंबन); मुत्तु, मुत्तम्.
मुका (बोलतां न येणारा); ऊऽमै
मुकाटघानें बस; गम्मन् इरु,
चुम्मा इरु.
मुकुट; मकुडम्.
मुकटा (सोवळ); मडिवस्त्रम्.
मुखवटा; मुखमुडि.
मुख्य; मुख्यमान.
मुंगळा; कट्टु येरुंबु.
मुंगी; येरुंबु, शित्तेरुंबु.
मुंग्यांची रांग; येरुंबुशारि.
मुंग्या येणें (हातापायांस); मरत्तु
पोरदु.
मुंगूस; कीरि प्पिळ्ळै.
मुंज; उपनयनम्, पूऽनुऽल कल्याणम्.
मुटका, मुटकुळें; पिडिच्छ पिडि.
मुनवा (केळीचा); वाळैकन्न,
वाळैकण्ड्रु.
मुतणें; मूत्रं पेयरदु.

मुदत; तवणै.
मुदल; मुदल, असल.
मुद्दा; विषयम्.
मुद्दाम; वेणुम्नु.
मुनीम; मणियम्.
मुरगळणें; मळुक्किकरदु,
मुरणें; वूरदु.
मुरमुरे, कुरमुरे; अरिशिपोरि.
मुरम्या; परु.
मुसुंबी; शात्तुक्कुडि, शात्तुक्कोडि,
मुरुडशंग; वला मुरकुकाय्.
मुदंग; मेळम्, मुदंगम्.
मुलगा; पिळ्ळै.
मुलगा (स्वतःचा); मधन्, पिळ्ळै.
मुलगी; पोण्णु, पेण्.
मुलगी (स्वतःची); मघळ्, पोण्णु.
मुलाखत; भेटि, शंदिप्पु (×)
मुलुख; ग्रामम्, ऊर.
मुल्ले, लेंकरें; पशंगळ्.
मुलांस झोंपण्यासाठीं वापरण्याची
झोळी; तूळि.
मुसंडी—दुशी—मारणें, टक्कर देणें;
मुट्टरदु, पायरदु.
मुसमुसन रडणें; विम्मि अळरदु.
मुसलमान; तुरुक्कन्, सायबु.
मुसळ; उलक्कै, बोलक्क.
मुहुर्त; मुहुर्तम्.
मुळा; मुळ्ळंगि.
मुळी, मूळ; वेर्.
मुळें (त्यामुळें बगैरे); नाले
(त्यामुळें; अदनाले, यामुळें;
इदनाले.)
मुगाची डाळ; पयत्तम् परुप्पु.
मूग; पच्चपयिर्, पच्चै पयर्.

मूठभर; कैप्पिडि.
 मूत; मूत्रम्.
 मूत्राशय; मूत्रपै.
 मूर्ख; मूर्खन्, पैत्यम्.
 मूर्ख, मट्टु; मुट्टाळ, मूडन्.
 मूर्च्छा; मूर्च्छ, मयक्कम्.
 मूर्ति; शिलै.
 मूल; कुळन्दै.
 मूळ; मूलम्, आरंभम्.
 मूळाक्षरें; मुदलेळुत्तु.
 मेजवानी, जेवणावळ; विरुन्दु.
 मेजवानी देणें; विरुन्दु वैक्करदु.
 मेंढी; चेमरि आडु.
 मेण; तेन् अडै, मेळुगु.
 मेणबत्ती; मुळुगुवति.
 मेथी; वेन्दियम्.
 मेंदी; मरुदाणि.
 मेंदू; मूळै.
 मेला, वारला; इरन्दुपोनान्, तवरि-
 पोनान्, इरन्दुपोइटान्.
 मेला (माणसांखेरीज इतरांसंबंधीं);
 शेत्तुपोच्.
 मेहुणा; मच्चान्, मच्चिनन्.
 मेहूण, दांपत्य; दंपति.
 मत्री; स्नेहम्. * गुण्डुमल्लि).
 मंत्राण; स्नेहिदी.
 मदा; मैदामाऊ, मरिक्काऊ.
 मोगरा; मल्लि (बटमोगरा; *
 मोज; येणु.
 मोजणें (संख्या); येण्डुदु.
 मोजणें (मापणें); अळक्करदु.
 मोजण्यास कठीण, वाटेल तेवढा;
 येण्णिरन्द अळविड मुडियाद.
 मोजा, पायमोजा; कालूलुरै.
 ता.को. ५

मोट; येट्टच्चाल्.
 मोट (बैलांनी ओढण्याची); कवळे,
 येट्टम्.
 मोट (माणसांनी ओढण्याची);
 येत्तम्, येट्टम्.
 मोठा; पेरिए, पेरिशु.
 मोठा मनुष्य; पेरिय मनिदन्.
 मोठेपणा, लौकिक; गौरवम्.
 मोठघानें बोलणें; जोरानें बोलणें;
 येरंजु पेशरदु, उरक्क पेशरदु.
 मोठीं (वडील) माणसें; पेरियवा,
 पेरियवर्घळ.
 मोडणें; ओडैक्करदु.
 मोडतोड-फोडून तुकडे तुकडे-
 करणें; पिळक्करदु.
 मोतीं; मुत्तु.
 मोतहार, सईस; कुदिरै कासारि.
 मोदक; कोळुक्कट्टै.
 मोफत, फुकट; इलवशम्, चुम्मा.
 मोबदला; ईडु, बदिल.
 मोर; मयिल्. * येन्बार्गळ.
 मोरी; शाक्कडै.
 मोलकरणी; वेलैकारि.
 मोसंबी; शात्तुकुडि.
 मोसम, हंगाम; कालम्.
 मोह (झाड); इळुपै.
 मोह पडणें; आशेप्पडुदल्.
 मोहरी; कडुघु.
 मोहोर; पिंजु.
 म्हण, वाक्प्रचार; पळमोळि.
 म्हणजे; इन्नाका, येगर्दु, येन्नाल्.
 (X)
 म्हणणें; सोलूरुदु.
 म्हणतात; सोलूरांगो, सोल्लुसार्गळ,*

म्हणून; अदनाले, आगीयिनाले.
म्हातारा, म्हातारी; किळवन्,
किळवि.

म्हातारचळ; अरवदांकलकम्.
म्हैस; एरुम्.

य

यंत्र; यंत्रम्, करवि.
यथासांग, यथाविधि; मुरैप्पडि,
वळक्कपडि, रीथिप्पडि (×)
यश; बेट्टि, पुघळ.
यज्ञ; यागम्.
या; वांगो, वारुंगळ (×).
याद (राख); ज्ञापकं (निनैव).
यापुढें, यानंतर; इन्में, इदुक्कुमेले.
याप्रमाणें, असें; इन्दमाद्रि, इन्दविदम्.
या वेळेला; इन्नेरत्तुक्कु, इन्दमस-↓
यासुद्धां; इदुकूड.
यात्रा; यात्रे. * कारन्.
युक्ति; युक्ति, तंत्रम्.
युक्तिबाज; चातुर्यकारन्, सामर्थ्य- *
युद्ध; शण्डै, युद्धम्, पोर्.
ये; वा. ↑ यत्तुक्कु, इन्दवेळैयिल्.
येऊन जा; वन्दु पो (आला नाहीं
तर; वरले ना, वरागाट्टि (+).

येऊं दे; वरट्टुम्.
येणारे जाणारे; वरवापोरवा, वरवंग
पोरवंग (+).
येथपर्यंत; इत्थोडे, इदुवरैक्कुम्.
येथे; इंगे.
येवढेंसें, थोडेसें; इत्तनै यडु, अत्तनै
यूडु, अम्मातुंडु (+).
योग; विदि.
योग येणे; वेळै वरदु.
योग्य, बरोबर; न्यायम् (अयोग्य
काहींच्या बाहीं; अन्यायमा
योजनें; योजिक्करदु.
योद्धा; वीरन्.
योग असणे; कुडुत्तु वैक्करदु.
योग नव्हता; कुडुत्तु वैकलै.
योग्यता; योग्यतै, योग्यतांशम्.
योग्यतेप्रमाणें; तगुन्दपडि, योग्य
तक्कुतक्कपडि.

र

रक्कम; रोककम्.
रक्त; रक्तम्.
रक्तचंदन; शंश्रचंदनम्.
रखरखीत; पाळंपाळमाग, वरवरन्नु.
रखेली; वैप्पाट्टि
रंग; शायम्, निरम्.
रंग लावणे; वर्णम् पूशरदु.
रगडा, रबगुंडा (इडली दोशांसाठीं

तांडूळ डाळ वांटण्याचें उखळ);
कल्उरल्, रुब्बुक्कल् (×).
रंगभूमि; अरंगम्, मेडै.
रचणे; शेत्तु वैक्करदु, गुंबला वैक्करदु.
रटरटीत; मोरप्पा.
रट्टा; ओदै, अडि.
रंडकी, रांड (शिवी); मुण्डै.
रडकुंडीस येणे; कण्णिले तण्णि वरदु.

रडगाणें; रोदनै.
 रडणें; अळरदु.
 रडणें (मोठघाने गळा काढून);
 वोऽन्न अळरदु, पेरिशा अळरदु.
 रडविणें; अळविडरदु, अळवै-
 न्करदु.
 रडघा, रडतोडघा; अळुमूजि.
 रताळीं; वेळ्ळि किळंगु, शक्रे वेळ्ळि
 किळंगु.
 रतीब; वाऽडिक्कै.
 रत्न; वैरम्.
 रथ; रथम्, तेर्.
 रद्दी, बेकार; पळशु पट्टु.
 रंधा, रंधा मारण्याचें हत्यार; येळै
 प्पुळि.
 रमतगमत; आडिवळिजु.
 रवंथ करणें; अशै पोडरदु.
 रवा; रवै, गोदूमै रवै.
 रस; रसम्.
 रस्ता; बळि, रोड.
 रहाट; राट्टिणम्.
 रहाटी, जगरहाटी; उलग वळक्कम्.
 रहाणें; इरुक्करदु, वसिक्करदु.
 रहाणें (मावणें); कोळ्ळरदु,
 पुडिक्करदु.
 रहस्य; रहस्यम्.
 राकेल तेल; क्रिस्ताइल्, सीमै येण्णै,
 मण् येण्णै.
 राख; शाऽम्बल्.
 राखणें, जपून ठेवणें; पादुकाक्करदु.
 राखुंडी; पल् पोडि.
 रांग, ओळ; बरिसै.
 रांगेने; शारिश्चारिया
 राग; कोवम्, कोपम्.

रागीट; कोवक्कारन्.
 रागवणें, रागाने बोलणें; कोपमा
 पेशरदु.
 रांगणें; तवळरदु.
 रांगोळी (पूड); मुग्गु माउ,
 कोलप्पोडि.
 रांगोळी (काढलेली); कोलम्.
 रांगोळी (पिठानें काढलेली); इळै
 कोलम्.
 राजकारण; अरशियल्.
 राजकुमार-री; राजकुमारन्-रि.
 राजधानी; तलै नगर.
 राजवाडा; अरण्मनै.
 राज्यव्यवस्था; अरसांग अमैपु.
 राजा; अरसन्, राजा.
 राणी; अरसि, राणि.
 रातकिडा; शीळ्ळवण्डु, शुवरकोळि.
 रात्र; रात्रि, इरवु (×).
 रांधणें; शिजविणे; आक्करदु,
 शमैक्करदु. ¶ अडिवण्डल्.
 रान; काडु, वनम्.
 रानटी मनुष्य; काट्टु मनिदन्,
 काट्टाळ.
 रानटी, जंगली, अडाणो, गांबळळ;
 पट्टिकाट्टान्.
 रानफल; काट्टुपुष्पम्.
 राम; रामर्.
 रामफळ; रामसीतापळम्.
 रामबाण (उपाय); संजीविमात्रै.
 रास, ढीग; कुवियल्.
 रास (राशि); राशि.
 रायआंबळा; आरुनेल्लिकाय्.
 राहिलेलें डरलेलें; मीदि, मिच्चम्.
 राहिलेला (खालचा) गाळ; ¶

राळ; कुंगिलियम्.
 राक्षस; राक्षसन्, अरक्कन्.
 रिकामटेकडा; वेट्टि आळ्.
 रिकामा; कालि, गालि.
 रिकामा-बेकार मनुष्य; गालि-
 आळ्, वेटरुआळ्.
 रिकामें-ओकेंओकें वाटणें; मूळियाग
 इरुक्करदु.
 रिकामें, ओकेंओकें; मूळि.
 रिठा; मणिपुंगाय्.
 रिपरिप, बुरबुर (पावसाची);
 नसनसेन्.
 रुई (मांदार); येरुकु.
 रुचकर; रुचियाग.
 रुजवात करणें; मूंदिरिक्करदु.
 रुणझुण; रुणझुण; गलिर्गलिर्.
 रुतणें; शिक्करदु.
 रुंद; अगलमा. * उक्कारंदु.
 रुंदी; अगलम्.
 रुपया; रूपा, रूपाय्.
 रुमाल; कैगुट्टै, कैकुट्टै.
 रुसणें; मूजि तूक्किकरदु.
 रुसून बसणें; मूजि तूक्किण्डु *

रुढि; संप्रदायम्, पळक्कम्.
 रूप; वेपम्.
 रूप, सौंदर्य; अळ्ळु.
 रूप (घेणें, बदलणें या अर्थी);
 उरुवम्.
 रेघ; कोडु.
 रेघ मार; कोडु किळि.
 रेडा; एरुमै कडा.
 रेती, वाळु; मणल्.
 रेशीम; पट्टु.
 रेशमी कापड; लुगडे; पट्टु तुणि
 पट्टु पुडवै.
 रोखून पहाणें; निमिन्दु पाक्करदु.
 रोग; व्याधि, बाधै.
 रोज, दररोज; नित्यम्, दिनम्,
 प्रतिदिनम्, अन्नाडम्.
 रोज रोज, रोज उठून; अन्नाडम्.
 रोड, रोडका; वोळिल्या.
 रोप (झाडाचें); नात्तु.
 रोळणें (खडे काढण्यासाठीं सुपांत);
 कळैयरदु.
 रौप्य-महोत्सव; वेळ्ळि विळा.
 र्हस्व; कुरिल्.

ल

लकडा-त्तगादा लावणें; भेन्नियै
 प्पिडिक्करदु.
 लकलकणें; मित्तुक्करदु.
 लंगडा; नोण्डि.
 लंगडणें; नोण्डु.
 लगदा होणें; कोळ्ळिजि पोदल्.
 लग्न; कल्याणम्, तिरुमणम् (×).
 लग्न करून देणें; कट्टि कुडुक्करदु.
 लग्नघाई; कल्याणशन्दडि.

लग्न-पत्रिका; कल्याणपत्रिकै, तिरु
 मण अळैप्पु इदळ् (×).
 लचक; सुळुक्कु.
 लचक भरणें; सुळुक्किकरदु.
 लचका तोडणें, डासा घेणें; कन्वरदु.
 लट्टु; दाटि.
 लढणें; शण्डै पोडरदु.
 लढाई; युद्धम्, शण्डै.
 लपणें; मरैक्किरदु, वोळिक्करदु.

लपून; मरंजु, वोरिळजु.
 लपडाव; ओळियुम् विळैयाऽट्टु.
 लपविणें; मरंक्करदु, ओळिक्करदु.
 लबाड, भोंदू, ढोंगी; पुनै शुहट्टु-
 कारन्.

लबाडी; मोशम्.
 लवंगा; लवंगम्, ग्रांबु.
 लवंगाचें तेल; ग्रांबु येण्णै, क्रांबु तैलम्.
 लवडणें; (गाडी वगैरे) सांजुपोरदु.
 लवडणें (तेल वगैरे); कोट्टु.
 लसूण; वेळ्ळैप्पूण्डु.
 लहान; चिन्न, शिरिय (×).
 लहान मुलासारखें; पच्चैक्कुळ-
 न्दैमाद्रि, पोडिप्पैयन् मादिरि.

लहान; शिरियवन्.
 लहान भाडें; किण्णम्.
 लहरीप्रमाणें; मनं पीनपडि इष्टप्पडि.
 लक्ष (चित्त); गवनम्.
 लक्ष (संख्या); लक्षम्.
 लक्षण; गुण्कुरि, लक्षणम्.
 लक्षांत ठेवणें; गवनत्तिले वैक्करदु.
 लाकूड; कट्टै, मरम्. * तिरुम्ब.
 लांकडें; (जळणाची) विरघु.
 लाकडाची मोळी; विरघु कट्टै.
 लाकडाची बखार; मरवाडि,
 विरघुतोडि.
 लाकडी वस्तु; मरसामान.
 लाख (सोल करण्याची); मक्कु.
 लागणें (मार वगैरे); पडरदु.
 लागणें (नातें वगैरे); वेणुम्.
 लागणें (झाडास फळ वगैरे); काय्
 काय्क्करदु.
 लागलीच, लगेच; वुडने.
 लागोपाठ; मरुपडियुम्, तिरुम्ब *

लांच; लंजम्.
 लाज; वेक्कम्.
 लाज-ओशाळगत-कसेतरी-वाटणें;
 वेक्कमा - कूच्चमा - आच्चमा -
 इरुकरदु.
 लाट (समुद्राची); अलै.
 लाटणें (नाम); कुळवि.
 लाटणें; (क्रि.) इडरदु.
 लाड; शेल्लम्.
 लाडका मुलगा; शेल्ल कुळन्दै, शेल्ल
 पुळ्ळै.
 लाडकें नांव; शेल्ल पेर्.
 लाडावणें; शेल्ल कुडुक्करदु, येडम्
 कुडकरदु.
 लांडगा; सेन्नाय्, ओनाय्.
 लाडू; लड्डु.
 लाथ; ओदें.
 लाथ मारणें; ओदैक्करदु.
 लांब; दूरम्, तोलवु.
 लांबविणें, पुडें ढकलणें; आर
 प्पोडरदु, तळ्ळि पोडरदु.
 लांबविणें, पळविणें; तूक्किप्पोरदु.
 लांबी; नीळम्.
 लाभ; लाभम्.
 लाभणें; राशि इरुक्करदु, आगिवरदु.
 लायक; लायक्कान.
 लाल; शंगप्पु, शिवप्पु.
 लालभडक; चेक्कशेवेरनु.
 लालूच (मुलांस) दाखविणें; पोवकु
 काट्टु.
 लावणें, चोपडणें (तेल औषध वगैरे);
 तडवरदु, तेय्करदु.
 लावणें (कल्हई, पॉलिश वगैरे);
 पूशरदु.

लावणें, जाग्यावर ठेवणें; अडकमा
वैकरदु.

लावालावी करणें; मूट्टि विडरदु.

लाळ; येच्चल.

लिखा; पोडुधु.

लिपणें; ईशरदु, तडवरदु.

लिपि; येळुत्तु.

लिबलिबोत, बिळबिळीत; कोळकोळा.

लिंबू; येलमिच्चं पळम्.

लिलाव; येऽलम्.

लिहिणें; येळुदरदु.

लीन, नझ; पणिवाग, पणिवान.

लुगडें; पुडवें.

लुंगी; वेऽष्टि.

लुचणें; ऊटरदु.

लुच्चा; पोक्किरि.

लुटणें, दरवडा घालणें; कोळ्ळै

अडिक्करदु.

लुटारु, दरवडेखोर; कोळ्ळैक्कारन्

लुडबूड करणें, मध्यें मध्यें बोलणें;

मुन्दिरकोटैमादिरि पेशरदु.

लुबाडणें (पेसा); पणं परिक्करदु.

लुबाडूं पाहणें, उकळूं पाहणें;

उरिजप्पाक्करदु.

लुळा होणें; तोंजु पोरदु, तुबण्डु

पोरदु.

लेंकरें बाळें; कुळन्दैकुट्टि.

लेंकुरवाळी, मुलाबाळांची; कुळन्दै *

लूट; कोळ्ळै.

* कुट्टिक्कारि.

लेख; कट्टुरै.

लेखक; येळुत्ताळन्.

लेखणी, टांक; येळुदुक्कोळ्, पेना.

लेखी; येळत्तिल.

लेंडचा (शेळीच्या); आट्टुप्पुळुक्कै.

लेप देणें; ईशरदु, तडवरदु.

लेह; लेह्यम्.

लोक; जन्गळ्, मक्कळ् (X).

लोक (चार लोक); नालु पेर्.

लोकर; कंबळिनूल.

लोखंड; इरंबु.

लोचट; शण्डि, शण्डित्तनम्.

लोचर; नार.

लोटणें; तळ्ळिविडरदु.

लौंडा; प्रवाहम्.

लोणचें; ऊरुगाय्.

लोणी; वेण्णै.

लौंबकळत-अघांतरी-ठेवणें; तोंगरदु,

तांगलाट्टम्.

लौंबणें, लौंबकळणें; तोंगरदु.

लोभ (आशा); परिवु.

लोभ (प्रेम); दयवु, अन्बु.

लोभी; पेराशै.

लोहचुंबक; कान्तऊशि.

लोहार; कोल्लन्, करुमान्.

लोळणें; पेरळरदु.

लौकर; शीघ्रम्.

व

वकील; वकील.

वखार; मण्डि.

वक्तशीर; टाइम प्रकारं, नेरप्पडि,

वेळैप्पडि.

वक्ता; पेशरवर, प्रसंगि, पेच्चाळर.

वगैरे; मुदलियबै, मुदलान्.

वचन; वाक्कु.

वंचना, फसवणूक; वंचनै.

वजा करणें; कळिक्करदु.
वजाबाकी; मीदि, मिच्चम्.
वडा; वडे.
वडाचें झाड; आलमरम्.
वडी; तुण्डु, विल्लै.
वडील, (बाप या अर्थी); तगप्पनार्,
अप्पा.

वडिलोपार्जित; पितुरार्जितम्.
वडील मुलगा; तलच्चन्.
वणवा; ती, काट्टुत्ति.
वतन, इनाम; शासनम्.
वनभोजन; वनभोजनम्.
वय; वयस्, वयसु, वयदु.
वयांत आलेला; वयस्कारन्.
वयोवृद्ध; वयसान.
वर; मेले.
वर (देवाने दिलेला); वरम्.
वरकाम; मेल्वेलै.
वरच्या वर; मेलोडे.
वरण (साधें); वेंघपरपु.
वरण (फोडणीचें); कोळंबु, सांबार्.
वरदक्षिणा, हुंडा; वरदक्षिणें.
वरवंटा; कुळवि.
वरात; ऊर्वलम्.
वरिष्ठ; मुदलाळि.
वरून; मेलेइरुन्दु.
वर्ग, जात; वधुप्पु, जाति.
वर्गणी; शन्दा.
वर्चस्व गाजविणें; अधिकारं शेलुत्त-
रदु.
वर्णन; वर्णनै.
वर्तन; नडतै.
वर्तमान; संगति.
वर्तमानकाल; निघळ् कालम्.

वर्तमानपत्र; दिनसरि, शेय्दित्ताळ्
पेऽपर, समाचार पत्रिकै.
वर्ष; वर्षम्.
वर्षासन; वर्षांतर मामूल.
वर्षाव होणें; सोरियरदु.
वल्हें; तुडुप्पु.
वंश; वंशम्.
वंशपरंपरा; परंपरै.
वंशिड; तिमिल्.
वशिला; शेल्वाक्कु.
वसवस; तोणतोण.
वस्ताद; पक्का; रोम्ब पक्का, वस्ताद.
वस्तु; पोखळ्.
वस्तुस्थिति; निलवरम्.
वस्त्र; आऽडै.
वहाणा; शेरुप्पु.
वळण, शिक्षण; पर्याचि.
वळणें, सुत्तरदु.
वळणें; गुफणें; पिनरदु.
वळविणें; वळैक्किरदु, तिरुप्परदु.
वळसा; सुत्तु.
वळवळणें; (किडा, साप वगैरे);
तुडिक्किरदु.
वाईट, खराब; मोशम्, केट्टु.
वाईट परिणाम; केडुदल.
(काहीं) वाईट नाही; ओण्णुं मोश-
मिल्लै.
वाईट वाटून घेणें; तप्पा निनैक्करदु.
वांकडा; कोणला.
वांकडा पडणें, मध्यें आडवा घेणें;
कुरुक्के विळरदु.
वांक्णें; कुनियरदु.
वांकून चालणें; कुनिन्दु पोरदु.
वाक्य; वाक्यम्.
वाखाणणी; पुघळ्.

वागणूक; नडत्तै, नडै उडै भावनें
(×).

वागणें; नडक्करदु.

वागविणें; नडत्तरदु.

वांगी; कतिरिक्काय्.

वाघ; पुलि.

वाङ्गनिश्चय; निश्चयतांबूलम्,
निश्चयतार्थम्.

वाङ्गनिश्चय करणें; पाक्कुवेत्तलै
वांगरदु.

वाचणें; वासिक्करदु, पडिक्करदु.

वाचक; वाचकनु.

वांचणें (संकटांतून, मरतांना वगैरे);
तप्पिक्किरदु.

वांचविणें (जीव); काप्पात्तरदु.

वांचविणें (पैसा, वेळ वगैरे); मिगुत्तु
वैक्करदु.

वाचा; वाय्.

वांचून (शिवाय); तविर.

वाजणें (आवाज होणें); शब्दम्
(शद्दम्) शेय्यरदु.

वाजंत्री; मेळम्, मेळवाद्यम्. नाग-
स्वरम्, नादस्वरम्.

वाजविणें; वासिक्करदु.

वाजवी, बेताचा; अळवा, सरिया,
सरियान, नेरान.

वाजवीपेक्षा अधिक; अळवुकु मेले.

वांझ, वांझोटी; मलडु.

वाट; वळि.

वाट चुकणें; वळि तवरंदु.

वाट लावणें, नाश करणें; तीर्करदु.

वाट पाहणें; कात्तिण्डु इक्करदु,
येदिर् पार्करदु.

वाटणें; निनैक्करदु, येण्णरदु.

(मला वाटलें; नान् निनैच्चेन्,
येनक्कु तोणित्तु).

वाटून; निनैत्तु.

वाटणें (मसाला वगैरे); अरैक्किरदु.

वाटणें (पेढे, साखर वगैरे) पोडरदु,
वळंगरदु.

वाटणी करणें; पंगु पोड्डु, पंगु
पिरिक्करदु.

वाटा, हिस्सा; पंगु, भागम्.

वाटाणा; पट्टाणि.

वाटी (बरणाची); (कोळंबु)
किण्णम्.

वाटेल तसें (मूर्खासारखें); कण्डपडि
निनैच्चपडि, मनपोनपडि.

वाटेल तेवढें; येराळमा, यथेष्टमाग.

वाटोळा (गोल); वट्टम्.

वाटोळें करणें, साफ बुडविणें; तलै
तडवरदु.

वाढणें (जेवण); परिमारंदु.

वाढणें (वृद्धि होणें); पेरुगरदु.

वाढणें (झाड, प्राणी वगैरे); वळरंदु,
वळचि इक्करदु.

वाढ; वळचि.

वाढ खुंटणें; वळचि कुन्नुदल्.

वाढडिवस; पिरन्दनाळ्.

वाणी; चेट्टियार.

वात (दिव्याची); वत्ति.

वात धरणें; वायु पुडिक्करदु, वायवु
पिडिप्पु.

वात (आजारीपणांत होतो तो);
जत्ति.

वातावरण; शूळ्निळै, निलवरम्.

वाद; तर्कम्.

वादविवाद करणें; तर्कम् पण्डु.

वाढळ; पुयल्.
 वाद्य; वाद्यम्.
 वानर; कुरंगु.
 वापरणें; उपयोगिककरदु, उपयोगप्प-
 डुत्तरदु.
 वापस-परत-करणें; वापस पण्डुदु.
 तिरुप्पि कुडुक्करदु.
 वाफ; आवि.
 वाफा; पात्ति.
 वायदा; तवणै.
 वायां घालविणें, (नाश करणें);
 पाऽळा आक्करदु.
 वार (बालकाची); नंजु, नंजुकोडि-
 तोप्पुळ्कोडि.
 वार (कापड मोजण्याचा); गजम्.
 वारा, हवा; कात्तु.
 वारा घालणें; विसरदु.
 वारला (मेला); तवरि पोय्ट्टान्,
 इरन्दु पोय्ट्टान्, यरन्दु पोय्ट्टान्.
 वारंवार; अडिक्कडि.
 वारूळ; पुट्टु.
 वाल, कडवै; चिन्न मोच्चकोट्टै.
 वावर्गें बोलणें; मरत्ति पेश.
 वावाडिंग; वायिविळंगम्.
 वास; वासम्. * पिडारी.
 वासरुं; कन्नकुटि, कन्नु.
 वासुदेव (कुडबुड्या); कुडुकुडु-
 प्पाण्डि.
 वासा (घराचा); रीपाशट्टम्.
 वास्तुशांति; गृहशांति, गृहप्रवेशम्.
 वाहन; वण्डि.
 वाहन-भरून-ओसंडून-जाणें; वळि-
 यरदु, निरंबि वळियरदु.
 वाह्यात, न ऐकणारी; अडंगा *

वाळणें (मनुष्य); इळ्ळुच्चु प्पोरदु,
 मेलिजुपोरदु.
 वाळणें (कपडा, वस्तु); कायरदु,
 कांजुपोरदु.
 वाळत घालणें, वाळविणें; उणत्तरदु.
 वाळलेलीं पाने; पाचोळा; शरधु.
 वाळवंट; पालवनम्.
 वाळवी; शेल्लु.
 वाळा; वेट्टिवेर, विळामिच्चै वेर.
 वाळू; मणल्.
 वाळूक; दोसैक्काय्.
 विकणें; विककरदु.
 विकत घेणें; विलैक्कु वांगरदु.
 विकास; अभिवृद्धि, वळम्.
 विखुरलेला; परवलाग, शिदरि.
 विघ्न; तडै.
 विघ्ने, व्यत्यय, अडचणी; इडंजल्,
 यडंजल्.
 विचरणें; पिरन्दु, वावरदु.
 विचारणें; केळ्करदु, विचारिककरदु.
 विचारणें (चौकशी करणें); विचारि-
 ककरदु.
 विचार; योजनै, येणम्.
 विचार करणें; येण्डुदु, योजनै शेय्यरदु.
 विचार सुचणें; तोणरदु.
 विचित्र; विचित्रम्.
 विंचू; तेळ्.
 विज्ञणें; अणैक्किरदु.
 विज्ञवून टाक; अणैच्चूडु.
 विजय; वेट्टि.
 विटाळ; तीट्टु.
 विटाळशी; दूरम्, वीट्टुक्कु विलक्कम्.
 विटीदांडू; किट्टिपुळ्.
 विडा; बीडा.

विडम्भाचें पान; वेत्तलै, वेट्रिलै.

विणकर; नेशवाळि.

विणकाम; नेशव.

विणणें; पिन्नुदु नैय्यरदु.

विणें; कुट्टिपोटरदु.

वितंडवाद; वाक्कुवादम्, वितंडा-
वादम्.

वितळणें; उरुघरदु. * शोट्टुदु.

वितळविणें; उरुक्करदु.

विद्या; कल्वि.

विद्यालय; पळळिक्कूडम्.

विद्वत्ता; विद्येचें तेज दिसणें; कळै *

विद्वान; विद्वान्, अरिवाळि.

विदूषक; कोमाळि.

विद्वप, घाणेरडा; गोरमा.

विधवा; विदवै.

विध्वंस; नाशम्.

विनंती; वेण्डुगोळ.

विनंती करणें; वेण्डुगिरदु.

विनय; विनयम्, अडक्कम्.

विनवणी करणें; गेंजरदु.

विनाकारण, निष्कारण; अनावश्य-
माग अकारणमाग, कारण

मिल्लामल्.

विनोद; विगडम्, वेडिक्कै.

विपरीत; विबरीतम्.

विभक्तीचे प्रत्यय; वेट्टरुमै.

विभूति; विभूति, तुण्णूरु.

विरणें; (कापड वगैरे); नंजुपोरदु.

विरघळणें; करंजुपोरदु, करय्यरदु.

विरजण; पोरैमोर.

विरजण लावणें; पोरै कुत्तरदु,

पोरैक्कु ऊत्तरदु.

विरुद्ध; विरोधमा, येदिराग.

विरोध; आक्षेपम्.

विलक्षण; अदिशयम्.

विलोभनीय; आकर्षक; कवर्चियान.

विव्हळणें; मुनगरदु.

विश्वास; नंबिक्कै.

विश्वासघात; वंचनै, नंबिक्कै मोऽशम्,
नंबिक्कैद्रोहम्.

विश्वासघात करणें; शदि शैय्यरदु.

विष; विषम्.

विष्णु; पेरुमाळ.

विषय; विषयम्.

विसकटणें; पिरियरदु, कलैक्करदु.

विस्तव; नेरुप्पु.

विस्तव फुलविणें; मूट्टुदु.

विस्तव पेटला-फुलला; नेरुप्पु.

पत्तिण्डुआच्चु.

विस्तारणें; पडरंदु.

विसरणें; मरक्करदु.

विसरलें; मरुन्दुट्टेन्.

विसळणें; कळुवरदु, अलंबरदु.

विसावण घालणें; वळाबरदु.

विसावा; ओय्वु.

विहीण; संबंधि. * गजम्).

विहीर; किणर, किणरु.

विळखा घालणें; सुत्तिकरदु.

विळविळीत; वलवला.

विळी; आरिवाळ्मणै.

वीज; इडि.

वीज चमकणें; मिन्नल् मिन्नुदु.

वीज पडणें; इडि इडिक्करदु.

वीट (माताची वगैरे); शेंगल्.

वीट येणें; तेगट्टिपोत्तरदु.

वीत; जाण्, शाण (×) (दोन

विती; मुळम्; चार विती; *

वीर; वीरन्.
 वृंदावन; वृंदावनम्.
 वृद्धि (वाढ) होणें; पेरुघरदु, वृद्धि-
 वारदु.
 वृक्ष; मरम्.
 वेखंड; वशम्बु.
 वेग; वेगम्, विरंबु.
 वेगळा; तनिया, वेरे. (शयमा.
 वेगळा (आगळा, अधिक); अति-
 वेंचणें (फुलें वगैरे); पौरुक्करदु.
 वेठीस घरणें; आळकंडा वेलै वांगरदु,
 अडिमैपोले बेलैवांगरदु.
 वेड; पैत्यम्.
 वेड पांघरणें; वेषम् पोडरदु.
 वेडा; वेडगळ; पैत्यकारन्.
 वेडावणें; अळकु काट्टरदु.
 वेडेंवांकडे, उलट सुलट; कन्ना पिन्ना.
 वेणी; जडै, पिन्नल.
 वेणी घालणें; पिन्रदु.
 वेणीचे पेड; काल.
 वेत; पिरंबु.
 वेत (गायीचें वगैरे); ईत्तु.
 वेंधळा, बावळा; अशडु, मूडन्.
 वेल; कोडि.
 वेश्या; वेशि, दासी, तेवडिया.
 वेश; वेषम्.
 वेस; आचार वेशल.
 वेसण; मूक्कणां कथिरु.
 वेळ; पोळदु, नेरम्, वेळै.
 वेळ जात नाहीं, करमत नाहीं;
 पोळदु पोगलै.
 वेळ मोडणें; नेरम् वीणा आगिरदु.
 वेळ लागेल, उशीर होईल; नेरम्
 आहुम्.

वेळ (चांगली वाईट); (नल्ल,
 केट्ट) वेळै.
 वेळा (अनेक वेळा वगैरे) वाटी,
 मुरै, तडवै.
 वेळेला; समयत्तुकु, समयत्तिले.
 वेलदोडा; येलक्का, येलक्काय्.
 वेळ; मूगिल्.
 वैचित्र्य; वेरुपाडु.
 वैतागून जाणें; अलुत्त पोरदु, शळ-
 ळैया इरुक्करदु.
 वैद्य; वैद्यन्.
 वैद्य (देशी); नाट्टु वैद्यन्.
 वैभव; ऐश्वर्यम्.
 वैभवार्चें प्रदर्शन करणें; पेरुमै पीति-
 क्करदु.
 वैमनस्य, वितुष्ट, वांकडें; वैमनस्यम्,
 विरोधम्.
 वैयवितक; तनिपट्ट, प्रत्येकमान.
 वैराग्य; वैराग्यम्.
 व्यंग; ऊनम्.
 व्यत्यय; यडंजल्, विघ्नम्, तडंगल्.
 व्यर्थ; वीणा, वीण्.
 व्यर्थ, निरुपयोगी; पाळाग.
 व्यर्थ दवडणें; पाळाग आक्करदु.
 व्यवस्था; येरुपाडु.
 व्यवस्थित; नीट्टाग, बोळुगाग.
 व्यवसाय; उद्योगम्, वेळै.
 व्यवहार; व्यवहारम्, समाचारम्.
 व्यवहारचतुर; सामर्थ्यशाली,
 कैकारन्.
 व्यसन; केट्टपळक्कम्.
 व्याकरण; इलक्कणम्.
 व्याख्या; विरिचुरै.
 व्याख्यान; प्रसंगम्, उपन्यासम्.

व्याज; वड्डि.
 व्याप; जोलि.
 व्यापणें; व्यापित्तु इरुक्करदु.
 व्यापार; व्यापारम्.
 व्यायाम; देहपरिचि, उडल्परिचि.
 व्यासपीठ; मेडै.

व्यास; विट्टम्.
 व्यासंगी; पडिप्पाळि.
 व्याही; संबंधि.
 व्यूह, कारस्थान; सूळ्चि.
 व्रण; रणम्.
 व्रत; नोम्बु, व्रतम्.

श

शक; आण्डु, वर्षम्.
 शकणें; शक्य असणें; मुडियरदु.
 शक्य होणार नाही; मुडियातुदु.
 शक्य होण्यासारखें—जमण्यासारखें—
 नाही; वसति इल्लै.
 शंका; सन्देहम्.
 शकुन; शगुनम्.
 शक्ति; शक्ति, बलम्.
 शक्तीबाहेरचें, आटोक्यांत नसलेलें;
 असाध्यमा, असाध्यमान्.
 शंख; संगम्, शंखम् शंगुम्.
 शतक; नूट्टाण्डु.
 शतायुषी; आयुष्यवान्, निरंजवाळ्वु.
 शत्रु; येदिरि, विरोधि.
 शनि; शनि.
 शपथ; आणै (तुड्या गळचाशपथ.
 उन् मेल् आणै).
 शब्द; ओलि, शब्दम्, अक्षरम्, वातें,
 शोल्.
 शंभर; नूरु.
 शरण; शरणम्.
 शरण येणें; शरणं अडैयरदु.
 शरम, लाज; वेक्कम्.
 शरीर; उडल्, उडंबु.
 शरिराची जुडी; वत्तिन ओडंबु.
 शर्यत; पन्दयम्.

शस्त्र; शस्त्रम्, आयुधम्.
 शस्त्रविद्या; आयुधविद्वै.
 शहर; पट्टणम्, नगरम्.
 शहाणा, हुशार; गेट्टिक्कारन्.
 शहाणपण, शमत्तु, सामर्थ्यम्.
 शहाळें; येळनीर, इवनि.
 शाई; इकि, मै.
 शाकाहारी; शैवउणवु.
 शाखा; किळै, कळै.
 शांत; शान्तम्.
 शांत करणें; शान्तप्पडुत्तरदु.
 शांत-गाढ-ज्ञोप लागणें; आळन्द निद्रै.
 शाप; शापम्.
 शाबास; शाब्बास, सभाषु.
 शाबासकी देणें; मेच्चरदु.
 शाल; सालवै.
 शाश्वती; निरंतरम्.
 शास्त्र; शास्त्रम्.
 शाळा; पळ्ळिक्कूडम्.
 शिक; तुंबल्.
 शिकें; उरि.
 शिकवणें; कत्तिकोडुक्करदु, शोल्लि-
 कोडुक्करदु.
 शिकणें; कत्तिककरदु.
 शिकार; वेऽट्टै.
 शिकारी; वेडन्.

शिकका; मुद्रै.
 शिकेकाई; सीकाय्.
 शिग; कोम्बु.
 शिगरुं; कुदिरैक्कुट्टि.
 शिजणे; वेऽगरदु.
 शिजवणे; वेऽगवैक्करदु, आक्करदु.
 शिडी; येणि.
 शितोडा; शारल्, तूरल्.
 शितोडे उडविणे; जल तेरिक्करदु.
 शिदीचें झाड; ईच्च मरम्.
 शिदोरी; कट्टुशादम्, शोत्तुमूट्टै.
 शिधा; स्वयंपाकम्.
 शिप; मुत्तच्चिप्पि.
 शिपणे; तैळिक्करदु.
 शिपी (कपडे शिवणारा); तैयल-
 कारन्.
 शिफारस; शिफारस, शेल्वाक्कु.
 शिरजोर; तिमिर, कोळुप्पु.
 शिरणे; नुळैयरदु.
 शिरा (सांजा); केशरी.
 शिल्लक; मीदि, सोच्चम्, बाक्कि.
 शिल्लक उरलेलें अन्न; मीदिरक्कुम्
 शाप्पाडु.
 शिल्लक (पैसे); बाक्कि.
 शिलाई; तैयल् कूलि.
 शिवण; तैयल्.
 शिवणकाम; तैयल् वेलै.
 शिवणे; तैक्किरदु.
 शिवणे; (स्पर्श करणे); तोडरदु.
 शिवी; तिट्टु, वशवु.
 शिवीगाळ करणे; शिव्या देणे;
 वय्यरदु.
 शिव्या देणे; रागावणे; तिट्टरदु.
 शिव्या देऊ नको; तिट्टादे, वैयादे.

शिष्टाचार; मर्यादै.
 शिष्य; शिष्यन्.
 शिसवी लांकूड; कहंगालि मरम्.
 शिस्त; कट्टुप्पाडु.
 शिसें; ईयम्, कारोयम्.
 शिळें; पळैय.
 शिळा भात; पळैय शादम्, पळैयदु,
 पळशोरु.
 शिळचा - शिळकटलेल्या (भाज्या
 वगैरे); वाडिपोनदु.
 शिक्षक; वादियार.
 शिक्षण (शाळेंतील); पडिप्पु.
 शिक्षण (इतर); पर्याचि.
 शिक्षा; शिक्षै.
 शिर (डोकें); तलै.
 शी (लहान मुलांची); आयु.
 शीण येणे; हाडाचीं काडे होणे;
 शेत्तु शुण्णांबा पोरदु.
 शीत; परक.
 शीर (नस); नरम्बु.
 शुद्ध, स्वच्छ, भेसळ नसलेला; सुद्धम्,
 अप्पट्टमान.
 शुद्ध (जाणीव); उणर्वु.
 शुद्धीवर येणे; प्रजैवरदु, निनैवुवरदु.
 शुभ; शुभम्, शुभमान.
 शुभकार्य निर्विघ्न पार पडणे; कार्य
 तगैयरदु.
 शूद्र; शूद्रन्, शूद्राळ.
 शून्य; शून्यम्.
 शून्य-सुन-वाटणे; शून्यमापडरदु.
 शंगारणे; सिगारिकरदु.
 शंक; ओत्तडम्.
 शकणे; ओत्तडम् कोडुक्करदु.
 शिकोटी; कणप्पु.

शेकोटीशीं शेकणें; कुळुर कायरदु.
 शेंग; काय.
 शेगट, शेवगा; मुरंगै मरम्, (झाड).
 शेगटाच्या-शेवग्याच्या-शेगा; मुरंगै-
 वकाय.
 शेगडी; कुमट्टि, करिअडपु.
 शेजारी; पक्कत्तु वीट्टु कारर.
 शेंडा, टोंक; मुनै, उच्छाणि.
 शेंडी; कुड्डुमि.
 शेण; शाणि.
 शेत; वयल्.
 शेतकरी; कुड्डियानवन्, उळवन्.
 शेंदणें, ओढणें (पाणी); सेंदिकरदु,
 सेंदरदु.
 शेंदरी; सेंदुरनिरम्.
 शेंदूर; सेंदुरम्.
 शेपटी; वाल्.
 शेंबूड; शळि, मूक्कुशळि.
 शेर; सेर्.

शेव; ओमप्पोडि, ओमप्पडि.
 शेवट; कडेयुशी, कडेशी.
 शेवटीं; कडैशिले.
 शेवट करणें; कडै कट्टरदु.
 शेवंती; सामन्दि, जवन्दि.
 शेवाळ; पाशि.
 शेवनीय; वरुत्तप्पडक्कूडिय वरुन्द-
 तक्क.
 शोध (संशोधन); आराय्चि.
 शोधणें, शोध करणें; तेडरदु.
 शोपा; सोम्बु.
 शोभणें, खुलणें; येडुप्पा इरुक्करदु.
 शोषून घेणें; पिळून काढणें; उर्रिजरदु.
 श्रम; श्रमम्.
 श्राद्ध; श्राद्धम्, दिवसम्, देवसम्.
 श्रावणी; आवणि अविट्टम्, श्रावणम्.
 श्रीमंत; पणक्कारन्.
 श्वास; मूच्चु.
 श्वास घेणें; मूच्चु वांगरदु.

स

संकट; आबत्तु, संकटम्.
 संकटांतून निभावणें; आबत्तिलिरुंदु
 विडुपडरदु, आबत्तिलिरुंदु तप्परदु.
 सकाळ; काल वेळै.
 सकाळीं; कालैयिले, कालंब्र.
 सकाळ संध्याकाळ; कालंब्र सायं-
 कालम्, कालै मालै (X).
 संकुचित-कोतें-मन; कुरुगिय मन-
 प्पान्मै, चिन्न मनस्.
 संकोच; संगोचम्. * निर्बंधं पणरदु.
 संकोच वाटणें; कूच्चमा इरुक्किरदु.
 सक्ति; वलुकट्टायम्.
 सक्ति करणें; कट्टायप्पडुत्तरदु, *

संक्रांत; पोंगल् (सण).
 संक्रांतीनंतरचा दिवस, किंक्रांत;
 माट्टु पोंगल्.
 सख्खा; कूडप्पिरन्द, उडन् पिरन्द,
 उडप्पिरप्पु.
 सख्य; स्नेहम्.
 सख्या; येण्णिक्कै.
 सखी; त्रोळि.
 संगत; संगात्तम्.
 संगनमत करणें; ओक्कुमत्तु पेशि
 वकरदु.
 संगम; शेऽर्कै, संगमम्.
 सगळें; मोत्तम्, येल्लाम्.

सगळे; (मनुष्य वर्गरे); एल्लोरुम्.
 सगळा, सबंध; मुळुक्क.
 संगीत; संगीतम्.
 संघ; संघम्.
 संघटना; ओट्टरुम्.
 सजविणे; अलंकरिककरदु.
 सज्जन; साधु, तंगमान (मनिदन्).
 सटकन, सटदिशीं; टक्कनु, चट्टनु
 सडणे; मगिपोरदु.
 सडपातळ; वलत्ति, वोल्लिय्या.
 सडा घालणे; तण्णि तेळिक्करदु.
 सडास; कक्कोस्, कक्कूस्.
 सण; पण्डिकै.
 सणसणीत, चुणचुणीत; शुरुशुरुप्पु.
 सतत; बोयामल्.
 सत्कार; गौरवम्.
 सतरंजी; जमक्काळम्.
 सत्रे; कमलाप्पळम्.
 संताप; कोवम्, कोपम्.
 संतापणे, रागावणे; कोविच्चुक्करदु,
 कोपिक्करदु.
 सतावणे; तोन्दरवु पण्डुदु, सताय्करदु.
 सत्ता; अधिकारम्.
 सत्ता बळकावणे— काबीज करणे
 अधिकारं कैप्पट्टरुदल्.
 सत्ता चालविणे; अधिकारं शेलुत्तरदु
 संतोष; संतोषम्, इष्टम्.
 सत्य; सत्यम्, उण्मै.
 सत्राशें साठ गोष्टी; आयिरत्तु एट्टु *
 सत्त्व; सत्त्. * कार्यम्.
 संथ; अमैदिया.
 सदाचार; नन्नडत्तै, नल्ल पळक्कम्.
 संदेश; शेय्दि.
 संदेह; संदेहम्.

सबोदित, नेहमीं; यप्पोवुम्, सदा.
 संधि; संदर्भम्.
 संध्याकाळ; सायंकालम्.
 संध्येची पळी; उद्धरणी.
 सनई; नागस्वरम्, नादस्वरम्.
 सनद; सन्नद.
 सनातनी, प्रतिगामी; कर्नाटकम्.
 सपकन लागणे, तिडीक जाणे; च्यूरीनु
 अडिकरदु.
 संप; वेळै निरुत्तम्, स्ट्राइक्.
 संपणे; आयपोरदु, आगिप्पोरदु.
 संपले; आयपोचु, तीन्देदु, मुडिन्ददु.
 संप्रदाय; मतम्, संप्रदायम्, पाणि.
 सपाट; समतलम्.
 सपाट भांडें, सपाट माप; तलै
 अडिच्चु, तलै वळिच्चु.
 संपादक; आशिरियर्.
 संपादणे, मिळविणे; संपादिककरदु.
 सपीठ; मैदामाऊ, मरिक्कन् माऊ.
 सपून जाणे; आयिड्दु.
 सपूर्ण; पूरा, नेरंजु. * विरै.
 संप्रदायाचा (अन्य, दुसऱ्या,
 वेगळ्या); अलादि पाणि, वेरु
 संप्रदायम्.
 सफर; यात्रा, यात्रै.
 सफेती करणे; चुण्णाम्बु अडिक्करदु,
 वेळ्ळै अडिक्करदु.
 सबजाचें बीं; तुलसि विरै, सबजा *
 संबंध; संबंधम्. † तघवल्ल.
 संबधीं; विषयमा.
 सबब, निमित्त, कारण; शाक्कु, †
 सबब (लंगडी); नोण्डि शाक्कु,
 साल्जाप्पु.
 संभव असणे; पोले इक्करदु.

सम्यपणा; सज्जनपणा; अमरिक्कै.
 संभ्रमांत-बुचकळ्यांत-पडणें;
 तवित्तु पोरदु.
 सभा; सभै, मीटिंग्.
 सभासद; अंगत्तिनर्.
 संभाळणें; पालन करणें; काप्पात्तरदु,
 पादुकाक्किरदु.
 संभाळून; बद्रमा, जागृतया.
 संभाळून घेणें, कसेतरी चालवून घेणें;
 समाळिक्करदु,
 सभोवतीं; शुट्टिलम्.
 समई; दीपम्, कोत्तु वळक्कु.
 समज, समजा; येन्नाल्.
 समज देणें; कण्डिच्चु सोल्रदु.
 समजणें; तेरियरदु, पुरियरदु.
 समजत नाहीं; तेरियलै, पुरियलै.
 समजावणें; पुरियुम् पडियाग सोल्-
 रदु.
 समजूत करणें; समाधानं पण्डुदु.
 समजूतदारपणा; विवरं तेरिन्द.
 समजूतदारपणानें वागणें; विवरं
 तेरिन्दु नडक्किरदु; निलवरम्
 अरिन्दु नडक्किरदु.
 समजून घेणें; तेरिजु कोळ्ळरदु, तेरिन्दु
 कोळ्ळल् (×).
 समजून उमजून; तेरिंजिडे.
 समजावून सांगणें; पडुंबुडिया सोल्-
 रदु.
 संमति; संमतम्, संमति.
 समझोता; येर्पाडु.
 समंध; पेय, पिशाशु.
 समय; वेळै, समयम्.
 समस्या, प्रश्न; प्रश्नै.
 समक्ष; नेराग, नेरडियाग.

समाचार; समाचारम्.
 समाचार घेणें; गबनिच्चुक्करदु.
 समाचारास जाणें (दुखवट्यासाठीं);
 दुःखं विचारिक्किरदु.
 समाधान; तृप्ति, समाधानम्.
 समाधानच नाहीं; तृप्तिए किडैयादु.
 समारंभ; विशेषम्, विळा.
 समारंभ, मजा, करमणुकीचा खेळ;
 कोंडाट्टम्.
 समुद्र; कडल्, समुद्रम्.
 समुद्र किनारा; कडलकरै.
 समोर; येदित्ता पोले, येदित्ता पोले
 येदिरे.
 संमोह, चलबिचल; ओक्कुमत्तु
 संयम करणें, आवरणें, गिळणें; अड-
 क्करदु.
 सर (माळेचा); सरम्.
 सरक; वोत्तु.
 सरकणें; तळ्ळरदु.
 सरकव; तळ्ळु.
 सरकी; पंजुकोट्टै. परुत्तिकोट्टै.
 सरकून चल; तळ्ळिप्पो, ओत्तु.
 सरकून जा; वोत्तु, वोत्तिक्को.
 सरतेशेवटीं; मुडिदमुडिविले.
 सर (पावसाची); तूत्तल्, तूट्टल्
 (×).
 सरलें, संपलें; आयपोच्चु.
 सरडा; वोणान्.
 सर्व, भिजट; नमुत्तु.
 सरदणें; नमुत्तु पोरदु.
 सरदणें; शेदाळणें (साखर वगैरे);
 ईरिच्चुपोरदु, कशिंजुपोरदु.
 सर्वा; जलदोषम्, शैत्यम्.

सर्प; पाम्बु.
 सरपटणें; नघरंदु.
 सरबत; पानकम्, सरबत.
 सर्व; येल्लाम्.
 सर्वजण; येल्लारुम्.
 सर्वसाधारण, साधारणपणें; पोदुवा.
 सर्वांत मोठा मुलगा; मूत्तवन्.
 सरस; वज्रम्.
 सरसकट; सगट्टुमेति.
 सरळ; नेरा.
 सरळ मार्गी; सरळ चालणारा;
 निमिर्न्द नडै.

संरक्षण; कापात्तुदल्.
 संरक्षण करणें; पादुकाक्करदु.
 सराफ; सराफ.
 सरोवर; कुळम्, येरि.
 सल्ला; योजनै, आलोचनै.
 सवकलेला; चटाववेला; रुचिकंड.
 सवड; पोळुदु, अवकाशम्.
 सवडीनें; सावकाशमाय्.
 सवत; शक्कळति, मूत्ताळ, इळैयाळ.
 सवय; वळक्कम्, पळक्कम्.
 सवयीचें होणें, बहिवाटणें;
 पळधिप्पोरदु.

सवलत; कन्सेशन, शलुगै.
 सविस्तर; विवरमा.
 संशय; संदेहम्.
 संशयी; संदेहप्राणि.
 संस्थान; संस्थानम्.
 ससा; मुयल्.
 सहकार्य; इणक्कम्, ओत्तुळप्पु.
 सहकार्य करणें; सहमत असणें;
 इणंगरदु.
 सहज, उगीच; चुम्मा, शुम्मा.
 ता.को. ६

सहन करणें; पोख्करदु, तांगिक्करदु,
 सहिच्चुक्करदु.
 सहन न होणें; पोख्क मुडियादु,
 तांगमुडियादु.
 सहमत, मान्यता, कबुली; ओप्पुदल्.
 सहाण; शंदनक्कल्.
 सहाणखोड; शंदनक्कल् शंदनकट्टै.
 सहाय्य; उदवि, वोत्ताशै (×).
 सही; कैयेळुत्तु.
 सही करणें; कै पोडु.
 संक्षिप्त, त्रोटक; शुरुक्कमा, शुरु-
 क्कमान.

साखर; शक्करै.
 साखर (जाडी), साखऱ्या; आस्का
 शक्करै.
 साखर (पिठी); बुरा शक्करै.
 साखळी; संगलि.
 सांगणें; सोल्रदु, कूरंदु (×).
 सागरगोटा; कळक्कोडि.
 सागाचें झाड; तेक्कमरम्.
 सांगाडा; येलुवुकूडु. * तेंगिख्क.
 साचणें, साठणें; शेर्करदु.
 (पाणी) सांचलें आहे; तण्णि *
 सांचविणें, सांठविणें; शेत्तु वैक्करदु.
 साचा; शेवैप्पिडि.
 साठीं; कोसरम्, काहा (माझ्यासाठीं;
 येनकोसरम्, येनकाहा).
 सांडगे; वत्तल्.
 सांडणें; कोट्टिपोरदु.
 साडू; शडुगर्, षडुगर्.
 सांत्वन करणें; समाधानं पण्डुदु.
 साथ (वाद्याची); श्रुति.
 साथ करणें (गाण्याला); वोत्तु
 पाडुदु, वोत्तु ऊदरदु.

साथीचा (सांसर्गिक) रोग; तोत्तु-
ब्याधि.

साथीदार; कुट्टाळि.

साद देणें-घालणें; कोरल कोडुक्करदु.

साधन; सामान.

साधा, सहज (वागण्यांत); रोम्ब
साऽदा

साधाभोळा; वेगुळि, वेगुळियान.

साधाभोळा, निष्कपटी मनाचा;

वेगुळियान सुभावम्.

साधारण; सुमारा, साधारणमान.

साधीभोळी-निष्पाप-मुलगी; पेदैप्पेण.

सांधा; मूट्टु, * पुदैयल्.

साप; पाम्बु.

सापट वास; मगलान वासनै, मग्गिन
वासनै, नाट्टम्.

सापट झालें; मग्गिपोच्चु.

सापडणें; कण्डु पुडिक्करदु, अगप्पडरदु

सापडलेलें द्रव्य-हांडा; पोदयल्. *

सापळा; कूण्डु.

साफ, स्वच्छ; शुद्धम्.

साबण; सोप, शवुक्कारम्.

सांबर; कलैमान्.

सांबरशिग; मानकोंबु.

साबदाणा; चब्बरशि, जब्बरिशि.

साप्ताहिक; वारंवरुदरम्, प्रतिवारम्.

सामील; शेन्दवन्, कुट्टाळि.

सामाजिक; समूहसंबंधमान.

सामील होणें; शेरंदु, ऐक्यमारदु.

साय; आऽडै.

सायली; नित्यमल्लि.

सार; रसम्.

सारखें; आट्टम्. (माझ्यासारखें;
येनाट्टम्.)

सारखा; पोले, मादिरि.

सारखा, सतत, सारा बेळ; येप्पोवुम्.
सदा, विडादे.

सारबणें; मुळुगरदु.

सारा दिवसभर; पघल् मुळुक्कवुम्,
नाळ् मुळुक्कवुम्, नाळपूरा
सारांश; सारांशम्, मुख्यम्.

सालपा, लाकडाचा चुरा; शेरात्तूळ.

साल (झाडाची); पट्टे.

साल (फळाची, भाजीची); तोलु.

साल, सालपट (धान्याचें); पोट्टु.

सावकार; सावकार, साहुकार.

सावकाश; सावकाशमा, मेळ्ळ.

सावकाशीनें; निदानमा.

सावत्र आई; शित्ति, माट्रान्ताई.

सावत्र मुलगा-मुलगी; मूत्ता पिळ्ळै.
मूत्ता पेण्.

सावध; जाग्रतै.

सावधगिरीनें, संभाळून; जाग्रतया,
जाग्रतैया.

सावली; निळल्.

सासर; मामियार वीडु, पुगुंद वीडु.

सासरा; मामनार्.

सासू; मामियार.

साळीच्या लाह्या; नेल्लुपोरि.

साळ, सायाळ; मुळ्ळं पन्नि, मुळ्ळं
पन्नि.

साक्ष; साक्षि.

साक्षरता; पडिप्पु ज्ञानम्, येळत्तरिवु.

सिद्ध करणें, शाबीत करणें; निरुपि-
क्करदु, रुजुप्पडुत्तरदु.

सिंह; सिंगम्, सिम्मम्.

सीताफळ; सीतापळम्.

सुई; ऊसि, ऊशि.

सुईण; अंबट्टच्चि, मरुत्तुवच्चि
 सुकणें; कायरदु.
 सुकत घालणें; कायपोडरदु.
 सुका-खा; कांज, कायन्द.
 सुकाणू; पायमरम्.
 सुकाळ; सुभिक्षमान कालम्, नल्ल-
 कालम्.
 सुख; सुकम्, सौख्यम्.
 सुखानें खाऊ न देणें; निम्मतियाग
 इरुक्कमुडियलै.
 सुगंध; वासनै, मणम्.
 सुगंधी, वासाचें; वासनै.
 सुगंधी उटणें; वासनै प्पोडि.
 सुगरण; रुचियाग शमैक्किर (मनैवि)
 साटप; कुडित्तनप्पांगान (मनैवि)
 सुचणें, वाटणें; तोणरदु.
 सुचलें, बाटलें; पट्टु, तोणित्तु.
 सुजणें; वींगरदु.
 सुटणें; विट्टुपोरदु.
 सुटणें, घसरणें, निसटणें; अविळ्न्दु-
 पोरदु.
 सुटणें (प्रश्न, कोडें); विड-विक्किरदु.
 सुटा, मोकळा; चिल्लरैया.
 सुट्टी; विडुमुरै.
 सुठ; शुकु.
 सुतक; तीडल्, आशौचम्.
 सुतळ-ळी; शणल् कयिरु.
 सुतार; तच्चन्.
 सुतार पक्षी; मरंकोत्ति परवै
 सुवर; अळघु, अळघान.
 सुदैवानें; अदृष्ट वशाभाग,
 नल्लकालमाग.
 सुद्धां; कूड.
 सुधारक, पुरोगामी; मुन्नेट्रमान.

सुधारणा (आचार विचारांत);
 नागरिकम्.
 सुधारणा (इतर); शीरतिरुत्तम्.
 सुधारणें; तिरुत्तरदु, सरिशेय्यरदु.
 सुधारेल; तेरुम्.
 सुनेंसुनें, एकटें; वेरिच्छन्.
 सुपारी; पाक्कु.
 सुपीक; शेळिप्पु, शेळिप्पाह.
 सुभ; कयिरु.
 सुबक; पार्वैया.
 सुरगांठ; सुरक्कुमुडि.
 सुरंग; सुरगम्, सारंगम्.
 सुरंगी; संपंगि.
 सुरण; शेनैक्किळंगु, करुणैक्किळंगु.
 सुरवंट; कंबळिप्पूच्चि.
 सुरवात; आरंभम्.
 सुरळी; शुरुट्टु.
 सुरी; कत्ति.
 सुरू-चालू असलेली (कादंबरी);
 तोडन्द (कदै).
 सुरूचें झाड; शवुकुमरम्.
 सुरेख-छान-काम करणें लक्षणमा
 शेय्यरदि.
 सुवासिनी, सवाष्ण; सुमंगलि.
 सुशिक्षित; पडिच्चवन्.
 सुशिक्षित लोक; पडिच्चवर्, पडिच्च-
 वरगळ.
 सुसर; मुदलै.
 सुस्ती; अशदि.
 सुस्ती येणें; कण् शुत्तरदु.
 सूज; वीक्कम्.
 सूड; पळिक्कुप्पळि, वदिलुक्कु बदिल्
 सूत; नूल्.
 सून; माट्टुप्पोणु, मरुमघळ.

सूप; मुरम्.
 सूर्य; सूर्यन्.
 सूर्यास्त; सूर्यास्तमनम्, अस्तमनम्.
 सूर्योदय; सूर्योदयम्.
 सूळ; कळ.
 सृष्टि; उलगम्, सृष्टि.
 सेवा; सेवै.
 सैतान; शैतान.
 सेंधव, शेंदेलोण; इन्दुप्पु.
 सैनिक; शिप्पाय्.
 सैन्य; पडै, सैन्यम्.
 सैपाक; समयल्, शमैयल्.
 सैपाकी आचारी; शमयल्कारन्.
 सैपाकीण; शमयल्कारि.
 सैरावैरा; तलैविरिकोलम्, कुरूकुं-
 नेडुकुम्.
 सैल-ढिला (आहे); आट्टंक्ण्डुपोच्चु,
 कळंडुइरुकु.
 सोंग; वेशम्.
 सोंगटचा; दायम्.
 सोंड; तुदिककै, तुबिक्कै.
 सोड (मोकळा); विडु, विट्टुडु,
 विडुवि.
 सोड (दावें, दोरी वगैरे); अविट्टुडु.
 सोडणें; विट्टुंरुदु, अविळ्क्किरदु.
 सोडविणें; विडविक्किरदु.
 सोडवून आणणें; मीट्टुवरदु.
 सोनामुखी; सोनामुकी, सूरत अवरै.
 सोनार; तट्टान्, आशारि.
 सोनें; तंगम्, पोन्.
 सोन्यासारखें; तंगमान.
 सोपविणें; ओप्पविक्किरदु, ओपिच्चि
 इरुक्करदु.
 सोपा; सुल म्.

सोपट; नार.
 सोबत; तुणै, कूड, उडन्.
 सोमल; असेनिक विषम्.
 सोय, सोयीचें; सौकर्यम्.
 सोय करणें; येरूपाडु पण्डुदु.
 सोयरीक; संबंधम्.
 सोयरीं माणसें; संबंधि मनुप्याळ्.
 सोयिस्कर; सौकर्यमान
 सोयीचें पडणें-होणें; वाट्टम इरकदु
 सोलणें; उरिक्करदु.
 सोवळें; मडि.
 सोसणें; सहन करणें; पोरुत्तुक्करदु.
 सोसणें (प्रकृतीस); ओडंबुकु वरदै
 पोरुत्तुकरदु.
 सोसाटचाचा वारा; पेरंगात्तु.
 सोहागी; वेंगारम्.
 सौदा; बेरम्.
 सौभाग्य; सौभाग्यम्.
 स्तुति; पुघळ.
 स्तब्ध होणें, गोंधळणें; मुळिक्करदु.
 स्त्री; मनैवि, पेणजाति, पेण्डाट्टि.
 स्त्रीत्व; पेणमै.
 स्थळ, ठिकाण (लग्नासाठी); इडम्.
 स्थळमहिमा; वरुलादु.
 स्थान, ठिकाण; इडम्, येडम्.
 स्थापणें; स्थापिक्किरदु.
 स्थापना; निरुवुदल्.
 स्थिति; निलमै.
 स्थिर; निलया, स्थिरमा, स्थिरमाग.
 स्नान करणें; कुळिक्करदु.
 स्नान करणें; न्हाणें; मुळुघरदु.
 स्नेही; स्नेहिदन्.
 स्पर्धा; पोऽट्टि.
 स्पर्श; उणवु, स्पर्शम्.

स्पर्श करणें; तोडरदु.
 स्पष्टवक्ता; पट्टवर्धनमा.
 स्फुडून रडणें; विम्मि अळरदु.
 स्फुरण; मयिर्क्चु.
 स्फोट होणें; वेडिक्करदु.
 स्मशान; शुडुकाडु, इडुकाडु.
 स्मारक; नितैवुछिन्नम्, ज्ञापकार्थम्.
 स्मृति; नितैवु. * मान.
 स्वच्छ; सुदम्.
 स्वच्छता, आरोग्यमान; सुखाधार- *
 स्वतंत्र; स्वतंत्रिम्, सुदंत्रिम्.
 स्वतः; ताने.
 स्वतःशीं; तन्नोडे.
 स्वतःचें; स्वन्द.
 स्वतःविषयीं; तन्नैपत्ति.
 स्वदेश; सुदेशम्.
 स्वप्न; कनवु, कना.
 स्वप्न पडणें; कनवु, काणरदु.
 स्वप्न पाहणें; कनवु कंडेन्.
 स्वभाव; सुभावम्, स्वभावम्.

हक्क; उरिमै. * निश्चयम्.
 हकीकत; संगति, नाट्टुनडप्पु.
 हगणें; कोल्लैक पोर्दु.
 हगल्ले (तान्ह्या मुलांचें) पेण्डु
 इरुक्कु.
 हगवण, जुलाब; बेऽदि.
 हंगाम; कालम्, सीझन.
 हजर असणें; प्रसन्नमाग इरुक्करदु.
 हजामत करणें; क्षौरं पणरदु, मयिर्
 वेट्टरदु.
 हजार, सहस्त्र; आयिर्म्.
 हटकून; सोल्लिवच्चा पोले, *

स्वभावानें गरीब-चांगला; साऽधु.
 स्वयंभू; स्वयंभू.
 स्वर; कुरल्. (आवाज).
 स्वर; स्वरम्.
 स्वर्ग; स्वर्गम्.
 स्वराज्य; सुराज्यम्, स्वराज्यम्.
 स्वस्त; नयमा, मलिवु.
 स्वस्थ; पेशामल, शिवनेन्नु, शुम्मा.
 स्वस्थता, स्वास्थ्य; निम्मदि.
 स्वागत; वरवेर्पु, नलवरदु.
 स्वागत करणें; वरवेर्करदु.
 स्वाधीन करणें; उडपै आक्करदु.
 स्वारी (गाडी तांग्यांतील); सवारी.
 स्वारी (हल्ला, युद्ध); पोर्.
 स्वारी करणें; पोर्तोडुत्तल्.
 स्वार्थ; स्वयनलम्, सुयनलम्.
 स्वार्थी; स्वयनलक्कारुन्, स्वयन-
 लमाघ, स्वयकार्यपुलि.
 स्वार्थत्याग; स्वयनलमट्टन्मै.
 स्वैपाकघर; शमयल् अरै.

ह

हट्ट; अडम्.
 हट्टवादीपणा करणें; अडंपिडिक्करदु.
 हट्टविणें; तडुक्करदु, तळळि विडरदु.
 हंडा; अंडा, गुंडान् (X)
 हंडा; (धनाचा, जमिनींत सांपड-
 लेला); पुदयल्, पुदयल्.
 हत्ती; यानै.
 हस्तिदंत; यानैदंतम्.
 हत्या करणें; कोलैपणरदु, वधंपणरदु.
 हत्यारें, आयुधें; करुविघळ्, आयुधम्.
 हद्द, सीमा; येल्लै.
 हृद्धार; देशभ्रष्टम्.

हनुवटी; मुगवाय्, ताडै.
हप्ता; तवणें.
हप्त्यानें; तवणें मुरै.
हपापणें; आतंग प्पडरदु.
हपापलेला; तवर्चिडु इरुक्किर
हपूसचा आंबा; गोवा मांबळम्.
हमसाहुमसी रडणें; वोऽन्न अळरदु
हमाली; कूलि;
हमी, जामीन; पोरुप्पु.
हयगय; अलक्ष्यम्.
हरकत; आक्षेपम्.
हरकत नाहीं; पर्वा इल्ले.
हरडा, हिरडा; कडुक्काम्.
हरणें; तोत्तुपोरदु.
हरबरे, चणें; कडलै, कोत्तु कडलै.
हरबन्याची डाळ; कडलै परुप्पु.
हरवणें, दिसेनासें हीणें; काणामें
पोरदु.
हरवलें, दिसत नाहीं; काणम्.
हरामखोर, अगदीं वाईट; रोम्ब
मोशमान, अयोग्यमान
हरामाचा पैसा; तिरुट्टु सोत्तु.
हरीण; मान्.
हरणाचें शिंग, सांबरशिग; मान्
कोबु.
हरहुन्नरी; सकलकला वल्लभम्
हर्ष; कळिप्पु.
हलकट; अल्पमान, मट्टमान, केवल-
मान.
हलका; लेशान, मेल्लिय
हलक्या प्रतीचें, टाकाऊ; मट्टम्.
हलणें; असैयरदु, आडरदु.
हलणें, डोलणें, तोंगरदु.
हलवणें, ढवळणें; पेरट्टु.

हलवणें (मान); आट्टु.
हलवणें, आवसडणें; कुलुक्करदु
हल्ला, स्वारी; ताक्कुदल्.
हल्ला-स्वारी-करणें; ताक्करदु.
हल्लीं, हल्लींच्या काळीं; इन्द काल-
त्तिले, इप्पो.
हवें असणें, जरूर असणें; तेवै
इरुक्करदु.
हवें असलेलें; वेण्डिय.
हवें तेवढें; वेण्डिय अळवु.
हवा (वारा); कात्तु.
हंशा, हसूं; शिरिप्पु.
हंसणें; शिरिक्करदु.
हंसूनहसून पुरेवाट झाली; शिरिच्चु
शिरिच्चु वयर अरुंदु पोचु.
हंस; अन्नम्.
हळकुंड, हळद; मंजळ, मंजा.
हळूच, बेतानें; मोळ्ळमा, मेदुवा.
हळूहळू; कोंजम्कोंजमा.
हा, ही; अवन, अवळू.
हा आलोंच, ही आलेच; इदो वंदेन्.
इदो वंदुटेन्.
हां; आमा, आमाम्.
हांकणें; वोऽटरदु,
हांकलणें; विरट्टरदु तुरतुरदु.
हांका मारणें; कूपिट्टु.
हांका मारणें; नांवान ओरडणें; तलै
उरुळुम्, पेर अडिपडुम्.
हांजी हांजी करणें; का का पुडिक्करदु.
हाड; एलंबु.
हाडांचा सांपळा; एलंबु कूडु.
हात; कै.
हात उगारणें; कैय्यै आंगरदु
हातकाम; कै वेले.

हातखर्च कै शेलवु.
 हातगुण; कैराशी.
 हातचलाखी; तंत्रम्, कैवेले.
 हात पसरणे; कै नीट्टरदु.
 हात फिरविणे; कै तडवरदु.
 हातभार लावणे; कै कुडुक्करदु.
 हातमाग; कैत्तरि.
 हात हलवीत (काम न करतां परत येणे); वेरंगैयै बीशिण्डवरदु.
 हातापायाची कातडी सोलवटली जाणे; कोपळं वरदु.
 हात लावून पाहणे; तोट्टु पाकरदु.
 हाताखाली काम करणे; कूडमाड वेलै शेय्यरदु.
 हाताखाली काम करणारा (गवंडी सुताराच्या); शित्ताळ.
 हातोहात पकडणे; कैयुम् कळवुमाघ पुडिक्करदु.
 हातोहात पळविणे, बघतां बघतां नेणे; तिरुम्बरतुक्कु उळ्ळे.
 येडत्तुकरदु, कण् इमेक्कुम् नेरत्तिल् येडत्तुकरदु.
 हातोडा; शम्मट्टी. * क्करदु.
 हातोडी; सुती.
 हादरणे (जागा); अदिरंदु.
 हाय खाणे, खचून जाणे; इडिंजु पोरदु.
 हार, माळ; मालै.
 हार येणे, हार खाणे; तोल्वि अडै-यरदु, तोत्तु पोऽरदु.
 हाल-छळ-करणे; पडुत्तरदु.
 हालचाल; अशैवु.
 हाल सोसणे, भयंकर हाल काढणे; तुन्बम् सहिक्करदु, कष्टम् पोरु- *

हाल होणे, त्रास होणे; तविच्चु पोरदु.
 हालहाल, भयंकर छळ करणे; पडा-दपाडु पडुत्तरदु.
 हांब; आशै.
 ही (सुद्धां); युम्, उम्.
 हिकमती; चातुर्यमानवन्, चतुरन्.
 हिग; पेरंगायम्.
 हिडणे; सुत्तरदु, अलैयरदु, तिरि-यरदु.
 हिडीस; गोरमाग.
 हिणविणे; एगत्ताळम् पण्णरदु.
 हित; नल्लदु.
 हिमत; धैर्यम्.
 हिमालय; इमयम्.
 हिरकणी; वैरम्.
 हिरडी; ईरु.
 हिरवळ; पुल्लांतरै, पुल्वेळी.
 हिरमोड होणे; मनस् ओडंजु (इडिंजु) पोरदु.
 हिरवा (रंग); पच्चै.
 हिरवेगार; पच्चै पशेलन्.
 हिरा; वैरम्.
 हींब, कांपरै; नडुक्कम्.
 हिवताप; कुळिर्ज्वरम्.
 हिवाळा; कुळिर्कालम्.
 हिशेब; कणक्कु
 हिसकणे; पिडुंगरदु.
 हिसक्कन घेणे; पिडुंगिक्करदु.
 हिसके बसणे; तूक्किपोडरदु.
 हिसळणे, हिंदकळणे (दूध वगैरे) तळुंबरदु.
 ही; इन्द.
 हीर; ईरकुच्चि

हृकूम; कट्टलै.
 हृगणें मोंदु पाक्करदु, मोप्पं पाक्करदु.
 हृगून वास पहाणें; मोप्पम् पुडिक्करदु.
 हृजत; वाक्कु वादम्.
 हृडहुडी; वेडवेड.
 हृडकणें, शोधणें; कंडपिडिक्करदु.
 हृडा; वरदक्षिणै.
 हृदके-देऊन-स्फुंदून-रडणें; नेंजु
 अडैच्चु अळरदु.
 हृबेहृब; अच्चा.
 हृबेहृब नक्कल करणें; नक्कल.
 पण्ड्रदु.
 हृबेहृब, तंतोतंत; तद्रूपमा.
 हृरूप, उत्साह; उत्साहम्, तेन्बु.
 हृशार; गेट्टिकारन्.
 हृड, द्वाड; वाल्.
 हेका; हेकेखोरपणा; पुडिवादम्
 पिडिवादम्.
 हेकट; पिडिवादक्कारन्.
 हेदाळणी करणें, वर्मो लागेलसें
 बोलणें; एगत्ताळगमा पेशरदु.
 हेतु; कारणम्, हेतु.

हेर; ओट्टन्, चारन्.
 हेल काढून -सुरावर बोलणें; नीट्टि.
 पेशरदु, रागमा पेशरदु.
 हेलपाटे घालणें; अलैक्कळित्तल्.
 हो, होय; सरि.
 होईल; आधुम्.
 होईल, होणें शक्य आहे; मुडियुम्.
 होऊं वे; आगट्टुम्, आवट्टुम्.
 हो चालता, नीघ; तोलंजु पो.
 होडी; पडघु, परिशल्.
 होणें, होत असणें; चालू असणें;
 आघरदु.
 होणें, शक्यता असणें; मुडियरदु.
 होता; इरुंदान्
 होत आहे, चालले आहे; आइडे
 इरुक्करदु, आगुदु.
 होतां होईतो; अनेघमा.
 होता कीं नव्हता करीन; उण्डु
 इल्लेन्नु पण्ड्रेन्.
 होय; आमा. आमाम्.
 हौद; तोट्टि.
 हृदय; हृदयम्.

क्ष

क्षण; क्षणम्, विनाडि.
 क्षणिक; कोजं.
 क्षम्य; मन्निक्ककूडिय.
 क्षमा; मन्निप्पु.
 क्षमा करणें; मन्निक्करदु.¹

क्षय; क्षयम्.
 क्षत; रणम्.
 क्षितिज; तोडुवानम्.
 क्षीण; क्षीणमान, मेर्लिद.
 क्षुद्रता; अल्पबुद्धि.

ज्ञ

ज्ञान; ज्ञानम्.

|| ज्ञानी; ज्ञानी.

भाग दुसरा

विविध माहिती, वाक्प्रचार, म्हणी वगैरे

अंक बोध

एक; ओन्ह (×), ओण्णु.
 दोन; इरण्डु (×), रण्डु.
 तीन; मूरु (×), मूणु.
 चार; नान्नु (×), नालु.
 पांच; ऐन्दु (×), अंजु.
 सहा; आरु.
 सात; एळु.
 आठ; एट्टु.
 नऊ; ओंबदु.
 दहा; पत्तु.
 अकरा; पदिनोण्णु.
 बारा; पनिरण्डु.
 तेरा; पदिमूणु.
 वीस; इरुवदु.
 एकवीस; इरुवत्तिओण्णु.
 तीस; मुप्पदु.
 चाळीस; नाप्पदु.
 पन्नास; ऐम्बदु.
 साठ; अरुवदु.
 सत्तर; एळुवदु.
 ऐंशी; एण्बदु.

नव्वद; तोण्णूरु.
 शंभर; नूरु.
 एकशें एक; नूत्तिओण्णु.
 दोनशें; इरुनूरु.
 तीनशें; मुञ्जूरु.
 चारशें; नानूरु.
 पांचशें; ऐनूरु.
 सहाशें; अरुनूरु.
 सातशें; एळुनूरु.
 आठशें; एण्णूरु.
 नऊशें; तोळ्ळाआयिरम्.
 हजार; आयिरम्.
 दोन हजार; इरण्डायिरम्.
 तीन हजार; मूणायिरम्.
 चार हजार; नालायिरम्.
 पांच हजार; ऐयायिरम्.
 लक्ष; लक्षम्.
 कोटि; कोडि.
 पहिला; मुदलावदु.
 दुसरा; रण्डावदु.
 कितवा; येत्तनावदु.
 कोणीतरी; यारावदु.

वारांची नांवे

रविवार; ज्ञायिट्टरु किल्लमै.
 सोमवार; तिगळ किल्लमै.
 मंगळवार; शेव्वाय् किल्लमै.
 बुधवार; बुधन् किल्लमै.

गुरुवार; व्याळ किल्लमै.
 शुक्रवार; वेळळि किल्लमै.
 शनिवार; शनिक्किल्लमै.

सहिन्यांची नावे

चैत्र; चित्रै.
वैशाख; वैशाशी.
ज्येष्ठ; जानि.
आषाढ; आडि.
श्रावण; आऽवणी.
भाद्रपद; पुरट्टाशि.

आश्विन; ऐप्पशि.
कार्तिक; कार्तिकै.
मार्गशीर्ष; मार्गळी.
पौष; तै.
माघ; माशि.
फाल्गुन; पडूनि.

गणितांतोल क्रिया

भागणें; वधुक्करदु
भागाकार; वगुत्तल्.
गुणणें; पेरुक्करदु.
गुणाकार; पेरुक्कल्.

मिळवणें; कूटरदु.
बेरीज; कुटल्.
वजा-कमी-करणें; कळिक्करदु.
वजाबाकी; कळित्तल्.

विरामचिन्हें

स्वल्पविराम; काल् पुळ्ळि.
अर्धविराम; आरै पुळ्ळि.

पूर्णविराम; पुळ्ळि.
प्रश्नचिन्ह; केळविककुरि.

मद्रासकडील वजनें मापें-

३ तोळे; १ पलम्.
४० पलम्; १ विसा.
५६ पौंड (रत्तल); १ गुंडु. (लांकडें
कोळसे यांचें वजन).
पडि; पायलीच्या सुमाराचें माप
(सुमारे १२० तोळे).
बळक; पडीचा ४ था भाग.
आळाक; पडीचा ८ वा भाग.

पाव; काल्.
अर्धा; अरै.
पाऊण; मुक्काल्.
सव्वा; ओण्णेकाल्.
दीड; ओणरै.
पावणेदोन; ओण्णेमुक्काल्.
सव्वा दोन; रण्डेकाल्.
अडीच; रण्डरै.

दिशांची नावे

पूर्व; किळक्कु.
पश्चिम; मेर्क्कु.

दक्षिण; तेर्क्कु.
उत्तर; वडक्कु.

व्याकरण

व्याकरण; इलक्कणम्.

नाम; पेयर्च्चोल्.

सर्वनाम; उरिच्चोल्.

क्रियापद; विनैच्छोल्.

विशेषण; पेयरेच्चम्.

क्रियाविशेषण; विनैयेच्चम्.

कर्ता; येळुवाय्.

कर्म; शेषप्पडुपोरुळ्.

वर्तमानकाळ; निघळ्कालम्.

भूतकाळ; इरंदकालम्.

भविष्यकाळ; वरुंकालम्, येदिकालम्.

पुल्लिग; आण् पाल्.

स्त्रीलिङ्ग; पेण् पाल्.

नपुंसकलिङ्ग; अह् रिणै.

(तमिळ भाषेमध्ये मनुष्येतर सर्व प्राण्यांचीं नामें नपुंसकलिङ्गी असतात. त्याचप्रमाणें निर्जीव पदार्थ-वाचक सर्व नामेंहि नपुंसकलिङ्गीच असतात.).

एकवचन; ओरुमै.

अनेकवचन; पन्मै.

विभक्ति; उरुवु.

विभक्तिप्रत्यय; वेट्टुमै.

शुद्ध; सरियाग.

अशुद्ध; पिळ्ळैयाग.

संधि; कूट्टु. शेरक्कै.

संधि करणें; जोडणें; शेर्त्तल.

सर्वनामं व त्यांची वचनं

मी; नान्.

तूं; नी.

तो; अवन्.

ती; अवळ्.

तें; अन्द.

हा; इवन्.

ही; इवळ्.

हें; इन्द.

आम्ही; नांग, नांगळ्. (. ×)

तुम्ही; नींग, नींगळ्. (×)

ते; अवर, अवरघळ् (×)

त्या; अवर, अवरघळ् (×)

तीं; अन्द

हे; इवर, इवरघळ् (×)

ह्या; इवर, इवरघळ् (×)

हीं; इन्द.

मी स्वतः; नानेऽ.

तूं स्वतः; नीए.

स्वतः तन्.

स्वतःशींच; तन्नोडे.

नामांची लिंगे व वचनें

फूल; पू.	फुलें; पूक्कळ.
बकरी; आडु.	बकन्या; आडुगळ.
झाड; मरम्.	झाडें; मरंगळ.
खुर्ची; नार्काली.	खुर्च्या; नार्कालिगळ.
माळी; तोट्टकारन्.	माळीण; तोट्टकारि.
झाडूवाला; तोऽट्टि.	झाडूवाली; तोट्टिच्चि.
शिक्षक; वाद्यार्.	शिक्षकीण; वाद्यारम्मा.
कंजारी, आदिवासी; कुरवन्, कुरुविककारन्.	
कंजारीण, आदिबासी स्त्री; कुरत्ति, कुरविककारी.	

वीडु (घर) या नामाचीं विभक्तिरूपे

विभक्ति	एकवचन	बहुवचन
प्रथमा	वीडु	वीडुगळ
द्वितीया	वीट्टे.	वीडुगळे.
तृतीया	वीट्टाल्, वीट्टोडु, वीडुडन्	वीडुगळाल्, वीडुगळोडु, वीडुगळुडन्.
चतुर्थी	वीट्टुक्कु	वीडुगळुक्कु.
पंचमी	वीट्टिन्, बीट्टिल्, वीट्टिलिरुन्दु	बीडुगळिन्, बीडुगळिल्, वीडुगळिलिरुन्दु.
षष्ठी	वीट्टिनुडैय,	बीडुगळिनुडैय
सप्तमी	वीट्टिनिडत्तिल्. बीट्टिल्, बीट्टिन्कण्.	बीडुगळिनिडत्तिल्.
संबोधन	वीडे	बीडुगळे.

क्रियापदांचे काळ, लिंगे व वचनें

मी करतों—करतें—नान् शेय्यरेन्, शेय्यिरेन् (×)
आम्ही करतों; नांग शेय्यरोम्, नांगळ् शेय्यिरोम् (×)

तू करतोस-करतेस; नी शेय्गिराय
तुम्ही करतां; नींग शेय्यरिंग, नींगळ शेय्गरिर्गळ (×)
तो करतो; अवन् शेय्यरान्, अवन् शेय्गिरान् (×).
ती करते; अवळ शेय्यराळ, अवळ शेय्गिराळ (×).
ते, त्या, तीं करतात; अबंग शेय्यरांग, अवर्घळ शेय्गिरार्घळ.

कांहीं क्रियापदांचीं वाक्यांत चालविलेलीं रूपें
वर्तमानकाळ : निघळ कालम्

गोपाळ गोष्ट सांगतो; गोपालन् कदै शोल्लुकिरान्.
गवळी दूध काढतो; इडैयन् पाल् करक्करान्.
मी हिशेब लिहितों; नान् कणक्कु येळुदुकिरेन्.
मुलगा जेवतो; पय्यन् शाप्पिडरान्, शाप्पिडुगिरान् (×)

अपूर्ण वर्तमानकाळ : मुट्टरुप्पेराद निघळ कालम्

गोपाळ गोष्ट सांगत आहे; गोपालन् कदै शोल्लिकोंडु इरक्किरान्.
दूधवाला दूध काढीत आहे; इडैयन् पाल् करंदुकोंडु इरक्किरान्.
मी हिशेब लिहीत आहे; नान् कणक्कु येळुदिककोंडु इरक्किरेन्.
मुलगा जेवत आहे; पय्यन् शाप्पिट्टुक्कोंडु इरक्किरान्.

भूतकाळ : इरंद कालम्

गोपाळनें गोष्ट सांगितली; गोपालन् कदै शोब्रान्.
गवळ्यानें दूध काढलें; इडैयन् पाल् करंदान्.
मीं हिशेब लिहिला; नान् कणक्कु येळुदिनेन्.
मुलगा जेवला; पय्यन् शाप्पिट्टान्.

अपूर्ण भूतकाळ : मुट्टरुप्पेराद इरंदकालम्

गोपाळ गोष्ट सांगत होता; गोपालन् कदै शोल्लिककोंडु इरंदान्.
दूधवाला दूध काढीत होता; इडैयन् पाल् करंदुकोंडु इरंदान्.
मी हिशेब लिहित होतां; नान् कणक्कु येळुदिककोंडु इरंदेन्.
मुलगा जेवत होता; पय्यन् शाप्पिट्टुक्कोंडु इरंदान्.

भविष्यकाळ : वरंग कालम् येंद्रकालम्

गोपाळ गोष्ट सांगेल; गोपालन् कदै शोल्लुवान्.
गवळी दूध काढील; इडैयन् पाल् करप्पान्.
मी हिशेब लिहीन; नान् कणक्कु येळुदुवेन्.
मुलगा जेवील; पय्यन् शाप्पिडुवान्.

अपूर्ण भविष्यकाळ : मट्टरुप्पेराद वरंगकालम्

गोपाळ गोष्ट सांगत असेल; गोपालन् कदै शोल्लिककोंडु इरुप्पान्.
गवळी दूध काढीत असेल; इडैयन् पाल् करंदुकोंडु इरुप्पान्.
मी हिशेब लिहीत असेन; नान् कणक्कु येळुदिककोंडु इरुप्पेन्.
मुलगा जेवत असेल; पय्यन् शाप्पिट्टु ककोंडुइरुप्पान्.

इतर रूपें

मुलगा जेवला नाही; पय्यन् शाप्पिडबिल्लै.
मुलगा जेवत नाही; पय्यन् शाप्पिडरदु इल्लै.
मुलगा जेवणार नाही; पय्यन् शाप्पिडमाट्टान्.
बैल चारा खात नव्हता; माडु पुल्लु तिंघादे इरंददु.
त्याच्या अंगांत मुळीच ताप नव्हता; अवनुक्कु कोज्मकूड ज्वरम्
इल्लामल् इरंददु.

मी गांवाला जाणार नव्हतों; नान् ऊरुक्कु पोरदाघ इल्लै.
माझा भाऊ जाणार होता; येन् अण्णा पोघिरदाघ इरंदान्.
पक्षी जिवंत होता; परवै उयिरोडे इरंददु.
मी बसणार होतों; नान् उक्कारदाग इरंदेन्.
त्याला कांहींसुद्धा देतां कामा नये; अवनुक्कु ओण्णुमे कोडुक्क कूडादु.
तूं असें करतां कामा नये; नी इप्पडिशेय्यक्कूडादु.
तुम्ही प्रकृति बरी नाही, तूं चालत जाता उपयोगी नाही; उनक्कु उडंबु
सरिया इल्लै, नी नडंडु पोगक्कूडादु.
तो असें करायचा नाही; अवन् अप्पडि शेय्यमाट्टान्.
ती आतां जेवायची नाही; अवळ् इप्पो शाप्पिडमाट्टाळ.

हा रुपया चालायचा नाही; इंद रुपा शंल्लादु.

तू जाऊं नको; नी पोगादे.

तू येथें बसू नको; नी इंगे उक्कारादे.

तू भांडू नको; नी शंडै पोडादे.

त्याला येऊं दे; अवन् वरट्टुम्.

त्याला काम करूं दे; अवन् वेलै शेय्यट्टुम्.

दूधवाला दूध घालूं दे; पालकारन् पाल् कोडुक्कट्टुम्.

तिला पाणी पिऊं दे; अवळ् तण्णि कुडिक्कट्टुम्.

मग चहा करूं; अप्परं टी पोडलाम्.

मग बघूं; अप्परं पार्कलाम्.

बाजारांतून भाजी घेऊं; कडैले इरंदु करिकाय् वांगलाम्.

आतां जाऊं या का ?; इप्पो पोघलामा?

आतां आपण खेळूं या का ? इप्पो नांब विळैयाडलामा?

त्यानें असें फसवावे का ?; अवन् इप्पडि येमात्तलामा ?

लक्ष्मी गाणें म्हणणार नाहीं; लक्ष्मी पाट्टु पाडमाट्टा.

डॉक्टर अधिक पैसे घेणार नाहींत; डॉक्टर जास्ती पणम् वांगमाट्टार्.

उद्यां तू येणार नाहींस का ?; नाळैक्कु नी वरमाट्टिया?

तो बसत नाहीं; अवन् उक्कारमाट्टान्.

तू येऊं नयेस का (यायचें नाहींस का) ?; नी वरक्कूडादा?

तू बोलूं नाही का (बोलायचे नाहींस का)?; नी पेशक्कूडादा?

तू आणूं नाहींस का (आणायचें नाहींस का)?; नी कोंडुवरक्कूडादा?

काम करूं का?; वेलै शेय्यट्टुमा?, वेलै शेय्यटा (+)?

कपडे धुऊं का?; तुण्णि तोय्कट्टुमा? तुण्णि तोय्कट्टा? (+)

झाडूं का?; पेरुक्कट्टुमा?, पेरुक्कट्टा (+) ?

येतोस का?; वरयाऽ ?

करतोस का?; पणरयाऽ ?

देतोस का?; कुडुक्करियाऽ ?

येत नाहींस का?; वरमाट्टियाऽ ?

करीत नाहींस का?; पण्णमाट्टिया ?

देत नाहीस का? ; कुडुक्कमाट्टिया s?

नाहीं-ना ! ; इल्लैये s?

मीं म्हटलें नाही ना! नान् सोल्लल्लिये !

मी केलें नाही ना! ; नान् पण्णल्लिये!

यापुढें असेंच ना व्हायचें? ; इनिमे इप्पडित्ताने नडक्कुम् ?

तोच असें म्हणाला; अवने (अवन् + ए) इप्पडि सोन्नान्.

हें घरच चांगले आहे; इंद वीडे (वीड + ए) नल्ल इरुक्किरदु.

या विहिरीला पाणीच नाही; इंद किणत्तिले तण्णिये इल्लै.

जेबायला कोण घालील? ; येवन् संपादिच्चु पोडुवान् ?

ती कशी जाणार? ; अवळ् येप्पडि पोवाळ् ?

बाजारांतून माल कोण आणणार? कडैले इरुंदु शरक्कु यार वांगिट्टु

वरवांग ?

मीं असें कां करावें? ; नान् इप्पडि येन् शेय्यणुम् ?

तुम्ही त्याला पैसे कशासाठी (काय म्हणून) द्यावे ? ; नींग अवनुक्कु

पणं यदुक्काह (किवा येन्) कोडुक्कोणुम् ?

तिनें असें कां म्हणून बोलावें? ; अवळ् इप्पडि यदुक्काह पेशणुम् ?

तूं येऊंच नको; नी वरवे वांडाम्.

त्याच्यानें चालवतच नाही; अवनाले नडक्कवे मुडियलै.

तो असें करणारच नाही; अवन् इप्पडि शेय्यवे माट्टान्.

त्याच्यानें हें काम होणार नाही; अवनाले इंद वेलै मुडियादु.

माझ्यानें चालवणार नाही; येन्नाले नडक्क मुडियादु.

तुझ्यानें सांगवणार नाही; उन्नाले सोल्ल मुडियादु.

तो शिकला तर शिकूं दे; अवन् पडिच्चाल् पडिक्कट्टुम्.

तो बसत असला तर बसूं दे; अवन् उक्कान्दाल् उक्कारट्टुम्.

तो आला तर येऊं दे; अवन् वंदा वरट्टुम्.

तो येत असेल तर येऊं दे; अवन् वरदानाल् वरट्टुम्.

काय करायचें? ; येन्न पणरदु ?

कुठें जायचें? ; येगे पोरदु ?

कसे जगायचें? ; येप्पडि पोळेक्किरदु (जीविककरदु) ?

मी जातोच आहे (हा चाललो); इदो पोरेन्.
येतोच आहे (हा आलोच); इदो वंदुट्टेन्, इदो वंदेन्.
आतां करतो; इदो शैय्यरेन्.
तूच ना तें काम केलेस?; नीदाने अंद वेले पण्णिने?
मीच ना आधीं पाहिले?; नान्दाने मुन्ने पातेन्?
तोच ना असें म्हणाला?; अवन्दाने इप्पडि शोन्नान्?
मला जायचेंच आहे; येनक्कु पोगत्तान् वेणुम्.
मला गेलेंच पाहिजे; येनक्कु पोयत्तान् आगणुम्.
मी जाईनच-जाणारच; नान् कट्टायमा पोगणुम्-नान् पोयेतान् तीरुवेन्.

मराठी म्हणींच्या समानार्थक तमिळ म्हणी

म्हण; पळमोळि.

अति तेथें माती; अळवुक्कु मिजिनाल् अमृतमुम् विषम्
(प्रमाणापेक्षां अधिक अमृत प्याल्यास त्याचें विषच होतें).
अति रागा भोक मागा; आत्तिरक्कारनुक्क बुद्धि मट्टु.
असेल माझा हरी तर देईल खाटल्यावरी; कुडुक्कर दैवम् कूरैयै पोत्तुडु
कुडुक्कुम्. (दैव देऊं लागलें तर छपरास भोक पाडून देईल).
आगीवांचून कड नाहीं मायेवांचून रड नाही; तान् आडाविट्टालुम् तन् शदै
आडुम्. (आपण मन कितीहि आवरले तरी ममता बाहेर पडल्यावांचून
राहात नाही.)
आंथरुण पाहून पाय पसरवे; आऽळम् तेरियाद कालै विडक्कूडाडु (खोली
माहीत नसतांना आंत पाय टाकू नये.)
आधीं जाते बुद्धि मग जातें भांडवल; केडुवरुम् पिन्ने, मदि केट्टु वरुम् मुन्ने
(संकट येतें मागून, पण बुद्धि बिघडते आधीं).
आप करेसो काम; तन् कैये तनक्कु उदवि (आपलेच हात आपल्या
उपयोगी पडतील).
आपण मेल्यावांचून स्वर्ग दिसत नाहीं; शेत्तवनुक्कुतान् शडुकाडु तेरियुम्.
(मेल्यालाच स्मशान कळेल).
आपला हात जगन्नाथ; पक्कत्तु विट्टु नेय्ये पेण्डाट्टि कैये (शजार-घरचें

- तूप आणि बायकोचा हात—शेजारी जेवण्यास गेल्यावर तूप वाढणारी बायकोच).
- आली भेटीला धरली वेठीला; आळू कंडा वेलें वांगरदु (माणूस दिसलें पुरें, कीं काम घेतलेंच).
- आवळा देऊन कोहळा काढणें; आडेक्कुडुत्तु आनैय वांगरदु (बकऱ्या देऊन हत्ती घेतो.).
- इकडे आड तिकडे विहीर; इरु कोळ्ळि तलै येरंबु (दोन्ही बाजूनीं आगीत सांपडलेली मुंगी).
- उयळ पाण्याला खळाळी बहु; अरै कुडम् तळुंबुम् निरै कुडम् तळुंबादु (अर्धी घागर हिसळते, भरलेली हिंदळत नाही).
- उंदराला मांजर साक्षी; वेलिक्कि ओणान् साक्षी (कुंपणाला सरडा साक्षी).
- एक हात लांकूड, तीन हात ढलपी; मुळ्ळु पूशनिक्काय् सोत्तिले मरैक्किदु (संबंद कोहळा—जेवण्याच्या पानांतल्या भातांत लपविणें).
- एक खोटे लपविण्यासाठी सात खोटी बोलणें; कुदिरै कीळे तळ्ळिनदुम् इल्लामे कुळियुम् परिच्छदाम् (घोडेस्वारास खालीं पाडून कोणास कळूं नये म्हणून त्यास खड्ड्यांत पुरणें).
- एकाच माळेचे मणी, ओंवायला नाहीं कुणी; (किंवा उडदामाजी काळेगोरे काय निवडावे निवडणारें). येरियर कोळ्ळिले येंद कोळ्ळिदुत्तुल्लद (जळत असलेल्या-अनेक-कोलितांत कोणतें कोलीत चांगले?).
- एका दगडानें दोन पक्षी मारणें; ओरु किलल्ले रेंडु मांगा अडिक्करदु. (एका दगडांत दोन आंबे पाडणें).
- करील तो भरील; अडादु शेय्दवर् पडादु पडुवर् (पापें करील तो त्याचीं फळें भोगील).
- काटघाचा नायटा होणें; नगत्ताले किळ्ळरदै कोडालियाले पिळक्करदु (वेळेवर नखानें तोडलें नाहीं तर मागाहून कुन्हाडीनें तोडावें लागतें).
- कांडुळून खरूज काढणें; कोळ्ळि कट्टैयाले तलैयै सोरिजा पोले (कोलीत घेऊन डोकें खाजविणें).
- काळ आला होता पण वेळ आली नव्हती; तलैक्कु वंददु तलैप्पागैयोडे पोच्चु

(डोक्यावर गेलेलें पागोटचावरून निसटलें—डोक्यावरचा घाव पागो-
टचावरच लागला).

काळघांचे पांढरे झाले; तलें वळुककै विळुंदुपोचु (डोक्याला टक्कल पडलें).
कुंयणच शेत खातें; वेलिये पयिरें मेयरदु.

कुंमाराची सून उकिरड्यावर येणारच; शरकु मलिजा कडैकु वरुम्.

(मालाचा भाव घसरला कीं तो बाजारांत आपोआप येईलच).

कुन्याचें शेंपूट वांकडेंच; नाय् वालै निमित्त मुडियादु. (कुन्याचें शेंपूट सरळ
करतांच येत नाहीं).

खडा मारून पहावा, लागला तर लागला; कल् अडिक्करदु, मांगा विळुंदा
मांगा इल्लाद पोनाल् कल् (दगड मारून आंबा पडला तर आंबा,
नाहींतर दगड परत येईलच).

खाईन तर तुपाशीं नाहींतर उपाशीं; शुक्कु कंड यडत्तले पुळ्ळे पेकरद
मुडियमा? (सुंठ सांपडेल तेथेच बाळंतीण होईन असें म्हणता
येईल का?)

खाकेला कळसा नि गांवाला वळसा; आट्कुट्टियै तोळ्ळै पोट्टु ऊर् येल्लाम्
सुत्तरदु (बकरीचें पिल्लूं खांद्यावर वाहून गांवभर त्याला शोधीत बसतो).

खायचे दांत वेगळे व दाखवायचे वेगळे; उळ् ओन्ऱु पुरम् ओन्ऱु (आंत एक
बाहेर एक).

खायला काळ भुईला भार; भूमिक्कु बारमा शोत्तुक्कु दंडमा (भूमीला
भार, खायला कहार).

खाल्या अन्नाला जागणें; उप्पिटवरै उळ्ळ अळवुम् निनै (खाल्लेल्या
मीठभाकरीला जन्मभर स्मरणें).

खाल्या घरचे वासे मोजणें; उंड वीट्टुक्कु इरंडगम् निनैक्किरदु (ज्या
घरांत राहतो तेथलेंच वाईट चिंतितो).

गरज सरो बंद्य मरो; कार्यम् आरमट्टुम् (कि. आगिर वरैक्कुम्) कालै
पिडि, अप्परम् कळुत्तै पिडि (काम होईतों पाय पकड आणि मग
मानगूट पकड).

गांव तिये म्हारवाडा; ऊर येन्ऱाल् नालुम् इरुक्कुम् (गांव म्हटला कीं चारी
प्रकार—सर्व प्रकार—असणारच).

गोठघांतल्या गायी माभळभट दान देई. (कि. हलवायाच्या घरावर तुळशीपत्र)

कडे तेंगायै येडुत्तु वळि पिळ्ळैयारक्कु उडैक्किरदु (दुकानांतला नारळ घेऊन रस्त्यावरच्या गणपतीपुढें फोडतो).

गोरागोमटा कपाळ करंटा; आळ अळघन् तुप्पट्टिकारन्. (माणूस सुंदर पण हांकतो मेंढ्या).

घर पहावे बांधून लग्न पहावें करून; वीट्टै कट्टि पार्, कल्याणम् पणिण पार् (तोच अर्थ).

घरादारावर नांगर फिरविणें; कुरुवि कूट्टै कोलाले कलैक्किरदु

(चिमणीचें घरटें काठीने विसकटून टाकणें).

घरोघरीं मातीच्याच चुली; वीट्टुक्कु वीडु वासप्पडि (घरोघरीं उंबरठेच).

चकाकते तें सगळें सोनें नाहीं; मिण्णद येल्लाम् पोन् इल्लै (तोच अर्थ).

चिखलांत धोंडा टाकला तर चिखलच उडेल; शेत्तिले कल् येरिजाल् मेले तेरिक्कत्तान् तेरिक्कुम् (तोच अर्थ).

चोंच देईल तो चारा देईल; मरम् वच्चवन् तणिण ऊत्तुवान् (झाड निर्मिल तो पाणी घालील).

चोर सोडून संन्याशाला सुळीं; पळि ओरिडम् पावम् ओरिडम् (अपराध एकाचा व शिक्षा एकाला).

चोराच्या मनांत चांदणें; कुट्टम् उळ्ळ नेंजु कुरु कुरुक्कुम् (अपराध्याच्या अंतःकरणात सदैव भीतीच असणार).

छडी लागे छम् छम् विद्या येई घम् घम्; अडि उदवुवदु पोले अण्णन् तंबि उदव माट्टान् (माराचा उपयोग होईल तसा भावाचा उपयोग होणार नाहीं).

जखमेवर मीठ चोळणें; वेद पुणिणले वेलै विडरदु (मुजलेल्या फोडांत खंजीर खुपसणें).

जात तसं गोत नि खाण तशी माती; तायैप्पोल् पेण्, नूलैप्पोल् शेलै (आई सारखी लेक नि सुतासारखी साडी).

जित्याची खोड मेल्यावांचून जात नाही; तोट्टिल् पळक्कम् शुडुकाडु मट्टुम् (पाळण्यांतील संवय स्मशानांत जाईपर्यंत जात नाहीं).

जिथे राम तीच अयोध्या; रामर् इरुक्किर येडमे अयोध्यै.

ज्याच्या हातीं ससा तो पारधी; तडि येडुत्तवन् तण्डल्कारन् (ज्याच्या हातीं काठी तो तलाठी).

टाकीच्या घावांनी दगडाचाहि देव बनतो; एरंबु ऊर कल्लुम् तेयुम् (मुंग्यांच्या रांगेनें दगड सुद्धां झिजेल).

तळें राखील तो पाणी चाखील; तेन् येडुक्करवन् पुरंगैयै नक्कुवन् (मघ काढणारा हाताचा तळवा चाटणारच).

तापल्या तव्यावर पोळी भाजून घेणें; कात्तु उळ्ळ पोदे तूट्टि कोळ् (वारा असेल तोंवर झडपणी करणें).

तुझी डाळ येथें शिजणार नाही; उन् परुप्पु इंगे वेगादु (तोच अर्थ). तुझें काय एकटा जीव सदाशिव; उनक्कु येन्न मठा निद्रा सत्रा भोजनम् (तुला काय मठांत झोप व अन्नछत्रांत जेवण).

तोंडाला पानें पुसणें; मूंजिले करि तीत्तरदु (किं. तडवरदु) (तोंडाला कोळसा लावणें).

दाखविण्यापुरतें किंवा शोभेपुरतें काम; येंग वीटकारुम् कच्चेरिक्कु पोयिट्टु वंदा पोले (आमचे घरधनी कचेरीत जाऊन आल्याप्रमाणें वागतात; म्हणजे मिळकत कांहीं नसतां कचेरींत जाऊन आल्याची ऐट करतात).

दांत आहेत तेथे चणे नाहीत चणे आहेत तेथें दांत नाहीत; कल्लै कण्डाल् नायै काणुम् नायै कण्डाल् कल्लै काणुम् (दगड सांपडला तर कुत्रा दिसेना, कुत्रा दिसला तर दगड सांपडेना).

देणाऱ्याचें वेंचतें नि कोठावळघांचें पोट दुखतें; काळी वरम् कुडत्तालुम् पूशारी वरम् कोडुक्कणुम् (काली मातेनें वर दिला तरी पुजारी प्रसन्न झाला पाहिजे).

दोघांचें भांडण तिसऱ्याचा लाभ; ऊर् रेडु पट्टाल् कूत्ताडिक्कु कोंडाट्टुम् (गांवांत दुही माजली कीं नाचणारणीची मजा).

दैव देतें नि कर्म नेतें; विनै विदैत्तवन् विनै अरुप्पान्.

दैवानें दिलें तरी नशिवांत असेल तितकेंच मिळेल; आरु निरैय तण्णि पोनालुम् नाय् नक्कित्ताने कुडिक्कणुम् (नदी भरून वहात असली तरी कुत्रा चाटून पितां येईल तितकेंच पिणार).

नळी फुंकिली सोनारें इकडून तिकडे गेलें वारें; शेविडन् कादिल् शंगु ऊदिना पोले (बहिऱ्याच्या कानांत शंख फुंकल्याप्रमाणें).

नाकापेक्षां मोर्ती जड; विरलुककु तक्क वीक्कम् (बोटाला सोसवेल तेवढी सूज).

नाचतां येईना अंगण वांकडे; आडत्तेरियाद तेवडियाळुकु मुट्टम् कोणल् (नाचतां न येणाऱ्या नायकिणीला रंगभूमीच वांकडी).

पांढरें तें सगळें दूधच नव्हे; वेळुत्तदेल्लाम् पाल इल्लै (तोच अर्थ).

पाण्यांत राहून माशाशीं बँर; ऊरउडन् ओत्तु वाळ् (गांवांत राहायचें तर गांवकऱ्यांबरोबरच जीवन कंठिले पाहिजे).

पालच्या घडधावर पाणी; तडलिल् तण्णि विट्टापोले (पडीत जमिनीस पाणी दिल्याप्रमाणें).

पाहुण्याकडून साप मारविणे; अडत्तविट्टूकारिये, पांबै पिडि, अल्लितंडुपोले कुळिन्दुइरुकुम् (शेजीबाई, साप धरून तर बघ, कमळाच्या देठासारखा कसा गार आहे).

पी हळद हो गोरी; अरशमरत्त शुत्तिट्टु अडि वयित्तै तोट्टु पार्करुदु (पिंपळाच्या झाडाला प्रदक्षिणा घातल्याबरोबर ओटीपोटास हात लावून-दिवस राहिले कीं नाहीं तें पहा).

बारा वर्षे रामायण ऐकलें तरी रामाची सीता कोण तर म्हणे बहीण; (विडिय विडिय रामायणं केट्टालुं सीतैकि रामन् शित्तप्पा एन्नरानाम् (दिवस उजाडेपर्यंत रामायण ऐकलें तरी राम म्हणे सीतेचा चुलता).

बुडत्याचा पाय खोलांत; केट्ट कुडिये केडुम्, पट्ट कालिलेये पडुम् (कुटुंबावर संकटें आलीं तर एकामागून एक येतात. पायाला लागलेल्यावरच पुन्हा पुन्हा लागतें).

बेडूक कितीहि फुगला तरी बैलाएवढा होईल का ?; पुलियै पात्तु पूनै शूडुपोट्टु क्कांडा मादिरि (वाघाला पाहून मांजराने अंगावर गरम चट्टे लावून वाघ होऊं पाहण्यासारखें).

बैल गाभणा तर म्हणे नववा महिना; कडा कन्नू पोट्टुदु, पिडिच्चुकट्टु (रेड्याला वांसरूं झालें तर म्हणे बांधून टाक).

बोलणीं मानभावाची करणी कसाबाची; वाय् वेल्लम्, कै करुणै किळंगु (बोलणें गुळासारखें करणें सुरणासारखें).

मठाला दिली ओसरी भट हातपाय पसरी; इडत्तै कुडुत्त मडत्तै पुडंगरदु
(मठांत बसण्यास थोडी जागा दिली तर मठच अडवून टाकला).

भित्यापाठीं ब्रह्मराक्षस; मरुंडवन् कण्णुक्कु इरुंडु येल्लाम् पेय् (भित्याच्या
हिशेबीं अंधारांत सगळीकडेच भुतें).

मुताच्या हातीं कोलीत; कोरंगु कैयिलै कोळ्ळिकट्टै कोडुत्ताप्पोले (माकडाच्या
हातीं जळतें कोलीत दिल्यासारखें).

मनांत मांडे पदरांत धोंडे; आशै इरुक्कु ताशील पण्ण, अदृष्टम् इरुक्कु
कळुदै मेय्क्क (इच्छा असते मामलेदार होण्याची; पण नशिबी
येतें गाढवें चारायचें).

म्हशीचीं शिंगें म्हशीला जड नाहीत; कोडिकिक काय् बारमा ? (वेलीला
फळें जड होतात का ?)

म्हातारीनें कोंबडे झाकलें म्हणून सूर्य उगवायचा राहात नाहीं; पूनै कण्णै
मूडिनाल् उलगमे अस्तमिच्चु पोय्डुमा ? (मांजरानें डोळे मिटले
म्हणून जगांत सूर्य मावळतो काय ?)

मारणाराचा हात धरवेल; पण बोलणाराचें तोंड कोण धरील ? उलैवायै मूड
मुडियम्, आनाल् ऊर् वायै यार् मूडरदु.

मुलांचा होतो खेळ; पण बेडकांचा जातो जीव ! नरिक्कु कोंडाट्टम् नंडुक्कु
तिडाट्टम् (कोल्ह्याची मजा होते; पण खेकड्यांचा जीव जातो).

मुलाचे पाय पाळण्यांत दिसतात; वळरुम् पयिर् मुळैयिल् तेरियुम् (पीक कसें
येईल तें कोंब फुटतांना दिसनें).

मोलें घातलें रडाय्या; कूलिक्कु मार् अडिकिरदु (भाडचानें छाती बडवून
रडतात).

रिकामा न्हावी कुडाला तुंबड्या लावी; वेलैयत्त अंबट्टन् पूनैयै शरैत्त कदैयाग
(काम नसलेला न्हावी मांजराचे केस भादरतो).

बराती मागून घोडें; आडि कळिच्च अंजानाळ् कोळि अरुत्तु कुंबिट्टानाम्
(आषाढी प्रतिपदेस कोंबडे कापायचें तें पंचमीला कापून पूजा करून
काय फायदा ?)

वाच्याशीं भांडण करणें; शण्डै बंददु ब्राह्मणा, शोत्तु मूट्टैयै कीळे वै (गांवांत
कोणी भांडेना म्हणून नवराबायको गांव सोडून चालले होते-इतक्यांत

कोणीतरी जोरानें श्वास सोडला. तेवढेंच निमित्त सांपडून दोघें भांडूं लागलीं तेव्हां बायको नवऱ्यास म्हणते "भांडण मिळालें नवऱ्या आतां शिदोरी खालीं ठेव).

विकत श्राद्ध घेऊन तर्पण करणें; विरुदुपट्टि शनियनै विलैक्कु वांगरदु (विरुदुपट्टि या गांवाचा शनि राशीला लागतो म्हणून तिकडे कोणी ढुंकून पहात नाहीं; पण तोच मुद्दाम विकत घेतो).

शहाण्याला शब्दाचा मार मूर्खाला टोणप्याचा; नल्ल माट्टुक्कु ओरु शूडु (चांगल्या बैलाला एक डाग पुरतो, वाईट बैलास अनेक डाग लागतात).

शिकविली बुद्धि बांधली शिदोरी; कट्टि कुडुत्त शाप्पाडुम् शोल्लि कोडुत्त वार्तैयुम् (अर्थ तोच).

शिजेपर्यंत धीर निघतो, निवेपर्यंत निघत नाही; आक्क पोरुत्तवनुक्कु आर पोरुक्कलै (अर्थ तोच).

सगळेंच मुसळ केरांत; कल्याणम् पणरच्चे तालि कट्टु मरंदानाम् (लग्न लावले, पण मंगळसूत्र बांधण्यासच विसरला. येथें लग्न—मुहूर्तावर मंगळसूत्र (तालि) बांधतात.)

सत्तेपुढे शहाणपण नाहीं; येळै शोल्ल अंबलम् येरादु (गरीबानें बरोबर सांगितलें तरी वरपर्यंत [चावडीपर्यंत] पोंचतच नाहीं).

सरड्याची धाव कुंपणापर्यंत; उयर उयर पोनालुम् ऊर् कुरुवि येव्वळवु परक्कुम् ? (गांवठी चिमणी उंच उंच उडाली तरी किती उंच उडणार ?)

सवा खंडीचें वरण करून त्यांत मुताचा थेंब टाकतो; कार्यंतै शेय्दु कळि नीर् पानैले कै विड्दु (सगळें काम तर करतो आणि धुवणाच्या मडक्यांत हात बुडवितो).

स्वभावाला औषध नाहीं; वादत्तुक्कु मरंदु उण्डु, पिडिवादत्तुक्कु मरंदु उण्डा ? (वातरोगाला औषध असतें; पण वितंडवादाला औषध कुठें आहे ?)

सापाला दूध पाजलें तरी तो उलटणारच; वलर्त्त कडा मार्ले पायरदु (रेड्याला पोसलें तरी तो छातींत दुशी मारणारच).

हजार वळसे एकच गांठ; कोट्टि कोट्टि अळंदालुम् कुरुणी पदक्कु आगुमा ?

(पुन्हा पुन्हा मोजून पाहिलें तरी कुरणीचें पदक्कु कसें होईल ?—येथे सोळा पायल्यांच्या मापास कुरणी म्हणतात व दोन कुरण्यांचे एक पदक्कु).
हम करेसो कायदा; नान पिडिच्च मुयलुक्कु मूणे काल् (आम्ही पकडलेल्या सशाला तीनच पाय).

हातचें सोडून पळत्याच्यापाठी लागणें; तुंबु विट्टु वालै पिडिक्करदु (दावें सोडून शेपटीच धरतो).

हात दाखवून अवलक्षण; मल्लांदु पडुत्तु तांबूलं तुप्पिना मार् मेले दाने विळुम्? (उताणें निजून विडा थुंकला तर तो छातीवरच ना पडेल ?)

हातातोंडाशी गांठ; कैक्कुं वाय्क्कुं शण्डै नडक्करदु (हाताचें व तोंडाचें भांडण चाललें आहे).

हातच्या कांकणाला आरसा कशाला ? कै पुण्णुक्कु कण्णाडि वेणुमा ?
(हातावरचा फोड पहाण्यास आरसा हवा का ?)

कांहीं तमिळ म्हणी व त्यांचा मराठींत अर्थ

अंजु पेट्राल् अरशानुं आण्डि आवान्; पांच मुली झाल्या तर राजासुद्धां देशोधडीला लागेल (मुलीला लग्नांत घर, दागिने, भांडींकुंडीं, फर्निचर, कपडे असें पुष्कळच देण्याची पद्धत आहे).

अडिकरे कै तान् अणैक्कुम्; मार देणारे हातच मिठी मारतील.

अरशान् अन्ह कोल्लुम्, दैवम् निन्ह कोल्लुम्; राजा अपराध्याला ताबडतोब शिक्षा करतो, म्हणून तो भिऊन वागतो. पण नियति यथावकाश शिक्षा देते. पण मनुष्यास तें कळत नाहीं म्हणून तो सावध नसतो.

उरुचिगंड पुनं उरिय उरियै तावरदु; सवकलेलें मांजर सारखें शिक्याकडे उड्या मारतें.

ऊरक्कु इळैत्तवन् पिळ्ळैयार् कोविल् आण्डि; गांवांत कोणीहि चूक केली तरी तिचें खापर गणपतीच्या देवळांतील वाटसरूंवरच फुटणार !

कलम् कुत्तिनवळ कामाट्टि, कप्पि कुत्तिनवळ शिमाट्टि; (प्रथम) अर्धे पोतें धान्य कांडणारी वेडगळ, आणि (शेवटीं) चाळ कुटणारी मात्र शहाणी.

तेळुक्कु मणियम् कोडुत्ताल् निमिषत्तुक्कु निमिषम् कोट्टुम्; विंचवाला मुनीम नेमला तर क्षणोक्षणी नांगीच मारील.

नरिक्कु नाराण्म कोडुत्ताल किडक्कु रेण्डु आडु तूक्कुम्; लांडग्यास मुख-
त्यारी दिली तर कळपांतलीं दोन मेंढरें उचलून नेईल.

नाय वित्तकाशु कुरंक्कु मा ? कुत्रें विकून मिळालेला पैसाहि भुंकेल का ?
नायवेषम् पोटा कोरंक्कत्ताने वेणुम् ?; कुट्ट्याचें सोंग घेतलें म्हणजे
भुंकलेंच पाहिजे ना ?

नेरुप्पुन्ना वाय् बेंदु पोयिडादु; विस्तवाचें नुसतें नांव घेतल्यानं कांहीं तोंड
भाजत नाहीं.

पात्रम् आरिंजु पिच्चं इडु, गोत्रम् अरिंजु पेण् कोडु; सत्यात्र पाहून भिक्षा
घाला आणि गोत्र पाहून मुलगी द्या.

पिच्चं येडुत्तदाम् पेरुमाळ्, अत्तं पिंडिगित्ताम् हनुमार्; विष्णूनं भिक्षा
आणिली हनुमानानं ती हिसकून घेतली.

पुलिक्कु पिरंबदु पूनं आगुमा ?; वाघिणीच्या पोटीं मांजर येईल का ?

पेय्क्कु वाक्कपट्टाल् पुळिय मरत्तिल् येरवेणुम्; ब्रह्मसमंघाशीं सोयरीक
झाली तर चिंचेच्या झाडावर राहण्याची तयारी केली पाहिजे.

ब्राह्मणाळ् वीट्टि वाळं, शूद्राळ् बीट्टि कोळि; ब्राह्मणाच्या घरीं केळीं व
शूद्राच्या घरीं कोंबड्या असणारच.

मातापिता शेय्ददु मक्कळं काक्कुम्; आईबापांच्या करण्या मुलांना भोंवतात.

मामियार् ओडच्चाल् मण्कलम्, मरुमगळ् ओडच्चाल् वेण्कलम् सासूच्या
हातून भाडें फुटलें तर मातीचें, सुनेच्या हातून फुटलें तर तें कांशाचें.

मीशं नरंत्तालुम् आशं नरंक्कविल्लं; मिशा पांढऱ्या झाल्या तरी आशा
सुटत नाहीं.

मुडवन् कोंबुतेनुक्कु आशं पट्टापोले; पांगळ्यानं झाडावरच्या मधाची इच्छा
घरल्यासारखें.

मुप्पदु वर्षं वाळन्दवनुम् इल्लं, मुप्पदु वर्षं ताळन्दवनुम् इल्लं, तीस वर्षांवर
श्रीमंती टिकणार नाहीं, तीस वर्षांवर गरिबी राहणार नाहीं.

ग्रानं इरुदालुम् आयिरम् पोन्; इरंदालुम् आयिरम् पोन्; जित्या हत्तीची
किंमत हजार सॉन्हरिन, मेला तरीहि त्याची किंमत हजार सॉन्हरीन.

ग्रानं वरुम् पिन्ने, मणियोशं वरुम् मुन्ने; हत्ती गांवांत येण्याच्या आधीं
घटेंचा घणघणाट ऐकू येईल.

येकनबे मामियार् पेय्क्कोलम् अबिलेयुम् कोंजम् अक्किलिपिक्किलि;

आधींच सासू भूतानें झपाटलेली आणि त्यांत वेड लागलें.

येळियार वलियार् अडित्ताल् वलियारं दैवम् अडिक्कुम्; वरिष्ठांनीं दीन
दुवळ्यांस मारलें तर दैवाचा मार त्यांनाहि बसेलच.

वलिय वंद श्रीदेवियै कालाले उदैक्क कूडादु; दारीं आलेल्या लक्ष्मीला
पायांनीं लाथाडूं नये.

विनं विदैत्तवन् विनं अरुप्पान्; जो पेरणी करील तो कापणी करील.

वेम्बुम् वशम्बुम् पिळ्ळं वळप्पान्; कडुलिबाचें तेल व वेखंड हींच मुलांना
वाढवितात.

शागप्पोळुदु इरंबालुम् वेगप्पोळुदु इल्लै; मरण्यासाठी वेळ असला तरी
जळण्यासाठी सवड नाहीं.

शीलै इल्लैशु शित्तात्ता वीट्टक्कु पोनाल् ईच्चम् पायै कर्द्विग वंदाळाम्!;
नेसायला लुगडें नाहीं म्हणून मावशीकडे गेली तर मावशीच शिदीची
चटई नेसून आली!

कांहीं वाक्प्रचार

अक्कल वाढली आहे—अकलेची शिंगे फुटलीं आहेत; तुळुत्तु पोच्चु.

अंगात ताकद नाहीं; उडम्बुले तेंबु इल्लै.

अठरा विश्वे दारिद्र्य; दरिद्रं ताण्डवमाडरदु.

अतिशयोक्ति करुन बोलणें; प्रमादप्पडुत्ति सोल्रदु.

अह्ल घडविणें; वळि वैक्करदु.

अंधुकशी आठवण; लेसा ज्ञापकम्.

अरे चोरा; अडप्पावि.

अर्घ्यां तासानंतर; अरै मणि नेरम् कळिच्चु.

अष्टौप्रहर कान भरले तर त्याचा परिणाम होणारच; अडिमेल् अडि
अडिच्चाल अम्मियुम् नगरुम् (सारखे घावावर घाव घातले तर
पाटामुद्धां सरकेल.)

असें होईलसें मला वाटलें नाहीं; नान् इप्पडि नडक्कुम् येन्ऱु येदिरु पार्कवे इल्लै.
आकाशाची कुन्हाड कोसळल्याप्रमाणे; इडि इडिच्चा पोले.

आख्यान लावणें, प्रवचन करणें; कदै सोल्रदु.

आग लावणें; वक्ति वैक्करदु, मूट्टि वैक्करदु.

आर्गीत तेल ओतणें; येरियर नेरुप्पुले येण्णयै ऊत्तरदु.

आत्मा तळमळणें; आत्मा तविककरदु.

आर्धीच भाकित करणें; कुडुकुडुप्पाडिमादिरि (कुडबुड्या जोशाप्रमाणें)

आनंद ओसंडून जाणे, आनंदाच्या उकळ्या फुटणें; आनंदं करै पुरण्डु
ओडरदु.

आपुलकीने-आपलेपणाने-बोलणें; तन्मैया पेशरदु.

आयुष्यभर सुखासमाधनात राहिलेला मनुष्य; नेरंज वाळ्वु वाळ्न्द आळ्;
सुखवासी.

आदळ आपट करणें; पात्रतैप्पोट्टु उडक्करदु.

इथें काय मोठी श्रीमंती लागून गेली आहे! ; इंगे यन्न कोट्टि वच्चिरुक्का !

उकिरड्यांतला-रस्त्यावरील बेवारशी कुत्रा; कुप्यै मेट्टु नाय्.

उगीच भांडून टाळकें उठवूं नको; शंडै पोट्टु मण्डै उडक्कादे.

उगीच वेळ काढणें; वीणा पोळुदु पोक्करदु (किं. वेट्टिप्पोळुदु पोक्करदु).

उंटावरून शेळ्या हांकणें; पापात्ति अम्मा माडु वन्दुदु (" भटीणबाई, गायी
आल्या हो " असें गुराखी-गायी बांधण्याचें स्वतःचें काम असूनहि न
करतां—ओरडतो).

उट्टें काढणें; करम् कट्टिण्डु अडक्करदु.

ऊठसूट बाहेर जाणें; नेनच्च पडि वेळिले पोरदु.

उपयोगाचें नाहीं-कामाचें नाहीं; उदवाडु, उदवाक्करै (माणसास उद्देशून
बोलतांना).

उंबराच्या फुलासारखे उगवलांत का? ; अत्ति पूत्ताप्पोले वंदीर्गळा ?

उलटसुलट काम करणें; एकचक्कमा वेलै शेय्यरदु (किं. येडाकूडम् पणरदु).

उसळून वर येणे-जोरांत वर येणें; पोत्तुण्डु वरदु.

एकच वेड; अदेऽपैत्तियम्.

एक ठोकून दिली; ओरु पोडु पोट्टेन्.

एकटाच जीव; ओण्डक्कट्टै.

एकदां नजरेखालन घालणें; ओरुदडवै कण् ओट्टरदु.

कटकट करूं नको; वम्बु पण्णादे, तोंदरवु पण्णादे.
करायला लावणें, भाग पडणें; श्येय्य वैक्करदु.
कष्ट करून मिळविलेला पैसा; ओडि ओडि संपादिच्च पणम्.
कहर करणें, उच्छाव मांडणें; अक्रमम् पणरदु.
कां कूं करणें; मीनमेषं पार्करदु.
काणा डोळा-दुर्लक्ष-करणें; अलक्षम् पणरदु.
कान भरणें, कानमंत्र देणें; तलगाणी (उशी) मंत्रम्.
कानीं कपाळी ओरडत होतो; मुट्टिडे इरुन्देन्.
कापल्या करंगळीवर मुतणार नाही; अरुन्द कैक्कु शुण्णांबु कुडुक्क
माट्टान् (कापलेल्या हातावर लावण्यास चुना देणार नाही).
काम धाम कांही नाही का?; वेलै वेट्टि ओण्णुम् इल्लैया?
कामाचा ढीग (किं. धबडगा) पडला आहे; वेलै शुमन्दु इरुक्कु.
कामघंदा कांहीं कर; वेलै वेट्टि शेय्.
कामापुरता; कार्यं आगरत्तुक्कु.
कामाची वेगळी मोडणी (किं. रीत); वेलैयिन् पाणि अलादि.
काय करावें तें समजेनासे होणें; मार्ग कसा काढावा तें न कळणें; इरण्डुं
केट्टान् निलमै आगिरदु.
कायदेशीर इलाज करणें; शट्टप्पडि नडंदुक्करदु.
कालासारखें थंड; अल्लित्तंडु पोले (कमळाच्या देठासारखें).
कावून जाणें; हेराण होणें; बेजाराऽआच्चु.
काय म्हणतां, काय चाललें आहे, कसें काय?; येन्न समाचारम्?
कांही तरी बडबड करणें; चन्हाट लावणें; वळवळन्नु पेशरदु.
कांहीं तरी बिनसलें आहे; येन्नमो मादिरि इरुक्कु.
कांहीं वाईट नाही; ओण्णुं मोशम् इल्लै.
किंमत थोडी अधिक आहे; विलै कोंजम् कूड इरुक्कु; कोंजम् विलै अधिकम्.
कीव करण्याजोगा-बिचारा; पाऽवमा.
कुठें दडी मारली; येगें तोलंजु पोयिरुन्दे.
कुणाचा पायपोस कुणाच्या पायांत नाही; तलैक्कु तलै नाट्टापमै.
कुत्रासुद्धां बिचारणार नाही; येन गरुडान्नु केक्क आळ् इल्लै, नाय् कूड दुशींदा

कुणालाहि न कळवितां; यारिडमुं प्रस्ताविककामल्.

कोणी विचारता पुसता नाही का?; केळ्वि मुरै इल्लैया?

खबरदार; जाग्रतै.

खन्याखोट्याची चाड नाहीं; निजम् (खरें) पोय (खोटें) व्यवस्थै इल्लै.

खांबासारखा (किं. शुभासारखा) उभा का?; तडियाट्टमा निक्किरिये?

खांद्यास खांदा लावून; तोळोडु तोळ् कोडुत्तु.

खुडबुड करणें; किचमुचल् कत्तरदु.

खुणा करून बोलणें; जाडै काट्टि पेशरदु.

खेपा घालणें; अलैयरदु.

खेपा घालण्यास लावणें; अलैक्कळिक्किरदु.

खोट्या गोष्टी बनवून सांगणें; पदरचें सांगणें; कदै पणरदु, पुरळि पणरदु.

गचांडी मारणें; धक्का देणें; तळरदु.

गप्पा-थापा-मारणें-देणें; कदै पेशरदु.

गाडीला (घोडा बेल वगैरे) जुंपणें; वण्डि कट्टरदु; वण्डि पूट्टु.

गाढवावरून धिड काढणें; कसंपुळ्ळि शेंपुळ्ळि कुत्ति कळुदै मेले
ऊर्वलम् विडरदु.

गांवच्या नसत्या उचापती-उठाठेवी-म्हारक्या करणें; ऊर वम्बु पेशरदु,
अरट्टै अडिक्किरदु.

गोरागोमटा-दृष्ट लागण्यासारखा नवरा; कण् नेरंज कणवन्.

घडाघड (पाठ) म्हणणें; गडगडन्नु ओप्पिकरदु.

घराची राखण करणारा (कोणी तरी पूर्वज) नाग; वाळुम् पांबु.

घरांत दिवा लावणारा कोणीतरी ठेवणें; पेरुक्कि मेळुगि कोलं पोडरत्तुकु
वच्चुक्करदु (झाडून सारवून रांगोळी घालण्यास ठेवणें).

घरांतील किचकिच सहन होत नाहीं; इन्द शळ्ळैयै पोरुक्क मुडियादु.

घरादाराची वाट लावणें; वीड वासलै ओळिच्चुक्कट्टु.

घरादाराची रांगोळी करणें-वाट लावणें; वीड वासल् निर्धूळी पणरदु.

चणचण होणें, टंचाई असणें; पंजम्.

चलबिचल (मनाची) होणें; संचलप्पडरदु.

चहा कर, कॉफी कर; टी पोडु, कॉफी पोडु (चहा कॉफी "ठेव" असें

म्हणतात, “ कर ”—“ शेय ”—असें म्हणत नाहीत.)

चांगले झालें, तुम्ही आलांत; नल्ल वेळै नींग वन्देळ्.

चुलीला अक्षता घालणें, चूल थंड असणें; अडुप्पुले पूनै तूंगरदु (चुलींत
मांजर निजलें आहे).

चक पदरांत घालणें; कँय्युम् कळवुमाग पिडिक्करदु.

छत्तीसाचा आंकडा; षष्ठाष्टकम्.

जमत नाही; ठीक बनत नाही; वसति इल्लै.

जसें मनुष्य भेटेल तसें वागणें; आळैप्पात्तु वेषम् पोडरदु.

जाब द्यावा लागणें; दैवंतान् केक्कणुम्.

जिवाला जीव देणारा मित्र; उयिरुक्कु उयिरान स्नेहिदन्, प्राणस्नेहिदन्.

जिवावर बेटणें; उयिरुक्कु आबत्तु.

झणझणीत उत्तर; शुडच्चुड वदिल्.

डोकेंदुखी (सदाची कटकट) आहे; तीराऽद तोल्लै.

डोकें फोडूं का तुझ्यापुढें ?; मुट्टिकरेने इप्पो ?

डोक्यांत बटाटे भरले आहेत का ?; तलेले कळिमण् (चिकणमाती) इरुक्कुदा ?

डोळा ठेवणें; ओरु कण् वच्चिरुक्करदु.

डोळे भरून पाहणें; विळुगरापोले पार्करदु.

डोळ्यांत खुपणें (दुसऱ्याचे चांगलें सहन न होणें); कण् उरुत्तरदु.

डोळ्यांनी बघवत नाही (दुसऱ्याचें चांगलें झालेलें सहन होत नाही); पार्क
पोरुक्कलै.

तहानलेल्याला पाणी न देणारा—पाषाणहृदयी; तविच्च वाय्क्कु तण्णि
कोडुक्काद पुण्यवान्.

तावून-सुलाखून निघालेला; पुडम् वच्चवन्.

ताळवूरून हात फिरवणें—साफ बुडविणें; तलै तडवरदु.

तुम्हा नायनाट होईल—वाटोळें होईल; उन् पाडु उंडु इल्लेन्नु आयिडुम्.

तुम्हे दिवस भरले; उनक्कु नाळ् किट्टिप्पोच्चु.

तुझ्यापुरतें तूं बघ; उन् वरैक्कुम् नी पार्तुक्को.

तिरळा माणूस; ओणरैक्कण्णन्.

तुमची वागण्याची ही तऱ्हा (कि. तुमचे ढंग) मला माहीत आहे; उंग तोळिल्
येनक्कु तेरियुम्.

तुला बोलायला लावीन; उन्न पेश वैक्करेन्.

तेंच तें काम पुन्हा करणें; शेय्यरदैये तिरुप्पि शेय्यरदु.

तोंडघशीं पाडणें, आयत्या वेळीं दगा देणें; कालैवारि विडरदु.

तूं अगदीं बोलूं नको; नी पेशवे पेशादे (किं. वायै ये तिरक्कादे).

तूं मला शहाणपण शिकवूं नको; नी येनक्कु शोल्लि कोडुक्कवेंडाम् (किं. बुद्धि शोल्लिवेंडाम्).

तूं माझी विहीण का?; नी येन्न येन् मामियारा?

तोंडाची सारखी टकळी चालू असते; वायिले ई पोरदु तेरियाद पेशरान्.

तोंडातून शब्द आले तसेंच होऊं दे-बत्तिशीं वठूं दे; वाय् मुहूर्तम् अप्पडिये नडक्कट्टुम्.

तोंडास तोंड देणें; बदिलुक्कु बदिल् पेशरदु.

त्याच्या वाटेला कोण जाणार नाहीं; अवन् वळिक्कु यारं पोग माट्टा.

त्यांत काय एवढें, त्यांत काय मोठेंसैं?; अदु येन्न प्रमादम्?

त्याला अजिबात कळत नाहीं; अवनुक्कु कोंजंकूड पोरारदु.

थोडा दम धर; कोंजम् पोरेन्-कोंजम् इरेन्.

थोडा थांब; शित्त इरु.

दांतखीळ बसणें; पल् किट्टिप्पोरदु.

दुधांत साखर पडणें; पळम् नळुवि पालिल् विळुंददु, (फळ सरकून दुधांत पडणें).

दैवांत नसणें, एखाद्या गोष्टींत भाग नसणें; कुडुप्पिनै इल्लै.

धटिंगणासारखा-अडेलतट्टुसारखा फुगून बसला आहे; इडिच्च पुळिमादिरि उक्कान्दु इरुक्किरान्.

नव्या नवसाचा, एकुलता एक; ओण्णे ओण्णु, कण्णे कण्णु.

नशीब उघडणें; अदृष्टम् अडिक्करदु.

नसत्या भानगडी गळ्यांत घेणें; ऊर वम्बै विलैक्कु वांगरदु, ऊरान् वीट्टु वेलैयै इळत्तु पोट्टुक्करदु.

निसंतान होणें; मण्णैवारि येरैक्किरदु.

नांव घालणें (शाळेंत क्लबांत वगैरे); शेर्करदु.

नांबाला (दाखविण्यापुरतें) करणें; पेर पणरदु.

नाहीं आलों झालें! ; येन्नमोवरलै.

नाहीं म्हणाला; वेण्डानुट्टान्.

निढळाच्या घामाचें; नेट्टि वेवें निलत्तिल विळ.

नुसता (रिकामा) वेळ काढणें; वेट्टिप्पोळुदु पोक्करदु.

पाऊस पडणें; मळै पेयरदु.

पीडा टळली; शनि विट्टुदु.

पाल्हाळ लावून बोलणें; नीट्टि मुळक्कि पेशरदु.

पांढरें कपाळ (विधवेचें) असणें; नेत्ति पाळा इरुक्करदु.

पुसट पुसट आठवणें; अरैकुरैया ज्ञापकम्.

पूर आल्यामुळें पाणी सैरावैरा धांवणें; वेळळम् करै पुरंडु ओडरदु.

पोट फुटेपर्यंत जेवून आला; कुदिरुक्कु मण् ईषिना पोले शाप्पिट्टु वन्दान्
(पेवावर माती लिपल्याप्रमाणे जेवून आला.)

पोटांत कावकाव करणें (खूप भूक लागणें); पशि वयत्तै किळ्ळरद (भूक
आंतडीं तोडतें).

पोटांत शिरून विचारणें; वाळैप्पळत्ति ऊसि येत्तरामादिरि (केळ्यांत सुई
टोंचल्यासारखें).

पेंठणी आग्रह; तिरुप्पून्तुरुत्ति उपचारम्.

पैसे उकळूं पाहणें, पैसे मिळतील तेवढे काढूं बघणें; पणम् करक्करदु.

प्रसंगातून निभावणें—बाहेर पडणें; पुगुंदु पुरप्पडरदु.

फार खराब, अगदी वाईट; रोम्ब मोशम्.

फारच छान; रोम्ब नल्लदु.

फार मान घेऊं लागलास रे! ; रोम्ब गिरायक्कि पण् !

बनवाबनवी करून सांगणें; कदै पण्णरदु, मूट्टै अळक्करदु.

बरें झालें, छान झालें! ; नल्ला वेणुम्.

बरें वाटत नाहीं, मनच घेत नाहीं; मनस् वरलै.

बहाणा करणें, निमित्त करणें; उळ्ळु अरियरदु.

बावरून नको, गोंधळून जाऊं नको; मुळिक्कादे.

बेवस मारणें; नोरुक्करदु.

बेवस मार बसणें—लागणें; शमत्तिया अडि वांगरदु, नल्ला अडि वांगरदु.

बाबापुता करून भागायवे नाही, चौदावें रतनच दाखविलें पाहिजे; “ मयिले मयिले इरगु पोडु ” येणराल् पोडुमा? (“ मोरा मोरा पीस दे ” असें नुसतें म्हटलें तर मोर पीस देईल का? तें हिसकावूनच घेतलें पाहिजे).

बोलणीं खावीं लागणें; सोल्लु केकरदु.

भान-शुद्ध-रहात नाही; तलै काल् पुरियलै.

मद्रासमध्ये; शेन्नैयिले.

मध्ये मध्ये-कोणी विचारलें नाही तरी-बोलणें; लुडबुड करणें; मुन्दिर कोट्टै मादिर पेशरदु (काजू बीसारखा बोलतो).

मन स्वस्थ नाही, मनास स्वास्थ्य नाही; मनसिले तेंबु इल्लै.

मनाला लागणें; मनसै उरुत्तरदु.

मला असें वाटलें; येनक्कु अप्पडि पडरदु.

मला श्वास घेण्यास मुद्दां वेळ मिळत नाही; येनक्कु मूच्चु विड नेरम् इल्लै.

माझ्या डोक्यांत शिरणार नाही, मला तेवढेसें कळणार नाही; येनक्कु कोंजम् पोरदु.

माझ्या गळ्यांत बांधलें; येन् कळुत्तिले कांडु कट्टियाच्चु.

माणुसकी नाही; मनिदत्तन्मै इल्लै.

मार खाशील; अडि वांगुवे.

मार बसणें-लागणें; अडि पडरदु.

मार्गप्रतीक्षा करणें; येदिर् पार्करदु.

मावळतीचा सूर्य; मलै वासलिल् सूर्यन्.

मिळतें घेणें, जमवून घेणें; तळैजु पोरदु.

मिळेल तितकें लुबाडूं पाहणारा; आप्पट्टु मट्टुं मुरुट्टुडा, आंडियप्पा.

मुक्या प्राण्यास त्रास देऊं नये; वाय् इल्ला जीवनै कष्टप्पडुत्तक्कूडाद.

मुद्दचाला धरून बोल; विषयतै ओट्टिप्पेशु.

मग गिळून बसणें; मूडि वैक्करदु.

मोकळेपणानें वागणारा, मिळून-मिसळून वागणारा; कलकलप्पान आसामी.

मोठ्या मनाचा माणूस; तंगमान मनिदन्.

या कटकटीनें माझे डोकें उठलें; इन्द तोल्लैयिनाले येन् मूळै (मेंदू) कुळंबि पोरदु.

या कानाचें त्या कानास कळूं न देतां; कादुंकादुं वच्चाप्पोले.

येऊन जाऊन तुझें म्हणणें काय?; मुडिवा नी येन्न सोल्रे?

राहवत नाहीं; मनस् केककलै.

रोटीबेटी व्यवहार असणें; कोळ्विनै कोडुप्पिनै उंडु.

लहान मुलासारखी समजूत घालणें; अळर पिळ्ळैक्कु वाळैपळम् काट्टरदु
(रडक्या मुलास केळें दाखविणे).

लाखांत माणूस आहे; आयिरत्तिल् ओरुवन्.

वञ्ज्राघात झाल्यासारखें; पेरिय कल्लै तूक्कि पोट्टा मादिरि (मोठा दगड
उचलून घातल्यासारखे).

वरवर-वरकरणी-बोलणें; मेल्लुक्कु पेशरदु.

वाट लावणें, फडशा पाडणें; तीर्करदु.

वाटेल तें बोलूं नको, कांहींतरी बरळूं नको; कंडपडि उळरादे.

वाटेल तेवढे फुगवून सांगणें, अतिशयोक्ति करून सांगणें; कदै अळक्करदु,
मिगैयाद शोल्रदु.

वारा वाहणें; कात्तु अडिक्करदु.

विद्वान मनुष्य तोंडावरून दिसणें; बुद्धिशालित्तनं शोट्टदु.

विद्येचें तेज-तेजःपुंज चेहरा-असणें; कळै शोट्टदु.

शक्य-जमण्यासारखें असणें; वसतिया इरुक्करदु.

शहाणपण बांया चाललें आहे; वाल् जास्तिया पोच्चु.

शेवटास नेणें, तडीस नेणें; वेलैयै मुडिक्करदु.

समजूतदारपणानें-परिस्थिती पाहून वागणें; निलवरम् अरिन्दु नडक्करदु.

सत्यनाश होईल; अधोगतिया पोयिडुम्.

साप कांत टाकतो; पांवु शट्टै उरिक्करदु.

सारखी कुरकुर करणें; सदा मुणुमुणुक्करदु.

सोयरीक झालेली, लग्नाच्या बंधनांत पडलेली; वाक्क पट्टवळ्.

स्वतः कळत नाहीं, दुसऱ्यानें सांगितलेले पटत नाहीं; इरंडुं केट्टाना इरुक्कु.

स्वप्न पडणें; कनवु काण्टदु.

स्वप्न पाहिलें; कनवु कंडेन्.

सोयीचें पडणें; वाट्टमा इरुक्करदु.

सोयिस्कर नसणें, गैरसोयीचें होणें; सौकर्यप्पडलै.

हाडवैर, उभा दावा; वेट्टुप्पळि, कुत्तुप्पळि.

हाडें निघणें; अगदी श्रमून जाणें; शेत्तु शुण्णावा पोरदु (हाडांचा चुना होणें).

हात धुवून पाठीस लागणें; कळुत्तै अरुक्करदु.

हाल सोसणें; तुन्बम् सहिक्करदु.

हाल हाल करणें; पडाद पाडु पडुतरदु.

क्षुल्लक गोष्टीवरून वर्दळीवर येणें; काल् अणा पेराद विषयत्तै पेरिशु पण्णरदु.

नेहमी व्यवहारांत उपयोगीं पडणारीं वाक्यें

नोकरलोकांशीं बोलतांना.

काठीनें दांडीवर कपडे वाळत घाल; कोडिक्कळियाले तुणियै कोडिले ओणत्तु
(किं. कायप्पोडु).

लहानमोठे कांही न बघतां उर्मटपणानें बोलतो; चिन्नवा पेरिक्क पाकदि
मरियादै इल्लादे पेशरान्.

या बाईचें काम मला मुळीसुद्धां आवडत नाहीं; पण कसें तरी चालवून
घेतें; काय करावयाचें?; इंद अम्मावुडैय वेलै येनक्कु कोंजंकूड
पुडिक्कले. आना येप्पडियो तळ्ळिण्डु पोरेन्. येन्न पण्णरदु?

तुझ्या नेहमींच अडचणी. त्याला मी काय करणार? आतांपर्यंत तुला ५०
रु. उसने दिले. यापुढे घायला जमणार नाहीं; उनक्कु यप्पोवुम्
कष्टम्दान्. अदुक्कु नान् येन्न पण्णरदु? इडुवरैक्कुम् उनक्कु अंबदु
रूपा कडना कुडुत्तिरुक्केन्. इनुमे कुडुक्कु मुडियादु.

तें काम माळ्याचें आहे. तें मी करणार नाहीं; अन्द वेले तोट्टुकारंदु.
नान् श्येयमाटेन्.

रस्ता सोडून जरा बाजूला बस; वळियै विट्टु कोंजम् तळ्ळि उक्कार.
(किं. ओदुंगी उक्कार).

जळमटे काढण्याची केरसुणी आण आणि या खोलींतलीं कोळिष्टकें झाडून
टाक; ओट्टैकोंबु (किं. ओट्टैडैकोंबु) येडुत्तुंडु वंदु इंदउळ्ळे इरुक्किर
ओट्टै येल्लां येडु.

मुलांशीं बोलतांना

अभ्यास करूं नको : काहीं करूं नको. सदान् कदा हिंडत रहा. फार छान होईल मग; पडिक्कादे ओण्णुं पण्णादे. सदा सुत्तिण्डे इरु. उरु प्पट्टुविडुवे.

सुशीला कितवीत आहे? सुशीला येत्तनावट्टु पडिक्किरा (किं. पडिक्किराळ्). काहीं विचारले तर नीट सांगतच नाहीं. नुसतें तोंड वांकडे करून बसला आहे. असें काय कामाचें?; येदु केट्टालुम् सरिया सोल्लरु इल्लै शुम्मा मूजिये तिरुप्पिडु उक्कान्दु इरुक्कान्. येन्न प्रयोजनम्?

माझ्या शर्टावर काळे तांबडे डाग पडले आहेत; म्हणून मुलें माझी चेष्टा करीत होतीं; येन् शर्टाले करुप्पुम् शोगप्पुमाग करे पट्टिरुक्कु. अदनाल् पशंगळ् येन्नै गेलि पण्णिनांग.

इतक्या घाईघाईनें खाऊं नको. ठसका लागेल; इव्वळवु वेगमा शाप्पिडादे. पोरैक्केरुम्

डॉक्टर, दुखणी यांसंबंधीं

काल मला सर्दीचा ताप आला होता; नेत्तिकु येनक्क जलदोषम् ज्वरमा इरुंदु.

मी डॉक्टरांकडे गेलों. त्यांनी मला इंजेक्शन दिलें; नान् डॉक्टर किट्टे (किं. डॉक्टर वीट्टुक्कु) पोयिरुंदेन्. अवर येनक्कु ऊसि पोट्टार्; (किं. इंजेक्शन कुडुत्तार्).

आज जेवणापूर्वीं दोनदां औषध व दिवसांतून तीनदां पाण्याबरोबर घ्यायला गोळ्या दिल्या आहेत; इन्नैक्कु शाप्पाट्टुक्कु मिन्नाले शाप्पिड रेंडु डोस मरुंदुम्, पगलिल् मूणु वेळै जलत्तोडे शाप्पिडत्तुक्कु मात्रैयुं कुडुत्तिरुक्कार्.

जसें ऊन वादूं लागलें तसें माझे डोकें दुखूं लागलें; वेय्यिल् येर येर येनक्कु तलयै वलक्क आरंबिच्चुडुत्तु.

उन्हाळ्याच्या सुरवातीला सगळीकडे गोवर, काजिण्या, देवी यांच्या साथी असतात; कोडै आरंभत्तिले येल्ला येडत्तिलेयुम् मणल्वारि, ओत्तअम्मै, पेरियअम्मै इदु येल्लां वरुम्.

माझा हात फार दुखतो आहे; येन् कै रोम्ब वलिच्चिडे इरुक्कु.

पाहुणे, स्नेही यांच्याशी बोलतांना

त्यांत काय मोठेसें? मीच तुमच्या भावाच्या घरी सामान नेऊन देईन;
अदु येंच प्रमादम्? नाने उंग अण्णा वीट्टुक्कु सामान् कोंडु पोय्
कोडुक्किरेन्.

तो मुंबईला जाण्याचा हट्टुच धरून बसला आहे. पण आतां माझ्याजवळ पैसेच
नाहींत. पुढच्या महिन्यांत पाहुं; अवन् बंबाय्क्कु पोगणुन्न अडम्
पुडिकरान् आना इप्पो येन् किट्टे कालणा कूड इल्लै. अडुत्त मासम्
पाकलाम्.

तुमचें नांव, पत्ता लिहून दिलात म्हणजे पुढच्या आठवड्यांत आम्ही तुमच्या-
कडे येऊं; उंग पेर, विलासं येळुदि कुडुत्ता अडुत्त वारम् नांग उंग
वीट्टुक्कु वरोम्.

बहिणीचें लग्न ठरलें म्हणून ऐकलें. खरें का?; तंगचिक्कु कल्याणम् निच्चयम्
आडुत्तुन्न केळ्विपट्टेन्? नेजं दाना?

मी उद्या तुमची वाट पाहीन. नान् नाळैक्कु उंगळै येदिर् पाकरेन्.

तुम्ही आलांत म्हणून फार आनंद झाला. नींग वंददु येनक्कु रोम्ब संतोषम्.

तुम्हाला आमचें घर सांपडणार नाही. कारण तें अगदीं लहान बोळांत आहे.

लवकरच आम्ही तें घर सोडून दुसऱ्या मोठ्या रस्त्यांत चांगलें घर
पाहून जाऊं; येंग वीट्टै उंगळाले कण्डु पिडिक्क मुडियाडु. अदु रोम्ब
चिन्न संदले इरुक्कु. शीघ्रत्तिलेये अदं वीट्टै गालि पण्णिट्टु वेरे पेरिय
तेरुविले नल्ल वीडा पार्तु पोगप्पोरोम्.

बाबा बाहेर गेले आहेत. जरा वेळानें येतील. तुम्ही संध्याकाळीं परत याल
का?; अप्पा वेळिले पोयिरुक्कार. कोंज नेरत्तिले (कि कोंज नेरम्
कळित्तु) वरुवार्. नींग सायंतरम् मरुपडि वरेळा (कि. वरिगळा)?

बांबे एक्सप्रेस मद्रासहून सकाळी साडेनऊ वाजतां सुटते ती मुंबईला दुसऱ्या
दिवशीं अडीच वाजतां पोचते; बांम्बे एक्सप्रेस मद्रासले इरुन्दु कालयिले
ओंबदरै मणिककु किळंबरदु. अद बंबाय्क्कु मरुनाळ् मध्यान्नम् रेण्डै
मणिककु पोयशेरेंदु.

तुम्ही बायको गांवाहून आली का?; उन् संसारम् ऊर्ले इरुन्दु वन्दाच्चा?

आज तुझ्याकडे काय आहे? इन्नैक्क उंग वीट्टिले येन्न विशोषम्?
कालपासून सारखा पाऊस पडतो आहे; नेत्तिले इरुन्दु विडाऽद मळै.
आज मला फार कंटाळा आला आहे; इन्नैक्क येनक्कु रोम्ब अलुप्पा इरुक्कु.

बाजारहाट करतांना

आजकाल धान्य व भाज्याहि खूप महागल्या आहेत. साखरच जरा स्वस्त आहे; वरवर दान्यंगळुम् करिकायुम् रोम्ब (कि. असाध्यमा) गिरायक्किया पोयिडुत्तु. शक्करैदान् कोजम् विलै मलिवु (कि. नयमा) इरुक्कु.
इकडील दुकानें सकाळीं केव्हां उघडतात? इन्द पकत्तिले कडैगळ् कालै वेळैले येप्पो तिरक्कुम्?

इतर

मला ऑफिसचे इतकें भयंकर काम असतें कीं, श्वास टाकायला सुद्धां (कि. कशालाहि) वेळ नाही; येनक्कु आफिस्ले ये प ग वेलै इरुक्कु, मूच्चु विडुत्तुक्कु कूड नेरम् इल्लै.
कोथिबीर, मेथ्या, दोन्ही पेरलीं, मेथी चांगली उगवली पण कोथिबीर उगवलीच नाही; कोत्तमलि वेदियम् रेंडु विदैच्चेन्. वेदियम् नल्ला मुळच्चिदु आनाल् कोत्तमलि मुळक्कवे इल्लै.
त्या दिवशीं शहरांत मोठा अपघात झाला. एकजण मेला. पुष्कळांना लागलें; अन्नैक्क पट्टणत्तिले पेरिय विपत्तु ओरुवन् इरंडुपोय्ट्टान् रोम्ब पेरुक्कु अडिपट्टु.
आपण कुठल्याहि देशांत गेलों कीं तेथली भाषा व शिष्टाचार आपण शिकले पाहिजेत; नम्ब येद ऊरुक्कु पोरामो अंद ऊरोडे भाषैयुम् पळक्कवळक्कमुम् तेरिजुक्कणुम्.
आमच्या विनंतीला मान देऊन आपण येथें उपस्थित राहिलांत याबद्दल आपणांस धन्यवाद; येगळ् कोरिक्कैक्कु इण्गि विजयम् शेय्द उंगळ् येल्लोरुक्कुम् नन्नि.

जसा जसा अंधार वाढू लागला, तशी मला भीति वाटू लागली; इरुट्ट इरुट्ट येनक्कु भयम्मा पोच्चू.

आज दुपारी शेजारच्या घरीं मारामारी झाली; इन्नैक्क मध्यान्नम् पक्कत्तु वीट्टिल् अडितडि (कि ओरेरगळे)

सुंदरम्चे आजोबा काठी टेकीत फिरायला जातात; सुंदरत्तोडे तात्ता कळिये ऊनिण्डु (आधारानें) पोरार्.

तो सिनेमा पाहतांना हसून हसून मुरकुंडी वळली; अन्द सिनेमा पाक्कुंबोदु (कि. पार्तंबोदु) शिरिच्चु शिरिच्चु वयिरु अरुंदु पोच्चू.

आंतल्या खोलीत रात्रभर उंदीर खुडबुड करीत होते; कामराउळ्ळे रात्रि पूरा येलि कीच्चुमूच्चन्नु शत्तम् पर्णिण्डे इरुंददु.

ही विहीर बुजली आहे. ती उपसली पाहिजे; इंद किणर् तुंदु पोयिरुक्कु. तूर्वारी शुद्धम् शेय्यणुम्.

कालच्या सभेचे अध्यक्ष राजाजी होते, म्हणून पुष्कळ लोक आले होते; नेत्तिकु सबैत्तलैवर् राजाजी. आदनाल्तान् ओरे कूटम्.

ए रिक्षावाला, मैलापूरच्या देवळांत जायला काय घेशील?; ए रिक्षावाला, मैलापूर कोविलुक्कु एन्न केक्करे?

आठ आणे घे, पण मग वाटेंत भांडत बसूं नको; सरि, एट्टणा वांगिक्को आनाल् वळि येल्लाम् शंडै पोडादे.

मराठी-तमिळ लघु शब्द-कोषाच्या प्रथमावृत्तीवरील

निवडक अभिप्रायांचा सारांश

...तमिळ भाषा महाराष्ट्रियांस समजण्यास अशक्य. महाराष्ट्रीय यात्रेकरू, प्रवासी, संशोधक तिकडे गेल्यास त्यांना ही अडचण येऊं नये म्हणून सौ. रमाबाई जोशी यांनी हा छोटासा व्यावहारिक कोश तयार केला आहे. तो कामचलाऊ, पण उपयुक्त...तिकडे जाणाऱ्या महाराष्ट्रीय प्रवाशांस हा उपयोगी पडेलच...महाराष्ट्रीय स्त्री पुरुषांना अशा तऱ्हेनें भाषाभगिनीची ओळख करून देण्याचा प्रयत्न करित राहिल्यास प्रांतीय सद्भाव व विचारांची देवघेव वाढून भाषिक वाद मार्गे पडतील.

सकाळ, पुणे, २९-१०-६१

...तमिळ भाषेचें ज्ञान आपल्या महाराष्ट्रीय बंधुभगिनींस असावें या राष्ट्रीय हेतूनें प्रेरित होऊन हा छोटासा कोश लिहिला, ही केवढी अभिनंदनीय गोष्ट होय ! ... त्या प्रांतांत संचार करणाऱ्या महाराष्ट्रियांना निदान कामचलाऊ स्वरूपाचें तरी ज्ञान असावें, म्हणून सौ. रमाबाई जोशी यांनी हा व्यावहारिक मराठी-तमिळ लघुशब्दकोश तयार केला आहे. ...या कोशांत तमिळ शब्द, वाक्प्रयोग व म्हणी नागरी लिपींतच दिल्या असल्यामुळे मराठी वाचकांची व अभ्यासकांची उत्कृष्ट सोय झाली आहे.

कै. बाळशास्त्री हरदास

महाराष्ट्र, नागपूर, ७-११-६१

...सौ. रमाबाई जोशी यांनी लिहिलेला शब्दकोश दक्षिणेकडे गेलेल्या किंवा जाणार असणाऱ्या सर्वच स्त्रीपुरुषांना अत्यंत उपयोगी आहे...सौ. रमाबाईंनीं दूर राहूनहि महाराष्ट्र समाजाची... फार मोठी सेवा केली आहे.

उद्यम, नागपूर, मार्च १९६२

(१२४)

...पुस्तकांत व्यवहाराबाहेरील भरमसाट शब्द न देतां, तो रोज वापरांतल्या शब्दांचा व्यावहारिक कोश कसा होईल, याकडे सौ. रमाबाई जोशी यांनी प्रामुख्याने लक्ष दिलें आहे. हा व्यावहारिक कोश लिहून सौ. रमाबाई यांनी अशा प्रकारच्या भाषा शिकणारांची मोठी सोय करून दिली आहे. जुन्या व्याकरण पद्धतीला एकदम कलाटणी देऊन भाषेची रचना सुलभ कशी करतां येईल याच दृष्टीने व्याकरणाची माहिती दिली आहे... नुसता हा कोश हातांत घेऊन प्रवास केसा, तरी व्यवहार सुरळीत चालतील. ...दक्षिण भारतातील द्राविडी भाषांचा मराठीला परिचय करून देणारा अशा प्रकारचा कोश आमच्या माहितीप्रमाणें तरी निदान, हा पहिलाच असावा...मोठीच राष्ट्रीय कामगिरी केली आहे.

तरुण भारत, नागपूर, ११-२-६२

...मराठीत ही अपूर्व भर पडली आहे ...बृहन्महाराष्ट्रांत राहून दोन्ही भाषांची सेवा करतां आली ...काहीं दैवतें जागृत असतात. बृहन्महाराष्ट्रांतहि काहीं कुटुंबे जागृत वाटतात. त्यांतील मद्रासचें जोशी दांपत्याचें उदाहरण घेण्यासारखें आहे. लोकरीचे १०८ स्वेटर करीत बसण्यापेक्षां आमच्या बुद्धिप्रधान महिला अशा काहीं बृहन्महाराष्ट्रीय सेवाकार्यास वाहून घेतील, तर बृहन्महाराष्ट्र उजळून निघेल.

प्रा. के. ना. डांगे

महाराष्ट्र विस्तार, डिसेंबर १९६१

Mrs. Ramabai Joshi is to be admired for this very useful Pocket Dictionary (Marathi — Tamil) she has compiled in Nagari script. It contains not only common words in day-to-day life, but also proverbs in Marathi along with their equivalents in Tamil.

मराठी - तमिळ

लघु शब्द-कोष

लेखिका

कं. सौ. रमाबाई जोशी

शब्दकोषावरील एक अभिप्राय

... भारतीय भाषाभगिनींचा अधिकाधिक परिचय असणें उचित ठरेल. सौ. रमाबाई जोशी यांचा कोशलेखनाचा हा प्रयत्न निश्चितच स्वागताहर्ह.. व्यावहारिक दृष्टिकोनांतून त्यांनीं बजाविलेली कामगिरी ही अभिनंदनीय राष्ट्रसेवाच... जोशी कुटुंबीयांना व तिकडील भागांत स्थायिक होऊन वावरणाऱ्या महाराष्ट्रीय बांधवांना स्थानिके भाषेच्या ज्या अडचणी आल्या, त्यांतूनच प्रस्तुत कोशाची कल्पना व निर्मिति... तमिळभाषी प्रदेशांत यात्रा प्रवासानिमित्त जाणाऱ्या महाराष्ट्रीय मंडळींना तर या कोशाचा उपयोग होईलच; परंतु व्यवसायानिमित्त तिकडे दीर्घकाळ राहणाऱ्या मराठी भाषिकांनाहि प्रस्तुत शब्दकोश अत्यंत उपयुक्त... आणखी एक वैशिष्ट्य म्हणजे तमिळ शब्द देवनागरी लिपींत दिले आहेत... कांहीं तमिळ म्हणीहि दिल्यानें तद्देशीय सामाजिक रीतीभातींचीहि अभ्यासूंना सहज ओळख होण्यासारखी आहे.

—केसरी, पुणे ३-१२-६१

[इतर अभिप्राय आत पृ. १२३, १२४ वर पहावेत.]